



PĀRSKATS PAR OGRES NOVADA BIBLIOTĒKU DARBU 2024.GADĀ

OGRE, 2025

SATURS

APZĪMĒJUMI.....	4
KOPSAVILKUMS.....	5
1. VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS UN NOVADA BIBLIOTĒKU RAKSTUROJUMS.....	8
2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS.....	10
3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS.....	12
3.1. Veiktie remontdarbi un materiāli-tehniskā nodrošinājuma uzlabojumi.....	12
3.2. Jaunu ēku būvniecība.....	14
3.3. Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums).....	14
3.4. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā.....	16
4. PERSONĀLS.....	18
4.1. Personāla raksturojums.....	18
4.2. Apmācījumi un pateicības.....	22
4.3. Profesionālās pilnveides pasākumi.....	22
4.4. Problēmas un to risinājumi personāla jomā.....	23
5. PAKALPOJUMU UN PIEDĀVĀJUMU PIEEJAMĪBA.....	26
5.1. Galvenie rādītāji – kopaina, vērtējums.....	26
5.2. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums.....	40
5.2.1. Pašapkalpošanās iekārtas, bibliomāti, vērtējums.....	42
5.2.2. E-grāmatu bibliotēka.....	44
5.3. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām.....	45
5.3.1. Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā.....	47
5.3.2. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām mērķgrupām.....	50
5.4. Uzziņu un informācijas darbs.....	52
5.5. Bibliotēkas izglītojošā darbība un medijpratība.....	54
5.6. Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums. Iekšzemes un starptautiskais SBA modulis.....	56
5.7. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā.....	60
6. KRĀJUMS.....	61
6.1. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums.....	61
6.2. Datubāzes.....	69
6.3. Krājuma un datubāzu popularizēšana.....	70
6.4. Programma "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām".....	71
6.5. Darbs ar parādnikiem.....	78
6.6. Ar krājumu saistītās problēmas, risinājumi, secinājumi.....	78
7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM.....	80
7.1. Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji.....	80
7.2. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām.....	81
7.3. Veismīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes OCB BLN.....	89
7.4. Veismīgākie lasīšanas veicināšanas pasākumi Ogres novadā.....	101
7.5. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi.....	123
8. NOVADPĒTNIECĪBA.....	128
8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā.....	128
8.2. Novadpētniecības krājums.....	129
8.3. Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana.....	130
8.4. Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības izvērtējums.....	130
8.5. Novadpētniecības krājuma izmantošana.....	131
8.6. Novadpētniecības darba popularizēšana.....	134
8.7. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības.....	138
9. PROJEKTI.....	140
9.1. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem.....	148
10. PUBLICITĀTE.....	150
10.1. OCB publicitāte.....	150
10.1.2. Veismīgākie OCB popularizējošie pasākumi.....	154

10.2. Ogres novada bibliotēku publicitāte	156
10.3.Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi.....	164
11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS	166
12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS	184
12.1. Metodiskais atbalsts publiskajām bibliotēkām	184
12.2. Profesionālās pilnveides braucieni un izglītojoši semināri	187
12.3. Metodiskais atbalsts darbā ar bērniem un jauniešiem	192
12.4. Metodiskais atbalsts skolu bibliotekāriem	193
PIELIKUMI.....	199
Pielikums nr.1 OCB profesionālās pilnveides pasākumi.....	199
Pielikums nr.2 ON bibliotēkas darbinieku apmeklētie semināri.....	202
Pielikums nr.3 Krājuma koncepcija 2021 – 2025	210
Pielikums nr.4 Ezerrozes grāmatas	216
Pielikums nr.5 BLN pasākumi	220
Pielikums nr.6 Bibliobusa darba pārskats.....	226
Pielikums nr.7 OCB pasākumi.....	235
Pielikums nr.8 Skaitlisko rādītāju tabulas.....	251

APZĪMĒJUMI

ATR	Administratīvi teritoriālā reforma
BAC	Bibliotēku attīstības centrs
BIS ALISE	Bibliotēku informācijas sistēma ALISE
BLN	Bērnu literatūras nodaļa
IFLA	<i>International Federation of Library Associations and Institutions</i> /Starptautiskā bibliotēku asociāciju un institūciju federācija
IKT	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
IRAN	Informācijas resursu attīstības nodaļa
KISC	Kultūras informācijas sistēmu centrs
LAN	Lasītāju apkalpošanas nodaļa
LKA LKK	Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža
LNB	Latvijas Nacionālā bibliotēka
LNerB	Latvijas Neredzīgo biedrība
LU	Latvijas Universitāte
OCB	Ogres Centrālā bibliotēka
ONKC	Ogres novada Kultūras centrs
PII	Pirmsskolas izglītības iestādes
RGB	Reģiona galvenā bibliotēka
RTU	Rīgas tehniskā universitāte
SBA	Starpbibliotēku abonements
3td	Publisko bibliotēku attīstības projekts “Trešais tēva dēls”
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VKKF	Valsts Kultūrkapitāla fonds
VSAO	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

KOPSAVILKUMS

2024.gadu Ogres novada bibliotēkās iespējams raksturot ar atslēgas vārdiem *izvērtēt paveikto, sadarboties, atrast jaunas iespējas*. Ne velti visi atslēgas vārdi apzīmē darbību, jo, tikai darot, iespējams sasniegt mērķus un attīstīties.

“IZVĒRTĒT PAVEIKTO” – 2024.gada martā Ogres novada 20 vietējās nozīmes bibliotēkās norisinājās **akreditācija**. Lai veiksmīgi sagatavotos, daudz enerģijas ieguldīja visi kolēģi, – gan katras bibliotēkas darbinieki, gan Ogres Centrālās bibliotēkas komanda, atbalstot bibliotēkas gatavošanās procesā un koordinējot akreditāciju kopumā. **Akreditāciju ieguva visas 20 Ogres novada vietējās nozīmes bibliotēkas**. Kaut arī akreditācijas process prasa daudz enerģijas un darba, kopumā tas palīdz mobilizēties, pārliecināties, vai viss nepieciešamais ir paveikts, kā arī pēc labi padarīta darba sajūst gandarījumu, ka darbs, ko darām, ir novērtēts un vajadzīgs.

Tāpat pārskata periodā tika veidota **aptauja gan publisko bibliotēku darbiniekiem, gan skolu bibliotēku darbiniekiem**, lai izvērtētu līdzšinējo sadarbību ar RGB, sadarbību ar citām pagasta/pilsētas bibliotēkām un noteiktu mērķus turpmākajam darbam.

Arī gada pārskats ir nozīmīgs dokuments, bibliotēkas vēstures daļa, kas sniedz iespēju izvērtēt paveikto, tamdēļ, sākot ar 2025.gadu, turpmāk www.ocb.lv publiski būs pieejamas visu Ogres novada publisko bibliotēku gada atskaides.

“SADARBOTIES” – pārskata periodā uzsākti vairāki vērienīgi projekti, kuros iesaistītas visas Ogres novada bibliotēkas, kā arī citas Ogres novada iestādes.

Cikla “Latviešu grāmatai 500” piecu gadu programmā (2021–2025), kurā 2024.gada tēma bija “Bibliotēkas un lasīšana”, savu ceļu uzsāka **“Grāmatu klēts” seno grāmatu izstāde**, kura būs apskatāma teju visās Ogres novada publiskajās bibliotēkās (sk. “Sadarbības tīkla raksturojums”).

Otrs ļoti nozīmīgs, kopīgs projekts, kurā iesaistītas ne tikai publiskās, bet arī skolu bibliotēkas, kā arī skolas, ir **lasītprieķa veicināšanas programma “Lasītrosme”**. (sk. “Darbs ar bērniem un jauniešiem”).

2024.gadā **aktualizēta sadarbība ar skolu bibliotekāriem** (sk. “Metodiskais un konsultatīvais darbs”).

Turpināta iepriekšējos pārskata periodos uzsāktā sadarbība ar citām pašvaldības iestādēm, kā arī uzsākti jauni sadarbības projekti ar Ogres novada Sociālo dienestu, Ogres Valsts ģimnāziju, Ogres tehnikumu (sk. “Sadarbības tīkla raksturojums”).

Daudz laika un enerģijas ieguldīts, lai veicinātu sadarbību ne tikai ar citām iestādēm, bet arī stiprinātu Ogres novada bibliotēku kolēģu apziņu, ka esam vienota komanda un kopā varam vairāk.

Izveidoti vairāki **jauni dokumenti, ieviestas jaunas saziņas formas**, lai ikdienas darbs kopumā būtu efektīvāks un visiem saprotams (*sk. "Metodiskais un konsultatīvais darbs"*).

Sadarbība ir būtiska, ne tikai radot kopīgus projektus, bet arī risinot problēmsituācijas. 2024.gada jūlijā bibliotēku darbu vairākas nedēļas apgrūtināja **BIS ALISE darbības traucējumi**. Tomēr arī šajā situācijā tika rasti risinājumi, kā turpināt apkalpot lasītājus (veicot uzskaiti *Excel* failā un, pēc sistēmas darbības atjaunošanas, tos ievadot BIS ALISE). Šajā situācijā ON bibliotēku kolēģes novērtēja iespēju operatīvi sazināties *WhatsApp* grupā "Ogres novada bibliotekāri", kā arī notika aktīva komunikācija ar OCB kolēģiem, kuri ikdienā strādā ar BIS ALISE.

Otra būtiska problēma, kas risināta, aktīvi komunicējot un sadarbojoties ar kolēģiem, ir bibliomātu darbības traucējumi vairākās bibliotēkās (*sk. "Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība"*).

Spēcīgās lietavas pārskata perioda vasarā būtiskus bojājumus radīja Lāčplēša bibliotēkai. Bojāta datoru telpa (pārskata periodā iegūts finansējums telpas remontam) un darbinieku telpa. Lietus ūdens caur ēkas ārsienu šuvēm un logu ailēm ieplūda telpās. Vairāk kā mēnesi tika aizkavēta projekta izpilde saistībā ar datoru telpas remontu. Datortelpā tika bojāts grīdas segums, izmirka telpas siena, nokrita tapetes, izkrita izmirkušais sienas šuvju špaktelējums. Darbinieku telpā, kurā tikai 2023.gadā tika veikts kosmētiskais remonts, bojāts sienas dekoratīvais segums. Lai novērstu radušos bojājumus, iesaistījās Lielvārdes pilsētas un pagasta pārvalde, veicot gan ēkas ārsienas, gan telpas sienas remontu.

"ATRAST JAUNAS IESPĒJAS" – domāt radoši, domāt "ārpus kastes", lai darītu efektīvāk un sasniegtu jaunu auditoriju. Pārskata periodā iezīmējas tendence **pasākumus organizēt ne tikai konkrētai vecuma grupai, bet tā, lai aktivitāte pielāgojama ļoti dažāda auditorijai** (piemēram, OCB izlaušanās spēle "Leģendas par leģendām" ģimenēm, kolektīviem, klasēm; interaktīva nodarbība par bibliotekāra darbu un bibliotēkas vēsturi "OCB ceļā uz 100").

Lai pagūtu paveikt visus darbus intensīvajā ikdienā, pārskata periodā rasti risinājumi, lai kvalitatīvs, interesants **bibliotekāru sagatavots materiāls ir ilgtspējīgs**, piemēram, sākumskolas klasei gatavota "Lasītrosmes" nodarbība (nr.1) tiek adaptēta ikmēneša lasīšanas stundā Ogres novada Sociālā dienesta Specializēto darbnīcu klientiem ar garīga un psihiska rakstura saslimšanām (nr.2) un ir arī bāze nodarbībai Ogres novada Sociālā dienesta dienas aprūpes centra bērniem ar funkcionāliem traucējumiem (nr.3).

Arī lasītprīka veicināšanas projektā "Lasītrosme" visām novada bibliotēkām reizi mēnesī tika izsūtīta jau pilnībā sagatavota bibliotekārā stunda (prezentācija, nodarbības detalizēts apraksts, darba lapas u.tml.). Šādi nodarbības sagatavošanā laiku un enerģiju ieguldīja viens OCB darbinieks, bet nodarbību apmeklēja bērni visā Ogres novadā, tuvējā bibliotēkā.

Pārskata periodā atrastas vairākas iespējas, kā **bibliotēkai “doties” ārpus tās telpām, lai sasniegtu jaunu auditoriju**. 2024.gadā uzrunāti iedzīvotāji, kuri līdz šim nav bijuši bibliotēkas lietotāji, bet kuriem īpaši noderīga ir Latvijas Neredzīgo bibliotēkas sagatavotā pielāgotā literatūra. Nu jau par tradīciju kļuvuši ikmēneša apciemojumi ON Sociālā dienesta Specializētajās darbnīcās, kur klientiem ar garīga un psihiska rakstura traucējumiem bibliotekārs piedāvā grāmatas vieglajā valodā, audio grāmatas un palielinātās drukas grāmatas. Arī Rembates pagasta bibliotēka pēc šāda principa izveidojusi sadarbību ar Rembates pagasta “Senioru rezidenci”, regulāri piegādājot pielāgoto literatūru senioriem.

Kopumā 2024.gads raksturojams kā intensīva darba gads, kad izvērtēts iepriekš paveiktais un uzsākti jauni projekti, attīstot un paplašinot bibliotēkas pakalpojumus.

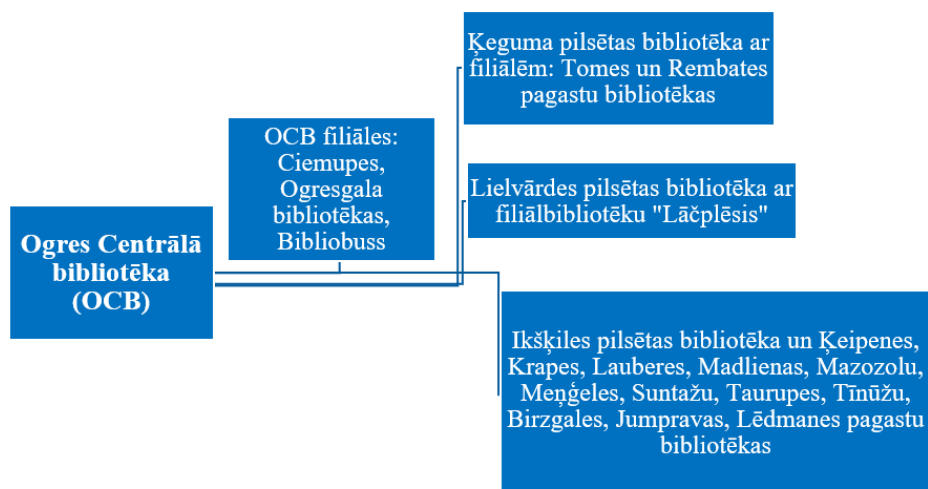
1. VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS UN NOVADA BIBLIOTĒKU RAKSTUROJUMS

Administratīvi teritoriālās reformas (ATR) rezultātā ar 2021.gada 1.jūliju ir izveidota Ogres novada pašvaldība ar administratīvo centru – Ogres valstspilsētu. Jāatzīmē, ka reforma 2024.gadā netika pilnībā pabeigta, jo Lielvārdes pilsētas bibliotēka, Lēdmanes un Jumpravas pagastu bibliotēkas vēl joprojām ir Lielvārdes Kultūras centra struktūrvienības. 2025.gada sākumā plānots šo situāciju sakārtot un bibliotēkas būs pagasta vai pilsētas pārvaldes pārraudzībā.

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem, uz 2025.gada 1.janvāri novadā ir 60618 iedzīvotāju, t.sk. 23960 Ogres pilsētā. Ogres novadā ietilpst Ikšķiles, Lielvārdes un Ķeguma pilsētas, kā arī 16 pagasti – Birzgales, Jumpravas, Krapes, Ķeipenes, Lauberes, Lēdmanes, Lielvārdes, Madlienā, Mazozolu, Meņģeles, Ogresgala, Rembates, Suntažu, Taurupes, Tīnūžu un Tomes pagasts. Visos pagastos ir pašvaldības uzturēta publiskā bibliotēka.

OCB ir pašvaldības domes izveidota iestāde. 2024.gadā Ogres novada pašvaldībā tika izveidota Kultūras un tūrisma pārvalde, kura sniedz atbalstu Ogres novada kultūras, tūrisma iestādēm, tai skaitā bibliotēkām.

OCB ir Ogres novada reģiona galvenās bibliotēkas statuss, kā ietvaros tiek koordinēts Ogres novada publisko bibliotēku darbs, sniedzot metodisko un konsultatīvo palīdzību. 2024.gadā OCB turpināja veikt RGB funkcijas (*Latvijas Bibliotēku padomes 2021.gada 12.novembra lēmums par OCB atbilstību akreditācijas nosacījumiem un atkārtotu reģiona galvenās bibliotēkas statusa piešķiršanu*) visām Ogres novada bibliotēkām. 1.attēlā uzskatāmi redzams bibliotēku teritoriālais, institucionālais un nozares sadarbības tīkls Ogres novadā – OCB kā reģiona galvenā bibliotēka un 21 vietējas nozīmes bibliotēka.



1.att. Ogres novada pašvaldību publiskās bibliotēkas

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	
Decentralizēts	
Jaukta tipa	X

1.tab. Bibliotēku sadarbības modelis

Kā redzams *1.tabulā*, Ogres novada bibliotēku sadarbības modelis ir jaukta tipa modelis: OCB ar filiālēm – mobilā bibliotēka (bibliobuss), Ciemupes bibliotēka, Ogresgala bibliotēka; Ķeguma pilsētas bibliotēka ar filiālēm – Tomes pagasta bibliotēka un Rembates pagasta bibliotēka; Lielvārdes pilsētas bibliotēka ar filiāli – Lāčplēša bibliotēka un vēl 13 vietējas nozīmes bibliotēkas. No visām pagastu bibliotēkām novadā, četrās strādā divi darbinieki un trīspadsmit ir viena darbinieka bibliotēkas.

Pārskata periodā sekmīgi saņemta akreditācija un vietējās nozīmes bibliotēku statuss visām 20 pagastu un pilsētu bibliotēkām. Būtiskākie akreditācijas komisijas ieteikumi saistīti ar finansējuma palielināšanu krājuma komplektēšanai, aktīvāku autorizācijas datu izsniegšanu, telpu iekārtojumu (iekārtot atsevišķas zonas dažāda vecuma auditorijai, – jauniešiem, bērniem, pieaugušajiem; pārdomāt drošības jautājumu saistībā ar puķupodu un rotaļlietu izvietojumu uz plauktiem; rast iespēju iekārtot krātuves telpu Ogresgala bibliotēkā), noformējumu (korekti noformēt informācijas dēli, kur atrodama informācija gan par aktuālajiem pasākumiem, gan pašvaldības normatīvajiem dokumentiem, maksas pakalpojumiem bibliotēkā; vienota stila un krāsas plauktu norādes u.tml.), kas arī tika ņemti vērā, uzlabojot bibliotēku vidi un veidojot to iespējami aicinošu un patīkamu lietotājiem gan pārskata periodā, gan plānojot budžetu 2025.gadam.

Pārskata periodā aktualizēti Ogres Centrālās bibliotēkas lietošanas noteikumi: [Bibliotēkas lietošanas noteikumi – OCB](#).

OCB Attīstības stratēģijā 2024.–2030.gadam kā pamatmērķis noteikts “nodrošināt OCB darbības nepārtrauktību un piedāvāt daudzveidīgu, pašu veidotu un citu radītu informācijas resursu un pakalpojumu piedāvājumu, lai apmierinātu ikviena indivīda un dažādu mērķauditoriju izglītības un mūžizglītības, informācijas un personības pilnveides vajadzības, ieskaitot kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanu”.

2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

2024.gadā Ogres novada pašvaldību publisko bibliotēku vadītāji atzīst, ka finansējums nodrošina bibliotēku pamatfunkciju veikšanu, bet ne visi to novērtē kā attīstību veicinošu. Kaut arī pieaudzis finansējums darbinieku atalgojumam, bibliotēku pārskatos norādīts, ka nozare kopumā ir zemu atalgota, kas vērtējama kā problēma, lai motivētu darbiniekus palikt, kā arī piesaistītu jaunus kolēģus. “Darbinieka atalgojums ar katru gadu palielinās tikai tādēļ, ka Latvijā palielinās minimālā alga. Diemžēl, nozarē strādājošo atalgojums nav konkurētspējīgs,” pārskatā raksta Birzgales pagasta bibliotēkas vadītāja. Arī Suntažu pagasta bibliotēkas atskaitē minēts, ka “neskatoties uz finanšu pieaugumu, darbinieku atalgojums nav pietiekams, lai motivētu palikt iestādē”.

Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, finansējums ir palielinājies arī krājuma komplektēšanai, tomēr jāatzīst, ka cenu pieaugums arī ir bijis gan grāmatām, gan periodiskajiem izdevumiem, kā arī palielinājušās izmaksas citiem pakalpojumiem.

Kā atzīst Lāčplēša bibliotēkas vadītāja, “lielākais devums bibliotēkas attīstībai – projektu konkursos iegūtais finansējums. Piemēram, iegūstot finansējumu no VKKF, var ietaupīt līdzekļus bibliotēkas pasākumu organizēšanai un gada beigās veikt budžeta grozījumus. Šogad ļoti lielu finansiālo guvumu deva dalība reģionālajā projektu konkursā, tā rodot iespēju izremontēt bijušo datortelpu”.

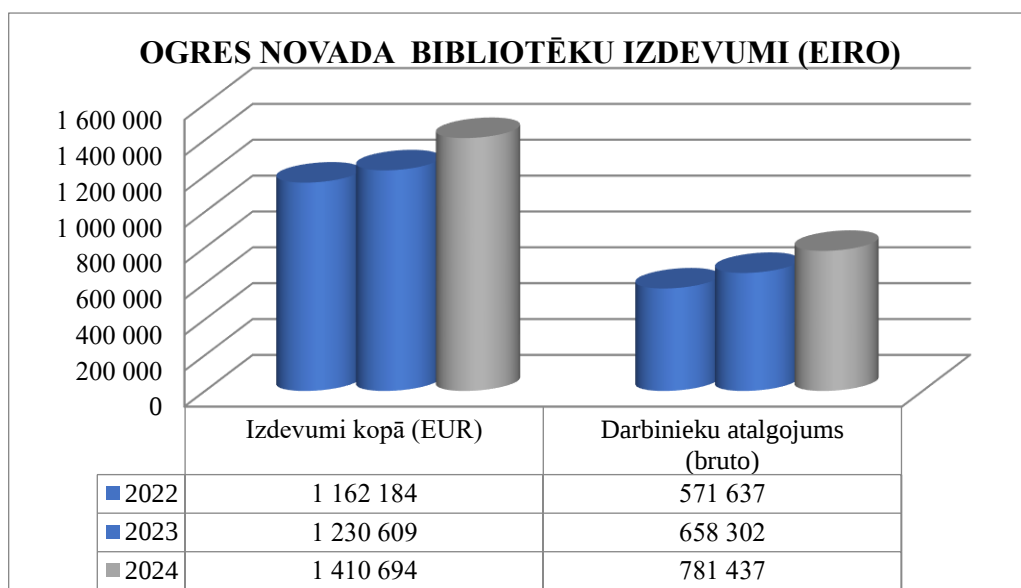
Ir bibliotēkas, kurās ļoti pozitīvi vērtē finansējumu krājumam, kā arī sadarbību ar pārvaldi finansējuma jautājumos. Ogresgala bibliotēkas vadītāja raksta, ka “bibliotēkas finansējums ir stabils un attīstību veicinošs. Finansējums grāmatām ir pietiekams, laikrakstu un žurnālu klāsts pilnībā apmierina pagasta iedzīvotāju vēlmes. Salīdzinot ar diviem iepriekšējiem gadiem, finansējums grāmatu un abonētās preses iegādei ir nedaudz palielinājies. Neraugoties uz grāmatu dārdzību, kas katru gadu palielinās, pagaidām piešķirtais finansējums ir pietiekams, lai apmierinātu lasītāju vēlmes”.

Savukārt, Ķeipenes pagasta bibliotēkai pārskata periodā piešķirts papildu finansējums 3 500 EUR apmērā jaunu grāmatplauktu un mēbeļu iegādei.

Gadi	2022	2023	2024
Finansējums			
Izdevumi kopā (EUR)	1162184	1230609	1410694
Darbinieku atalgojums (bruto)	571637	658302	781437
Krājuma komplektēšana	107842	111968	118218

2.tab. Ogres novada bibliotēku izdevumi kopā (eiro)

2.tabulā un 2.attēlā uzskatāmi redzams 2024.gada Ogres novada pašvaldību publisko bibliotēku finansējums – izdevumi kopā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir palielinājušies par 14,63% (2023.gadā bija pieaugums par 5,89%). Izdevumi krājuma komplektēšanai palielinājušies par 5,58% (2023.gadā +3,83%). Savukārt, izdevumiem darbinieku atalgojumam, kā redzams 2.attēlā, novadā kopumā ir piešķirti 781 437 EUR (bruto), kas, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir par 18,7% vairāk. Arī analizējot katras novada bibliotēkas finanšu rādītājus, lielāks pieaugums bijis atalgojuma pozīcijā nekā krājuma komplektēšanā.



2.att. Ogres novada bibliotēku izdevumi kopā (eiro)

OCB laika periodā no 1.jūlija līdz 31.jūlijam aktivitātes “Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs” īstenošanas laikā nodarbināja jauniņus, kuras amatsluga bija EUR 700,00 (septiņi simti eiro, 00 centi) mēnesī par 1 (vienu) bibliotekāru (kods pēc LR Profesiju klasifikatora 3433 01) darba slodzi. Darba samaksa 50% apmērā tika finansēta no Nodarbinātības Valsts aģentūras (NVA) un 50% no Ogres novada pašvaldības Ogres Centrālās bibliotēkas budžeta. Nodokļu maksājumi tika segti no Ogres novada pašvaldības Ogres Centrālās bibliotēkas budžeta. Ar jauniņiem tika noslēgts darba līgums, pēc nostrādātā laika iesniegtas atskaites NVA un novada Izglītības pārvaldei, kas koordinēja līdzfinansējuma saņemšanu no NVA.

3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

2024.gadā jaunas telpas ieguvusi Ikšķiles pilsētas bibliotēka. Pārējās Ogres novada publiskās bibliotēkas atrašanās vietu mainījušas nav. Kopumā bibliotēku telpu un materiāli tehniskais stāvoklis vērtējams kā labs, tomēr vairākās bibliotēkās nav iespējams iekļūt cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Materiālais un tehniskais stāvoklis darbā ar bērniem un jauniešiem novada bibliotēkās kopumā vērtējams kā labs, kaut arī ir bibliotēkas, kurās nepieciešami uzlabojumi šajās zonās. Bērnu literatūras nodaļas (pilsētu bibliotēkās) vai bērnu zonas ir katrā bibliotēkā, turklāt iespēju robežās tās tiek iekārtotas bērniem tīkami un mūsdienīgi. “Ļoti uzskatāmi redzams, cik liela nozīme skaistām, piemēroti aprīkotām telpām. Pēdējā pusgada laikā, kopš bērnu atpūtas telpas remonta, bērnu interese par bibliotēku ir krietni pieaugusi, to parāda arī apmeklējumu statistika,” uzsver Lāčplēša bibliotēkas vadītāja Dace Vecziediņa.

Pārskata gads bija otrais kalendārais gads, kad sešas novada bibliotēkas piedāvāja jaunu pakalpojumu: bibliomātu jeb pašapkalpošanās iekārtu bibliotēkā pasūtīto izdevumu saņemšanai un nodošanai 24 stundas diennaktī. Kaut arī šis pakalpojums guva ļoti lielu lasītāju atsaucību, gada nogalē bibliomāti tika demontēti neapmierinoša tehniskā stāvokļa dēļ (*sk. “Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība”*).

2024.gadā veiktie uzlabojumi Ogres novada bibliotēkās atainoti 3.tabulā.

3.1. Veiktie remontdarbi un materiāli-tehniskā nodrošinājuma uzlabojumi

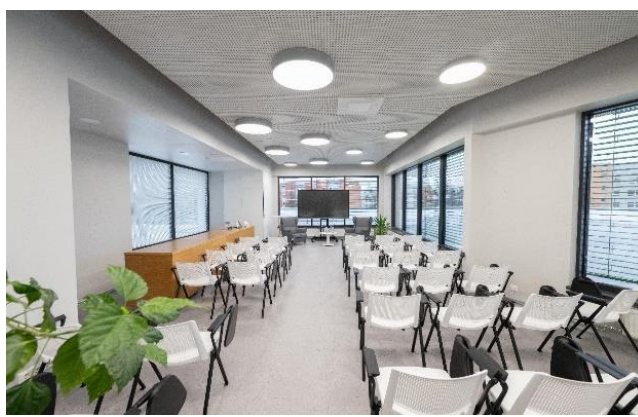
Nr. p. k.	Bibliotēka	2024.gadā veiktie uzlabojumi bibliotēkas infrastruktūrā (remontdarbi, iekārtu, aprīkojuma atjaunināšana)
1.	OCB	Nomainītas mēbeles darbinieku telpās (BLN darbinieku kabinets, 3 administrācijas darbinieku kabineti, LAN darbinieku darba zona) labākas darba vides nodrošināšanai. Iegādāta dokumentu iesiešanas (spirāļošanas) iekārta.
2.	OCB mobilā filiālbibliotēka	Iegādāti jauni grāmatu turētāji, kas ir vizuāli pievilcīgāki par iepriekšējiem un rada estētiskāku plauktu galu noformējumu. Bibliobusa interjers ir papildināts ar 3 jauniem sēžammaisiem.
3.	Ķeipenes pagasta bibliotēka	Iegādāti jauni (3 divpusējie un 1 viensusēja) grāmatu plaukti, jauns rakstāmgalds bibliotēkas darbiniecei, 2 plaukti saimnieciskās telpas labiekārtošanai, jaunas žalūzijas, 20

		apmeklētāju krēsli un 2 universālie galdi multifunkcionālajai telpai, jauns kombinētais plaukts. Pārskata periodā ir iegādāts jauns datora ekrāns, klaviatūra un datora pele bibliotēkas darbinieces datoram.
4.	Lielvārdes pilsētas bibliotēka	Bērnu literatūras nodaļas atsevišķajā telpā veikts kosmētiskais remonts, kā arī nomainītas logu žalūzijas visā nodaļā. Tāpat nodaļas jaunāko lasītāju zona ieguvusi jaunu sienas veidolu, kas papildināts ar krāsainiem un jautriem grāmatu varoņu zīmējumiem.
5.	Lāčplēša bibliotēka	Datortelpā veikts kosmētiskais remonts un telpas labiekārtošana. Nomainīts apkures sildelements un caurules. Nomainīta bibliotēkas izkārtne.
6.	Meņģeles pagasta bibliotēka	Iegādāti 2 jauni grāmatu plaukti
7.	Ciemupes bibliotēka	Plauktu daleņi nomainīti pret mūsdienīgiem, no caurspīdīga akrila
8.	Birzgales pagasta bibliotēka	Tika nomainīti logi. Veikta bibliotēkas fasādes krāsošana.
9.	Lēdmanes pagasta bibliotēka	Ir iegādāti 3 sēžammaisi un pufi jauniešiem. Iegādātas 2 pakāpienu kāpnītes.
10.	Krapes pagasta bibliotēka	Vasaras sākumā tika pārkārtots bērnu stūrītis, tika iegādāts paklājs un pārvietotas mēbeles tā, lai mazajiem lasītājiem būtu ērti darboties uz grīdas.
11.	Mazozolu pagasta bibliotēka	Pie bibliotēkas ēkas sienas atjaunota plāksne ar bibliotēkas nosaukumu. Logiem nomainīti aizkari.
12.	Madlienas pagasta bibliotēka	Jauns grāmatu plaukts jauniešu telpai.
13.	Tomes pagasta bibliotēka	Nomainīts bibliotēkas plauktu aprīkojums. Pieaugušo abonementa zālē veikts kosmētiskais remonts.

3.tab. 2024.gadā Ogres novada bibliotēkās veiktie remontdarbi
un materiāli-tehniskā nodrošinājuma uzlabojumi

3.2. Jaunu ēku būvniecība

2024.gads ir bijis nozīmīgs Ikšķiles pilsētas bibliotēkas vēsturē. Bibliotēka mainīja atrašanās vietu. Pēc plašiem renovācijas darbiem, 23.augustā tika atklāta Ikšķiles pilsētas bibliotēka, kas turpmāk atradīsies Skolas ielā 4. Telpas ir modernas, atbilstošas mūsdienu prasībām, piemērotas lietotājiem ar kustību traucējumiem. Plašās telpas dod lielākas iespējas pasākumu, lasītveicināšanas nodarbību un izstāžu rīkošanai. Jaunās telpas ir pieejamas arī lietotājiem ar kustību traucējumiem, jo tajā izbūvēts lifts. Ēkas renovācija veikta projektā “Ēkas Skolas ielā 4, Ikšķilē, energoefektivitātes uzlabošana un pārbūve par pašvaldības daudzfunkcionālu pakalpojumu centru”. Bibliotēkas kopplatība ir 1004 m², lietotāju apkalpošanas telpas – 674 m². Bibliotēkai tika izstrādāts individuāls interjera risinājums. Speciāli projektētās mēbeles palīdz racionālāk un ērtāk pildīt bibliotēkārās apkalpošanas funkcijas. Lai nodrošinātu klusumu un patīkamu akustisko komfortu, telpu griestos izvietotas skaņu absorbējošas salas.



3., 4.att. Ikšķiles pilsētas bibliotēkas jaunās telpas –
Bērnu literatūras nodaļa (no kreisās) un Pasākumu telpa.

3.3. Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums)

IKT nodrošinājums Ogres novada bibliotēkās budžetu ietvaros tiek atjaunots. Pārskata gadā Ogres novada bibliotēkās kopumā bija pieejami 174 datori, no kuriem lietotāju rīcībā 105. Kvalitatīvai bibliotēkas pakalpojumu nodrošināšanai ir pieejamas 34 multifunkcionālās iekārtas, 10 printeri, 5 skeneri un 3 kopētāji.

Izvērtējot interneta tīkla ātrdarbību, novada bibliotēku vadītāji atzīmē, ka tas ir mainīgs, bet pietiekošs dažādu darbu veikšanai pie datora.

OCB pilnībā atjaunots IKT aprīkojums līdz ar jaunās ēkas nodošanu ekspluatācijā. Darbiniekiem darba pienākumu veikšanai tiek izmantoti portatīvie datori, lai maksimāli varētu īstenot darbinieku mobilitāti visā ēkā (nebūt piesaistītiem konkrētai darba vietai), kā arī vajadzības gadījumā, lai nodrošinātu drošu attālinātā darba iespējas, vienlaicīgi nesamazinot bibliotēkaro pakalpojumu kvalitāti un apjomu. Ikdienas darbā tiek izmantots *Office365* pakalpojums – *Outlook* e-pasts, koplietošanas faili *Sharepoint*,

OneDrive, Teams. Tiek abonēts *Microsoft 365 Premium* pakalpojums, izmantojot *Non-profit pricing*, t.i., speciāls bezpeļņas organizāciju tarifs, kas ir jaunums no 2024.gada, jo iepriekš bibliotēkas varēja izmantot skolu licences. Pārskata periodā iegādāta maksas versija programmai *Canva*, kurā ļoti aktīvi tiek veidoti dažādi vizuālie materiāli pasākumiem, projektiem.

Mācību klasē, Bērnu literatūras nodaļā un Grupu diskusiju telpā izvietotās interaktīvās tāfeles sniedz iespēju bibliotēkai, uzņēmējiem vai jebkurai citai novada vai valsts iestādei organizēt informatīvos pasākumus, apmācības, seminārus, kā arī attālinātas videotranslācijas, mācības un citus sabiedrības izglītošanas pasākumus, sniedzot ieguldījumu sabiedrības informēšanā un izaugsmē.

Tāpat mācību klasei, klientiem noma uz vietas vai līdzīgi uz mājām tiek nodrošināti 24 portatīvie datori, kā arī 7 stacionārie datori – 3 pieaugušo nodaļā un 4 bērnu un jauniešu nodaļās. Datortehniku šobrīd un vismaz tuvākajos 2 gados nav nepieciešams uzlabot vai mainīt. Visā OCB ēkā tiek nodrošināts stabils bezvadu, bezmaksas interneta pieslēgums. Publisko bibliotēku tīkla ietvaros bibliotēkā tiek nodrošināts 1Gbit/s ātrs internets.

Savu lietderību un efektivitāti pierāda bibliotēkas pakalpojumu automatizēšana – trīs pašapkalpošanās stacijas, kā arī bibliomāts, kas savienots ar BIS ALISE. Ar bezkontakta risinājumu palīdzību bibliotēkā būtiski paaugstināta pakalpojumu pieejamība un apkalpošanas ātrums, tas nodrošina efektīvāku cilvēkresursu izmantošanu. Papildu būtisks nosacījums pakalpojuma nodrošināšanai ir Ogres novadnieka kartes integrācija, sasaistot to ar bibliotēkas lasītāja karti. Visas jaunās bibliotēkas lasītāja kartes tiek izsniegtas ar elektronisko čipu. Pārskata periodā veiksmīgi īstenota ārdurvju atvēršanas sistēmas integrācija ar lasītāju kartēm un tiek nodrošināta piekļuve bibliomātam 24/7 režīmā, izmantojot elektroniskās lasītāju kartes un piekļuves kontroli. Uzsākts darbs pie elektronisko lasītāju karšu izveides, lai aizstātu laminētās kartes – tiks nodrošināta iespēja izmantot *Apple* un *Google Wallet* iespējas.

Kopš jaunās OCB ēkas atklāšanas aktīvi turpinās Konferenču zāles izmantošana, ar moderno skaņas aprīkojumu, kā arī 3x3 ekrānu video sienu. Pie Informācijas centra uzstādīts informācijas ekrāns, kurā tiek izmantots *Xibo Signage* mākoņpakalpojums dinamiskas informācijas atspoguļošanai.

Joprojām ļoti aktīvi tiek izmantota attālinātā telpu rezervācija grupu telpām, mācību klasei un konferenču zālei.

Pārskata periodā ieviesta attālinātās drukas iespēja *Princh* (www.princh.com), kas ļauj lietotājiem pašiem samaksāt par pakalpojumu un, aizejot uz bibliotēku, veikt izdruku bez darbinieka palīdzības. Tāpat šis pakalpojums pieslēgts bibliotēkas apmeklētāju datoriem, lai samazinātu darbinieku iesaisti pakalpojuma sniegšanā.

Joprojām novērojams, ka jaunā, modernā bibliotēkā arvien palielinās informācijas tehnoloģiju nozīme – dažādu sistēmu integrācija, ārējo piegādātāju IT vadība, kā arī mākoņpakalpojumu izmantošana ikdienas funkciju nodrošināšanai. 2024.gadā bibliotēkā IT vadībai ieviests GLPI (*Gestionnaire Libre de Parc Informatique*) atvērtā pirmkoda IT resursu pārvaldības un palīdzības dienesta programmatūra. Tā piedāvā plašas iespējas IT infrastruktūras un pakalpojumu pārvaldībai.

Arī OCB filiālbibliotēkās – Ciemupes, Ogresgala bibliotēkās un mobilajā filiālbibliotēkā – darbiniekiem nodrošināti portatīvie datori, *Office 365* iespējas, interneta pieslēgums, kas ļauj veikt darba pienākumus un sniegt kvalitatīvu pakalpojumu.

Pārskata gadā ON bibliotēkās iegādātas IKT iekārtas:

- ✓ Lāčplēša bibliotēkā iegādāts jauns dators lietotājiem *Intel Core i5 Gen11 Home & Business/ Windows 11* un multifunkcionālā iekārta *HP Color LaserJet Pro MFP 4302dw*,
- ✓ Lauberes pagasta bibliotēkā iegādāti 3 jauni datorkomplekti, t.sk., 2 lietotājiem, 1 personālam,
- ✓ Ogresgala bibliotēkā iegādāta krāsu multifunkcionālā iekārta *AltaLink C8035* un laminēšanas aparāts,
- ✓ Ikšķiles pilsētas bibliotēkā 2024. gadā iegādāts jauns portatīvais dators, 3 monitori, jauns stacionārais dators, interaktīvā tāfele, multifunkcionālā iekārta, televizors,
- ✓ Mazozolu pagasta bibliotēkā nopirkts čeku printeris BIXOLON,
- ✓ Madlienas pagasta bibliotēkā iegādāts jauns A3 krāsu printeris, monitors.

3.4. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Kopumā bibliotēku materiāli tehnisko stāvokli var uzskatīt par labu, tomēr dažās novada bibliotēkās ir problēmas, kuras nākotnē būtu jārisina.

Lāčplēša bibliotēkā joprojām aktuāla problēma – nepietiekams finansējums kapitālajiem ieguldījumiem. Visās bibliotēkas telpās, izņemot bērnu atpūtas telpu un darbinieku telpu, nepieciešams kosmētiskais remonts un veco mēbeļu nomaiņa.

Tāpat Lāčplēša bibliotēkā darbinieces ikdienā saskaras ar lietotāju neapmierinātību un neērtībām, lietojot vairāk kā 10 gadus vecas IKT iekārtas. Printeri, kuram nav funkciju pievienot ārējos datu nesējus, izmantot bezvadu interneta pieslēgumu, kura programmatūra ir novecojusi un nesader ar citām, tikpat vecām bibliotēkas IKT iekārtām vai gluži pretēji – ar jauno, šogad iegādāto datoru.

Lāčplēša bibliotēka, Lielvārdes pilsētas bibliotēka, Madlienas pagasta bibliotēka, Lēdmanes pagasta bibliotēka Bērnu literatūras telpa 2. stāvā, **Krapes pagasta bibliotēka, Mazozolu pagasta bibliotēka** ir ar apgrūtinātu pieejamību māmiņām ar bērnu ratiņiem un cilvēkiem ratiņkrēslā. Par šiem jautājumiem bibliotēku vadītāji komunicē ar pilsētu un pagastu pārvaldēm, tomēr pārmaiņas nav izdevies ieviest, jo

saistīts vai nu ar bibliotēkas pārcelšanu uz citām telpām vai arī ar esošo telpu fundamentālu pārbūvi un lieliem finansiāliem ieguldījumiem. Bibliotēku darbinieki cenšas rast risinājumus, lai ikviens interesents varētu saņemt grāmatas, – tās tiek izsniegtas lasītāja uzticības personai vai arī piegādātas uz lasītāja mājām. Kaut arī piegāde mājās vairākās bibliotēkās kļūst arvien pieprasītāka, tas tiek veikts ārpus bibliotēkara darba laika, ieguldot privātos līdzekļus degvielas iegādē. Lai cik radoši tiek meklēti risinājumi ikdienā, tas nemaina nepieciešamību nodrošināt visiem bibliotēkas lietotājiem pieejamas telpas.

Krapes pagasta bibliotēkā būtu nepieciešams kosmētiskais remonts un telpu paplašinājums.

Mazozolu pagasta bibliotēka atrodas daudzdzīvokļu ēkas 1.stāvā un jau vairākus gadus aktuāls jautājums par kāpņu telpas kosmētisko remontu. Bibliotēkā nav atsevišķas telpas bērnu un jauniešu nodaļai, bet ir ierīkota atsevišķa vieta bērnu literatūrai. Lielākā problēma ir tā, ka bibliotēkai nav krātuves, jo ņemot vērā, ka bibliotēka ir ierīkota daudzdzīvokļu mājas dzīvoklī, šī problēma nav atrisināma – telpas nevar paplašināt.

LNB datu centra darbības traucējumi no 1. līdz 9.jūlijam pārskata periodā ON bibliotēku darbību ietekmēja dažādi. Šo kā nenozīmīgu problēmu atzina to bibliotēku kolēģi, kuru atvaļinājuma laiks sakrita ar sistēmas darbības traucējumiem (viena darbinieka bibliotēkas, kurās lasītājus bibliotēkas vadītāja atvaļinājuma laikā neapkalpo). BLN lietotāju apkalpošanu pārtrauca 1.jūlija pēcpusdienā. 5.jūlijā tika saņemti neapmierinātu lasītāju zvani, tamdēļ 8.jūlijā bibliotēka atsāka apkalpot lasītājus, izsniegumu piefiksējot *Excel* tabulā. Grāmatu nodošanas kastē nodotās grāmatas BIS ALISE darbības traucējumu laikā tika uzglabātas atsevišķā telpā. BLN tie bija aptuveni 500 eksemplāri. Pēc BIS ALISE darbības atjaunošanas visi OCB kolēģi palīdzēja iespējami operatīvi savadīt datus sistēmā un sakārtot nodotās grāmatas plauktos.

LAN lasītājiem grāmatas neizsniedza no 1.līdz 5.jūlijam. Saņemot informāciju par to, ka traucējumus nav iespējams operatīvi novērst, turpmāk lasītājiem tika izsniegtas 2 grāmatas, pierakstot uz kartītēm un veidojot kartotēku.

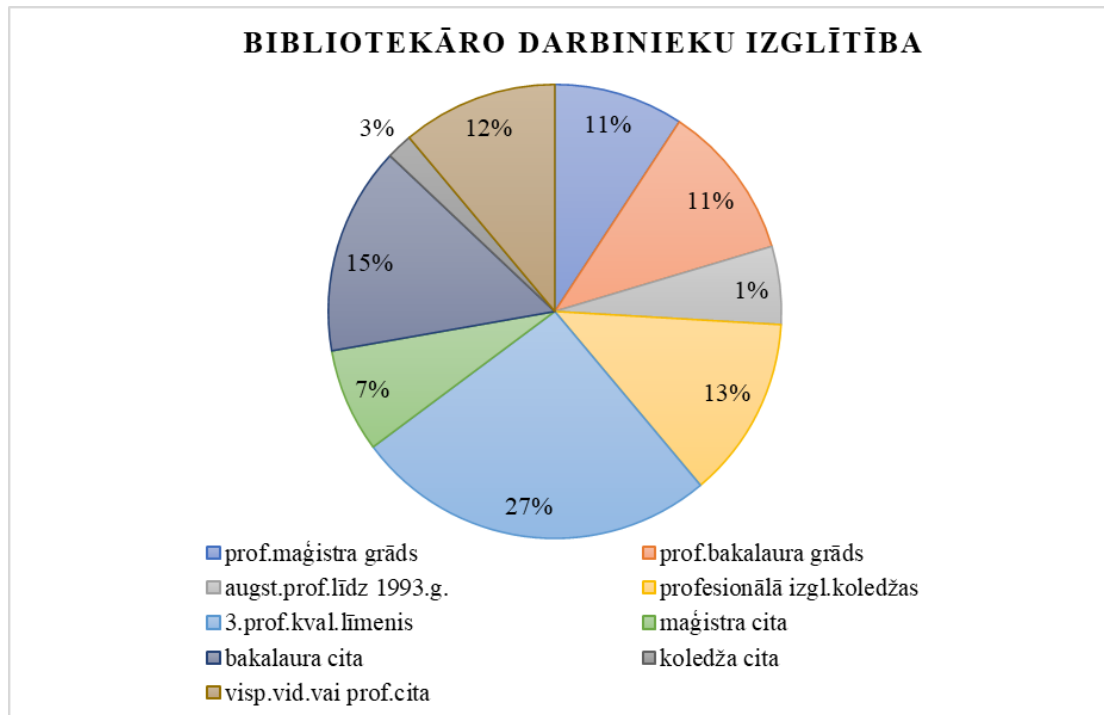
Būtiskākais šādās neparedzamās situācijās ir visiem bibliotēku kolēģiem pieejams saziņas veids (*WhatsApp* grupa un e-pasta kopa), lai varētu operatīvi komunicēt un informēt par vēlamo rīcību.

4. PERSONĀLS

4.1. Personāla raksturojums

Ikdienas darba procesā joprojām aktuāls secinājums, ka cilvēciskais faktors ļoti bieži ir noteicošais. Motivēti, radoši, enerģiski darbinieki – lielākā vērtība.

Ogres novada bibliotēkās kopā strādā **54** bibliotekārie darbinieki, **35** no tiem ir bibliotekārā izglītība.



5.att. Ogres novada bibliotekāro darbinieku izglītība, %

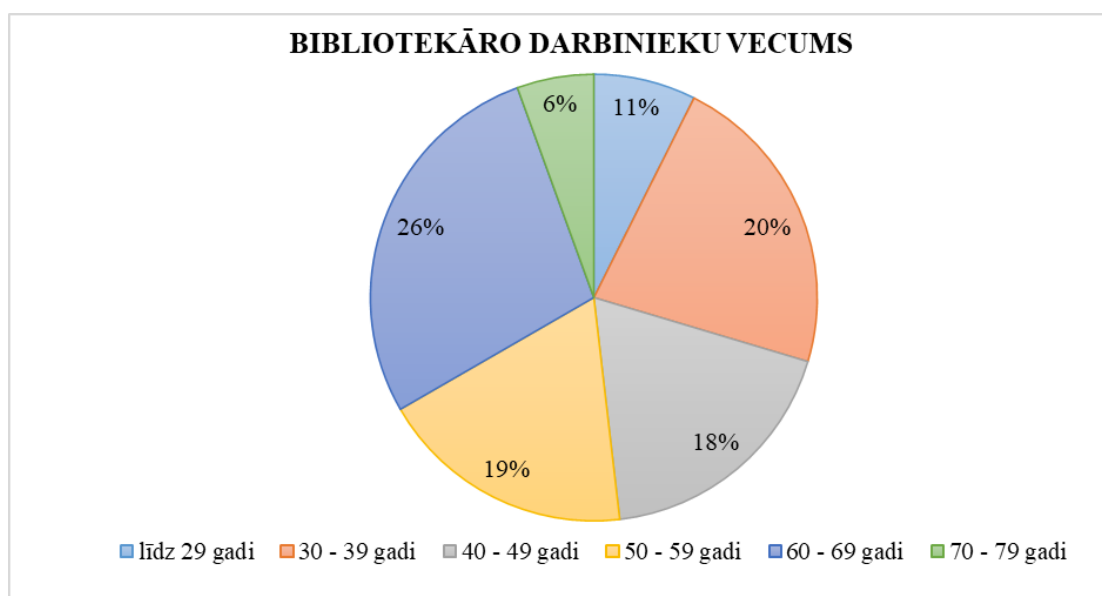
Procentuālā attiecība bibliotēku darbinieku izglītībā Ogres novadā redzama *5.attēlā*. Visvairāk darbinieku (27%) ir ar 3.profesionālās kvalifikācijas izglītības līmeni, nākamā, procentuāli lielākā, daļa darbinieku (15%) ir bakalaura grāds citā nozarē, kam seko 13% darbinieku ar profesionālo koledžas izglītību.

Pārskata periodā **Lielvārdes** pilsētas bibliotēkas BLN bibliotekāre Līga Trinska-Lepere absolvēja mācības LNB profesionālās tālākizglītības programmā “Bibliotēku, informācijas un arhīvu zinības” (960 h).

Lāčplēša bibliotēkas bibliotekāre Egita Medne sekmīgi apguvusi Profesionālās pilnveides izglītības programmu “Bibliotēku zinību pamati” (160h). Nokārtots Bibliotekāra profesionālās kvalifikācijas eksāmens.

Analizējot bibliotēku darbinieku vecumu, 6.attēlā uzskatāmi redzams, ka procentuāli lielākais Ogres novada bibliotēkās strādājošo skaits ir vecumā no 60 līdz 69 gadiem (15 darbinieki – 26%) un no 30 līdz 39 gadiem (12 darbinieki – 20%). Kaut arī pārskata periodā ir notikušas izmaiņas personāla sastāvā, darbinieku dalījumu vecuma grupās tas nav ievērojami ietekmējis. Nedaudz (par 6%) ir palielinājies darbinieku vecumā 60–69 gadi procentuālais apjoms, bet samazinājies darbinieku skaits 50–59 gadu (par 3%) un 40–49 (par 2%) gadu kategorijā.

Kopumā nav izteiktas dominances kādai no vecuma grupām, kas vērtējams pozitīvi. Dažāda kolēģu dzīves un darba pieredze palīdz labāk izprast arī dažāda vecuma esošo un potenciālo bibliotēkas lietotāju vajadzības.



6.att. Ogres novada bibliotekāro darbinieku vecums, %

Kopš 2024.gada 1.marta **OCB** piešķirts finansējums amata vienībai “Metodiķis”, līdz ar to iespējams veiksmīgāk sadalīt darba pienākumus tā, lai kvalitatīvāk īstenotu reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas.

OCB kolektīvam pievienojusies vēl viena bibliotekāre Pieaugušo lasītāju apkalpošanas nodaļā. Jaunā kolēģe iepriekš guvusi darba pieredzi ON Ogresgala bibliotēkā, aizvietojojt bibliotekāri bērnu kopšanas atvaļinājumā. Pēc darba līguma beigām gūta pieredze citā nozarē, tomēr priecē fakts, ka darbs bibliotēkā atzīts kā saistošāks un apstākļi ļāva atgriezties ON bibliotēku darbinieku kolektīvā.

No 26 OCB darbiniekiem 20 ir bibliotekārie darbinieki, no kuriem 9 ir bibliotekārā izglītība (4 – maģistra grāds; 3 – bakalaura grāds, 2 – 3.profesionālais kvalifikācijas līmenis (4.LKI)), 8 darbiniekiem ir izglītība citās jomās (4 – maģistra grāds, 3 – bakalaura grāds, 1 – augstākā izglītība līdz 1993.gadam) un 3 darbiniecēm ir vispārējā vidējā izglītība, bet tiek meklēti risinājumi kvalifikācijas iegūšanai. Pārskata gadā viena darbiniece turpina studijas LU SZF bakalaura studiju programmā “Informācijas pārvaldība”.

OCB 2024.gadā iesaistījusies vairākās aktivitātēs, lai popularizētu bibliotekāra profesiju kā radošu, dinamisku un arī jaunajai paaudzei saistošu:

- ✓ 8.klases jaunieši vienu mēnesi vasarā strādāja bibliotēkā (aktivitāte *“Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs”*, sk. *“Sadarbības tīkla raksturojums”*);
- ✓ “Ēnu dienā” OCB bibliotekāri pieteicās “ēnot” jaunieši no Rīgas un pēcāk izrādīja interesi par iespēju vasaras brīvlaikā strādāt bibliotēkā (*Junior Achievement* organizēts projekts, sk. *“Sadarbības tīkla raksturojums”*);
- ✓ pārskata periodā maijā un jūnijā OCB vadīja praksi diviem Ogres tehnikuma Audiovizuālās programmas jauniešiem (sk. *“Sadarbības tīkla raksturojums”*).

Kopumā var teikt, ka šādas aktivitātes palīdz veidot pozitīvu priekšstatu par bibliotekāra profesiju. Jaunieši atzīst, ka ir pārsteigti par bibliotēkas darba vides dinamiku, par dažādajiem darba pienākumiem un, attiecīgi, vispusīgām zināšanām, ko pieprasa šī profesija. Šodien ieguldītais resurss jauniešos, iespējams, kādam nākotnē palīdzēs lemt par labu bibliotekāra profesijai.

Arī **Ogres novada bibliotēkās** pārskata periodā ir notikušas izmaiņas personālsastāvā.

- ✓ Rembates pagasta bibliotēkas un Suntažu pagasta bibliotēkas vadītājas pārskata periodā beidza darbu attiecības bibliotēkā, kā iemeslu minot zemo atalgojumu. Bibliotekārs nereti ir ciemata sirds un dvēsele, un tas prasa no cilvēka ļoti daudz. Dažkārt kolēģi jūtas izsmelti no intensīvās, nelielas kopienas ikdienas, tamdēļ tiek pieņemts lēmums ikdienu un nodarbošanos radikāli mainīt. Šis ir vēl viens iemesls, kamdēļ kolēģes darba gaitas turpina ar bibliotēku nozari nesaistītā jomā, turklāt izvēloties pilnībā mainīt ikdienu, no dzīvesvietas ikdienā braukājot uz Rīgu.
- ✓ Darba attiecības pārskata periodā beidza arī Ķeipenes pagasta bibliotēkas vadītāja. Šajā situācijā kā iemesls minams tas, ka ne katram ir pa spēkam veikt bibliotēkas vadītāja darbu kvalitatīvi, jo tas prasa daudz enerģijas, vispusīgas zināšanas un kompetences, spēju organizēt savu darbu u.tml. Šobrīd Ķeipenes pagasta bibliotēku vada Ieva Pankule, kura iepriekš strādāja Lēdmanes pagasta bibliotēkā. Vakantais amats ir bijusi iespēja kolēģei sevi pilnībā realizēt bibliotēku jomā. Kā Ieva atzīst, viņai ļoti patīk būt atbildīgai par visu bibliotēkā notiekošo, personīgi iepazīt katru lasītāju un ikdienā nepietrūkst pilsētas vide un darbs lielā kolektīvā.
- ✓ Augustā darba attiecības pārtrauca un pelnītā atpūtā atpūtā devās Lielvārdes pilsētas bibliotēkas direktore Rita Platpīre. Par bibliotēkas vadītājas pienākumu izpildītāju kļuva Dace Vecziedīņa (Lielvārdes pilsētas bibliotēkas filiāles Lāčplēša bibliotēkas vadītāja).

- ✓ Lauberes pagasta bibliotēkā un Madlienas pagasta bibliotēkā vadītājas devušās bērna kopšanas atvaļinājumos. Minētajās bibliotēkās šobrīd vadītāja pienākumus uzņēmušās darbinieces, kuras iepriekš ilgus gadus strādājušas konkrētās bibliotēkas vadītāja amatā (esošā Madlienas pagasta bibliotēkas vadītāja Daina Liepa bija devusies pensijā, savukārt, esošā Lauberes pagasta bibliotēkas vadītāja Maiga Livčāne iepriekš pildīja bibliotēkāres darba pienākumus).

Lauberes pagasta bibliotēkā attiecīgi izveidojās vakance bibliotēkaram, kur šobrīd strādā jauna darbiniece, kas līdz šim bijusi cītīga bibliotēkas apmeklētāja un profesionāli darbojusies citā nozarē.

- ✓ Madlienas pagasta bibliotēkā, vienlaikus ar vadītājas došanos bērna kopšanas atvaļinājumā, darba gaitas pārtrauca bibliotēkāre. Šobrīd bibliotēkāres pienākumus bibliotēkā pilda jauna kolēģe, kuras ģimene ilgus gadus dzīvojusi ārpus Latvijas, bet nu reemigrācijas programmas ietvaros pārcēlusies atpakaļ uz dzimto pagastu.
- ✓ Pārskata periodā martā darbu uzsāka jauna Krapes pagasta bibliotēkas vadītāja.

ON bibliotēku kolektīvam 2024.gadā pievienojušies radoši kolēģi, kuru iepriekšējā profesija un izglītība nav saistīta ar bibliotēku jomu. Jaunie kolēģi izrāda iniciatīvu apgūt amatam nepieciešamās prasmes, tamdēļ darba pieredze citās nozarēs uzskatāma par pievienoto vērtību. ON bibliotēkās strādā vairāki pedagogi, realizējot savu potenciālu darbā ar bērniem. Jaunie kolēģi, kuri iepriekš strādājuši ar projektiem, grāmatvedības jomā arī veiksmīgi var izmantot prasmes strādāt ar datiem, veidot dokumentāciju u.tml. Praksē pārbaudīta un efektīva "formula" ir bibliotēku nozarē izglītoti, pieredzes bagāti kolēģi un kolēģi, kuri iepriekš izglītību un darba pieredzi guvuši citās nozarēs. Tas palīdz bibliotēkas darbā kopt un saglabāt vērtīgo, kvalitatīvo, vienlaikus ieviešot jaunas tradīcijas, pasākumus, virzienus, kuros strādāt.

Pārskata perioda beigās ON bibliotēkās ir aktuālas trīs vakances – Suntažu pagasta bibliotēkas vadītājs, Lēdmanes pagasta bibliotēkas bibliotekārs, Lielvārdes pilsētas bibliotēkas vadītājs. Pēdējai no minētajām vakancēm 2025.gada sākumā tika pieņemta darbiniece.

Pārskata periodā liels darbs ieguldīts, lai sakārtotu iepriekšējo situāciju, kad bibliotēkas darbiniekam tiešie darba pienākumi jāapvieno ar apkopēja darba pienākumiem. Šobrīd telpu uzkopšanu bibliotēkas veic vai nu cits darbinieks, vai arī tas tiek nodrošināts kā ārpalpojums. Lauberes pagasta bibliotēkā pilnas slodzes bibliotekārs veic arī apkopējas darba pienākumus (0,3 darba slodzē), taču šajā situācijā tas vērtējams pozitīvi, jo ir iespēja iegūt papildu ienākumus un tā ir darbinieka brīva izvēle.

4.2. Apbalvojumi un pateicības

2024.gada 3.aprīlī notikušajā Latvijas Bibliotekāru biedrības rīkotajā gadskārtējā kongresā tika pasniegtas balvas Gada bibliotekāra titula ieguvējiem. Par sasniegumiem 2023.gadā godpilno balvu saņēmusi arī Ogres Centrālās bibliotēkas Informācijas resursu attīstības nodaļas vadītāja Janīna Metlāne.

2024.gada februārī tika paziņoti nominanti Ogres novada Gada balvai kultūrā, kuru vidū kategorijā “Prieks radīt” bija arī Ogres Centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas bibliotekāre Līga Beināre saistībā ar “Lasītrosmes” projektu.

2024.gadā kolēģu darbu atzinīgi novērtējusi arī pašvaldība un OCB:

- ✓ OCB IRAN vadītāja **Janīna Metlāne** saņēma Atzinību par ieguldījumu 45 bibliotekārā darba gados,
- ✓ OCB galvenā bibliogrāfe **Līksma Dzelme** un Lielvārdes pilsētas bibliotēkas vecākā bibliotekāre **Lāsma Gabrāne** saņēma Atzinības rakstu par ieguldījumu bibliotekāro pakalpojumu sniegšanā un attīstībā 25 bibliotekārā darba gados,
- ✓ Ogres Centrālās bibliotēkas bibliotekāre **Solvita Zelģe** saņēma Atzinības rakstu par bibliotekāro pakalpojumu attīstīšanu un radošu darbu ar bērniem 15 bibliotekārā darba gados,
- ✓ Ķeguma pilsētas bibliotēkas bibliotekāre **Kristīne Ansone**, Suntažu pagasta bibliotēkas bibliotekāre **Aiga Deguna**, Ikšķiles pilsētas bibliotēkas vadītāja **Dace Rempe** saņēma Atzinības rakstu par ieguldījumu bibliotekāro pakalpojumu sniegšanā un attīstībā 10 bibliotekārā darba gados.

4.3. Profesionālās pilnveides pasākumi

Ogres novada bibliotekāri tiek aicināti aktīvi piedalīties LNB Kompetenču attīstības centra organizētajosursos, OCB organizētajos semināros un pieredzes apmaiņas braucienos, kā arī citu iestāžu un uzņēmumu piedāvātajos profesionālās pilnveides pasākumos. Pārskata gadā bibliotekāri aktīvi izmantoja iespējas papildināt savas zināšanas un prasmes, apmeklējot dažādus profesionālās pilnveides kursus, lekcijas un seminārus.

ON bibliotēku vadītāji finansējumu profesionālajai pilnveidei, lielākoties, atzīst kā pietiekamu. Maksas apmācības, kas prasa lielāku ieguldījumu finansiāli, tiek plānotas ļoti laicīgi, veidojot nākamā gada budžetu. Kolēģi labprāt izmanto iespēju mācīties arī Eiropas Savienības līdzfinansētās mūžizglītības programmās.

Plašāk par OCB organizētajiem pasākumiem aprakstīts 12.nodaļā “Metodiskais un konsultatīvais darbs” un to uzskaitījums redzams *pielikumā nr.1* Savukārt, citu organizāciju un iestāžu rīkoto mācību apmeklējums uzskaitīts *pielikumā nr.2*.

Kopumā var teikt, ka mācību un profesionālās pilnveides pasākumu piedāvājums Latvijā bibliotekāriem ir kvalitatīvs un daudzveidīgs un ir iespējams pilnveidoties jomās, kas aktuālas ikdienas darbā un sabiedrībā kopumā.

Kolēģi, kuri strādā viena darbinieka bibliotēkā, vislabprātāk izmanto iespēju piedalīties attālināta formāta semināros, turklāt vairāk tiek izvēlēti semināri, kas neaizņem visu dienu, bet vien pāris stundu.

Šādos semināros informācija par konkrētu tēmu tiek izskaidrota īsi, koncentrēti. Pāris stundu attālinātu semināru ir iespējams apmeklēt, nepārplānojot ikdienu un neslēdzot bibliotēku apmeklētājiem. Arī sabiedriskā transporta kustības grafiks ierobežo attālo pagastu kolēģu iespēju piedalīties semināros Rīgā vai citviet.

Pārsvārā kolēģi izvēlējušies LNB piedāvātās apmācības, tomēr tiek izmantota iespēja ko jaunu apgūt arī banku, nevalstisku organizāciju, privātu mācību iestāžu semināros. Pārskata periodā ON bibliotēku darbinieki piedalījušies gan LNB 960h, gan 160h apmācībās, kā arī izmantota iespēja apgūt konkrētu modeli no 960h apmācību kursa.

Visvairāk apmeklētas mācības par medijpratību un darbu ar bērniem, kā arī par bibliotēku nozares aktualitātēm kopumā. Tāpat kolēģi izvēlas mācības, kas tiešā veidā nav organizētas bibliotēku darbiniekiem, bet ir noderīgas ikdienas darbā (darbs ar dažādām programmām; komunikācija ar pusaudžiem pedagogiskajā procesā u.tml.).

Par mācību vajadzībām OCB organizētajos semināros iespējams spriest arī pēc ON bibliotēku darbinieku aptaujas rezultātiem (sk. *“Metodiskais un konsultatīvais darbs”*).

ON bibliotekāri ļoti labprāt mācās, jo tā ir iespēja ne tikai iegūt jaunas zināšanas, bet arī iedvesmu turpmākam darbam, kā arī komunicēt ar kolēģiem no citām bibliotēkām.

OCB arvien vairāk cenšas veicināt kolēģu aktivitāti, daloties iegūtajās zināšanās ar citiem kolēģiem Metodisko dienu semināros. Tas ne tikai palīdz kolektīvam kopumā izglītoties (*“uzzināt to, ko uzzinājis otrs”*), bet arī veicina komandas garu un ir lielisks treniņš publiski uzstāties.

4.4. Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Vairākos ON bibliotēku pārskatos kā dominējošā problēma minēts **zemais atalgojums** nozarē kopumā. Bibliotekāra profesija prasa nemītīgu izaugsmi, sekošanu līdzi sabiedrības attīstībai un vajadzībām, darbs ar cilvēkiem prasa psiholoģisku noturību. Iespējams, sabiedrībā zūd stereotips par bibliotekāra profesiju kopumā (mierīgs un harmonisks darbs, iespēja visu dienu lasīt grāmatas), tāpat arvien aug prasības, cik vispusīgam, zinošam ir jābūt bibliotēkas darbiniekam, tomēr šie faktori arī maina jaunu darbinieku vai esošo darbinieku skatījumu par adekvātu atalgojumu.

Rembates pagasta bibliotēkas un Suntažu pagasta bibliotēkas vadītājas 2024.gadā beidza darba attiecības zemā atalgojuma dēļ. Kā atzīst Suntažu pagasta bibliotēkas p.i. Aiga Deguna: “Neskatoties uz finanšu pieaugumu, darbinieku atalgojums nav pietiekams, lai motivētu palikt iestādē.”

Līdzšinējā pieredze (atalgojumu nevienlīdzība pagastu bibliotēkās) pierāda to, ka atalgojums nebūt nav noteicošais faktors, kas nosaka darba kvalitāti, tomēr tas ir būtisks, lai piesaistītu nozarei spējīgus darbiniekus, un tie, apgūstot daudzpusīgas iemaņas darbā bibliotēkā, neaizplūstu uz citām, labāk apmaksātām darba vietām.

Kā otra problemātika, kas zināmā mērā ir saistīta ar jau minēto zemo atalgojumu, ir **darbinieku trūkums**. Pārskata periodā Suntažu un Lēdmanes divu darbinieku bibliotēkās strādā viens darbinieks, kas atstāj negatīvu ietekmi atsevišķos statistikas rādītājos, jo atvaļinājuma laikā Suntažu bibliotēka apmeklētājiem bija slēgta. Kā iespējamu risinājumu var minēt Tīnūžu pagasta bibliotēkas pieredzi, jo šeit bibliotēkas vadītāja aizstāj KAC darbinieci atvaļinājumā laikā un otrādi.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkai, mainot telpas uz plašākām un modernākām, strauji pieaudzis lietotāju skaits un apmeklējums, tamdēļ akūta kļuvusi personāla problēma. “Viena darbinieka kapacitāte nodaļā ir par mazu, lai organizētu ikdienas bibliotēkāros pakalpojumus un paralēli strādātu pie pasākumu organizēšanas un projektu realizēšanas,” atzīst bibliotēkas vadītāja Dace Rempe.

Pārskata periodā veicināta sadarbība ar ON **skolu bibliotēkām** (sk. “*Metodiskais un konsultatīvais darbs*”), kas arī parāda zināmu problemātiku. Skolu bibliotekāri nereti ikdienas darbā nejūt izpratni par viņu darba nozīmīgumu, jo skolu vadības fokuss vairāk vērsts uz pedagoģiskā procesa nodrošināšanu, kas arī ir saprotams. Skolu bibliotekāri tiek piesaistīti stundu vadīšanā, aizvietošanā, kā rezultātā bibliotekāriem tiešajiem darba pienākumiem nav iespējams atvēlēt tik daudz laika, cik nepieciešams. Lai šo situāciju uzlabotu fundamentāli, nepieciešama skolu vadītāju, Izglītības pārvaldes iesaiste, iespējams, arī normatīvo aktu izmaiņas. Kā viens no risinājumiem, lai skolu bibliotekāri justos darba vidē komfortablāk jau šobrīd, ir veicināt iespēju satikties ar citiem kolēģiem semināros, kuros zināma daļa iepļānota arī neformālām sarunām, lai atbalstītu cits citu un satiktu kolēģus ar līdzīgiem izaicinājumiem. Šajā virzienā OCB arī uzsāka darbu pārskata periodā (sk. “*Metodiskais un konsultatīvais darbs*”).

Darbā ar jauno paaudzi publisko bibliotēku kolēģi kā izaicinājumu min **jauniešu un bērnu uzvedību bibliotēkā un bibliotēkas darbinieku kompetences disciplinēt, vienlaikus radot vēlmi nākt uz bibliotēku**. Katra paaudze aug ar savu dinamiku, iezīmēm un bibliotēkām, tāpat kā pedagogam, arvien jāmeklē veids, kā sadarboties ar jauniešiem. Ķeguma pilsētas bibliotēkas vadītāja Inese Cīrule: “Daudz darba, laika un radošuma veltām bērniem un pusaudžiem, lai spētu viņus ieinteresēt lasīt, domāt, izteikties, radoši darboties, jo dienas lielākā auditorijas daļa ir tieši skolēni, kuri bibliotēkas telpas

izmanto kā savstarpējas socializēšanās vietu pēc skolas. Neslēpsim, ka atrast kopīgu valodu, “atraut” no viedierīcēm un ieinteresēt ir diezgan problemātiski. Tādēļ darbinieki pilnveido sevi, lai, strādājot ar bērniem, spētu efektīvi komunicēt un būt psiholoģiski noturīgi sarežģītās situācijās.” Lai risinātu šīs situācijas, būtiska ir kolēģu savstarpējā dalīšanās ar dažādu problēmsituāciju risinājumiem, kā arī izglītošanās bērnu un jauniešu psiholoģijā, emocionālajā audzināšanā. Protams, pāri visam, jau nodaļas sākumā minētais cilvēciskais faktors un vēlme darboties ar bērniem, atrast kontaktu arī ar lielāko delveri.

5. PAKALPOJUMU UN PIEDĀVĀJUMU PIEEJAMĪBA

5.1. Galvenie rādītāji – kopaina, vērtējums

“Ilgtspējīga bibliotēka ir veids, kā strādāt tagad, lai būtu labāka nākotne. Visiem nodrošināt pieeju informācijai, darba meklēšanas vietnēm, avīzēm, kultūrai,” tā Ciemupes bibliotēkas pārskatā rakstītais parāda bibliotēkas pakalpojumu piedāvājuma un pieejamības būtību kopumā. ON bibliotēku pakalpojumu piedāvājums pārskata gadā attīstīts, lai katram pilsētas un pagasta iedzīvotājam, katram bērnam, pieaugušajam un senioram būtu pieejama bibliotēka un tās pakalpojumi.

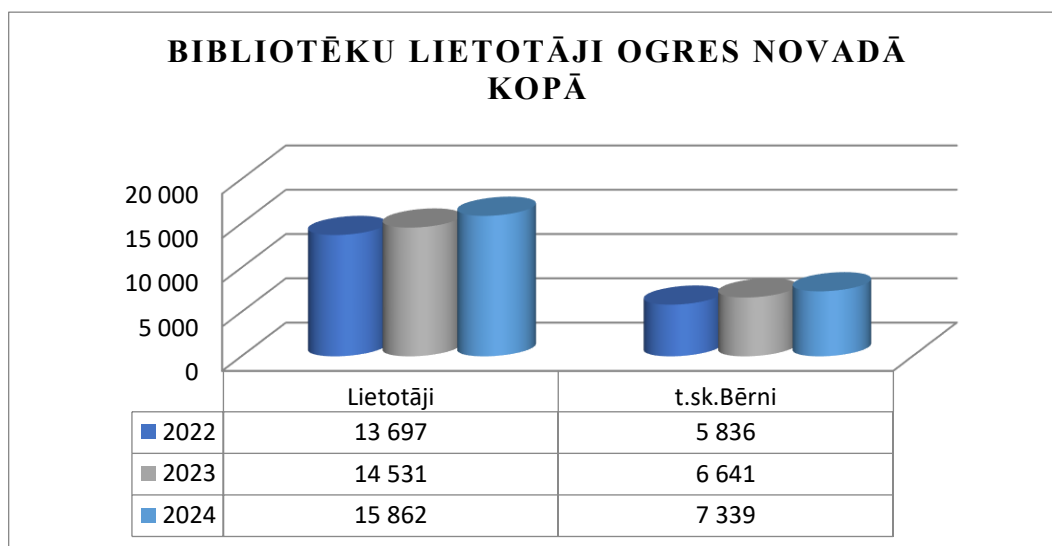
OCB un Ogres novada bibliotēkas 2024.gadā aktīvi darbojušās, veiksmīgi piedāvājot savus resursus un nodrošinot iedzīvotājiem universālu informācijas pakalpojumu sniegšanu. 4.tabulā atspoguļoti galvenie skaitliskie darba rādītāji pārskata periodā Ogres novada bibliotēkās kopā.

Darba rādītājs \ Gads	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	13697	14531	15862	+6,09; +9,16
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	5836	6641	7339	+13,79; +10,51
Bibliotēkas apmeklējums	142909	168266	187598	+17,74; +11,49
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	62262	78543	89104	+26,15; +13,45
Virtuālais apmeklējums	54228	412538	498340	+660,75; +20,8
Izsniegums kopā	289984	319438	325475	+10,16; +1,89
<i>t. sk. grāmatas</i>	212580	219727	225952	+3,36; +2,83
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	66409	73529	70796	+10,72; -3,72
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	96814	108970	106483	+12,65; -2,28
Bibliotekārais aptvērumš % no iedz. skaita reģionā	22,17	23,75	26,17	+1,58; +2,42
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	42,27	51,95	58,88	+9,68; +6,93
Iedzīvotāju skaits*	61776	61177	60618	-0,97; -0,91

4.tab.Ogres novada bibliotēku pamatrādītāji kopā

* *Dati uz 01.01.2025.* Izgūts no [Fizisko personu reģistra statistika 2024.gadā Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde \(pmlp.gov.lv\)](https://pmlp.gov.lv).

Izvērtējot kopējos novada bibliotēku darba pamatrādītājus, var secināt – aktīvo lietotāju skaits, bibliotēkas apmeklējums un virtuālais apmeklējums ir pārliecinoši pieaudzis. Pieaugums redzams gan virtuālajā, gan fiziskajā **apmeklējumā**, turklāt bērniem līdz 18 gadiem tas ir vēl augstāks kā pieaugušo auditorijai +13,45%. Virtuālā apmeklējuma palielinājums par 20,8% pierāda mūsdienīgas bibliotēkas nepieciešamību būt sasniedzamai sociālajos tīklos, vietnēs. Kopējie **izsnieguma** rādītāji ir palielinājušies ļoti nedaudz, to skaitā grāmatas izsniegtas vairāk kā 2023.gadā, toties periodikas un literatūras bērniem līdz 18.g.v. izsniegumā vērojams kritums. Bērnu auditorijas apmeklējuma pieaugums pret izsnieguma kritumu skaidrojams ar to, ka jaunā paaudze arvien vairāk bibliotēkā pavada brīvo laiku un apmeklē pasākumus, ne tikai izvēlas grāmatas.

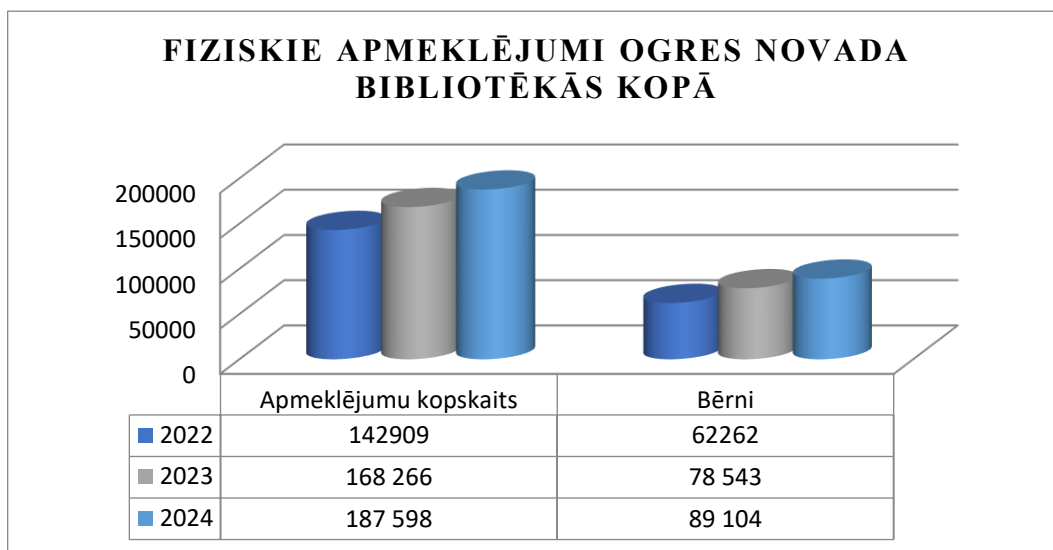


7.att. Bibliotēku lietotāju skaits Ogres novadā

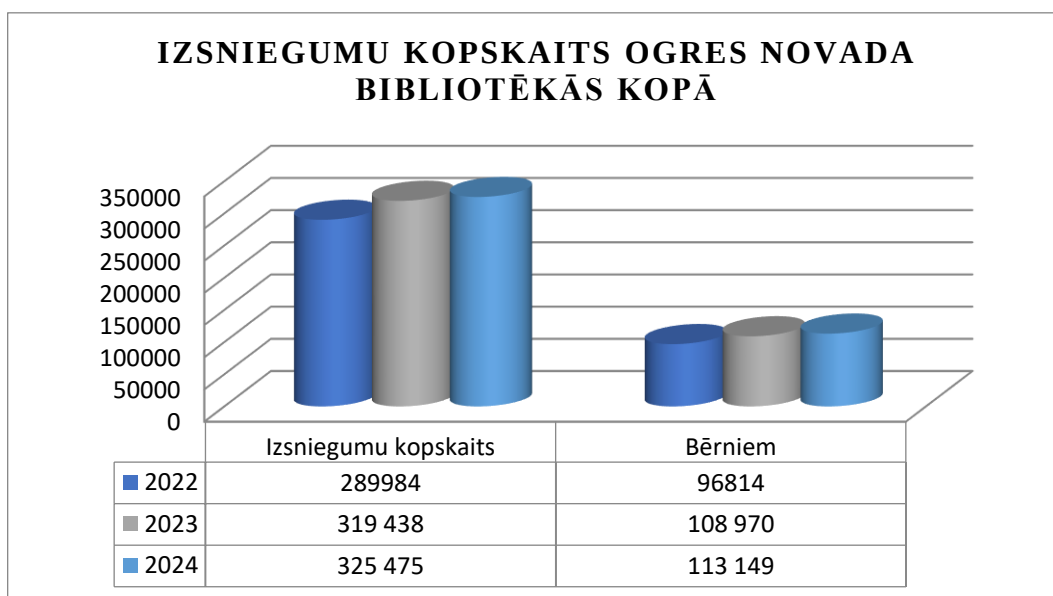
Bibliotēkas **lietotāju** skaits, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palielinājies lielākajā daļā Ogres novada bibliotēku: Ķeguma pilsētas bibliotēkā (+48) un pagastu bibliotēkās – Birzgales pagasta bibliotēkā (+20), Suntažu pagasta bibliotēkā (+41), Madlienas pagasta bibliotēkā (+55), Lēdmanes pagasta bibliotēkā (+20), Lāčplēša bibliotēkā (+25), Ciemupes bibliotēkā (+5), Lauberes pagasta bibliotēkā (+3), Tīnūžu pagasta bibliotēkā (+53), Ķeipenes pagasta bibliotēkā (+43), Krapes pagasta bibliotēkā (+11) un OCB mobilajā filiālbibliotēkā (+17). Neraugoties uz to, ka bibliotēka mēnesi bija slēgta, sevišķi liels lietotāju pieaugums bijis Ikšķiles pilsētas bibliotēkā (+800), kas, neapšaubāmi, ir saistībā ar pārcelšanos uz jaunām, modernām telpām. Ogresgala bibliotēkā lietotāju skaits, salīdzinot ar 2023.gadu, nav mainījies. Lietotāju skaits mazinājies Lielvārdes pilsētas bibliotēkā (-25), Jumpravas pagasta bibliotēkā (-1), Tomes pagasta bibliotēkā (-1), Mazozolu pagasta bibliotēkā (-2), Taurupes pagasta bibliotēkā (-4), Meņģeles pagasta bibliotēkā (-29).

Lietotāja skaita izmaiņas, jo sevišķi pagastos, ļoti ietekmē arī iedzīvotāju skaita dinamika, izglītības iestāžu reforma, sabiedriskā transporta kustības grafiks u.tml. faktori.

Savukārt, **fiziskā apmeklējuma** dinamika novada bibliotēkās ir ļoti dažāda, turklāt nav vērojama konsekvence starp pagastu un starp pilsētu bibliotēkām. Salīdzinot ar 2023.gadu, apmeklējuma rādītāji ir mazāki Taurupes, Suntažu, Ogresgala, Meņģeles, Mazozolu, Krapes, Ciemupes un Lielvārdes bibliotēkās. Savukārt, fiziskais apmeklējums pieaudzis Madlienās, Lēdmanes, Lauberes, Lāčplēša, Ķeguma, Jumpravas bibliotēkās. Ļoti liels apmeklējums pieaugums bijis 3 bibliotēkās: Ikšķiles pilsētas bibliotēkā +44% (jauna, moderna ēka), Rembates pagasta bibliotēkā +109% (bibliotēkas darba laiks pieejamāks lasītājiem, jauna bibliotēkas vadītāja), kā arī Ķeipenes pagasta bibliotēkā +103% (jauna bibliotēkas vadītāja).

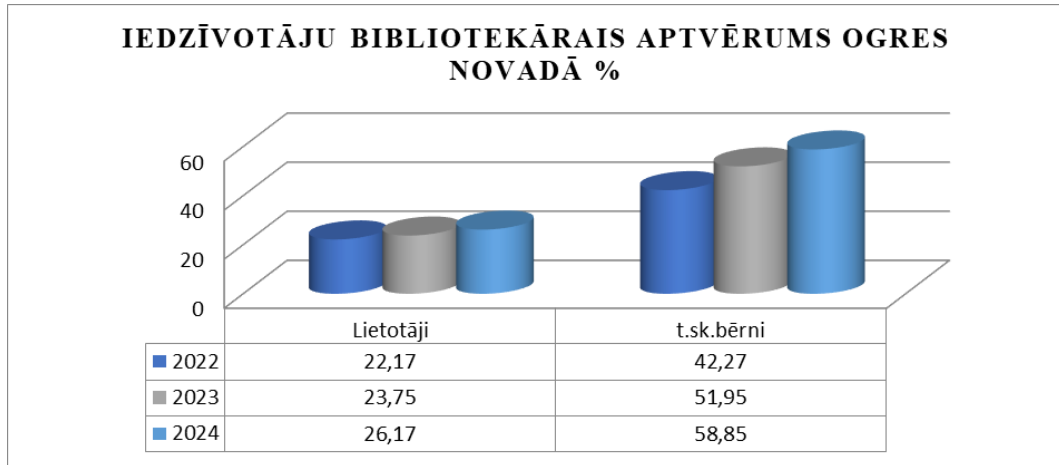


8.att. Ogres novada bibliotēku fiziskais apmeklējums



9.att. Izsniegums Ogres novada bibliotēkās kopā

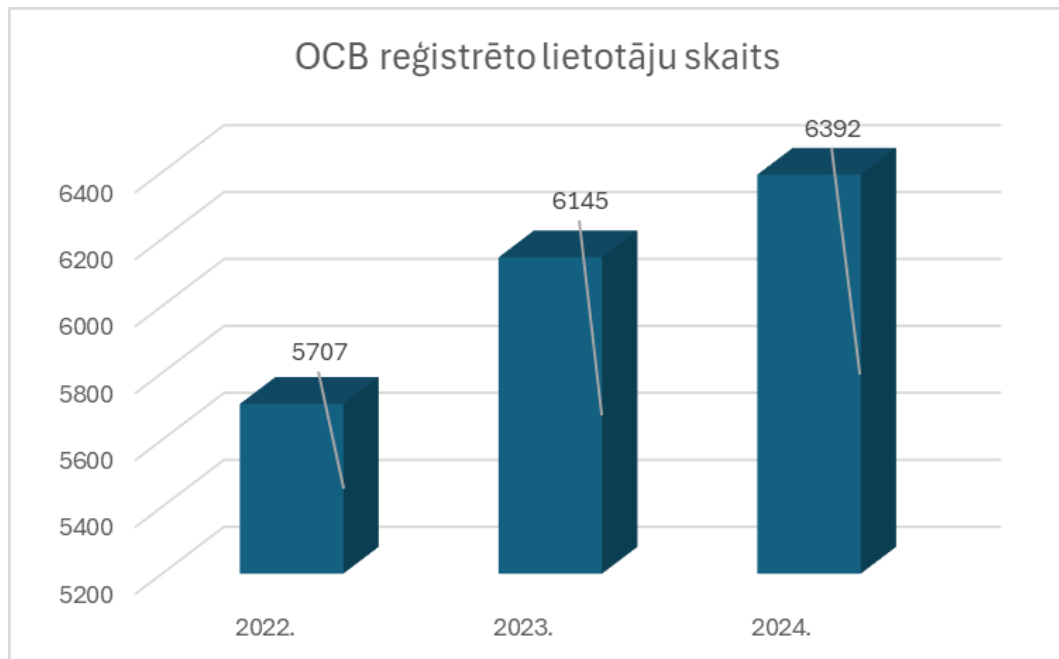
Izsniegumu skaits pieaudzis 13 Ogres novada vietējas nozīmes bibliotēkās: Ciemupes, Jumpravas, Ķeguma, Krapes, Tomes, Tīnūžu, Meņģeles, Mazozolu, Lēdmanes bibliotēkās, OCB mobilajā filiālbibliotēkā. Lielākais izsnieguma pieaugums bijis Ikšķiles pilsētas bibliotēkā (+15%), Lāčplēša bibliotēkā (+30%) un Ķeipenes pagasta bibliotēkā (+31%). Sešās bibliotēkās (Rembates, Ogresgala, Madlienas, Lielvārdes un Lauberes) izsniegums ir krities, salīdzinot ar 2023.gadu.



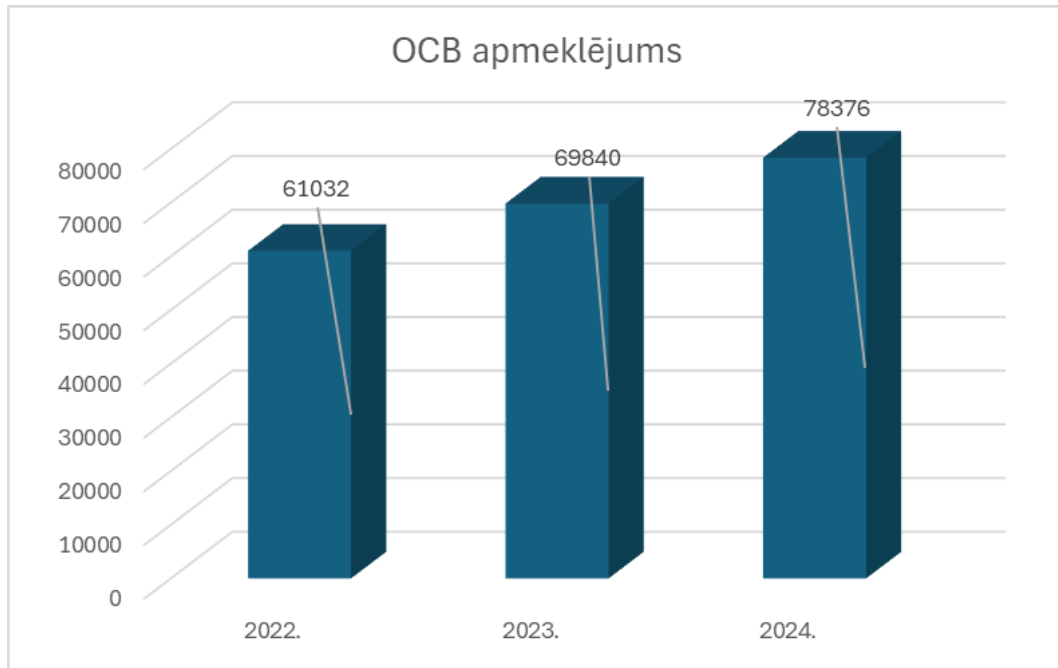
10.att. Bibliotēku lietotāji no visiem Ogres novada iedzīvotājiem, %

Izvērtējot 10.attēlu, var secināt, ka Ogres novadā bibliotekārais aptvērums ir palielinājies gan kopumā, gan arī bērnu auditorijai, kas ir ļoti optimistisks rādītājs.

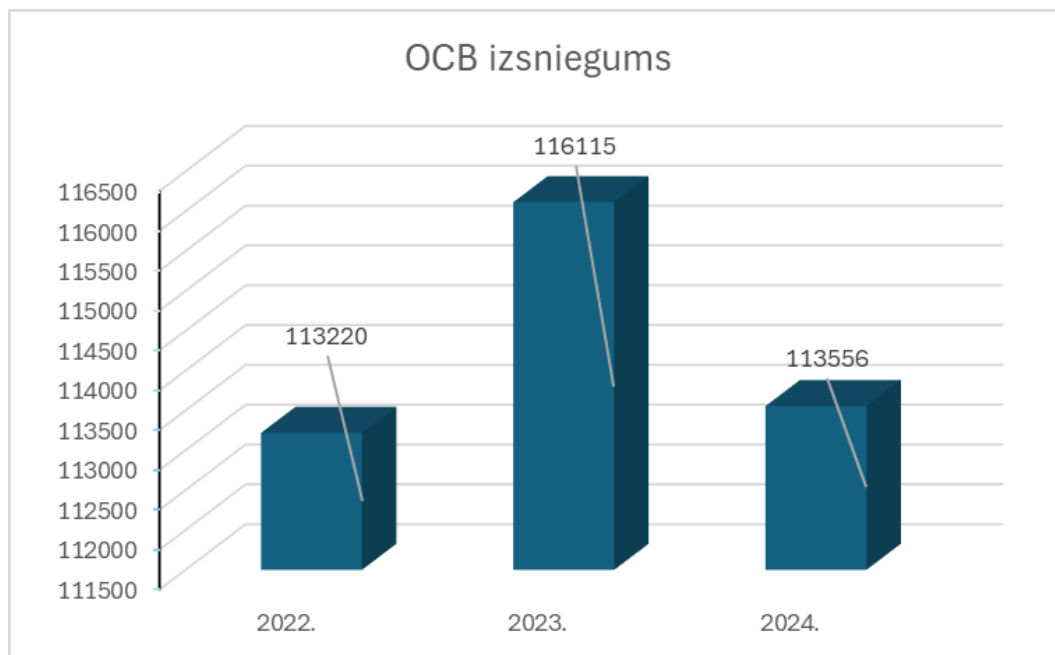
OCB pārskata periodā par 247 cilvēkiem pieaudzis reģistrēto lietotāju skaits. Modernā bibliotēka šķiet pievilcīga ne tikai Ogres novada iedzīvotājiem, bet arī citu novadu iedzīvotāji atrod iespēju atbraukt uz Ogrī un izmanto pieejamo pakalpojumu klāstu.



11.att. OCB reģistrēto lietotāju dinamika



12.att. OCB apmeklējumu skaita dinamika



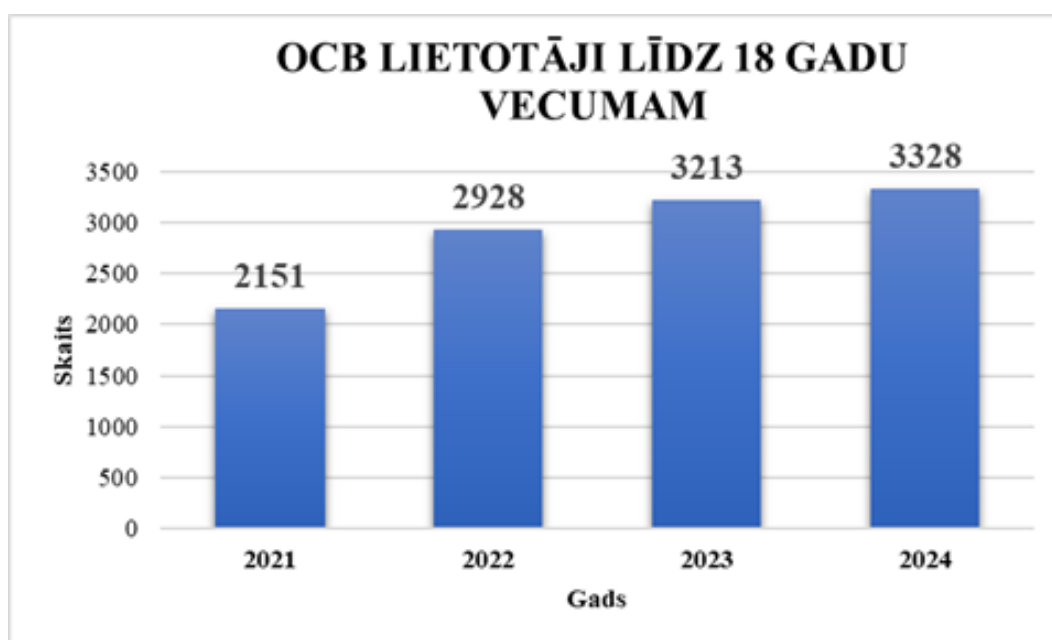
13.att. OCB izsniegumu skaita dinamika

Pārskata periodā apmeklējumu skaits audzis (+8536), savukārt izsniegums samazinājies (-2559). Viens no nozīmīgākajiem iemesliem izsnieguma kritumā ir 2024.gada 1.jūlijā LNB datu centrā konstatētie darbības traucējumi, kas apturēja BIS ALISE korektu darbību un lasītāju apkalpošanu līdz 9.jūlijam. No 1.līdz 5.jūlijam lasītājiem iespieddarbi netika izsniegti vispār. Šajās dienās lasītājiem aktīvi tika piedāvāts izmantot “Lasītājs lasītājam” plauktu, papildinot to ar bibliotēkai dāvinātiem grāmatu eksemplāriem. Lai gan šīs grāmatas netiek uzrādītas bibliotēkas darba rādītājos, lietotāji saņēma

situācijai pielāgotu risinājumu. Vēlāk lasītāji drīkstēja saņemt ne vairāk kā 2 eksemplārus, lai bibliotēkas darbinieki spētu korekti reģistrēt izsniegumu. 10.jūlijā BIS ALISEs darbība tika atjaunota. Tik ilgs sistēmas darbības pārtraukums un pakalpojuma nesniegšana bibliotēkā ar lielu lasītāju skaitu, noteikti atstāja ietekmi uz izsnieguma rādītājiem. Vēl jāpiezīmē, ka sāk parādīties tendence apmeklētājiem lasīšanai uz mājām ņemt mazāku eksemplāru skaitu – tendence vērojama gan bērnu, gan pieaugušo auditorijās.

OCB BLN ir bijis stabils, jaunu pakalpojumu ieviešanas un profesionālas izaugsmes gads. Ieguldītais darbs ir bijis novērtēts arī no nozares profesionāļu puses – radiointervija, pieredzes stāsti un nozares speciālistu interese. OCB BLN ar lasīšanas veicināšanas pasākumiem, projektiem, spēlēm un aktivitātēm turpina piesaistīt ģimenes vairākās paaudzēs, ārzemju viesus un kolēģus (*sk.“Darbs ar bērniem un jauniešiem”*). BLN vienuviet labi jūtas ikviens. Vecāki ar maziem bērniem īpaši novērtē bibliotekāru personisko attieksmi un pieeju, situācijās, kad bibliotēka ar savām iespējām vilina vairāk kā vecāku plāni.

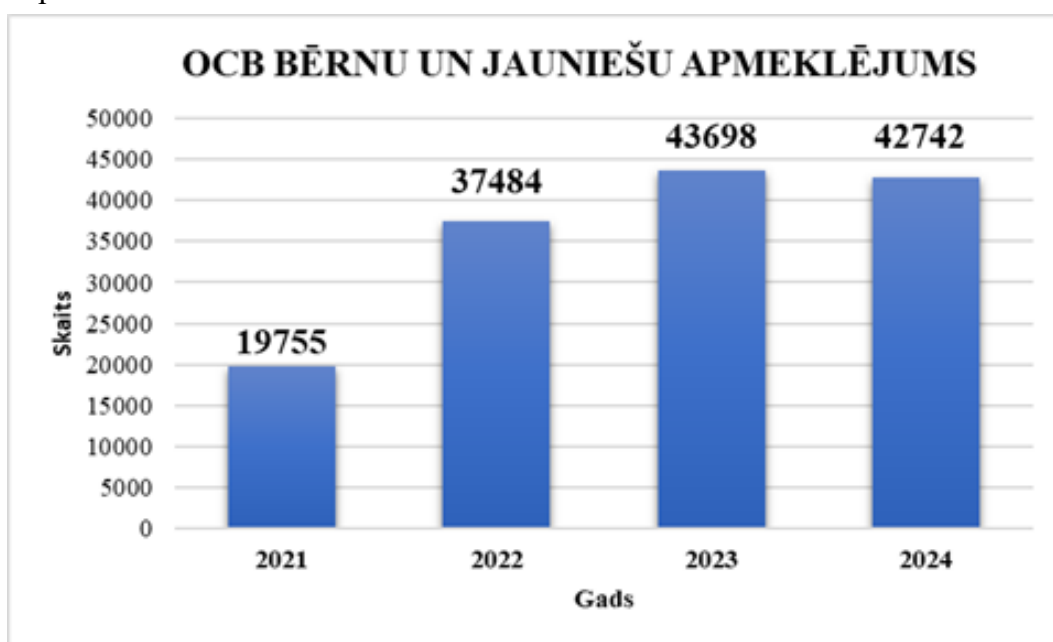
Jau iepriekšminētie faktori un 2024.gada statistikas dati parāda, ka BLN darbā vērojama stabilitāte un izaugsme. 2024.gadā OCB BLN **lietotāju** – bērnu un jauniešu līdz 18 gadu vecumam – skaits turpināja pieaugt un, salīdzinot ar 2023.gadu, to skaits ir palielinājies par **115** jeb **3,6%** un veido 52,01% (2023.gadā – **52,3%**) no visiem OCB lietotājiem.



14.att. OCB BLN lietotāju līdz 18 gadu vecumam skaita dinamika no 2021. līdz 2024.gadam

Lietotāju skaits arī 2024.gadā turpināja pozitīvi pieaugt, kas apliecina nepieciešamību pēc BLN pakalpojumiem. Pārskata periodā tas sasniedzis līdz šim lielāko lasītāju skaitu pēdējo 10 gadu laikā (2014.gadā – 2599).

Skaita pieaugums saistāms ar mērķtiecīgu darbu lasīšanas veicināšanas jomā, OCB iespējām, jauniem pakalpojumiem, kas vairo sabiedrības interesi, kā arī veiksmīgo OCB atrašanās vietu, jo 2024.gadā BLN apmeklēja jau daudz vairāk 1.klašu skolēni, kuru nokļūšana no Ogres Centra pamatskolas uz OCB ir droša, jo nav jāšķērso ielas. Vecāki skolēniem ir devuši atļauju vieniem doties gaidīt interešu izglītības pulciņus un sabiedrisko transporta atiešanas laiku (pietura pie pašas bibliotēkas ēkas) bibliotēkā – drošā, mājīgā un lasītveicinošā vidē. Arī vecākiem tas ir milzīgs ieguvums. Lietotāju skaita pieaugums saistāms arī ar jaunu ģimeņu ienākšanu Ogrē, kā arī pirmsskolas vecuma bērnu interesi, kas iegūta, apmeklējot BLN tematiskās nodarbības kopā ar PII. Pirmsskolas vecuma bērni labprāt apmeklē bibliotēku atkārtoti jau kopā ar vecākiem, kuri arī kļūst par OCB lietotājiem, tā izveidojot jaunu ģimenes tradīciju – regulāru bibliotēkas apmeklēšanu.



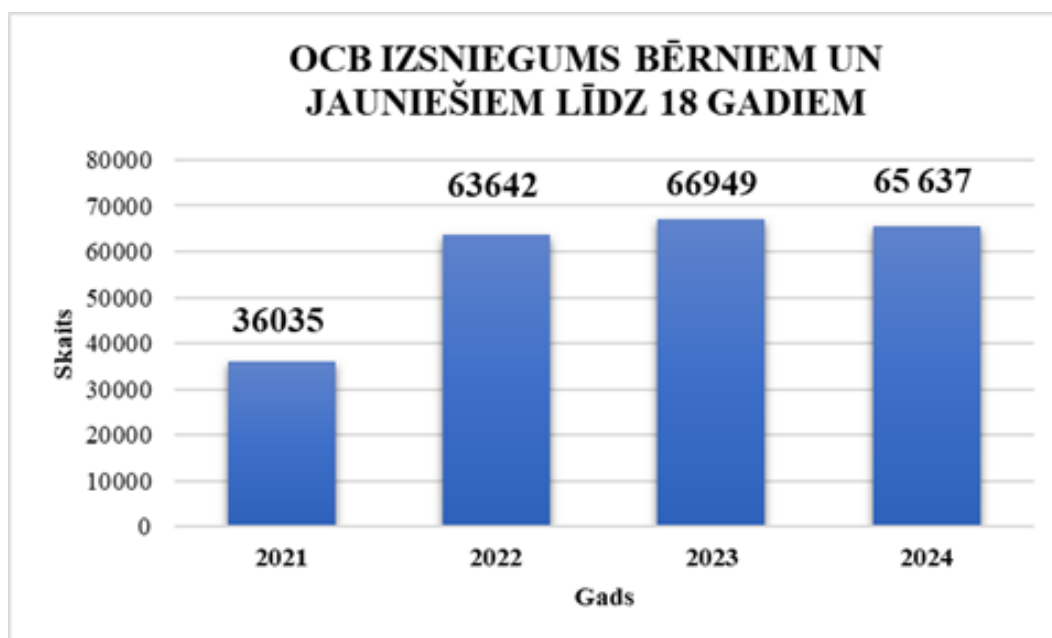
15.att. **OCB** bērnu un jauniešu apmeklējumu skaita dinamika no 2021.līdz 2024.gadam

Salīdzinot ar 2023.gadu, OCB bērnu un jauniešu **apmeklējumu skaits** ir krities par 956 **(-2,2%)** un veido **54,5%** no kopējā OCB apmeklējumu skaita. Izvērtējot skaita kritumu gada ietvaros, tas vidēji krities vien par 3-4 apmeklējumiem dienā un nav vērtējams kā ļoti būtisks. To ietekmēja LNB Datu centra darbības traucējumi no 1.līdz 9.jūlijam. Apmeklējuma kritumu varēja ietekmēt bērnu skaits grupās un klasēs gan apmeklējot nodarbības, gan pasākumus, ko veicina dažādas vīrusu saslimšanas, skolēnu noslogotība skolā un interešu izglītības nodarbībās, ģimenes paradumu maiņa vai atpūtas plāni nedēļas nogalēs, vasaras brīvlaikā, garās brīvdienas gada nogalē un citi faktori.

Izsniegums OCB bērniem un jauniešiem 2024.gadā bija **65637** vienības, kas veido **57,8%** no kopējā (113 556) fiziskā OCB izsnieguma skaita, tajā skaitā bērnu un jauniešu grāmatu izsniegums bija 59 973.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, 2024.gadā izsnieguma dinamika ir bijusi negatīva – 1313 (-1,9%). Izsnieguma skaits samazinājies proporcionāli apmeklējuma skaita samazinājumam, turklāt izsnieguma skaitu ietekmēja BIS ALISE traucējumi pārskata gada jūlijā, kad nedēļu BLN nebija iespējams izsniegt grāmatas. Tas sakrita ar laiku, kad ir liels pieprasījums pēc vasaras literatūras skolēniem. Tāpat BLN ikdienā novēro tendenci – lasīšanai mājās vienā apmeklējuma reizē izvēlēties mazāku skaitu grāmatu – vienu, divas vai trīs. Arī ģimenes vienā reizē nepaņem uz mājām tik lielu vienību skaitu un tam ir vairāki faktori – nevēlēšanas nest lielu smagumu, ja bibliotēkas apmeklējums bijis pastaigas laikā, mazāka bērna ienākšana ģimenē, kas rada bailes sabojāt vai nozaudēt izdevumus, laika trūkums un noslogotība citās aktivitātēs. Lasošākajām ģimenēm lielākā daļa krājuma jaunākā vecuma bērniem jau ir izlasīta, arī tas rada grūtības izvēlēties jaunu lasāmvielu un izsnieguma skaits krītas. Šie ir bibliotekāru subjektīvie novērojumi darbā un komunikācijā ar saviem lasītājiem. Tāpat skolēniem nav tik lielas izpratnes par laika plānošanu, lietojot viedierīces, zūd laika izjūta, arī tas mazina iespējamo brīvo laiku lasīšanai. Turklāt bērni lasīšanu, lielākoties, neuztver kā jēgpilnu izklaidi vai atpūtu no skolas.

Pārskata gadā pieprasīts ir bijis **SBA pakalpojums**. Uz citām novada bibliotēkām nosūtīti 82 eksemplāri (2023.gadā – 48 eksemplāri), 55 eksemplāri – OCB mobilajai bibliotēkai – bibliobusam, 1 eksemplārs saņemts no Lielvārdes pilsētas bibliotēkas, 1 no Lēdmanes pagasta bibliotēkas.



16.att. Izsniegumu skaita dinamika bērniem un jauniešiem OCB no 2021.līdz 2024.gadam

Jāatzīmē, ka 10,2% (6722) no kopējā izsniegumu skaita veido attīstošo un galda spēļu izsniegums. Spēles tiek spēlētas katru dienu un to izsniegums dienā ir dažāds – no dažām reizēm līdz pat 30 un vairāk. Galda spēles izzinošos vai brīvā laika pavadīšanas nolūkos visvairāk tiek spēlētas sestdienās, kad BLN apmeklē ģimenes ar bērniem. Pieprasītākās spēles pirmskolas vecuma bērniem ir ciparu, krāsu un formu apguves spēles: “Koka vēršanas krelles”, “Koka zivis”, “Piramīdas”, “Dzīvnieku autobuss” un “Lillabo auto garāža”. 2024.gada rudenī tika iegādāti 3 mini sēžammaisi – “kubiņi”, kas paredzēti sēdēšanai no 1 līdz 4 gadu vecumam. Bērni tos labprāt izmanto atpūtai, radošām nodarbēm un lomu spēlēm ar bibliotēkā pieejamajām mīkstajām rotaļlietām. Jaunākā skolas vecuma bērniem vispieprasītākās spēles ir “Monopols”, “Jenga”, “*Minecraft Uno*”, “5 sekundes”, Puzzle “Latvija” un kartīšu spēle “Kas ir kas?”, savukārt, jauniešus īpaši aizrauj jaunākā bibliotēkas galda spēle – “Klask”, “Monopols”, “*Uno Deluxe*” un “Jenga”. Nodarbībās par novadpētniecības un Latvijas tēmu klašu grupas gan maijā, gan novembrī spēlēja galda spēli “Izzini Ogres novadu”, kuras izveidotāji ir biedrība “Saules raksts”. Spēlēm bibliotēkā ir ļoti liela loma, tās bērniem un jauniešiem kalpo kā papildus izzināšanas līdzeklis, attīsta kognitīvās spējas, paplašina interešu loku un dažādo brīvā laika aktivitātes, kā arī papildina jau esošo bibliotēkas pakalpojumu klāstu. Arī spēļu noteikumu lasīšana trenē loģisko domāšanu, gan lasītprasmi, gan izpratni par lasīto. Katru gadu OCB budžetā tiek paredzēti finanšu līdzekļi jaunu galda un attīstošu spēļu klāsta atjaunošanai un papildināšanai. 2024.gadā tie bija EUR 200. Papildus spēles tika iegādātas OCB Spēļu bibliotēkai, kura tika atklāta 2024.gada 15.novembrī un reģistrētiem lietotājiem piedāvā 14 dažādas spēles izsniegšanai uz mājām uz laiku līdz divām nedēļām. Spēļu klāsts regulāri tiks papildināts ar jaunām un aktuālām spēlēm.

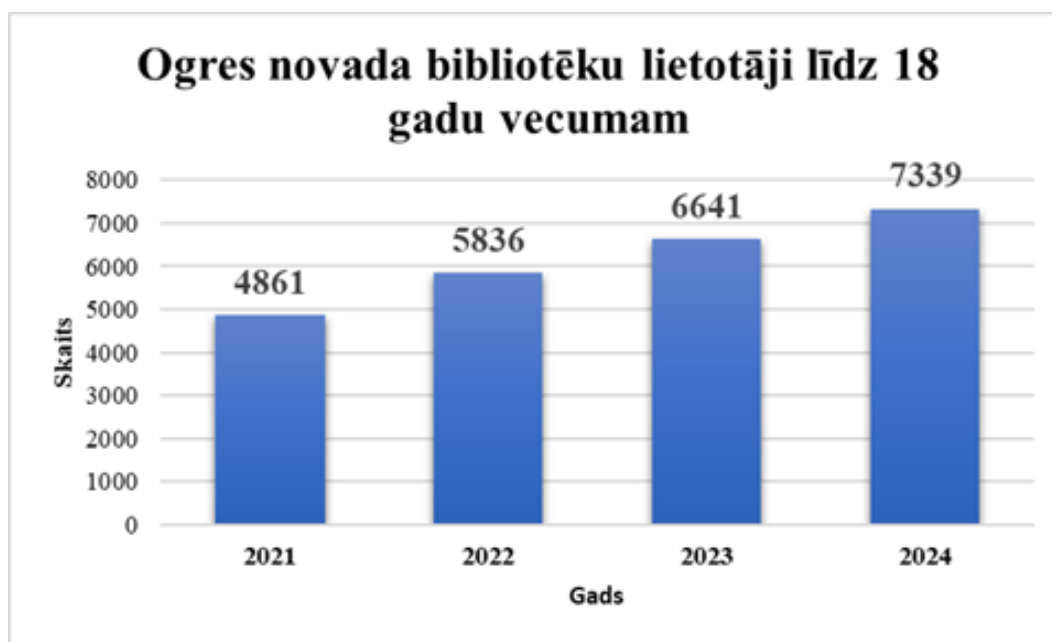
Periodikas izsniegums 2024.gadā sastāda **6352**, jeb 9,7% no kopējā izsnieguma bērniem un jauniešiem. Jāatzīst, ka periodiku lasīšanai uz mājām izvēlas neliels skaits bērnu un jauniešu, baidoties, ka periodiskais izdevums pazudīs, saburzīsies, vai PII vecuma bērni mājās vēlēsies izpildīt tajos dotos uzdevumus.

OCB BLN krājuma apgrozījums ir samazinājies par – 0,02 (2024.gadā – 2,78) un vērtējams kā ļoti labs, bet lasītāja vidējais apmeklējumu skaits gadā samazinājies par -0,8 reizēm (2023.gadā – 13,6) un ir 12,8 reizes. Neraugoties uz vidējā apmeklējuma skaita samazinājumu, dati norāda, ka lasītājs bibliotēku apmeklē regulāri – vairāk kā vienu reizi mēnesī.

Rādītāja nosaukums	Skaitis
Krājuma apgrozība	2,76
Lasītāja vidējais apmeklējums	12,8

5.tab. Darba kvalitātes rādītāji OCB BLN, 2024.gads

Ogres novada bibliotēkās kopējais bibliotēku **lietotāju skaits** vecumā līdz 18 gadiem ir palielinājies par **698 (+10,5%)**. Tas pamatojams ar lasīšanas veicināšanas aktivitāšu norisi Ogres novadā, piemēram, publisko bibliotēku un 47 klašu grupu iesaistīšanos lasītprīka veicināšanas programmā “Lasītrosme”, Ikšķiles pilsētas bibliotēkas jaunajām un funkcionālajām telpām, kā arī personāla maiņas dēļ. Aktīvs, uz rezultātiem un lasīšanas veicināšanas pasākumiem vērsts bibliotekārs pozitīvi spēj ietekmēt vietējās kopienas lasīšanas paradumus.



17.att. Lietotāju skaita dinamika Ogres novada bibliotēku BLN no 2021.līdz 2024.gadam

Vairākās novada bibliotēkās teju puse no kopējā lietotāju skaita ir bērni un jaunieši, tas nozīmē ka, bibliotekāres ar savu darbu, radošumu, idejām un īpašu pieeju, cenšas un spēj noturēt bērnu interesi par bibliotēku (vairāk attiecas uz tām bibliotēkām, kuru tuvumā ir izglītības un interešu izglītības iestādes). Ķeipenes pagasta bibliotēkā 54,4% (2023.gadā 34%) no kopējā bibliotēkas lietotāju skaita bija bērni un jaunieši, Lāčplēša bibliotēkā 52,5% (2023.gadā 55,4%), Jumpravas pagasta bibliotēkā 52,38% (2023.gadā 47,8%), Ķeguma pilsētas bibliotēkā 49,88% (2023.gadā 61,2% %) Lielvārdes pilsētas bibliotēkā 47,8% (2023.gadā 45,1%), Ogresgala bibliotēkā 46,72% (2023.gadā 44,76%) un Ikšķiles pilsētas bibliotēkā 45,32% (2023.gadā 41,75%).

Neliels bērnu – bibliotēkas lietotāju skaits ir Ciemupes bibliotēkā, Tomes, Meņģeles, Krapes, Rembates, Taurupes, Suntažu un Lauberes pagastu bibliotēkās un OCB mobilajā filiālbibliotēkā Bibliobusā (bērni apmeklē tuvāko skolas vai pagasta bibliotēku, jo bibliobusa kursēšanas brīdī atrodas izglītības iestādēs).

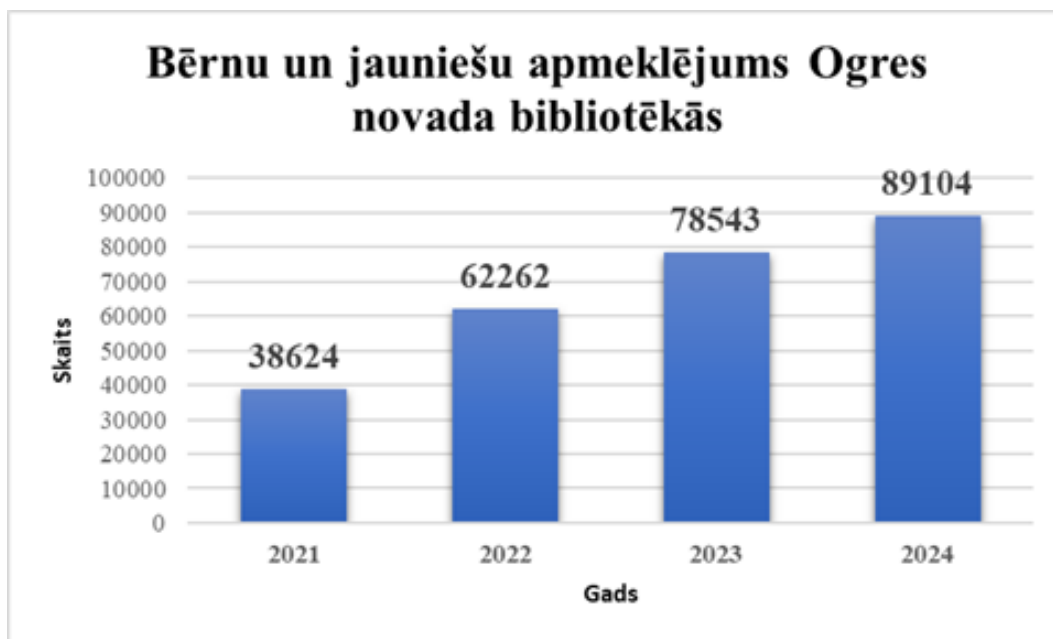
Izsniegumu skaits bērniem Ogres novada bibliotēkās palielinājies mēreni – par **4179 (+3,8%)**. Tomēr kopvērtējumā uzrāda augšupejošus rezultātus, kas ir pozitīvi. Jāatzīst, ka rādītājus pilsētu bibliotēkās tiešā veidā ietekmēja Datu centra darbības traucējumi 2024.gada jūlija pirmajā pusē, tas sakrita ar laika periodu, kad ir īpaši liels pieprasījums pēc ieteicamās vasaras literatūras skolēniem.

Šajā periodā novada bibliotēkās rīkojās dažādi, gan izsniedzot literatūru un pierakstot svītrkodus *Excel* tabulās, gan ierobežojot izsniegšanas pakalpojumu pilnībā vai līdz konkrētam skaitam eksemplāru vienību vienam lasītājam. Izsnieguma rādītāji salīdzinot ar 2023.gadu, kritušies vien dažās bibliotēkās – Tomes pagasta bibliotēkā (-35,57%), Rembates, (-27%), Ogresgala (-21%) un Suntažu pagasta bibliotēkā (-26%). Madlienas pagasta bibliotēkā un Lāčplēša bibliotēkā – kritums ļoti neliels (1-3%). Pateicoties bibliotēkas vadītājas maiņai, entuziasmam un personiskai pieejai ar jebkuru lietotāju, 2024.gadā Ķeipenes pagasta bibliotēkā izsniegums bērniem līdz 18 gadiem pieaudzis pat par 178%, Ciemupes bibliotēkā par 96%, bet Ikšķiles pilsētas bibliotēkā par 41%. Tāpat izsniegums pozitīvi pieaudzis Taurupes pagasta bibliotēkā (+41%), Tīnūžu pagasta bibliotēkā (+25%), Lēdmanes pagasta bibliotēkā (+23,3%) un Lauberes pagasta bibliotēkā (+22,9%).



18.att.Izsniegumu dinamika Ogres novada bibliotēku BLN no 2021.līdz 2024.gadam

Apmeklējums Ogres novada bibliotēkās kopumā palielinājies par **10561 (+13,4%)**. Bērnu un jauniešu apmeklējums 2024.gadā samazinājies tikai četrās novada bibliotēkās – Mazozolu (-17%) un Meņģeles (-16%) pagastu bibliotēkās, Ciemupes bibliotēkā (-32%) un Lielvārdes pilsētas bibliotēkā (-2%). Bērnu un jauniešu apmeklējums Ciemupes bibliotēkā samazinājies par teju trešdaļu ilgstošā Ģimenes atbalsta dienas centra slēgšanas dēļ, kurš atrodas turpat blakus – vienā ēkā. Līdz ar to, bērni un jaunieši kā potenciālie bibliotēkas apmeklētāji vienīgajā pašvaldības iestādē ciemā praktiski neiegriezās. Kā risinājums šādai situācijai būtu bijusi aktīvāka bibliotēkas vadītājas rīcība, bērnu un jauniešu piesaistei ar īpašiem pasākumiem vai akcijām, par ko būtu izvietoti plakāti un citi publicitātes materiāli Ciemupes tirdzniecības vietās, pie aktīvās atpūtas laukumiem, Ciemupes tautas namā, medijos un Ogres novada pašvaldības informatīvajā izdevumā "Savietis". Pārējās novada publiskajās bibliotēkās ir pozitīvs apmeklējuma pieaugums.



19.att.Apmeklējumu dinamika Ogres novada bibliotēku BLN no 2021.līdz 2024.gadam

Atsevišķās bibliotēkās bērnu un jauniešu apmeklējums veido ievērojamu daļu no kopējā apmeklējumu skaita: Ķeguma pilsētas bibliotēkā 70,78% (2023.gadā 53,6%), Ikšķiles pilsētas bibliotēkā 54,2%, Jumpravas pagasta bibliotēkā 53,3% (2023.gadā 50,7%), filiālbibliotēkā “Lāčplēsis” 44,85% (2023.gadā 42,67%), Lauberes pagasta bibliotēkā 41,2% (2023.gadā 45,8%) un Lēdmanes pagasta bibliotēkā 41,1% (2023.gadā 39,2). No visu lietotāju apmeklējuma skaita Ogres novada bibliotēkās bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem fiziskais apmeklējums veido 47,5% un tas ir par 0,8% vairāk kā 2023.gadā.

Pozitīvs darba rezultāts – bibliotēkas lietotāju skaita, izsnieguma un apmeklējuma skaita pieaugums bērniem un jauniešiem 2024.gadā bijis visās tajās bibliotēkās, kuru tuvumā ir izglītības un kultūras iestādes, kuras aktīvi iesaistījušās novada lasītprasmes veicināšanas programmā “Lasītrosme”, projektos “Ziemeļvalstu literatūras nedēļa”, BJVŽ un mērķtiecīgi veidojušas savus pasākumus, akcijas un piedalījušās pagastu vai pilsētas norisēs, piesaistot arvien jaunus bibliotēkas lietotājus.

Bibliotekārais aptvērums bērnu un jauniešu mērķauditorijai Ogres pilsētā un novadā ir palielinājies un vērtējams kā **ļoti labs**. Skatīt 6. tab. 2023.gadā rezultāti attiecīgi bija 65,34% – Ogres pilsētā, 51,94% – novadā.

Rādītāja nosaukums	Skaitis, %
Ogres CB BLN bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita Ogres pilsētā	70,5%
Ogres novada bibliotēku bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita Ogres novadā	58,88%

6.tab. Bibliotekārais aptvērums (līdz 18 gadu vecumam) Ogres pilsētā un Ogres novadā 2024.gadā

Ciemupes bibliotēkā lietotāju skaits 2024.gadā audzis par 3%, tas ir 196. Bibliotēkas lietotāju līdz 18 gadiem skaits (+2%) nemainīgs un stabils, toties vērojams apmeklējuma kritums (-32%), un izsniegumā (+96%) parādās manāms pieaugums. 2024.gadā izsniegums kopumā ir audzis (+8%), toties periodikas izsniegums ir krities (-6%).

Ikšķiles pilsētas bibliotēkā 2024.gadā visi bibliotēkas darba pamatrādītāji, salīdzinot ar 2023.gadu, ir ievērojami palielinājušies, neskatoties uz to, ka augustā, kad bibliotēka tika pārvietota uz jauno ēku, tā bija slēgta. Jāatzīmē lasītāju skaita, apmeklējuma un izsnieguma skaita pieaugums, īpaši bērniem līdz 18 gadu vecumam. Iemesls – jaunā infrastruktūra, neierobežota uzturēšanās bibliotēkas telpās, spēļu un citu aktivitāšu izmantošana uz vietas bibliotēkā. Pārskata periodā Ikšķiles pilsētas bibliotēka ir apkalpojusi 2436 lietotājus, kas ir bijis 32% no Ikšķiles iedzīvotāju skaita apkalpes zonā, tajā skaitā 1104 bērnus un jauniešus līdz 18 gadiem, kas attiecīgi ir 52% no iedzīvotāju skaita apkalpes zonā.

Jumpravas pagasta bibliotēkā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, lietotāju ir mazliet mazāk, apmeklējums par 13,7% lielāks, izsniegums par 0,24% lielāks. Tas parāda to, ka lietotāji pārskata periodā bibliotēku ir apmeklējuši biežāk kā iepriekš.

Ķeguma pilsētas bibliotēkā, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, bibliotēkas darba pamatrādītājiem ir pieaugoša dinamika. Par +6,2% audzis kopējais aktīvo lietotāju skaits, tas saistīts ar lasītāju pieaugumu pieaugušo nodaļā. Nedaudz, bet audzis bibliotēkas kopējais apmeklējums un izsniegums. Samazinājies ir kopējais periodisko izdevumu izsniegums, bet te jāņem vērā BIS ALISE darbības pārtraukums vasarā, jo, galvenokārt, manuāli bija jāpiefiksē grāmatu un periodikas izsniegums uz mājām, nevis izsniegtais uz vietas lasītavās.

Ķeipenes pagasta bibliotēkā lietotāju skaits 2024.gadā – 193, t.sk. 105 bērni. Fizisko apmeklējumu kopskaits – 2655, t.sk., bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam – 878. Pārskata periodā kā svarīgākā prioritāte tika izvirzīta: atjaunot un veicināt sadarbību ar pagastā esošajām iestādēm un iedzīvotājiem, kā rezultātā arī vērojams kopējā lietotāju skaita, apmeklējuma un izsnieguma ievērojams pieaugums.

Krapes pagasta bibliotēkā lielākais pieaugums bijis apmeklējumā bērniem, savukārt, samazinājums vērojams kopējam apmeklējumam, virtuālajam apmeklējumam un periodikas izsniegumam.

OCB mobilajā filiālbibliotēkā pārskata periodā visi pamatrādītāji ir palielinājušies, salīdzinot ar 2023.gadu, kas ir apliecinājums šī pakalpojuma nozīmīgumam un nepieciešamībai.

Tomes pagasta bibliotēkā 2024.gadā lasītāju skaits samazinājies par 1,21%. Bibliotēkas apmeklējums 2024.gadā palielinājies par 6,86%.

Tīnūžu pagasta bibliotēkā lietotāju skaits ir palielinājies par 16,21%, bet bērnu lietotāju skaits pieaudzis par 40,68%. Tik liels bērnu lietotāju skaita pieaugums skaidrojams ar Tīnūžu sākumskolas pedagogu lielo vēlmi iesaistīties OCB veidotajā “Lasītrosmes” projektā. Pēc skolas pedagogu iniciatīvas bērni kolektīvi apmeklēja bibliotēku, lai izvēlētos grāmatas. Šis piemērs apliecina projekta nozīmību un arī tā ietekmi uz pagasta bibliotēkas darba rādītājiem.

Taurupes pagasta bibliotēkā lietotāju skaits ir stabils, jo bibliotēka atrodas vienā ēkā ar Taurupes pagasta pārvaldi, sociālo dienestu un aptieku. Iedzīvotāji, apmeklējot šīs iestādes, iegriežas arī bibliotēkā. Pilsētniekiem īpašumi atrodas Taurupē, bērni brīvlaiku pavada Taurupē – šīs lietotāju grupas papildina kopējo bibliotēkas lietotāju skaitu. Tomēr, ņemot vērā mūsdienu mobilo tehnoloģiju un interneta pieejamību, apmeklējumu un izsniegumu skaits, jo īpaši – bērniem un jauniešiem, ir samazinājies. Krājuma apgrozības rādītāji ir palikuši, salīdzinoši, stabili.

Suntažu pagasta bibliotēkā 2024.gadā samazinājies pagasta iedzīvotāju skaits, tomēr neliels pieaugums vērojams bibliotēkas aktīvo lietotāju skaitā.

Rembates pagasta bibliotēkā darba rādītāji ir ar pozitīvu dinamiku. Bibliotēkas kopējais apmeklējums ir pieaudzis par 109% un bērnu līdz 18 gadiem skaits ir pieaudzis par 91%. Bibliotēkas vadītāja rada bibliotēkā mājīgu un aicinošu vidi ikvienam apmeklētājam, arī bērniem, tamdēļ arī apmeklējuma rādītāji ir krietni auguši. Bērni bibliotēku kā brīvā laika pavadīšanas vietu izvēlas arvien biežāk, kas ļoti priecē.

Ogresgala bibliotēkā vērojama negatīva skaitļu dinamika grāmatu izsniegumam. Pārskata periodā pieaudzis bērnu un skolēnu lietotāju skaits un apmeklējums. Izsniegums šai vecuma grupai samazinājies, jo bērni un jaunieši daudz laiku pavada telefonos vai arī, apskatot, šķirstot vai lasot žurnālus, neievēro noteikumu neatlikt lasāmvielu atpakaļ plauktā, lai to var pierēģistrēt. Arī pieaugušo lasītāju auditorijai lietotāju skaits un izsniegums objektīvi ir lielāks, jo reģistrētie bibliotēkas lietotāji grāmatas dod lasīt ģimenes locekļiem, kaimiņiem un citiem labiem draugiem, kuri nav reģistrēti bibliotēkas lietotāji, un ne vienmēr pasaka bibliotēkai, lai varētu veikt uzskaiti.

Meņģeles pagasta bibliotēkā, neskatoties uz lasītāju skaita samazināšanos, ir audzis kopējais izsniegumu skaits, kaut arī ir samazinājies grāmatu izsniegums.

Mazozolu pagasta bibliotēkā samazinājies gan pieaugušo, gan bērnu apmeklējums, bet palielinājies izsniegums, kas radies uz periodikas pieprasījuma pieauguma. Par 21% procentu samazinājies grāmatu izsniegums pieaugušajiem, ko var izskaidrot ar vecākās paaudzes lasītāju skaita samazinājumu.

Palielinājies apmeklētāju skaits, kuri apmeklē bibliotēku tikai dažas reizes gadā, meklējot konkrētu grāmatu, un arī to apmeklētāju skaits, kuri nāk kopēt vai printēt. Īpaši to var attiecināt uz bērnu un jauniešu apmeklējumiem, kuri meklē vienu konkrētu, skolotājas ieteiktu, grāmatu. Pastāvīgo lasītāju skaits drīzāk sarūk nevis pieaug.

Madlienas pagasta bibliotēkā lietotāju skaits un apmeklējumu skaits bibliotēkā ir palielinājies, bet mazliet ir samazinājies izsniegums, acīmredzot, viens no iemesliem ir nepietiekams finansējums jaunu grāmatu iegādei. Ir palielinājies bērnu aktīvo lietotāju skaits un apmeklējums, bet mazliet samazinājies izsniegums.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā pieaudzis periodikas izsniegums, kā arī bērnu auditorijas apmeklējums un izsniegums, savukārt, pieaugušo auditorijai izsnieguma un apmeklējuma rādītāji ir samazinājušies.

Lēdmanes pagasta bibliotēkā pamatrādītāji kopumā ir palielinājušies.

Lauberes pagasta bibliotēkā aktīvo lietotāju skaits pārskata gadā palielinājies par 1%, t.sk., lietotāju bērnu līdz 18 gadiem skaits palielinājies par 4,4%. Bibliotēkas apmeklējums pārskata periodā pieaudzis par 21,6%, t.sk., bērnu līdz 18 gadiem apmeklējums par 9,5%. Vasarā un brīvlaikos bērni labprāt apmeklē bibliotēkas rīkotās aktivitātes un ikdienā spēlē dažādas spēles gan bibliotēkas telpās, gan bibliotēkas pagalmā. Kopējais izsniegums ir samazinājies par 10,2 %, t.sk., žurnālu izsniegums samazinājies par 45,7%. Izsniegums bērniem līdz 18 gadiem ir pieaudzis par 22,9%.

Lāčplēša bibliotēkā pieaudzis apmeklējumu skaits, bet nedaudz samazinājies aktīvo lietotāju līdz 18 gadu vecumam skaits un izsniegums šajā lietotāju grupā. Pēc atpūtas telpas atklāšanas un jauno galda spēļu iegādes, jūtami palielinājies bērnu apmeklējums.

Kopumā rādītāji ON ir ar pozitīvu tendenci, tomēr arī turpmāk jābūt radošiem un ar dažādu aktivitāšu palīdzību jāpiesaista gan esošie, gan jaunie lasītāji.

5.2. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums

Pārskata periodā OCB turpina sniegt visām mērķauditorijām nepieciešamos mūsdienīgus bibliotekāros un informācijas pakalpojumus. Pārskata periodā ieviesti vairāki jauni pakalpojumi, kas tieši mērā apliecina OCB kā ģimenes bibliotēku.

No oktobra vidus pieaugušo lasītavā tiek piedāvāts jauns pakalpojums – “**Spēļu bibliotēku**”, kur interesentiem ir iespēja spēles izvēlēties ņemšanai uz mājām vai spēlēšanai uz vietas – Spēļu bibliotēkas telpā. OCB 2.stāvā izveidota Spēļu bibliotēkas telpa, kuru iespējams rezervēt draugu kompānijām vai klasēm, lai spēlētu galda spēles.

Video par Spēļu bibliotēkas telpu: [\(20+\) Facebook](#)

Publikācija par Spēļu bibliotēku: [\(20+\) Facebook](#)

Šobrīd lietotājiem OCB lasītavā tiek piedāvātas 14 spēles. Spēļu klāstu plānots regulāri papildināt.

OCB BLN katru gadu organizē dažādus izglītojošus pasākumus, taču 2024.gadā tas paveikts ar īpašu vērienu. Uzsākts “Lasītrosmes” projekts, kurā iesaistītas ON publiskās un skolu bibliotēkas, kā arī skolas (*sk. “Darbs ar bērniem un jauniešiem”*).

Tāpat 2024.gada nogalē Ogres Centrālajā bibliotēkā tapis bērnu **grāmatu klubs pieaugušajiem “LasītDrosme”**. Tas ir bērnu grāmatu klubs pieaugušajiem, un tā mērķis ir aktualizēt pieaugušo lielo lomu bērnu lasītpriekā, iepazīt bērnu literatūras daudzpusīgo piedāvājumu un dalīties priekā, pārdomās un jautājumos, kas radušies, lasot bērnu, pusaudžu grāmatas. Kluba tikšanās tiek organizētas reizi mēnesī, un katra tikšanās veltītai kādam bērnu literatūras veidam vai žanram. Sarunas par dažādo, aizraujošo, neparasto un arī nesaprasto bērnu pusaudžu literatūrā var kalpot kā iedvesma vai rosinājums par plašo literatūras pasauli runāt arī ar bērniem, skolēniem, jaunākā vecuma bibliotēkas lasītājiem.



20., 21.att. OCB lasītāju klubs pieaugušajiem “LasītDrosme”

Jāpiebilst, ka lasītāju klubs veiksmīgi turpina darbību arī **Ikšķiles** pilsētas bibliotēkā un **Ciemupes** bibliotēkā.

2024.gadā OCB **ēkas** (gan bibliotēkas, gan Dzimtsarakstu nodaļas) **apmeklējums** kopā ir **76654** (2023.gadā – 85832); tajā skaitā **85** OCB organizētie pasākumi ar apmeklējumu **3231** (2023.gadā 1264 apmeklētāji), novadītas **244** ekskursijas (2023.gadā – 200) **4454** cilvēkiem (2023.gadā 3840 cilvēkiem), tajā skaitā **32** ārzemju grupām (2023.gadā 25 ārzemju grupas) ar **673** cilvēkiem (2023.gadā 445 cilvēkiem). Gandarījums, ka neraugoties uz to, ka jaunā bibliotēkas ēka ir atvērta apmeklētājiem trešo gadu, interese par ekskursijām OCB nemazinās, bet pieaug. Jūtams arī pieaugums ārzemju grupu apmeklējumā. OCB 2024.gadā viesojušies ciemiņi no Igaunijas, Polijas, Lietuvas, Zviedrijas, Somijas, Dānijas, Gruzijas, Armēnijas, Austrijas, Ukrainas, Ķīnas, Vācijas, Itālijas, Grieķijas, Spānijas, ASV, Kipras, Īrijas un Slovēnijas.

Arī **Ogres novada bibliotēku** lietotāji pārskata gadā saņēmuši daudzveidīgus un kvalitatīvus pakalpojumus. Apmeklētājiem sniegta zināšanās balstīta, uzticama un konkrētam indivīdam aktuāla informācija kā drukātā, tā arī digitālā formātā. Neskaitot ikdienas informatīvos un izglītojošos pakalpojumus, piedāvāti arī daudzveidīgi sabiedrības iesaistes pasākumi: tikšanās ar autoriem, radošās aktivitātes, izstādes un citas aktivitātes. “Bibliotēka ir viena no galvenajām vietām, kur iedzīvotāji saņem kvalitatīvus printēšanas, kopēšanas un dokumentu skenēšanas pakalpojumus, kā arī laminēšanas pakalpojumu. Klasisko bibliotēkas pamatpakalpojumu klāstu (grāmatu, žurnālu izsniegšana uz mājām, izdevumu rezervēšana, grāmatu lietošanas termiņu pagarināšana) papildina dažādas ar novadpētniecību saistītas uzziņas, konsultācijas darbam ar datoru un citām elektroniskām ierīcēm, *Wi-Fi* izmantošana, eParaksts, bibliotēkas telpu izmantošana darbam, Starpbibliotēku abonements. Šie pakalpojumi kļūst arvien populārāki iedzīvotāju vidū,” situāciju raksturo **Lielvārdes** pilsētas bibliotēkas pārskatā.

Bibliotēkas pieejamību un lietotāju skaitu nenoliedzami ietekmē arī apkārtējā infrastruktūra, vides labiekārtošana. Piemēram, **Ogresgala** bibliotēkas pārskatā minēts, ka izveidotais velo ceļš no Ogres līdz Ogresgalam veicina sportisko lasītāju viesošanos Ogresgala bibliotēkā.

5.2.1. Pašapkalpošanās iekārtas, bibliomāti, vērtējums

OCB pieejams *CRC Technologies* uzstādītās trīs *Bibliotheca* pašapkalpošanās iekārtas jeb *selfcheck* un bezkontakta grāmatu izsniegšanai pieejams bibliomāts. Visas iekārtas ir sasaistītas ar BIS ALISE. Bibliomāta pakalpojums lietotājiem pieejams 24/7, kas nodrošina bibliotēkas pieejamību arī tiem lasītājiem, kuri nevar apmeklēt bibliotēku tās darba laikā. Tie lietotāji, kuri izmēģinājuši bibliomāta pakalpojumu, izvēlas to izmantot atkārtoti. Lai izmantotu bibliomātu ārpus bibliotēkas darba laika, lasītājam jāaktivizē sava lasītāja karte Informācijas centrā. Pārsvārā bibliomātu bibliotēkas lietotāji izmanto, lai saņemtu attālināti pasūtītas grāmatas, jo grāmatu nodošanai pie bibliotēkas ieejas ir pieejama grāmatu nodošanas iekārta, kas tiek aktīvi izmantota. Bibliomāta izmantošanas rādītājus drīzāk jāvērtē kvalitatīvi, ne kvantitatīvi, jo tā mērķis nav aizvietot bibliotēkas klātienes apmeklējumu skaitu, bet, gluži pretēji, piedāvāt bibliotēkas pakalpojumus tiem cilvēkiem, kuriem citādi bibliotēkas piedāvājums nebūtu pieejams.

Saistībā ar BIS ALISE darbības traucējumiem 2024.gadā, nav iespējams izgūt informāciju par OCB 4 **pašapkalpošanās iekārtu un bibliomāta** izsniegumu. Ikdienas novērojumi liecina, ka pašapkalpošanās iekārtas arvien aktīvāk izmanto visu vecumu lasītāji. Bibliomāta pakalpojums vairāk vērtējams kvalitatīvi, ne kvantitatīvi. Bibliomāts nav ieviests ar mērķi, lai lasītāji, kuri ieraduši doties pie bibliotēkāra, vairs to nedarītu. Gluži otrādi, bibliomāts sniedz iespēju bibliotēkas pakalpojumu izmantot tiem iedzīvotājiem, kuri līdz šim to nav varējuši darīt.

2022.gada decembra beigās piecām Ogres novada bibliotēkām – Lielvārdes pilsētas bibliotēkai, Ķeguma pilsētas bibliotēkai, Ikšķiles pilsētas bibliotēkai, Birzgales pagasta bibliotēkai un Tīnūžu pagasta bibliotēkai – **Hansab** piegādāja un uzstādīja **bibliomātus**. 2023.gadā bibliomāti tika aktīvi lietoti. Diemžēl, pārskata perioda beigās visi uzstādītie bibliomāti demontēti.

“Pārskata gadā **Lielvārdes** bibliotēkas lietotāji aktīvi izmantoja bibliomātu. Pakalpojums bija pieprasīts, lasītājiem ērts gan grāmatu nodošanai, gan saņemšanai ārpus bibliotēkas darba laika. Diemžēl, modeļa kvalitāte un tehniskie parametri neatbilda nosacījumiem, lai to varētu kvalitatīvi lietot. Bibliomāta pakalpojuma sniegšana 2024.gada decembrī tika pārtraukta. Notiek jaunu bibliomātu kopīga iepirkuma izvērtēšana un realizēšana 5 bibliotēkām Ogres novadā.”

“Arī Lāčplēša bibliotēkas lietotāji bija iecienījuši pie Lielvārdes pilsētas bibliotēkas esošā bibliomāta pakalpojumu – bez laika ierobežojuma nodot grāmatas, izņemt rezervētos izdevumus. Diemžēl, iekārta izrādījās nekvalitatīva, bieži nestrādāja, decembra beigās tika demontēta. Ļoti izjūtam šī pakalpojuma trūkumu. Šāda vai cita veida grāmatu nodošanas iekārta ir nepieciešama katrai bibliotēkai!”

“Birzgales pagasta bibliotēkā lasītāji gaida, kad atkal tiks piedāvāti bibliomāta pakalpojumi. Visbiežāk tika izmantota grāmatu nodošanas iespēja. Mēnesī vidēji desmit lasītāji izmantoja bibliomātu, nododot vairāk kā 20 grāmatas. Arī bibliotēkas parādnieki aktīvi izmantoja bibliomātu. 2025.gada budžetā ielānotas finanses jauna bibliomāta iegādei.”

Ķeguma pilsētas bibliotēkas vadītāja 2022.gadā uzņēmās koordinēt bibliomātu ieviešanu ON bibliotēkās. Lūk, viņas komentārs: “Pakalpojums guva atsaucību, no 2024.gada 1.janvāra līdz 5.novembrim bibliomātā tika izsniegtas 212 grāmatas, nodošanas plauktā atgrieztas 289 grāmatas un 270 žurnāli. Diemžēl, pakalpojums bija nekvalitatīvs – pati iekārta (skapis) nebija hermētiska, un programma, ar kuras palīdzību ģenerējās durvju kodi, regulāri nestrādāja. Rezultātā bibliomātā uzkrājās mitrums, putekļi, pasūtītās grāmatas darbinieks nevarēja ielikt vai lasītājs izņemt. Viss kopā radīja liekas problēmas un stresa situācijas gan darbiniekiem, gan klientiem, skaidrojot, kāpēc nevar saņemt pasūtītās grāmatas. Kamēr tehniķi problēmas nenovērsa, iekārta nebija izmantojama, dažkārt tas aizņēma vairākas dienas. Problēmu rezultātā tika zaudēta bibliotēkas piedāvātā pakalpojuma un darba kvalitāte. Par bibliomāta tehniskajām problēmām divas reizes tika uzrakstīts ziņojums un iesniegts Ķeguma pilsētas pārvaldē, kura, savukārt, informēja Ogres novada pašvaldību. Rezultātā pagājušā gada 5.novembrī (iekārtu garantijas laikā), ar sastādītu defektu aktu iekārta tika atgriezta piegādātājam un pašvaldība saņēma atpakaļ finansējumu. Ņemot vērā situāciju un lietotāju pieprasījumu pēc pakalpojuma, 2025.gada budžetā paredzēti līdzekļi jauna bibliomāta iegādei.”

Pēc bibliotēku pārskatos aprakstītā var secināt, ka dažkārt nekvalitatīvs pakalpojums rada vairāk neērtības kā pakalpojuma neesamība. Ja lasītājs ir rēķinājies ar iespēju bibliotēkas grāmatu saņemt ārpus bibliotēkas darba laika, bet bibliomāts konkrētajā brīdī nedarbojas, tas rada lielāku neapmierinātību nekā tad, ja lasītājam šāds pakalpojums nebūtu piedāvāts vispār. Tāpat pirms jauna pakalpojuma ieviešanas nav iespējams paredzēt, cik labi tas funkcionēs. Tā kā problēmas ar Hansab bibliomātu pakalpojumu bija visās bibliotēkās, kurās tas tika uzstādīts, situācija tika risināta kolektīvi, iesaistot arī Ogres Centrālo bibliotēku, pilsētu pārvaldes un ON pašvaldību.

5.2.2. E-grāmatu bibliotēka

	2022	2023	2024
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	642	710	802
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	59	68	92
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums kopā	6008	7231	8885
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā	1121	1223	1654

7.tab. E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati Ogres novada bibliotēkās kopā

E-grāmatu bibliotēka ir veids, kā nodrošināt ikvienu ar grāmatu pieejamību, ja vien cilvēks izmanto kādu no viedierīcēm un interesējošā grāmata ir pieejama e-grāmatu bibliotēkā. 2024.gadā, kā redzams *7.tabulā*, jaunu e-grāmatu lietotāju skaita dinamika 3 gadu periodā ir ar pozitīvu tendenci, tieši tāpat kā pārējie tabulā redzamie rādītāji. 2023.gada pārskatā tika minēts, ka šis piedāvājums vairs nav tik ļoti pieprasīts kā Covid-19 pandēmijas laikā, tomēr, analizējot 2024.gada datus, redzams, ka e-grāmatas ir pakalpojums, kuram ir savs lietotāju loks un tas tikai pieaug. Šim pakalpojumam noteikti vēl ir izaugsmes iespējas tā popularizēšanā un lietotāju ieinteresēšanā. Kā viena no mērķauditorijām ir vidusskolas izglītības posma skolēni. Tiesa gan, būtiska ir viedierīču pieejamība un interneta darbības ātrums skolā, lai mācību stundā iespējams visiem skolēniem vienlaikus lasīt e-grāmatu.

Pārskata periodā e-grāmatu bibliotēkas lietotāju skaits arī reģistrēto **OCB** lietotāju vidū turpināja pieaugt. Reģistrējot jaunus lietotājus pieaugušo abonementā un piešķirot tiem autorizācijas datus, lietotājs tiek informēts arī par autorizācijas iespējām. Autorizācijas dati tiek atzīmēti grāmatzīmē, kura tika izveidota 2024.gadā. Iespējams, arī šāds informācijas avots palielināja lasītāju interesi par e-grāmatām. OCB elektroniskajā kopkatalogā pie grāmatu aprakstiem pievienotās saites uz e-grāmatu bibliotēku piesaista autorizēto lietotāju uzmanību un arī rosina izmantot e-grāmatu bibliotēku. **Iksšķiles** pilsētas bibliotēkas pārskatā minēts, ka “dažreiz lasītāji reģistrējas kā bibliotēkas lietotāji tikai tāpēc, lai iegūtu autorizācijas datus un varētu izmantot e-grāmatas bibliotēkas pakalpojumus.

Daļa e-grāmatu lasītāju pamatā dzīvo ārpus Latvijas un caur šo pakalpojumu izmanto iespēju lasīt grāmatas latviešu valodā. Ikšķiles pilsētas bibliotēkā 3td bibliotēkas pakalpojumu kopumā izmanto **164** lietotāji – gan pieaugušie, gan bērni. 2024.gadā no jauna reģistrējušies 18 lasītāji. Uz kopējo lasītāju skaitu tas nav daudz, bet skaitļi pierāda, ka pakalpojums ir nepieciešams. Aptaujājot lietotājus, ir secinājums, ka e-grāmatas galvenokārt tiek izmantotas, braucot sabiedriskajā transportā, vai arī tad, kad kādu iemeslu dēļ nav iespēja apmeklēt bibliotēku”.

Analizējot pārskata periodā **Ķeguma** pilsētas bibliotēkā izsniegtos autorizācijas datus, redzams, ka pārsvarā šie lasītāji ikdienā vai samērā ilgstoši bibliotēku neapmeklē. To varētu izskaidrot ar darbu/studijām citās pilsētās vai arī citu apstākļu dēļ klātienē bibliotēkas apmeklējums nav iespējams, tāpēc grāmatas tiek lasītas sev ērtākā veidā un laikā.

Ogresgala bibliotēkas pārskatā minēts, ka “lietotājiem ir dažāda attieksme pret e-grāmatu piedāvājumu – daži labprāt to izmanto, braucot uz darbu sabiedriskajā transportā, bet lielākā daļa tomēr izvēlas lasāmvielu grāmatas formātā. Tie lietotāji, kurus interesē konkrēta grāmata, kura konkrētajā brīdī nav bibliotēkā, bet ir pieejama www.3td.lv, ir ļoti priecīgi, ka ir tāda virtuālā bibliotēka”.

5.3. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

OCB ēkā nav nekādu pieejamības problēmu – ir atbilstošs piebraucamais celiņš, lifts, tā aprīkota ar automātisku durvju atvēršanas sistēmu, durvju sliekšņi ir grīdas līmenī, kā arī pietiekami plašas telpas, lai netraucēti varētu pārvietoties pa visu ēku gan ratiņkrēslā, gan arī vecāki ar bērnu ratiņiem. Uz bibliotēkas lasītavu, kas atrodas ēkas otrajā stāvā, seniori, cilvēki ar īpašām vajadzībām, kā arī vecāki ar bērnu ratiņiem, var nokļūt, izmantojot bibliotēkas liftu. Lifta pogas dublētas arī Braila rakstā. Cilvēkiem ar īpašām vajadzībām pieejamas divas plašas, speciāli aprīkotas tualetes ēkas pirmajā un otrajā stāvā.

2024.gada janvārī Ogres Centrālās bibliotēkas abonementā lietotājiem bija pieejama Latvijas Reto slimību alianses ceļojošā fotoizstāde “Dzīvība ir vērtība”, kas ir ilustrētais stāsts par cilvēkiem ar retām slimībām. Astoņu fotogrāfiju tekstu autore ir Latvijas Reto slimību alianses valdes locekle Ieva Plūme.



22., 23.att. Reto slimību alianses ceļojošā fotoizstāde “Dzīvība ir vērtība” OCB

23.janvārī notika izstādes atklāšanas pasākums ar pēcpusdienas sarunām par retajām slimībām. Tā bija saruna ar novadnieci, Ogres novada Sociālā dienesta Atbalsta nodaļas ģimenēm ar bērniem vadītāju Eviju Rutmani.

Attāli dzīvojošo Ogres pilsētas un Ogres novada iedzīvotāju bibliotekārajā apkalpošanā nozīmīgu darbu jau 27.gadu veic **OCB mobilā filiālbibliotēka** – bibliobuss. Par bibliobusa darbību vairāk *Pielikumā Nr 6.*

Ikšķiles pilsētas bibliotēka 2024.gadā ir ieguvusi jaunas telpas, tamdēļ šajā bibliotēkā ir nodrošināta lieliska pieejamība visos trīs bibliotēkas stāvos, – uzbrauktuve pie ēkas ieejas, plašas telpas un lifts.

Joprojām problemātiski nodrošināt telpu fizisku pieejamību bibliotēkām, kuras atrodas otrajā stāvā ēkās bez lifta vai bez uzbrauktuves pie ieejas durvīm. Pārskata gadā tās joprojām ir **Ogresgala, Ciemupes, Madlienas, Ķeipenes** pagasta bibliotēku telpas, kā arī **Lielvārdes** pilsētas bibliotēka. Šīs bibliotēkas grūti pieejamas māmiņām ar bērnu ratiņiem un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, bet autorizācijas datu izmantošana būtiski uzlabojusi bibliotēku pakalpojumu sasniedzamību un nodrošina iespieddarbu rezervēšanu un pagarināšanu sev izdevīgā laikā un vietā, izmantojot Ogres reģiona tiešsaistes kopkatalogu.

“Situācija ar bibliotēkas pieejamību **Lielvārdes** pilsētas bibliotēkā pārskata gadā nav mainījusies. Ja nepieciešams, nesam grāmatas lejā no otrā stāva abonementa. Bibliotēkas pieaugušo abonementa pieejamības problēmas skar seniorus un jaunās māmiņas, to risinām ar personīgo komunikāciju. Lietotājiem ar īpašām vajadzībām un tiem, kuri gan iepriekšminēto, gan dažādu citu iemeslu dēļ paši nevar apmeklēt bibliotēku, grāmatas tiek piegādātas dzīves vietā, iesaistot arī lasītāja ģimenes locekļus,” rakstīts Lielvārdes pilsētas bibliotēkas pārskatā.

“**Ķeipenes** pagasta bibliotēka atrodas pagasta pārvaldes un bērnudārza ēkas 1.stāvā. Lai cilvēks ar kustību traucējumiem varētu apmeklēt bibliotēku, nav izbūvēta piemērota uzbrauktuve, taču ir ierīkota speciāla zvanu poga pie ēkas ārdurvīm, kas dod signālu darbiniekam, lai tas varētu sniegt nepieciešamo palīdzību iekļūšanai bibliotēkas telpās,” tā situācijas risinājums aprakstīts Ķeipenes pagasta bibliotēkas pārskatā.

Madlienas pagasta bibliotēka atrodas bērnudārza ēkas 2.stāvā. Lai arī bibliotēkas telpas ir plašas un piemērotas tās vajadzībām, nokļūšana bibliotēkā nav iespējama cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Arī bibliotēkas atrašanās bērnudārza teritorijā, kas iežogota ar sētu un vārtiem, rada grūtības gan to atrast, gan iekļūt tajā.

5.3.1. Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā

	Grāmatu skaits
Grāmatas palielinātā drukā	18
Grāmatas vieglajā valodā	38

8.tab.Pielāgotā literatūra Ogres novada bibliotēku krājumā kopā

Ogres reģiona bibliotēku krājumos 2024.gadā palielinātās drukas grāmatas ir par 1 mazāk kā 2023.gadā, toties ievērojami pieaudzis vieglās valodas eksemplāru skaits (2023.gadā – 9, 2024.gadā – 38). Tas skaidrojams gan ar plašāku piedāvājumu, gan ar bibliotēku darbinieku lielāku izpratni par to, kas ir pielāgotā literatūra, kā arī iespējām iegūt vieglās valodas grāmatas krājumā bez maksas. 2024.gada maijā ON bibliotēku darbinieku pieredzes braucienā tika apmeklēta Vieglās valodas aģentūra, lai vairāk uzzinātu gan par aģentūras darbu, gan par to, kas ir vieglā valoda un kamdēļ tā ir vajadzīga. Pēc šī semināra vairāku bibliotēku kolēģi, kuri līdz šim nebija piedāvājuši lietotājiem pielāgoto literatūru, to sāka darīt. Tāpat ON bibliotēku kolēģi pēc šiem izglītojošiem pasākumiem aktīvāk izmanto iespēju saņemt krājumā vieglās valodas grāmatas, kuras pieejamas bez maksas. Šādu iespēju piedāvā gan Vieglās valodas aģentūra, gan nevalstiskā organizācija “Papardes zieds”.

Arī 2024.gadā turpināta ļoti laba sadarbība ar **Latvijas Neredzīgo bibliotēku**, pielāgoto literatūra nodrošinot visās novada bibliotēkās, kurās ir pieprasījums pēc tās. Pārskata periodā sadarbība turpinājās tādā pat formātā, kā iepriekšējā gadā. OCB reizi trīs mēnešos pasūta no LNerB jaunu pielāgotās literatūras kopu, tālāk to piedāvājot gan saviem lietotājiem, gan citu novada bibliotēku lietotājiem.

Tabulā nr.9 “ON bibliotēku pielāgotās literatūras izsnieguma apkopojums 2024.gadā” atspoguļoti dati, cik lietotājiem šī pielāgotā literatūra pēc tam ON bibliotēkās izsniegta.

ON bibliotēku pielāgotās literatūras izsnieguma apkopojums 2024.gadā

Lasītāju KATEGRIJAS

Periods	Lasītāju skaits KOPĀ	Audiogrāmatas CD	Digitāli (USB)	Palielinātā druka	Vieglā valoda	Braila raksts
I-III	28 (t.sk.13 novadā)	2 (t.sk.1 novadā)	9 (t.sk.1 novadā)	18 (t.sk.10 novadā)	3	1 (novadā)
IV-VI	25 (t.sk.9 novadā)	1	8 (t.sk.2 novadā)	13 (t.sk.7 novadā)	6	1 (novadā)
VII-IX	20 (t.sk.9 novadā)	2	5	12 (t.sk.8 novadā)	-	1 (novadā)
X-XII	26 (t.sk.16 novadā)	1	8 (t.sk.2 novadā)	17 (t.sk.12 novadā)	1	1 novadā)
2024.g.	50 (t.sk.27 novadā)	2 (t.sk.1 novadā)	11 (t.sk.2 novadā)	19 (t.sk.11 novadā)	7	1 (novadā)

Pielāgotās literatūras IZSNIEGUMS

Periods	Izsniegums KOPĀ	Audio- grāmatas	Digitāli (USB)	Palielinātā druka	Vieglā valoda	Braila raksts
I-III	109	12 (t.sk.1 novadā)	37 (t.sk.7 novadā)	34 (t.sk.28 novadā)	11	15 (novadā)
IV-VI	91	6	35 (t.sk.11 novadā)	33 (t.sk.22 novadā)	12	5 (novadā)
VII-IX	94 (t.sk.31 novadā)	14	35	34 (t.sk.20 novadā)	-	11 (novadā)
X-XII	124 (t.sk.72 novadā)	4	61 (t.sk.19 novadā)	48 (t.sk.43 novadā)	1	9 (novadā)
2024.g.	418 (t.sk.127 novadā)	36 (t.sk.1 novadā)	168 (t.sk.37 novadā)	149 (t.sk.113 novadā)	24	40 (novadā)

9.tab. ON bibliotēku pielāgotās literatūras izsnieguma apkopojums 2024.gadā

2023.gada sākumā, kad sadarbības līgumu noslēdza OCB un LNERB, kopējais lasītāju skaits bija 32 (2024.gadā – **50**), savukārt, kopējais izsniegums 2023.gadā bija 119 (2024.gadā – **418**). Lasītāju skaits, kuri izvēlas pielāgoto literatūru, ir audzis par 56,25%, savukārt, izsniegums ir pieaudzis par 251,26%.

Kopumā lietotāji, kuri ir pamēģinājuši lasīt vai klausīties pielāgoto literatūru, to arī turpina darīt, turklāt, izvēlas šo literatūru arvien vairāk.

Arī pirms sadarbības līguma noslēgšanas Ogres novada bibliotēkas (Ogres Centrālā bibliotēka, Ķeguma pilsētas bibliotēka, Birzgales pagasta bibliotēka) sadarbojās ar LNERB, tomēr šobrīd ar katru gadu arvien lielāks skaits ON bibliotēku piedāvā lasītājiem pielāgoto literatūru. 2024.gadā pielāgoto literatūru Ogres novadā lasītājiem turpināja piedāvāt **Lauberes pagasta bibliotēka** (palielinātās drukas grāmatas), **Ikšķiles pilsētas bibliotēka** (audio grāmatas USB formātā), **Ķeguma pilsētas bibliotēka** (Braila raksta grāmatas), **Ciemupes bibliotēka** (palielinātās drukas grāmatas un audio grāmatas USB formātā), **Lielvārdes pilsētas bibliotēka** (audio grāmatas USB formātā), **Lāčplēša bibliotēka** (audio grāmatas USB formātā, palielinātās drukas grāmatas un audio grāmatas CD formātā), **Ogresgala bibliotēka** (audio grāmatas USB formātā), **Suntažu bibliotēka** (audio grāmatas USB formātā), **Rembates pagasta bibliotēka** (palielinātās drukas grāmatas).

OCB pielāgotā literatūra tiek piedāvāta gan **Pieaugušo abonementā**, gan **Bērnu literatūras nodaļā**, gan **mobilās filiālbibliotēkas lasītājiem**.

Lai popularizētu PL pakalpojumu, ļoti veiksmīgi informācija tika integrēta 2024.gada Ogres pilsētas svētku aktivitātēs, kad tika iekārtota atsevišķa telpa, lai stāstītu un rādītu citādas grāmatas un lasīšanas pieredzes. Pilsētas svētku laikā reģistrējās vairāki jauni lasītāji, kā arī par šo iespēju uzzināja jau esošie lasītāji, kuru tuviniekiem PL šobrīd ir vienīgā iespēja lasīt.

OCB pārskata periodā no LNERB saņēma 153 vienības (36 audio grāmatas CD formātā, 65 grāmatas palielinātajā drukā, 12 grāmatas vieglajā valodā, 40 audio grāmatas USB formātā), no kurām kā starpnieks un jomas koordinators novada bibliotēkām OCB izsniedza 131 vienību. Katram pielāgotās literatūras veidam ir savs lasītājs, tomēr joprojām populārākās ir grāmatas palielinātajā drukā, kā arī audio grāmatas USB formātā. Grāmatas palielinātajā drukā lasītāji izvēlas, jo tas ir klasiskajai (daudziem līdz šim – ierastajai) grāmatai tuvākais formāts, turklāt nav nepieciešami palīgīdzekļi, lai grāmatu lasītu (pretēji, kā tas ir ar audio grāmatām).

Līdzīgi kā 2023.gadā, arī 2024.gadā aptuveni puse no izsnieguma ir OCB, savukārt, otru pusi veido visa novada bibliotēku izsniegums un pielāgotās literatūras lasītāju skaits kopā. Pielāgotās literatūras piedāvājums gan nav vērtējams tikai pēc kvantitatīviem rādītājiem, jo arī viens lasītājs, kuram pielāgotā literatūra sniedz iespēju lasīt vai klausīties grāmatu, ir vērtība.

Kā problēmu PL pakalpojuma piedāvājumā var minēt to, ka PL nav iespējams pasūtīt, saņemt, izsniegt, izgūt statistiku BIS ALISE. Jo vairāk lietotāju izvēlas PL, jo vairāk bibliotēku to piedāvā un uzskaitē pašu veidotās tabulās manuāli apgrūtinā darbu un prasa daudz laika.

Vēl viens izaicinājums ir pielāgotās literatūras piedāvājums bērnu auditorijai. Lai arī sarunas ar pedagogiem un informācija medijos uzrāda satraucošu tendenci, – arvien vairāk bērniem ir lasīšanas grūtības, 2024.gadā tikai viens bērns ir izmantojis PL pakalpojumu. Kā iemeslus tam var minēt nepieciešamību iesaistīties skolotājiem, skolu atbalsta personālam, kā arī vecākiem, lai bērns, kuram tas ir nepieciešams, saņemtu literatūru vieglajā valodā. Bērniem būtisks ir vienaudžu viedoklis (ja lasa draugs, tad arī es to vēlos lasīt), kā arī grāmatas vizuālais noformējums (lielākā daļa grāmatu vieglajā valodā ir kā brošūras un vizuāli atšķiras no citām grāmatām).

5.3.2. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām mērķgrupām

2024.gadā **OCB** sadarbība ar ON Sociālā dienesta Specializēto darbnīcu klientiem attīstīta jaunā kvalitātē. Kopš oktobra Specializēto darbnīcu klientiem tiek organizētas lasīšanas stundas bibliotēkas telpās, cilvēkos ar garīga un psihiska rakstura traucējumiem rosinot interesi par grāmatām un lasīšanu. Tāpat šiem cilvēkiem ir ļoti būtiski sajūst bibliotēku kā drošu un pazīstamu vidi, lai viņi uzdrošinātos apmeklēt to jau patstāvīgi. Sevišķi priecē fakts, ka pārskata periodā OCB kā jauni lasītāji reģistrējušies vairāki ON Sociālā dienesta Specializēto darbnīcu klienti. Līdzīgi kā darbā ar bērniem, arī iepazīstot Specializēto darbnīcu klientus, gūta pārlicība, ka bibliotēkas krājumam lietotāju skatījumā nav jābūt strikti sadalītam pēc konkrēta vecuma. Tā ir bibliotēkāra atbildība ikdienas komunikācijā ar lasītāju nekomentēt vai nenosodīt, piemēram, 7.klases zēnu, kurš izvēlas lasīt komiksus no jaunākā skolas vecuma grāmatu plaukta. Specializēto darbnīcu klientu vidū ir vīrietis, kurš nu ir sācis lasīt BLN pieejamās Enidas Blaitonas grāmatas un dara to ar ļoti lielu aizrautību. Tāpat aizkustinošs ir brīdis, kad lielākos delverus no 3.klases, kurus grāmatas nav interesējušas, pamana Pieaugušo lasītāju abonementa nodaļā, ar mirdzošām acīm pētot Viestura Tamuža grāmatu “Bitkoini. Vienkārši”. Bibliotēkāra uzdevums un misija ir būt vērīgam pret savu esošo un potenciālo lasītāju. Tikpat svarīgi, kā plānot aktivitātes atsevišķām mērķgrupām, ir ieraudzīt katra individuālā apmeklētāja vajadzības.

Lielvārdes pilsētas bibliotēka sadarbojas ar Lielvārdes Sociālā dienas aprūpes centra darbiniekiem. Par tradīciju kļuvušas centra klientu un aprūpes darbinieku ekskursijas uz Lielvārdes pilsētas bibliotēkas izstādēm, kurās tiek rādīti novadnieku radošie darbi – gleznas, fotogrāfijas, keramikas darbi un tekstilizstrādājumi.

OCB mobilā filiālbibliotēka (bibliobuss) apkalpo lasītājus Ogres novada 13 pagastos, sniedzot iespēju izmantot bibliotēkas pakalpojumus arī tiem iedzīvotājiem, kuriem dažādu iemeslu dēļ nav iespējams nokļūt pagasta vai pilsētas bibliotēkā. Bibliobusa darbības mērķis ir nodrošināt bibliotēkās pakalpojumus pēc iespējas tuvāk lasītāju dzīvesvietai un darba vietai. Atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām, tiek īstenoti maršruti un lasītāji tiek apkalpoti vienu reizi mēnesī noteiktā mēneša dienā un laikā.

Kopā ik mēnesi braucieni notiek septiņos maršrutos. Iedzīvotājiem bibliobusa pakalpojumi pieejami 43 pieturvietās.

Pārskata gadā nozīmīgākais OCB **mobīlās filiālbibliotēkas** darba rezultāts bija vēl viena jauna maršruta īstenošana Ogres novadā, pievienojot 2 pieturvietas (Tomes zivjaudzētava Tomē un apdzīvota vieta “Avoti” Lielvārdē), līdzšinējais maršruts Dzelmes (Jumpravas pagastā) – Kaibala (Lielvārdes pagastā) – Pumpuri (Suntažu pagastā) tika sadalīts 2 maršrutos: Dzelmes – Kaibala – Avoti un Tomes zivjaudzētava – Pumpuri. Savukārt, Ogres novada 1.maršrutā tika apzināta viena jauna apstāšanās vieta – pagrieziens uz Krapes ūdensdzirnavām (Krapes pagastā), kā arī viena jauna pieturvietā “Lejasmākani” (Madlienā pagastā) Ogres novada 3.maršrutā. Arī šajā pārskata periodā lasītājiem, kuriem ir veselības problēmas un ir grūtības atnākt līdz autobusam vai tajā iekāpt, bibliotekāre atlasa grāmatas jau iepriekš un aiznes tās līdz lasītāja namdurvīm.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkas pārskatā minēts, ka “viens no apjomīgākajiem un vērienīgākajiem pasākumiem bija starppaaudžu tikšanās romantiskajās noskaņās. Tā programmas izpildē bija iesaistīta Ikšķiles vidusskolas vidusskolēni, Ikšķiles Senioru skolas dalībnieki, IPB Lasītāju klubs un kolektīvs (iniciatori). Ņemot vērā kuplo dalībnieku skaitu, pasākums norisinājās Ikšķiles Tautas namā. Jāpiezīmē, ka pasākuma norisi atbalstīja arī PII “Urdaviņa” un Ikšķiles Tautas nams. Īpaša pateicība sakāma rakstošajiem ikšķīliešiem, novadniekiem – L. Langai, N. Ikstenai, M. Pujātam, A. Ābolīnai, I. Dzērvei. R. Dobrovenskim, V. Kalīnai. Pasākuma saturu veidoja mīlestības dzejas video”.

Tāpat Ikšķiles pilsētas bibliotēkā jau trešo gadu apmeklētāju iecienītas ir Lasītāju kluba tikšanās reizes (vienu reizi mēnesī: septembris – maijs).

Arī **Ciemupes** bibliotēkā aktīvi darbojas lasītāju klubiņš “Dālies priekā”. 2024.gadā Lasītāju klubiņa pasākumos ieteiktas 42 grāmatas un ar grāmatu stāstiem dalījušies 72 apmeklētāji. Tika noorganizēta tikšanās arī ar stāstu pētnieci Zandu Stārstnieci un apmeklēts Lauberes bibliotēkas pasākums par trimdas literatūru.

2024.gadā **Meņģeles** pagasta bibliotēkā turpināja darboties Meņģeles Literāri Radošā Kopa (MLRK). Katru pirmdien notika nodarbības, kurās tika analizēti uzrakstītie literārie darbi, rakstīti scenāriji pasākumiem, kā arī notika pasākumu mēģinājumi. 2024.gadā MLRK dalībnieki uzrakstīja scenārijus pieciem dažādiem koncertuzvedumiem, ar kuriem uzstājās ne tikai Meņģelē, bet arī ārpus sava pagasta un novada robežām – vairākkārt “Lido” atpūtas centrā, Garkalnes multifunkcionālajā centrā, arī Ķeipenē un Ogres CB.

5.4. Uzziņu un informācijas darbs

OCB LAN sniedz iedzīvotājiem informācijas un uzziņu pakalpojumus, izmantojot tradicionālos un elektroniskos informācijas avotus, abonētās datu bāzes *News* un *Letoniku*, kā arī **LNB** digitālos resursus.

OCB abonementā pārsvarā tiek sniegtas adresālas uzziņas, bet lasītavā uzziņas un bibliotekāru palīdzība saistīta ar informācijas tehnoloģiju lietošanu digitālajā vidē. Konsultācijas par bibliotēkas resursiem un pakalpojumiem notiek katru dienu pēc pieprasījuma. Pārskata periodā OCB pieaugušo abonementā sniegtas **10110** uzziņas, pārsvarā adresālās. Lasītavā, galvenokārt, pieprasītas tematiskās uzziņas, tās ir sarežģītākas un laikietilpīgākas. 2024.gadā sniegtas **1842** uzziņas. Veikta **51** elektroniskā dokumenta piegāde.

Abonementa lasītāji regulāri tiek informēti par grāmatu jaunieguvumiem. Pēc katra grāmatu iepirkuma apstrādes un jauno izdevumu nodošanas abonementā, tiek papildināts jaunieguvumu saraksts. Tas atrodas abonementā jauno grāmatu eksponēšanas plauktā. Informācija par jaunieguvumiem pieejama arī bibliotēkas elektroniskajā katalogā.

Informācija par bibliotēkā pieejamajām abonētajām datu bāzēm *letonika.lv* un *news.lv* ir izvietota gan lasītavā, gan abonementā. Meklējot informāciju pēc lasītāja pieprasījuma, tās bieži tiek izmantotas meklēšanas procesā, tādējādi iegūstot ne tikai informāciju par interesējošo tēmu, bet arī sniedzot zināšanas lietotājiem par datu bāzu izmantošanu. Lietotājiem praktiski tiek parādīts, kā meklēt informāciju OCB elektroniskajā katalogā, **LNB** analītikas datu bāzē, **LNB** Digitālajā bibliotēkā.

OCB LAN lasītavā turpina darbu **Eiropas Savienības informācijas punkts** (ESIP), kura darbību koordinē LR Ārlietu ministrija.

Lai paaugstinātu savu kompetenci saistībā ar Eiropas Savienības jautājumiem, pārskata periodā bibliotekāre apmeklēja un piedalījās vairākos pasākumos:

- ✓ 07.03.2024. un 22.04.2024. ES informācijas dienas sanāksmes “Eiropas diena un Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā 20.gadadiena”. Aktualitātes no Ārlietu ministrijas par Latvijas dalības ES divdesmitgades jautājumiem un no Eiropas Parlamenta biroja par vēlēšanām;
- ✓ 27.05.2024. seminārs tiešsaistē “Eiropas Parlamenta vēlēšanas: vai katra balss ir no svara?”;
- ✓ 22.03.2024. konference “20 gadi Latvijas dalībai ES un NATO”;
- ✓ 07.11.2024. konference “Eiropas Savienības nākotne un Latvijas intereses”.

Ar pasākumos gūtajām atziņām kolēģe dalījās ON bibliotēku darbinieku semināros.

Akcentējot Latvijas divdesmitgadi Eiropas Savienībā un NATO, kā arī rosinot cilvēkus būt sociāli atbildīgiem un piedalīties Eiropas Parlamenta vēlēšanās, OCB lasītavā tika izvietoti gan plakāti, gan informatīvi materiāli, gan krustvārdu mīklas par minēto tematiku (pareizi atminot krustvārdu mīklu, bija iespējams saņemt Ārlietu ministrijas sarūpētu balviņu).

09.05.2024. – Eiropas dienā – bibliotēkas telpās nodrošināja “Latvijas stundas” tiešraidi, ko varēja vērot jebkurš apmeklētājs. Apmeklētāji tika aicināti piedalīties Eiropas eksāmenā.

No 25.10.2024. līdz 04.11.2024., saistībā ar Eiropas valodu dienu, lasītavā tika piedāvātas aktivitātes “Eiropas valodu dažādība” un “Uzmini valsti”.

Ikdienas darbā lasītājiem tiek sniegtas uzziņas un piedāvātas grāmatas un brošūras par ES jautājumiem. Lietotājiem tiek piedāvātas plašas pamatinformācijas ieguves iespējas dažādos interneta resursos, ko interesenti var izmantot, lai iegūtu informāciju par ES jautājumiem – www.europa.eu, www.esfondi.lv, www.esmaja.lv, www.mfa.gov.lv u.c.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā uzziņu un informācijas darbs bibliotēkā pārsvarā ietver konsultācijas par banku, valsts un pašvaldības institūciju darbību un pakalpojumiem. Medijpratības konsultāciju mērķauditorija lielākoties ir seniori.

Ogresgala bibliotēkā pārskata periodā tika sniegtas individuālas konsultācijas pēc lietotāju pieprasījuma, galvenokārt konsultējot pensijas vecuma cilvēkus dažādos jautājumos, kas saistās ar maksājumu veikšanu internetā, palīdzības meklēšanu dažādu sadzīvisku problēmu risināšanā.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkā 2024.gadā Ikšķiles Senioru skolā jau ceturto gadu turpinājās datorapmācības. Apmācības notika vienu reizi nedēļā (oktobris – maijs) un bija aktīvi apmeklētas. Secinājums: seniori ir ļoti zinoši, apķērīgi, ar vēlmi apgūt jaunas lietas, bet reizēm pieviļ veselības stāvoklis – redze, roku motorika utt.

Ķeguma pilsētas bibliotēkas pārskatā minēts, ka “bibliotēkām ikdienā jāpalīdz ar iestāžu darba laikiem un kontaktinformāciju, internetbankas lietošanu, dažādu rēķinu apmaksu, valsts e-pakalpojumiem, dažādu veselības izmeklējumu rezultātu saņemšanu no laboratorijām, DataMED sistēmas. Uzziņas par to, kā izveidot e-pastu, CV, motivācijas vēstuli, kā arī uzziņas, kas saistītas ar darba meklējumiem, tulkošanas pakalpojumiem, Ogres novadnieka kartes iegūšanas procesu. Šogad bija vairāki jautājumi saistībā ar iepirkšanos tiešsaistē, kā reģistrēties un iepirkties *Temu* un *SHEIN*, kā atgriezt preces interneta veikalos. Bērni un jaunieši bibliotēkā informāciju meklē, veidojot prezentācijas vai apkopojot informāciju par kādu konkrētu tēmu, kā arī pildot skolas mājasdarbus. Ļoti bieži skolēni un pieaugušie lūdz palīdzību, strādājot ar *MS Word*, *PowerPoint* un *MS Excel* programmām, tieši ar attēlu ievietošanu, tekstu noformēšanu vai diagrammu veidošanu”.

Veicot uzziņu un informācijas darbu, tiek izmantoti visi bibliotēkās pieejamie resursi – uzziņu literatūra, dažādi internetā pieejami resursi, abonētās un brīvpieejas datu bāzes. Uzziņas tiek sniegtas gan klātienē, gan telefoniski, gan ar e-pasta starpniecību.

5.5. Bibliotēkas izglītojošā darbība un medijpratība

OCB piedalījās informatīvi izglītojošā kampaņā “Digitālā nedēļa 2024”, ko jau 15. gadu īstenoja Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija sadarbībā ar partneriem. Kampaņa Latvijā norisinājās no 2024. gada 13. līdz 18. maijam. Kampaņas ietvaros iedzīvotāji un bibliotēkas lietotāji aktīvi tika informēti gan par aktivitātēm reģionā, gan visā Latvijā.

OCB īstenotās aktivitātes “Digitālās nedēļas 2024” ietvaros:

- ✓ No 14. līdz 18. maijam tiešsaistē norisinājās viktorīna skolēniem, jauniešiem un pieaugušajiem, piedāvājot atbildēt uz jautājumiem un pārbaudīt savas digitālās pamatprasmes. Ikvienam, kurš vēlējas piedalīties viktorīnā, bija jāizvēlas savam vecumam piemērotākā viktorīna, jāatver tā viedierīcē vai datorā un jāatbild uz 10 jautājumiem. No katras vecuma posma kategorijas viktorīnas pareizo atbilžu iesniedzējiem tika izlozēts viens veiksminieks, kurš saņēma OCB sagādātu balvu. Balvu izlozē piedalījās tikai tie viktorīnu dalībnieki, kuri bija norādījuši savu vārdu un uzvārdu (skolēnu un jauniešu viktorīnās) un e-pasta adresi (viktorīnā pieaugušajiem).
- ✓ 16. maijā OCB sadarbībā ar AS “SEB banka” īstenoja klātienē semināru iedzīvotājiem par krāpniecību digitālajā vidē “Krāpnieku lamatas var ātri pamanīt. Noskaidrosim, kā”. Semināra dalībnieki uzzināja, kā atpazīt krāpnieku lamatas un kam jāpievērš uzmanība, saņemot īsziņu, vēstuli vai telefona zvanu ar neierastu lūgumu vai aicinājumu. Temata aktualitāti apstiprināja arī plašais semināra apmeklētāju skaits – tajā piedalījās 130 dalībnieki.



24.att. “Krāpnieku lamatas var ātri pamanīt. Noskaidrosim, kā” seminārs OCB

Kampaņas ietvaros OCB pastiprināti informēja iedzīvotājus un bibliotēkas lietotājus par pieejamajām individuālajām konsultācijām, lai noskaidrotu līdz šim neskaidros jautājumus, kas saistīti ar bibliotēkas elektroniskā kataloga, 3td e-grāmatu bibliotēkas lietošanu, informācijas meklēšanu OCB elektroniskajos resursos un datu bāzēs.

- ✓ “Digitālās nedēļas 2024” ietvaros OCB mājas lapā tika izveidota materiālu un resursu krātuve digitālo prasmju pilnveidošanai. Krātuve pieejama [ŠEIT](#).
- ✓ Digitālās nedēļas ietvaros notika OCB bibliomāta reklāmas akcija apmeklētājiem, kas piedalījās 18.maija pasākumā “Vakars pie bibliotēkas”. Pasākuma apmeklētājiem tika nodemonstrēta praktiska bibliomāta izmantošanas gaita. Vairāk nekā 20 apmeklētājiem tika parādīts un paskaidrots, kā var izņemt bibliomāta skapīšos ievietotās grāmatas. Vairāki apmeklētāji pasākuma laikā OCB Info centrā aktivizēja lasītāja kartes funkciju 24/7, lai varētu izņemt pasūtītās grāmatas bibliomātā ārpus bibliotēkas darba laika.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā sākumskolas vecuma bērniem īstenotas medijpratības nodarbības "Esi vērīgs", nostiprinot un veicinot šādas prasmes – aizdomāties par to, kā uzvesties digitālajā interneta vidē, kā atpazīt patiesu informāciju no viltus ziņām. 2024.gadā īstenotas divas nodarbības Lielvārdes pamatskolas 3.b un 4.b klasei, tajās piedalījušies 45 dalībnieki.

Birzgales pagasta iedzīvotājiem Digitālās nedēļas ietvaros no 13.maija līdz 18.maijam notika individuālas konsultācijas par to, kā samaksāt rēķinus internetbankā, kā aizpildīt iesniegumu un nosūtīt, kā iegūt un izmantot e-parakstu. Nākotnē plānots medijpratības nodarbības vadīt pirmsskolai un sākumskolai, tādēļ oktobrī bibliotēkas vadītāja uzsāka mācības semināru ciklā “Medijpratības meistari”.

Ķeguma pilsētas bibliotēkā pamatauditorija medijpratības pasākumos ir bērni, jaunieši un seniori. Bibliotēkā realizēti vairāki pasākumi:

- ✓ 6. februārī Ķeguma bibliotēkā tika atzīmēta Droša interneta diena. Kopā ar sākumskolas un pamatskolas skolēniem tika risinātas krustvārdu mīklas, pārrunāts, kas ir privāta informācija, emocionāla pazemošana interneta vidē un kā no tā izvairīties. Pamatskolas skolēni skatījās video “Cieni citus internetā”, izteica viedokļus par redzēto, savukārt, pirmsskolas vecuma bērni un sākumskolas skolēni skatījās pamācošos video no "Aitu dzīves". Sākumskolas skolēni radoši darbojās un čaklākie tika pie diplomiem par izrādīto aktivitāti, zinātkāri un prasmi būt drošiem internetā.
- ✓ Martā, pēc tīmekļsemināra “Mākslīgais intelekts un medijpratība: iespējas un izaicinājumi”, ar 4.-6. klašu skolēniem tika pārrunāts, kādus mākslīgā intelekta rīkus viņi zina un izmanto ikdienā, un kādiem nolūkiem tie tiek izmantoti. Dalībnieki iepazinās ar “Drossinternets.lv” veidoto informatīvo materiālu par *Chat GPT*.

Jaunieši uzzināja, kādiem mērķiem to var izmantot un kādi riski ir jāapzinās, to izmantojot. Skolēni praktiski izmēģināja šo mākslīgā intelekta rīku pie datoriem, nodemonstrējot savas prasmes.

- ✓ Martā interneta lasītavā tika izveidots informatīvais stūrītis. Jebkurš skolēns vai pieaugušais savā brīvajā laikā var attīstīt savas medijpratības prasmes, pildot dažādus testus, minot rēbusus, iepazīstot informatīvos materiālus un spēlējot “Drošs internets.lv” dāvināto atmiņu spēli. Gada garumā informācija tika papildināta ar Kultūras ministrijas veidoto informatīvo materiālu “Viltus ziņas ir lipīgas!” un “Kā Tu lieto medijus?”. Tajos pievērsta uzmanību jautājumiem: kas ir kvalitatīvs medijs, kam jāpievērš uzmanība, lai neiekristu informācijas lāmātās, kādi ir iedzīvotāju mediju izvērtēšanas paradumi? Pievienots informatīvais materiāls “Neklikšķini bezrūpīgi – aizsargā sevi un citus!” Tas informē par sociālās vietnes *Facebook.com* lietotājiem sastopamajām krāpnieciskajām kampaņām u.c. Priecē, ka informatīvie materiāli tiek izmantoti un ņemti vērā.
- ✓ 13.–18. maijā Ķeguma pilsētas bibliotēkā bija iespēja izglītoties medijpratības jautājumos un kļūt vēl drošākam interneta lietotājam. 1.–3. klašu un 4.–6. klašu skolēniem bija iespēja piedalīties viktorīnā "Esmu drošs interneta lietotājs!". Viktorīnā piedalījās astoņi 1.–3. klašu skolēni un divpadsmit 4.–6. klašu skolēni. Savukārt, uz visiem jautājumiem pilnīgi pareizi atbildēja pa vienam skolēnam no katras vecuma grupas, kuri balvā saņēma diplomu un veicināšanas balvu.
- ✓ Pieaugušie individuāli iepazīnās ar informatīvajiem materiāliem par drošību interneta vidē, izrādīja interesi par e-paraksta lietošanu, e-pasta izveidošanu, dažādu dokumentu izstrādi, tika sniegtas konsultācijas par elektroniskā kopkataloga lietošanu, 3td e-grāmatu bibliotēku, un palīdzēts arī viedtālruna problēmu risināšanā.
- ✓ Oktobris – kiberdrošības mēnesis. No 24.oktobra līdz 31.oktobrim norisinājās arī ikgadējā Pasaules medijpratības un informācijas pratības nedēļa. Ķeguma pilsētas bibliotēkā notika izglītojošas nodarbības sākumskolas skolēniem. Kopā izveidots oktobra mēneša kiberdrošības kalendārs, spēlēja izglītojoša tiešsaistes spēle "Interlande".

5.6. Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums. Iekšzemes un starptautiskais SBA modulis

Lai OCB lietotāji spētu izmantot bibliotēkas veidotā elektroniskā kopkataloga iespējas, turpinās darbs pie lietotāju informēšanas un izglītošanas. Reģistrējot jauno lasītāju bibliotēkā, tas tiek informēts par iespēju attālināti pasūtīt sev nepieciešamo grāmatu OCB elektroniskajā katalogā, kā arī par iespēju attālināti pagarināt saņemto grāmatu lietošanas termiņus. OCB elektroniskā kataloga autorizācijas datus izsniedz, pārsvarā, reģistrējot jaunus lasītājus klātienē, bet ir lasītāji, kuri nevēlas saņemt autorizācijas datus reģistrācijas brīdī bibliotēkā un izdara to vēlāk, piezvanot vai uzrakstot e-pastu.

Autorizācijas datu izmantošana ļauj produktīvāk izmantot gan lasītāju, gan bibliotekāru darba laiku. Autorizēto lietotāju skaits turpina pieaugt.

Pārskata periodā autorizācijas dati tika piešķirti 600 OCB lietotājiem. Autorizācijas datu lietotāju skaits gandrīz trīskāršojies (2023.gadā autorizācijas dati tika piešķirti 221 OCB lietotājam).

Pārskata periodā OCB autorizētie lietotāji, izmantojot tiešsaistes katalogu, ir veikuši 2225 attālinātos grāmatu pasūtījumus. Salīdzinājumā ar 2023.gadu, attālināti pasūtīto grāmatu skaits palielinājies par 169 pasūtījumiem. Savukārt, salīdzinājumā ar 2023.gadu, attālināti pagarināto izdevumu skaits samazinājies par 575 eksemplāriem. 2024.gadā lietošanas termiņš attālināti tika pagarināts 1291 grāmatas eksemplāram.

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2024)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2024)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Ogres novads	43 (22 pašvaldību publiskās bibliotēkas, 21 skolu bibliotēkas)	36 (21 pašvaldību publiskās bibliotēkas, 15 skolu bibliotēkas)	36	18	36	3853	4546

10.tab. BIS ALISE Ogres novadā 2024.gadā

10. un 11.tabulā uzskatāmi redzams, ka tiešsaistes katalogs kā pakalpojums tiek piedāvāts un izmantots visās Ogres novada publiskajās bibliotēkās, kā arī lielā daļā skolu bibliotēku. Bibliotēku darbinieki informē, ka, piešķirot lietotājiem autorizācijas datus, lietotāji tiek iepazīstināti ar autorizētā lietotāja iespējām, viena no tām – attālināti pasūtīt un rezervēt izdevumus. Šo pakalpojumu, pārsvarā, izmanto lietotāji, kuri rēķinās ar savu laiku un nevēlas paši meklēt vajadzīgo izdevumu bibliotēkas plauktos. Par rezervētiem izdevumiem lietotāji tiek informēti ar SMS/tālruņa zvanu. Ar autorizācijas datiem iespējama piekļuve arī 3td.lv e-grāmatu bibliotēkai, kas ir pieejama lasītāju viedierīcēs.

Pārskata gadā Ogres novada bibliotēkās kopumā autorizēto lietotāju pieaugums ir 847 (2023.gadā pieaugums bija 308), savukārt, izmantojot WebPAC, pasūtīto eksemplāru skaits ir samazinājies par 73.

Autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā (11.tabula) pieaudzis visos rādītājos (aktīvie lietotāji kopā +8,38%, autorizētie lietotāji +28,18%, autorizētie lietotāji pārskata periodā +201,95%). Pilsētu bibliotēku aktīvo lietotāju skaits pārskata periodā: OCB 6392 lietotāji, Ikšķiles pilsētas bibliotēkā 2436 lietotāji, Lielvārdes pilsētas bibliotēkā 1366 lietotāji un Ķeguma pilsētas bibliotēkā 820 lietotāji. No pagastu bibliotēkām lielākais lietotāju skaits ir Lāčplēša bibliotēkā (741), Suntažu pagasta bibliotēkā (470) un Ogresgala bibliotēkā (411). Savukārt, mazākais aktīvo lietotāju skaits ir Tomes pagasta bibliotēkā (82), Rembates pagasta bibliotēkā (94) un Krapes pagasta bibliotēkā (117).

Autorizēto lietotāju kopskaita pieaugums skaidrojams ar mūsdienu tehnoloģiju nozīmi ikdienā (dažāda vecuma lietotāji arvien labāk orientējas un izmanto tehnoloģijas), kā arī intensīvo ikdienas režīmu (atrast un rezervēt nepieciešamo grāmatu tiešsaistē un bibliotēku apmeklēt, jau mērķtiecīgi saņemot vēlamu, izvēlas daudzi lietotāji, jo sevišķi pieaugušie). Tāpat autorizēto lietotāju pieaugums skatāms kopumā ar e-grāmatu lietotāju skaita pieaugumu.

Savukārt, autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā parāda tendenci, ka bibliotēku darbinieki sevišķi aktīvi apmeklētājiem piedāvājuši šo iespēju. Jāsaka gan, ka dati nav pilnībā objektīvi, jo iepriekšējos periodos bibliotēku pārskatos uzrādīti tikai tie autorizētie lietotāji, kuriem dati izsniegti konkrētajā bibliotēkā. 2024.gadā bibliotēkas uzrādījušas visus savus autorizētos lietotājus, arī tos, kuri apmeklē citas novada bibliotēkas un autorizācijas datus ieguvuši tur.

Kā pārskatā norāda **Ogresgala** bibliotēkas vadītāja, “elektroniskais katalogs BIS ALISE sniedz neatsveramu palīdzību darbā ar iespieddarbiem un lasītāju. Apmācot cilvēkus elektroniskā kopkataloga pielietošanā, tiek atvieglots bibliotēkas lietotāju un bibliotekāru darbs, jo lietotājs pats katalogā atrod interesējošo grāmatu, rezervē to vai piezvana un palūdz atlikt”.

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	13697	14531	15748	+6,09; +8,38
Autorizētie lietotāji kopā	2698	3006	3853	+11,42; +28,18
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	540	308	930	-42,06; +201,95

11.tab. Autorizēto lietotāju skaits Ogres novada bibliotēkās kopā

Pārskata periodā **SBA kārtā OCB** tika nosūtīti un saņemti 890 pasūtījumi. Tas ir par 25 dokumentiem vairāk nekā 2023.gadā. No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits palielinājies, jo atskaides periodā turpinājās sadarbība ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku, sniedzot iespēju lasītājiem ar redzes traucējumiem izmantot literatūru pielāgotā formātā. No LNERB krājuma tika saņemti 157 dokumenti. Latvijas Neredzīgo bibliotēkas SBA kārtā izsniegto vienību skaits Ogres Centrālās bibliotēkas lietotājiem sasniedzis 213.

Novadā kopumā SBA kārtā saņemto eksemplāru skaits no LNERB pieaudzis par 238,66%. Katrs jauns pielāgotās literatūras lasītājs ikvienā bibliotēkā ir vērtība. Ar bibliotekāru izglītošanu šajā jautājumā izdodas piesaistīt jaunus lasītājus un piedāvāt pielāgoto literatūru arvien vairāk bibliotēkās. Sevišķi veiksmīgi veidojas sadarbība ar konkrētām iestādēm, kurās iespējams sasniegt pielāgotās literatūras auditoriju, piemēram, OCB sadarbība ar ON Sociālo dienestu, Rembates pagasta bibliotēkas sadarbība ar “Senioru rezidenci”, Ogresgala bibliotēkas sadarbība ar Ogresgala pamatskolu.

No Latvijas Nacionālas bibliotēkas pasūtītas 11 grāmatas, kas bija nepieciešamas lasītājiem studijām un pētījumam

Septiņpadsmit novada bibliotēkas un Ogres Valsts ģimnāzijas bibliotēka izmantoja OCB abonementa krājumu, pasūtot grāmatas SBA kārtā savu bibliotēku lietotājiem. Visaktīvāk SBA pakalpojumu izmantojusi Lielvārdes pilsētas bibliotēka: pārskata periodā no OCB krājuma tika pasūtīti 108 eksemplāri.

2024.gadā SBA moduli izmantoja visas ON bibliotēkas, izņemot Meņģeles, Taurupes un Jumpravas pagasta bibliotēkas. Kā pamatojums tam bibliotēku pārskatos minēts lielais attālums līdz citām bibliotēkām un transporta loģistikas trūkums.

Lielā mērā grāmatu nogādāšanu no vienas bibliotēkas uz citu risina OCB mobilā filiālbibliotēka. OCB mobilās filiālbibliotēkas pārskatā rakstīts, ka “aktīva sadarbība norit ar Lielvārdes bibliotēkām – gan Lielvārdes pilsētas, gan Lāčplēša bibliotēku, uz kurām bibliotēkas lasītāju pieprasījumu izpildei SBA ietvaros tiek nogādātas grāmatas no OCB krājuma, kā arī izdevumi, ko reģiona bibliotēkas nogādā OCB labošanai vai apmaiņai. Bibliobusu kā iespēju saņemt vai nogādāt grāmatas uz/no OCB 2024.gadā izmantojušas arī Madlienas, Krapes, Ķeipenes, Mazozolu un Lauberes pagastu bibliotēkas”.

Birzgales pagasta bibliotēkā SBA rādītāji, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, ir mazliet samazinājušies. Visbiežāk pieprasītās grāmatas bijusi nozaru literatūra studentiem.

Ķeguma pilsētas bibliotēkā Ogres Centrālās bibliotēkas grāmatas SBA kārtā tiek piegādātas reizi mēnesī, apvienojot ar semināru apmeklēšanu.

Lauberes pagasta bibliotēka uz citām bibliotēkām nosūtījusi par 150 eksemplāriem vairāk nekā 2023.gadā. Tas saistīts ar to, ka Grāmatu klēts krājuma grāmatu kopa izsniegta OCB mobilajai filiālbibliotēkai. SBA rādītāju pieaugumu bibliotēkā veicinājusi arī ceļojošā Grāmatu klēts izstāde.

No skolu bibliotēkām ON SBA moduli izmantoja vienīgi Ogres Valsts ģimnāzijas bibliotēka.

SBA	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	1078	1148	1882
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	1044	1091	1588
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits	-	119	403

12.tab. SBA rādītāji

5.7. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Iepriekšējos pārskata periodos Ikšķiles pilsētas bibliotēkā kā problemātika tika norādīta šaurās, nepieejamās, novecojušās telpas. Kopš bibliotēka pārcēlusies uz jaunām telpām un apmeklētāju plūsma palielinājusies, 2024.gada pārskatā tiek norādīta jauna problemātika: “Problēma un izaicinājums jaunajā bibliotēkā ir bērnu un pusaudžu uzvedība. Jaunās telpas rada iespaidu, ka bibliotēka ir izklaides vai spēļu centrs. Bērni bibliotēkā vēlas skaļi sarunāties, kliegt, skriet, traucējot tiem bibliotēkas lietotājiem, kas bibliotēkā mācās, lasa vai strādā. Nemitīga aizrādīšana par uzvedību nomāc bibliotekāro personālu. Nav iespējas pilnvērtīgi veikt tiešos pienākumus, jo jāuzmana bērni. Tā kā katrā nodaļā ir tikai viens darbinieks, darbs ir īpaši izaicinošs. Risinājums – 2024.gada nogalē izsludināta vakance bērnu literatūras nodaļā.”

Arī citu bibliotēku pārskatos kā problemātika minēta bērnu un jauniešu uzvedība. Piemēram, Lauberes pagasta bibliotēkā “pusaudžu vecuma bērni mazākiem stāsta, cik nemoderni ir lasīt grāmatas, kas demotivē mazos lasītājus. Bibliotekāres veic skaidrojošo darbu, lai pamatotu ieguvumus lasīšanai. Bērni bieži pamato nevēlēšanos lasīt arī ar to, ka vecāki nelasa grāmatas un trūkst pozitīva piemēra ģimenē”.

Lāčplēša bibliotēkas pārskatā kā galvenā problēma norādīta bibliotēkas nepieejamība personām ar kustību traucējumiem. “Bibliotēkas telpās var iekļūt tikai pa kāpnēm, gan ieejas durvis, gan telpu durvis ir ļoti šauras, nav piemērotas ne cilvēkiem ar kustību traucējumiem, ne māmiņām ar ratiņiem. Telpu atrašanās vieta un izkārtojums nepieļauj būtiskas izmaiņas. Šo iemeslu dēļ jo īpaši aicinām tuviniekus, kaimiņus būt aktīviem un atsaucīgiem, ziņojot par vajadzību pēc konkrēta risinājuma. Šogad pārliecinājāmies, ka jāveic uzlabojumi bibliotēkas kāpnēm. Liela atstatums starp kāpņu margām rada bīstamus brīžus mazajiem apmeklētājiem. Mazāka auguma bērni starp tām var viegli izkrist.”

Suntažu pagasta bibliotēkas pārskatā minēts, ka iedzīvotāji arvien vairāk lūdz grāmatas piegādāt mājās. Šobrīd, lai to realizētu, tiek izmantoti gan bibliotekārie privātie līdzekļi, auto, gan brīvais laiks.

OCB pārskata periodā tika atrisināta problēma ar bezskaidras naudas norēķinu. Kopš 2024.gada marta maksas bibliotēkas pakalpojumu saņēmējiem ir iespēja norēķināties par saņemto pakalpojumu ar karti.

6. KRĀJUMS

Krājuma kvalitātei ir ļoti būtiska loma bibliotēku pastāvēšanas pamatā. Lai nodrošinātu mūžizglītības procesu ikvienam, katrai novada bibliotēkai ir krājuma attīstības koncepcijas, kuras arī pārskata periodā tikušas īstenotas. Novada bibliotēkas krājumu komplektēšanu īsteno, ņemot vērā vairākus saistītos faktorus – lasītāju pieprasījumus, pašvaldības finansējuma iespējas un izdevēju, grāmatu piegādātāju piedāvājumus.

OCB ir izstrādāta krājuma komplektēšanas koncepcija (*Piel.nr.3*), kura nemainīgi tiek īstenota praksē. OCB krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes 2024.gadā bija visu vecuma grupu bibliotēkas lietotāju nodrošināšana ar kvalitatīvu literatūru atbilstoši to interesēm un vajadzībām, kā arī nodrošināt RGB funkcijām atbilstošu krājumu, lai sekmīgi nodrošinātu iespējami plašāku literatūras pieejamību visās ON bibliotēkās, izmantojot SBA pakalpojumu. OCB IRAN veic RGB konsultatīvā darba, saistīta ar krājumu, tā kvalitāti un atrādīšanu tiešsaistes katalogā, funkcijas visām Ogres novada bibliotēkām.

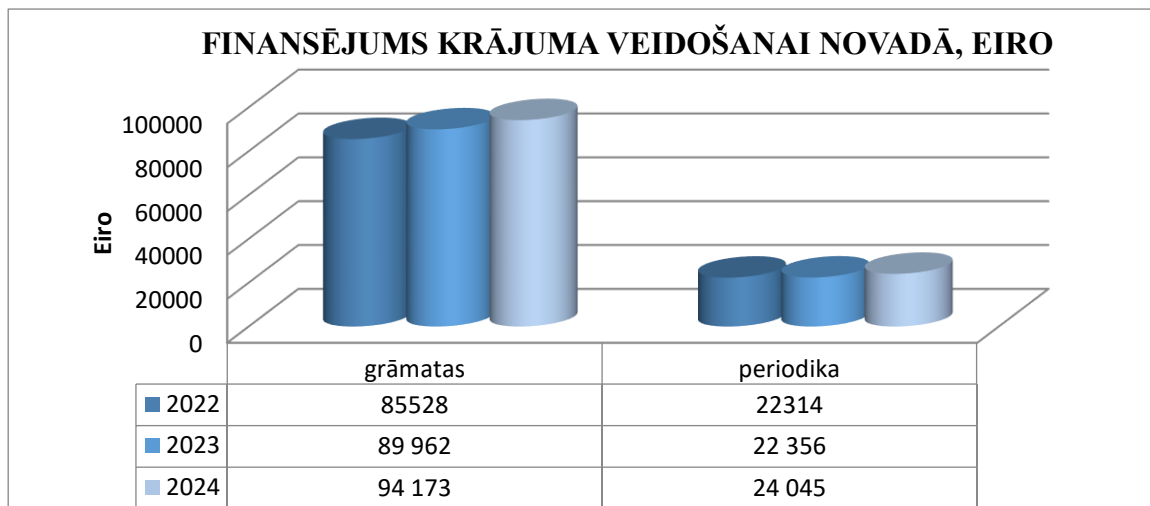
6.1. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Gads	2022	2023	2024
Finansējums			
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	107842	111968	118218
<i>t. sk. grāmatām</i>	85528	89962	94173
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	22314	22356	24045
Finansējums krājumam uz 1 iedz. Ogres novadā	1,74	1,83	1,95
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	107842	111968	118218

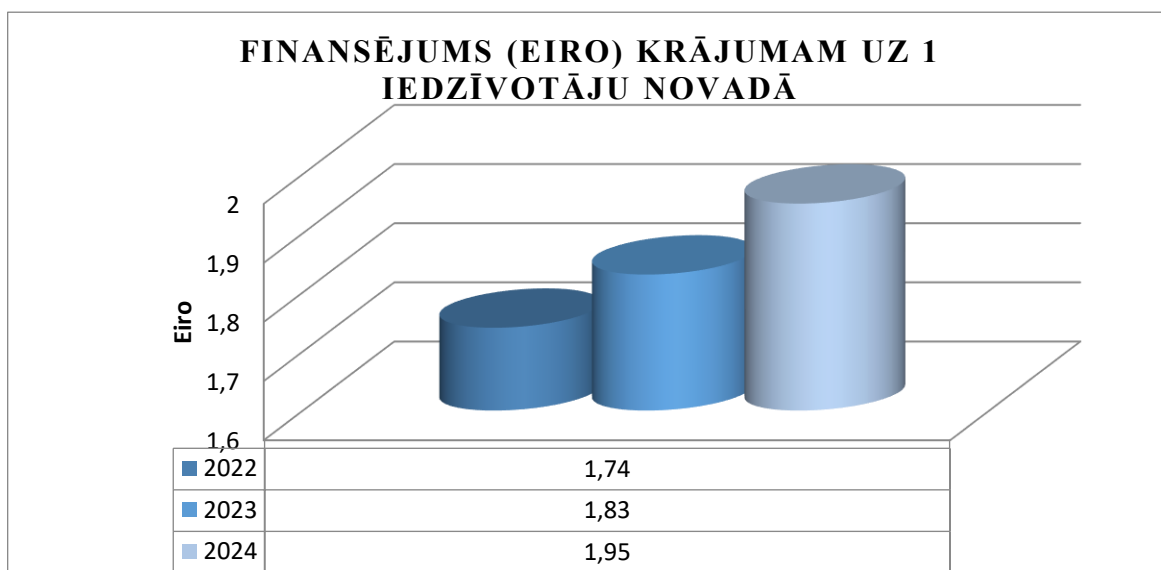
13.tab. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums Ogres novada bibliotēkās kopā (eiro)

Kā redzams *13.tabulā*, 2024.gadā kopējais finansējums krājuma papildināšanai novadā kopumā, salīdzinot ar 2023.gadu, palielinājies par +5,58% (2023.gadā +3,83%), t.sk. grāmatu iegādei izlietoti 94173 EUR (+4,68%), periodikas izdevumu abonēšanai pārskata gadā novadā kopā izlietoti 24045 EUR (+7,56%).

Pieprasījums pēc dažādiem žurnāliem saglabājas visās bibliotēkās, jo to abonēšanu cenu pieauguma dēļ daudzi nevar atļauties, turklāt vecākās paaudzes bibliotēkas apmeklētāji periodiku atzīst kā viegli uztveramu, vienlaikus izklaidējošu un informatīvu literatūru.



25.att. Krājuma veidošanai pieejamais finansējums Ogres novadā (eiro)



26.att. Krājuma papildināšanai izlietotais finansējums uz vienu iedzīvotāju Ogres novadā (eiro)

Kā redzams 25. un 26.attēlā, finansējums bibliotēku krājuma papildināšanai Ogres novadā kopumā ir palielinājies, bet, rēķinot uz 1 iedzīvotāju, ieguvums ir + 0,12 EUR, jeb 6,6%.

Atskaites gadā tika organizētas un veiktas **krājumu inventarizācijas**:

- ✓ aprīlī Rembates pagasta bibliotēkā (krājums 5107 eks.),
- ✓ maijā Birzgales pagasta bibliotēkā (6360 eks.),
- ✓ septembrī Meņģeles pagasta bibliotēkā (5593 eks.).

Suntažu vidusskolas bibliotēkas krājuma inventarizācijā OCB kolēģi piedalījās, sniedzot konsultācijas un praktiskus padomus inventarizācijas organizēšanā, kā arī noslēguma akta sagatavošanā.

Pārskata periodā turpināts darbs arī pie grāmatu labošanas, ko sekmīgi veic OCB grāmatu restauratore, veicot arī citu ON bibliotēku grāmatu labošanu.

Visās novada bibliotēkās arī pārskata periodā turpināts regulārs darbs pie krājuma kvalitātes pilnveides. 2024.gadā Ogres novada bibliotēkās kopā izslēgti 22413 dokumenti (2023.gadā – 16295), t.sk., 9799 grāmatas (2023.gadā – 7661). Jaunieguvumu skaits 19432 (2023.gadā – 20004), t.sk. 9276 grāmatas (2023.gadā – 9863). Krājums 2024.gada beigās Ogres novadā kopā – 280613 (2023.gadā – 284207) eksemplāri, t.sk. grāmatas – 241321 bet periodika – 37776 eksemplāri.

14.tabulā uzskatāmi redzams jaunieguvumu skaits 2024.gadā kopumā Ogres novadā. Kopumā grāmatu jaunieguvumu skaits ir nedaudz mazāks kā 2023.gadā (-2,86%). Arī bērnu literatūras jaunieguvumu skaits ir mazinājies (-23,44%).

Ar pozitīvu pieaugumu pārskata periodā ir latviešu daiļliteratūras jaunieguvumu skaits. Visās ON pilsētu bibliotēkās iepirkti vismaz 100 eksemplāri (OCB – 228, Ikšķiles pilsētas bibliotēkā 159, Ķeguma pilsētas bibliotēkā 134, Lielvārdes pilsētas bibliotēkā 123). Pilsētu bibliotēku skaitam pielīdzināms ir arī Lēdmanes pagasta bibliotēkas (115) un Tīnūžu pagasta bibliotēkas (100) jaunieguvumu skaits latviešu daiļliteratūrā.

Aktīvi turpinājies darbs pie krājuma, tamdēļ pozitīvi vērtējams arī izslēgto eksemplāru skaita pieaugums (+37,55%, salīdzinot ar 2023.gadu).

Kopējais krājuma apgrozījums pārskata periodā – 0,97. Kā redzams tabulā “Ogres novada bibliotēku krājuma rādītāji kopā”, periodisko izdevumu apgrozība ir trīs reizes lielāka kā grāmatu krājuma apgrozība. Izvērtējot katras ON bibliotēkas krājuma rādītājus, var secināt, ka krājuma apgrozība ir ļoti dažāda. Lielisks piemērs ir nelielā Lāčplēša bibliotēka, kuras ierobežotā platība nosaka vajadzību krājumu nepārtraukti izvērtēt (minētās bibliotēkas periodisko izdevumu apgrozība 5,63, savukārt, grāmatu krājuma apgrozība 2,24). Diemžēl, ir arī bibliotēkas, kurās ir augsta periodisko izdevumu apgrozība un ļoti zema grāmatu krājuma apgrozība (Tīnūžu pagasta bibliotēkā periodisko izdevumu apgrozība 6,26 un grāmatu krājuma apgrozība 0,36). Tas parāda, ka nepieciešams aktīvāk popularizēt grāmatu krājumu. Jāturpina darbs pie grāmatu krājuma izvērtēšanas un neaktuālā, vizuāli nolietotā norakstīšanas.

Gads Krājuma dati	2022	2023	2024
Jauniegunumi kopā	19753	20004	19432
<i>t. sk. grāmatas</i>	9607	9863	9276
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	2171	1931	1969
<i>t. sk. bērniem</i>	3331	4496	3442
Izslēgtie dokumenti	17731	16295	22413
Krājuma kopskaits	280040	284207	280613
Grāmatu krājuma apgrozība	0,88	0,93	0,73
Periodisko izdevumu apgrozība	1,71	1,65	2,14

14.tab. Ogres novada bibliotēku krājuma rādītāji kopā

Biežāk izmantotie krājuma papildināšanas/jauniegunumu iegādes avoti novada bibliotēkās ir “Virja LK”, “Zvaigzne ABC” Ogres veikals, “Kontinents”, “Jāņa Rozes” veikali un “Globuss” (Latvijas Grāmata).

Krājuma pilsētas bibliotēkas vadītājas komentārs par krājuma veidošanas principiem, kas atspoguļo kopējos principus, kā tiek komplektēta literatūra bērniem: “Lai veicinātu lasītprasmi un lasītrosmi, krājuma veidošanai ņemam vērā bērnu un jauniešu vecuma grupu lasīšanas kritērijus, aktivitāti un intereses, piemēram, 3.–6. klašu skolēnu pieprasījums pēc piemērotām ārpusklasses lasīšanas grāmatām ir: vēlams latviešu autors, noteikts lappušu skaits, sižets, burtu lielums. Sākumskolas un jaunākā skolas vecuma bērnu literatūras krājuma papildināšanai primāri tiek atlasīti izdevumi, kas veicina lasītprasmes apgūšanu: drukātie burti, vārdi sadalīti pa zilbēm, lieli burti.”

Bērnu un jauniešu literatūras komplektēšana novada bibliotēkās ir atkarīga no finansiālā nodrošinājuma, pirmsskolas vecuma bērnu un skolēnu skaita konkrētās vecuma grupās, kā arī pieprasījuma un jauno izdevumu skaita.

Ogres novada bibliotēkās kopumā ir **71390** eksemplāru bērnu grāmatu, kas ir **25,44 %** no visa krājuma. Šie dati ir precīzi tikai bibliotēkās, kurās ir atsevišķa bērnu literatūras nodaļa, bet pagastu bibliotēkās šie skaitļi nav precīzi. Ir svarīgi, lai ar literatūru tiek nodrošināts ikviens bērns un jauniešs, kurš apmeklē bibliotēku.

Papildus krājuma komplektēšanai bibliotēkās tika iegādātas arī galda spēles brīvā laika pavadīšanai dažādiem vecumposmiem. Tika komplektētas grāmatas pašiem mazākajiem lasītājiem ar taktīliem elementiem, skaņām, atveramiem lodziņiem, skaitīšanas un bīdāmiem elementiem, lukturīti, magnētiem utt. Tās noder pasākumiem, Pūčulēnu skolas un PII grupu tematiskajām nodarbībām, kā arī individuālajiem apmeklētājiem – ģimenēm ar bērniem. Plašais grāmatu klāsts un mazās bilžu grāmatas bērnos rada sajūsmu, vairo interesi un ir pirmais solis draudzībai ar grāmatu jau agrīnā vecumā.

OCB BLN 2024.gadā grāmatu krājums papildināts **ar 772 eksemplāriem** (934 eksemplāri 2023.gadā) 6253,94 EUR vērtībā. Plānotais finansējums bērnu literatūras komplektēšanai 2024.gadā bija pietiekams, atbilstošs pieprasījumam un ļāva piekomplektēt arī Deiva Pilkiņa sērijas “Dogmens” grāmatas, kas ir lasītāju pieprasītas jau vairāku gadu garumā.

No krājuma izslēgti 1289 eksemplāri (771 monogrāfiskais izdevums un 518 turpinājumi izdevumi).

Jau kopš 2022.gada BIS ALISE tiek uzskaitītas grāmatas, kas domātas jauniešiem (7.–9.klase). Viss, kas atrodas Jauniešu lasītavā ir uzskaitīts un var noteikt precīzu vienību skaitu. Jauniešiem veica ierakstus par grāmatā aprakstītajām tēmām MARC21 695. laukā, tādejādi bibliotēkām šo grāmatu ir vieglāk ieteikt jauniešiem, jo ir aplūkojams, par ko šī grāmata ir. 2024.gadā ieguldīts liels darbs, lai gūtu priekšstatu par katra izdevuma saturu un ievadītu atbilstošo informāciju. Iepriekšējos gados bija BIS ALISE uzrādīti tikai no pirmsskolas līdz 6.klasei paredzētie iespieddarbi.

Grāmatas bērniem, lielākoties, tiek komplektētas “Zvaigzne ABC” un uzņēmumā “Virja LK”, kas piedāvā lielāko grāmatu klāstu par iespējami viszemākajām cenām un ērtu piegādi. 2024.gadā salīdzinoši nedaudz komplektēts “Jāņa Rozes” grāmatnīcās (28) un SIA “Globuss” (15).

OCB BLN, kā RGB, iespēju robežās komplektē kvalitatīvu visu jaunāko izdoto literatūru bērniem un jauniešiem. OCB BLN visvairāk krājumā saņemtas grāmatas pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem, kas ir 82,6% (2023. gadā – 65,5%) no jaunieguvumiem, 4.–6.klasei – 13,5% (2023.gadā – 17,7%), 7.–9.klasei 16,7 % (2023.gadā – 16,8 %). Krājums papildināts ar nozaru literatūru: vispārīgā nodaļa – 69 eksemplāri, psiholoģija, filozofija – 4, sabiedriskās zinātnes – 11, matemātika un dabaszinātnes – 1, lietišķās zinātnes – 9, medicīna – 10, lauksaimniecība – 7, māksla – 16, sports – 1, valodniecība – 4, vēsture – 18, daiļliteratūra – 170 eksemplāri jeb 22% (2023.gadā 30,7%). 14% no jaunieguvumiem ir svešvalodās (2023.gadā 14,9%), jo papildus saņemti grāmatu dāvinājumi angļu valodā.

Periodisko izdevumu – jaunieguvumu skaits ir 193. No krājuma 2024.gadā izslēgti 1289 izdevumi, no tiem 755 aktualitāti zaudējuši un nolietoti, 16 – lasītāju nozaudēti izdevumi un 518 periodikas izdevumi.

Jauniešu auditorijai krājums regulāri tiek papildināts ar izdevumiem svešvalodās, gan iegādājoties jaunas grāmatas angļu valodā, gan saņemot dāvinājumus no privātpersonām. Krājuma komplektēšanā labprāt iesaistās arī paši bērni, jaunieši un vecāki, iesakot konkrētas latviešu un ārzemju autoru grāmatas. Mājīgā vide, ērtās lasīšanas vietas mudina bērnus un jauniešus baudīt atpūtu un izvēlēties lasīšanai uz vietas arī periodiskos izdevumus. Pieprasītākie izdevumi jaunāko klašu skolēnu vidū arī 2024.gadā bija komiksi “Donalds Daks” un “Donalds Daks Tavā kabatā”, “Tom & Jerry”, “My Little Pony”, “Ilustrētā Junioriem”, “Ucipuci”, “Princeses”. Jaunieši vislabprātāk lasīja žurnālu “Astes”, “Ilustrētā Pasaule”, “Ilustrētā Zinātne”, “Avene” un “Iedvesmas dienasgrāmata”. Kamēr paši jaunākie bibliotēkas apmeklētāji rotaļājas BLN Mazuļu telpā, jaunās māmiņas iecienījušas uz vietas lasīt žurnālu “Mans Mazais”.

OCB izveidojot jaunu pakalpojumu – “Spēļu bibliotēka”, krājumu papildināja ar 14 jaunām spēlēm. To komplektēšana veikta SIA “Brain Games” par **283 EUR**.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkā, lai palielinātu atpūtas un izklaides iespējas bērniem un jauniešiem bibliotēkā, uzskaitē uzņemtas izklaidējošas un izglītojošas galda spēles. Projektā saņemtas 70 nosaukumu spēles kopā 210 eksemplāros. Spēļu bibliotēka tiks atklāta 2025.gada martā.

OCB IRAN pārskata perioda sākumā veica apjomīgu informācijas apkopošanu saistībā ar **periodikas krājumu ON bibliotēkās**. Secinājumi un datu analīze ir aktuāla un attiecināma arī uz 2024.gadu.

Periodiskie izdevumi Ogres reģiona bibliotēkās

Piešķirtais pašvaldības finansējums (%) un izsniegums (%) 2022. un 2023.gadā.

Bibliotēka	Nosau- kumu skaits 2023.g.	% no pašvaldības finansējuma krājumam		+ -	% no fiziskā krājuma izsnieguma		+ -
		2022.	2023.		2022.	2023.	
Ogres CB	93	16,4	15,5	- 0,9	12	11,7	- 0,3
Ikšķiles pilsētas bibliotēka	40	14,2	13,7	- 0,5	12,9	17,4	+ 4,5
Ķeguma pilsētas bibliotēka	46	16,8	17,7	- 0,9	26,2	27,5	+ 1,3

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu

Lielvārdes pilsētas bibliotēka	52	16,5	16,9	+ 0,4	10	14,8	+ 4,8
Birzgales pagasta bibliotēka	19	20,3	21,4	+1,1	33,6	52	+ 18,4
Jumpravas pagasta bibliotēka	49	26,4	26,3	-0,1	49	47,9	- 1,1
Krapes pagasta bibliotēka	55	36,9	32,7	-4,2	55	56	+ 1
Tomes pagasta bibliotēka	21	35,1	29,6	- 5,5	32,6	28	- 4,6
Ķeipenes pagasta bibliotēka	15	18,4	18	-0,4	43	35,2	- 7,8
Lauberes pagasta bibliotēka	15	18	20	+ 2	39	28,3	- 10,7
Lēdmanes pagasta bibliotēka	15	20,7	19	-1,7	43	39,8	- 3,2
Lāčplēša bibliotēka	22	15,7	15,6	-0,1	32,8	41,7	+ 8,9
Madlienas pagasta bibliotēka	38	27,5	28,1	+0,6	52,3	49	- 3,3
Mazozolu pagasta bibliotēka	35	45,5	37,2	-8,3	67	59,3	- 7,7
Ogresgala bibliotēka	41	25	24,1	-0,9	31,4	34,4	+ 3
Ciemupes bibliotēka	23	27,2	25,6	-1,6	40,1	40,6	+ 0,5
Meņģeles pagasta bibliotēka	15	26,2	28,4	+2,2	22,6	52,5	+ 29,9
Rembates pagasta bibliotēka	16	27,5	28,3	+0,8	46,3	26,7	- 19,6

Suntažu pagasta bibliotēka	29	18,4	17,4	-1	39,3	39,6	+ 0,3
Taurupes pagasta bibliotēka	14	29,7	32,1	+2,4	27,4	26,5	- 0,9
Tīnūžu pagasta bibliotēka	39	21,7	19,1	-2,6	59,2	49,8	- 9,4
Vidēji reģionā:		20,7	20	-0,7	22,9	24	+ 1,1

15.tab. Periodiskie izdevumi Ogres novada bibliotēkās

Vairāk par 30% no finansējuma krājumam periodikas iegādei iztērē Krapes, Mazozolu, Taurupes pagastu bibliotēkas.

Vislielākā periodisko izdevumu dažādība ir Ogres Centrālajā bibliotēkā – 93 nosaukumi, kā arī pilsētu bibliotēkās: Ikšķilē – 40, Ķegumā – 46, Lielvārdē – 52. No pagastu bibliotēkām plašākais piedāvājums ir Krapē (55), Jumpravā (49), Ogresgalā (41), Madlienā (38) un Tīnūžos (39).

Vismazāk ir Taurupes pagasta bibliotēkā – 14 nosaukumi, bet Ķeipenes, Lauberes, Lēdmanes un Meņģeles pagastu bibliotēkās – 15 nosaukumi.

Tā kā periodisko izdevumu uzglabāšanas laiks katrā bibliotēkā ir atšķirīgs, no 3 līdz 5 gadi, tad arī eksemplāru skaits krājumā ir no 606 Tomes pagasta bibliotēkā līdz pat 3182 eksemplāriem Jumpravas pagasta bibliotēkā. Vislielākais eksemplāru skaits ir Ogres Centrālajā bibliotēkā – 4480.

Deviņās pagastu bibliotēkās periodikas izsniegums ir lielāks par 40% no fiziskā krājuma izsnieguma, kas nozīmē, ka lasītāji labprāt izvēlas lasīt žurnālus.

Zemākais periodikas izsniegums ir Ogres CB – 11,7% no kopējā izsnieguma, Lielvārdes pilsētas bibliotēkā – 14,8, Ikšķiles pilsētas bibliotēkā – 17,4%, bet no pagastu bibliotēkām – Taurupes 26,5%, Rembates 26,7%.

Visaktīvāk periodiskos izdevumus lasa Suntažu pagasta bibliotēkā – apgrozība 4,92; Lāčplēša bibliotēkā – 3,17. Periodikas apgrozība vairāk kā divas reizes ir OCB, Ķeguma pilsētas bibliotēkā, Birzgales, Madlienā, Tīnūžu pagastu bibliotēkās. Viszemākais apgrozījums ir Ķeipenes pagasta (0,66), Lielvārdes pilsētas (0,72) un Tomes pagasta (0,75) bibliotēkās.

Secinājumi par periodikas krājumu ON bibliotēkās.

- ✓ OCB, Lielvārdes, Ikšķiles pilsētu bibliotēkām, kurām izsniegums ir zemāks par vidējo reģionā, izpētīt, cik aktīvi tiek lasīti iepriekšējo gadu žurnāli un, iespējams, jāpārskata krājuma koncepcijā noteiktais uzglabāšanas laiks.

- ✓ Birzgales, Jumpravas, Krapes, Lāčplēša, Madlienā, Mazozolu, Ciemupes, Meņģeles, Tīnūžu pagastu bibliotēkās plānot gan esošā grāmatu krājuma, gan arī jaunieguvumu popularizēšanu, izmantojot izstādes, apskatus, individuālos ieteikumus un citus pasākumus.
- ✓ Bibliotēkām ar zemu periodisko izdevumu apgrozību – Ķeipenes pagasta, Tomes pagasta un Lielvārdes pilsētas bibliotēkas – organizēt aptauju bibliotēkas lietotājiem par aktuāliem žurnāliem.

Pārskata periodā turpināta sadarbība arī ar ON skolu bibliotēkām, tai skaitā sniegts atbalsts krājuma organizācijas jautājumos.

6.2. Datubāzes

Tiešsaistē pieejami informācijas resursi (datubāzes) bibliotēkās ir nozīmīgs krājuma papildinājums informācijas ieguvei. 16.tabulā ataino kopējos datus par Ogres novada bibliotēkās pieejamo datu bāzu Letonika un Lursoft Laikrakstu bibliotēkas News izmantojumu pārskata periodā. Pārskata gadā vērojams datu bāzes Letonika skatījumu skaita samazinājums (-27%), toties datubāze News izmantota vairāk (+21%). ON bibliotēkās ir ļoti dažāds datubāzu lejuplāžu skaits, turklāt pēc datiem var secināt, ka viena vai otra datubāze tiek izmantota krietni aktīvāk (piemēram, Mazozolu pagasta bibliotēkā Letonika 100 lejuplādes un News – 0; Ķeipenes pagasta bibliotēkā Letonika – 60 un News – 0; Ikšķiles pilsētas bibliotēkā Letonika – 255 un News – 56; Suntažu pagasta bibliotēkā Letonika – 98 un News – 1598 lejuplādes). Dažāda datubāzu izmantojums skaidrojams ar to, ka gan bibliotēkas darbinieki, gan lietotāji informāciju meklē vietnē, ko vairāk ieraduši izmantot, tas šķiet ātrāk un ērtāk. Izņēmums ir Tomes pagasta bibliotēka, kurā Letonikai bijušas 524 lejuplādes un News 582 lejuplādes.

Datu bāze	2022	2023	2024
Letonika			
lejuplāžu skaits	7678	8479	6193
News			
lejuplāžu skaits	2464	2905	3509
Citas			

16.tab. Ogres novada bibliotēkās pieejamo datubāzu izmantojums kopā

6.3. Krājuma un datubāzu popularizēšana

Krājuma un bibliotēkā pieejamo datubāzu **popularizēšana** nemainīgi tiek īstenota gan bibliotēku informatīvajos stendos un izstādēs, gan tiešsaistē, bibliotēku mājaslapās un sociālajos tīklos. Tradicionāli krājuma popularizēšanai tiek izmantotas izstādes, individuālas pārrunas, sarunas par grāmatām. Izstādes, pārsvarā, tiek veltītas rakstnieku, dzejnieku jubilejām, valsts svētkiem, kultūrvēsturiskiem notikumiem un citām tēmām. Pārskata periodā bibliotēkas krājumu popularizējušas ne tikai bibliotēkas, bet arī citu iestāžu un organizāciju veidotajos pasākumos. **Krapes** pagasta bibliotēkas vadītāja kultūras nama pasākumā par putniem stāstīja, kādas grāmatas par tiem atrodamas bibliotēkā, kā arī izgatavoja īpašu putnu barotavu, lai bibliotēkas apmeklētāji var vērot putnus un tos atpazīt bibliotēkas enciklopēdijās. Tāpat krājums tiek popularizēts, ja bibliotēkas telpās notiek, piemēram, kāda rokdarbu pulciņa tikšanās un iespējams piedāvāt attiecīgu literatūru, piemēram, par adītu cimdu rakstiem vai šūšanas tehniku.

OCB izveidojusies veiksmīga sadarbība ar izglītības iestādēm. Skolotājs rezervē telpu bibliotēkā klases stundai, turklāt iepriekš lūdz sagatavot nodarbībai nepieciešamās grāmatas. Kā piemēru var minēt Ikšķiles Brīvās skolas vācu un franču valodas stundas, kuras reizi mēnesi notiek OCB Mācību klasē un tajās tiek izmantotas bibliotēkā pieejamās vārdnīcas.

2024.gadā norišu ciklā “**Latviešu Grāmatai 500**” izveidota ceļojošā seno grāmatu izstāde. Tā būs apskatāma teju visās ON bibliotēkās. Izstādes ekspozīciju veido Lauberes pagasta bibliotēkas **V. Miķelsona Grāmatu klēts** krājums. Tajā atlasītas 30 grāmatas par dažādu tematiku, lai katrs varētu atrast ko sev saistošu. Izstādes konceptu veidoja Lauberes pagasta bibliotēkas kolēģes sadarbībā ar OCB kolēģiem, sākot no atlasītām izstādes grāmatām līdz vienojošam un vizuāli pievilcīgam noformējumam, ko būtu vienkārši realizēt jebkurā bibliotēkā, kurā izstāde tiks izvietota. Unikāli ir tas, ka izstādes grāmatas drīkst ne tikai apskatīt, bet arī šķirstīt, pārlapot un pat saņemt lasīšanai mājās. Izstāde ir lielisks veids, kā popularizēt “Grāmatu klēts” krājumu.

Izstāde tika atklāta OCB novembrī, savukārt, decembrī tā priecēja Ķeguma pilsētas bibliotēkas apmeklētājus.



27., 28.att. “Grāmatu klēts” izstāde OCB (pa kreisi) un Ķeguma pilsētas bibliotēkā

6.4. Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”

Pateicoties LNB organizētajam iepirkumam “**Grāmatas publiskajām bibliotēkām**”, 2024.gadā novada bibliotēkām katrai bija iespēja iegādāties grāmatas par aptuveni **168,50 EUR**. Grāmatas vidēja cena – **12,40 EUR**. Ogres reģiona publiskās bibliotēkas papildināja savus krājumus ar **299** eksemplāriem. No 323 piedāvātajiem nosaukumiem Ogres reģiona bibliotēkas izvēlējās 177 nosaukumus, no kuriem 21,5% bija nozaru literatūra, 48% daiļliteratūra, 30,5% bērnu literatūra. 55% no izvēlētajiem nosaukumiem bija tulkojumi.

Projekts tiek organizēts kopš 2020.gada. Diemžēl, finansējums kopš 2022.gada būtiski samazināts.

Gads	Eksemplāri	Summa	+ - EUR
2020.	839	8085,64	
2021.	851	8531,79	+ 446,15
2022.	518	5843,70	-2688,09
2023.	298	3762,93	-2080,77
2024.	299	3708,14	-54,79

17.tab. Projektā saņemto eksemplāru skaits un summa Ogres reģiona bibliotēkām

Izdevniecība	Piedāvāti nosaukumi	Izvēlēti nosaukumi	Izvēlēti nosaukumi –%	Eksemplāru skaits Ogres reģiona bibliotēkām
Baltais valis	2	2	100%	7
Fonds Sibīrijas bērni	1	1	100%	1
Izdevniecība <i>MicRec</i>	1	1	100%	7
<i>Libri style</i>	2	1	50%	2
Zviedrijas latviešu kultūras fonds	1	1	100%	1
<i>Iddea</i>	1	1	100%	3

<i>Ascendum</i>	1	1	100%	1
Biznesa augstskola Turība	2	2	100%	4
Latvijas Nacionāla bibliotēka	3	1	33%	2
LU Akadēmiskais apgāds	4	2	50%	5
Zinātne	4	1	25%	1
Orbita	7	6	86%	11
Madris	2	1	50%	3
Mula	2	-	-	-
Valodu māja	2	2	100%	2
Prometejs	7	4	57%	8
Aminori	19	14	74%	27
Dienas Grāmata	19	14	74%	25
Latvijas Mediji	48	22	46%	30
Ģimenes psiholoģijas centrs LĪNA	5	5	100%	12
Vesta-LK	3	2	67%	3
Liegra	3	-	-	-
Zvaigzne ABC	90	43	48%	75
Tiesu namu aģentūra	2	-	-	-
LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts	4	2	50%	2
Liels un mazs	13	8	61%	16
Strāva	1	-	-	-

<i>Punctum</i>	1	-	-	-
LMA Mākslas vēstures institūts	3	-	-	-
Jumava	4	1	25%	1
Valters un Rapa	1	-	-	-
Jāņa Rozes apgāds	33	16	48%	29
Neputns	18	5	28%	7
Pētergailis	10	5	50%	10
Avots	2	2	100%	3
Lietusdārzs	1	-	-	-
LNB Atbalsta biedrība	1	1	100%	1

18.tab. Izdevniecību piedāvājums un Ogres reģiona bibliotēku izvēle

Visvairāk eksemplāru bija pasūtīts no Zvaigzne ABC – 75 eksemplāri; Latvijas Mediji – 30; Jāņa Rozes apgāds – 29; Aminori – 27; Dienas Grāmata – 25. Astoņu izdevniecību piedāvājums nebija aktuāls reģiona bibliotēkām, tāpēc netika izvēlēta neviena grāmata.

Atsevišķiem izdevumiem pieprasījums bija lielāks nekā piedāvājums, jo bija iespieddarbi, kuriem bija noteikts maksimālais eksemplāru skaits, ko Ogres novada bibliotēkas varēja izvēlēties. Tā kā izdevniecību piedāvātais saraksts bija ļoti plašs, tad bibliotekāri ļoti viegli varēja veikt korekcijas savos pieprasījumu sarakstos.

Grāmatas autors, nosaukums	Maksimālais paredzētais eks. skaits reģionam	Pieprasījumu skaits Ogres novadā
Geka Dz. Kur palika tēvi?	1	4
Čekstere I. Latvieša gads	1	3
Pūce K. Spītnieks no Gaiziņa pakājes	1	3
Falks B. Atklāta saruna	2	5

Garsija Markess G. Tiksimies augustā	2	4
Gaitniece L. Kāda laimīga sagādīšanās	2	4
Velzeboer P. Sāc ar sevi	2	3
Grūbe A. Latvietis krievos	2	3
Svilāns A. Eiropas skaistākie dārzi	2	3
Bula R. Gulbja zvaigznājs	2	3
Kraģis I. Kā mācīties vieglāk, ātrāk un labāk?	2	3
Derkēvica-Pilskunga J. Komunikācija	2	3
Hummela I. Ne par stingru, ne par maigu	4	9
Galbraits R. Slapjais kaps	4	7

19.tab. Maksimālais paredzētais eksemplāru skaits Ogres reģionam

Pasūtījumu skaits iekļāvās maksimāli paredzēto eksemplāru skaitā šādiem izdevumiem: Kļaviņš E. Jāzeps Grosvalds; Lambergas D. Rūdolfs Pinnis; Helgasons H. Sieviete 1000 grādos; Hofmane E. Simulacra; Moreno-Garsija S. Meksikāņu gotika; Egle J. Latvju pacients; Repše G. Atlantas; Bērziņš V. Militārais stratēģis Jukums Vācietis; Baikovska B. Elfa – suns, ne cilvēks; Jauja L. Tās ir tikai superspējas; Latvijas Bibliotekāru biedrība 100 gadus; Klīve V. Bet ko tu teiksi savam dēlam?

Visbiežāk pasūtītās grāmatas Ogres reģiona bibliotēkās bija:

7 eks. – Rozentāle L. Ričijs Rū un lielais ceļojums

6 eks. – Lindgrēna M. Mākslīgā intelekta krahs “Vakarbīrzēs”

5 eks. – Mihaļicina K. Kas aug mežā

Visvairāk izvēlēto grāmatu TOP 10 Latvijā:

Autors, nosaukums	Izdevniecība	Izvēle Latvijas bibliotēkās	Izvēle Ogres reģionā
Rozentāle L. Ričijs Rū un lielais ceļojums	<i>Mic Rec</i>	256	7
Ikstena N. Draugi	Dienas Grāmata	133	4
Lindgrēna M. Mākslīgā intelekta krahs “Vakarbirzēs”	Pētergailis	118	6
Zīgners I. Mazais pūķis Kokosrieksts. Ekspedīcija pa Nīlu	J. Rozes apgāds	111	3
Gundars L. Nē!	Pētergailis	104	1
Manfelde A. Vai mamma mājās?	Dienas Grāmata	99	3
Kalniete S. Māte sieva. Sieva māte...	Zvaigzne ABC	96	-
Galbraits R. Slapjais kaps	Zvaigzne ABC	95	4
Bauere J. Kā apskaut ezi	Aminori	93	4
Šepetis R. Man tevi jānodod	Zvaigzne ABC	92	2

20.tab. Visvairāk izvēlēto grāmatu TOP Latvijā un Ogres reģionā salīdzinājums

Iepirkumā S. Kalnietes grāmatu neizvēlējās neviena bibliotēka, bet elektroniskajā katalogā redzam, ka lietotājiem ir pieejami 23 eksemplāri un to izsniegums ir 158 reizes; Man tevi jānodod / R. Šepetis – ir pieejami 19 eksemplāri, izsniegums – 92; Nē! / L. Gundars – 12 eksemplāri, izsniegums – 27.

Vismazāk izvēlētās grāmatas Latvijā (0–3 eksemplāri):

Autors, nosaukums	Izdevniecība	Izvēle Latvijas bibliotēkās	Izvēle Ogres reģionā	Eks. skaits Ogres reģiona bibliotēkās
Godiņš G. Sirreālisms igauņu dzejā	Neputns	0	0	1

Rudēvičs K Romi un Mahmuds Gadžo	Liegra	1	0	3
Grigs Jēzus kaķis	Liegra	1	0	4
Grosmāne E. <i>Art History of Latvia</i>	<i>Institute of Art History</i>	1	0	0
Ivaškevičs M. Tomass Mūrs	J. Rozes apgāds	1	0	3
Zeibots A. Pneuma	Dienas Grāmata	2	0	3
Grosvalds J. Persijas ainas	Neputns	2	1	1
Saliņš G. Apmežosim Ņujorku	Neputns	2	0	1
Haņins S. Divas otrās	Orbita	3	1	0
Strazdiņš E. Mežotnes zemes Lielupes krastos	Madris	3	0	1
Kļavis A. Mana literatūras noslēpumu enciklopēdija: 3.daļa	Zvaigzne ABC	3	0	8
Pieredze un redzējumi: dzejniecei Veltai Sniķerei – 100	LU	3	0	0
Šuvajevs I. Marginālijas	Neputns	3	0	3
Osis L. Grāmata kā meistardarbs	Neputns	3	0	2

21.tab. Vismazāk izvēlēto grāmatu TOP Latvijā un Ogres reģionā salīdzinājums

Šajā tabulā nosauktās grāmatas pieejamas Ogres reģiona bibliotēkās, izņemot Latvijas mākslas vēsturi (angļu valodā) un apcerējumu par Veltu Sniķeri.

Ogres Centrālajā bibliotēkā lietotāji aktīvi lasa iepirkumos iegādātās grāmatas. 2024.gada iepirkuma sūtījums noformēts 31.10.2024. un jau periodā novembris – decembris:

Brīvība / S. Kuzmins – izsniegts 5 reizes,

Mākslīgā intelekta krahs “Vakarbīrzes” – 4 reizes,

Kamolokoks / J. Kursīte – 3 reizes,

Pēdējā kolonija / Dž. Skalzi – 3 reizes,

Mans vārds ir Sarkans / O. Pamuks – 2 reizes,

Raksti: 2.sējums / G. Saliņš; Nemiera grāmata / F. Pessoa ; Fermi paradokss / A. Viguls. – 1 reizi.

Pateicoties LNB darbinieku izveidotajai tabulai, iespieddarbu pasūtīšanas process ir vienkāršs un iespēja katrai novada bibliotēkai operatīvi veikt pasūtījumu un Informācijas resursu attīstības nodaļai izveidot pasūtījuma kopsavilkumu visām reģiona bibliotēkām.

Ļoti novērtējam iespēju pašiem izvēlēties tās grāmatas, kuras ir nepieciešamas konkrētas bibliotēkas krājuma papildināšanai!

Par šo iepirkumu ON bibliotēkas arī sociālajos tīklos publicējušas informāciju:

- ✓ Ogres Centrālā bibliotēka: [Instagram](#)
- ✓ Madlienas pagasta bibliotēka: [Jaunieguvumi no LNB projekta “Vērtīgo... - Madlienas bibliotēka | Facebook](#)
- ✓ Krapes pagasta bibliotēka: [Instagram](#)
- ✓ Birzgales pagasta bibliotēka:
<https://birzgales-biblioteka.mozello.site.com/jaunumi/params/post/4703647/gramatu-iepirkums-publiskajam-bibliotekam>
- ✓ Rembates pagasta bibliotēka:
<https://www.facebook.com/photo/?fbid=918974840367271&set=a.416086630656097>
- ✓ Ķeguma pilsētas bibliotēka:
<https://www.facebook.com/photo/?fbid=548948417854500&set=pcb.548950691187606>
- ✓ Lielvārdes pilsētas bibliotēka: [\(20+\) Facebook](#)
- ✓ Lauberes pagasta bibliotēka: [\(20+\) Pieejamas jaunākās grāmatas bērniem,... - Lauberes Bibliotēka | Facebook](#)
- ✓ Mazozolu pagasta bibliotēka:
https://www.facebook.com/profile.php?id=100080687438083&locale=lv_LV

6.5. Darbs ar parādniekiem

Darbs ar parādniekiem ir viens no bibliotēkas darbinieka būtiskiem pienākumiem, kas ir izaicinošs, toties sniedz lielu gandarījumu par reālu rezultātu. ON bibliotēkās regulāri tiek apzināti nenodotie izdevumi un atgādināts lietotājiem par to atgriešanu bibliotēkā, īpaši, ja sāk veidoties rindas un izdevumus gaida citi lasītāji.

Bibliomāti un grāmatu nodošanas kastes ir praksē pārbaudīts “palīgs”, lai lasītāji nodotu sen nenodotas grāmatas.

Sistemātiski ieplānojot laiku parādnieku apzināšanai, tas neprasa tik daudz laika resursu, kā arī tas lasītājiem labāk palīdz veidot ieradumu nodot grāmatas laikā. OCB Pieaugušo abonementā pārskata periodā samazinājies parādnieku skaits, jo nodaļas kolektīvam piepulcējās jauna darbiniece, kura sistemātiski apzināja 120 lasītājus parādniekus. Vispirms tika sūtīts paziņojums, izmantojot BIS ALISE iespēju. Uz šo ziņu atsaucās tikai 20 lasītāji. Kad lasītājiem-parādniekiem tika zvanīts, ļoti daudzi neatbildēja uz zvanu. Visbeidzot, informācija tika nosūtīta lasītājiem *WhatsApp* vai SMS veidā, uz ko daži lasītāji atbildēja un atvainojās par kavējumu un grāmatas arī nodeva. 30 lasītāji nereagēja ne uz vienu saziņas metodi, un grāmatas joprojām nav nodevuši. Bet, tā kā regulāri tiek sūtīts atgādinājums, izmantojot BIS ALISE esošo iespēju, samazinājies regulāro aizmāršīgo lietotāju skaits.

2024.gadā OCB Bērnu literatūras nodaļā bijis darbs ar 550 kavētājiem, lai atgādinātu, ka jānodod grāmatas. Ir atgūtas 950 grāmatas: neizdevās atgūt tikai vienu grāmatu. Lai atgādinātu par kavējumu, bibliotekārs zvana vecākiem, sūta e-pastu, sms vai raksta *WhatsApp*, uzmeklē lasītājus sociālajos tīklos. Būtiska ir arī sadarbība ar citām pagastu un pilsētu, kā arī skolu bibliotēkām. Dažreiz lietotāji tiek meklēti pa visu Latviju, jo, piemēram, bērni maina skolas.

Ļoti labi darbojas arī vienošanās starp ON bibliotēkām, neizsniegt grāmatu, ja ir ļoti liels parāds citā bibliotēkā. Tas motivē lietotāju nokārtot parādu, jo dažkārt šķiet, ka nav tik būtiski grāmatu atnest atpakaļ, jo var taču izmantot citas bibliotēkas pakalpojumus.

Kopumā var teikt, ka darbs ar parādniekiem sniedz iedvesmu kādam humora raidījumam vai vismaz stāstam, ko OCB bibliotekāri cītīgi piefiksē.

6.6. Ar krājumu saistītās problēmas, risinājumi, secinājumi

2024.gadā projektā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” piedalījās 31 Ogres reģiona bibliotēka, no tām 14 bija skolu bibliotēkas, 3 pagastu bibliotēkas piedalījās kā atbalsta bibliotēkas. Piešķirtās grāmatas, viennozīmīgi, paplašināja bērnu un jauniešu literatūras piedāvājumu pagastu un skolu bibliotēkās ar vērtīgu literatūru dažādām lasītāju vecumu grupām. Būtu vēlams šī projekta grāmatas saņemt pirms skolēnu vasaras brīvdienām, nevis jūnija otrajā pusē, kad skolu bibliotēkas lasītājus vairs neapkalpo.

Septembrī skolu bibliotekāri aizņemti ar mācību grāmatu izsniegšanu, tāpēc projektam var pievērsties tikai septembra beigās vai oktobrī.

Kopumā problēmas ar krājuma komplektēšanu OCB BLN nesaskata, taču to ietekmē procentuāli nelielais izdoto grāmatu skaits jauniešiem. Ir ļoti maz autoru, kuri raksta un izdod grāmatas šai mērķauditorijai. Daudz tiek runāts par to, ka jauniešu vecumā ļoti mazinās vēlme lasīt, tomēr arī piedāvājums, salīdzinot ar krājumu līdz 6.klasei, ir niecīgs. Ja jauniešiem nevēlas lasīt fantastiku un mīlas romānus vai grāmatas angļu valodā, izvēle ir ļoti maza.

Ciemupes bibliotēkas vadītāja atzīst, ka lasītāji ir gana prasīgi un informēti par jaunāko literatūru, tamdēļ vēlas, lai bibliotēkās jaunās grāmatas ir pieejamas vienlaicīgi ar to pieejamību grāmatnīcās. Arī OCB BLN apmeklētāji interesējas par grāmatām, kuras ir tikko izdotas. Šādās situācijās tiek veidots “pieraksts” un, kolīdz grāmata ir bibliotēkā, tā tiek rezervēta lasītājam.

Ķeguma pilsētas bibliotēkas vadītāja pārskatā komentē, ka “2024. gadā ir paaugstinājusies tendence lasītāju pieprasījumam pēc grāmatām angļu valodā (stāsti, apraksti, jauniešu literatūra). Diemžēl, bibliotēka nevar nodrošināt šo pieprasījumu, jo bibliotēkas krājumā grāmatas angļu valodā praktiski nav. Šādās situācijās tiek izmantots SBA. Jāvēro turpmākais pieprasījums un nepieciešamības gadījumā krājumā būs jāiegādājas grāmatas angļu valodā, lai būtu jauniešiem atbilstoša tēma, valodas sarežģītība/valodas prasmju līmenis”.

2023.gada pārskatā tika iekļauta informācija par **izdevniecības EZERROZE grāmatām Ogres novada bibliotēkās**. Tā kā šī informācija ieguva plašu interesi un OCB IRAN vadītāja pētījumu prezentēja arī citu novadu bibliotēku kolēģiem, *Pielikumā nr.4* pievienots pētījums ar pārskata perioda aktuālo informāciju.

Būtiskākie secinājumi par pielikumā apkopoto informāciju:

- ✓ Svarīgi iepazīties ar izdevumiem pirms to iegādāšanās,
- ✓ Kritiski jāvērtē finansējuma izlietošana, kā arī lasītāju pieprasījums,
- ✓ Bibliotēku krājumā, galvenokārt, tiek iepirkti ar novadpētniecību saistīti izdevumi (novadnieku sarakstītas grāmatas).

7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

7.1. Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

2024.gadā OCB BLN bija **3328 aktīvi lietotāji** vecumā līdz 18 gadiem, bibliotēku bērni **apmeklēja 42742 reizes** un tiem izsniegtas **65637 krājuma vienības**, taču tas reizē nesis arī profesionālus izaicinājumus, kas liecis “izkāpt” no komforta zonas. Arvien biežāk bibliotekārēm ir jābūt gatavām uzņemt ārzemju viesus un nozares speciālistus, dalīties darba pieredzē un sarunās par bibliotēkas ēkas funkcionalitāti, runāt radio vai televīzijas kameru priekšā. Šāda pieredze sniedz plašāku redzējumu par nozares attīstību pasaulē. Pēdējā gada laikā īpaši BLN darbs ir pamanīts arī Latvijas mērogā un bibliotēku nozarē, tas liecis veidot pieredzes stāstus darbā ar bērniem un jauniešiem un prezentēt to gan starptautisku nometņu dalībniekiem, LNB konferencēs, gan bibliotekāriem no Jelgavas un Valmieras novada un radio intervijā. Noorganizēts arī pirmais Nacionālās skaļās lasīšanas sacensību Vidzemes reģiona starpfināls un uzsākta jauna Ogres novada lasīšanas veicināšanas programma “Lasītrosme”.

Pārskata gadā klāt nākuši arī vairāki jauni pakalpojumi un izveidotas jaukas un nozīmīgas sadarbības, kas paplašina bibliotēkas apmeklētāju loku un iesaista aktivitātēs ģimenes vairākās paaudzēs.

Videi un pieejamībai ir ārkārtīgi būtiska nozīme, to pārskata gadā īpaši novērtēja jaunās māmiņas, kuras divas reizes mēnesī pulcējās BLN Mazuļu telpā, lai dalītos pieredzē un sarunātos ar PEP mammu Marutu Petunovu. BLN ir piemērota no zīdaiņa vecuma, jo vecākiem pieejama mazuļu telpa ar ērtu atpūtas krēslu mazuļa zīdīšanai, pārtinamo virsmu, vecumam piemērotām cietlapu grāmatiņām, attīstošajām rotaļlietām un mīksto grīdas segumu aktīvām rotaļām. Jaunākā skolas vecuma bērni novērtē kāpšanas sienu un divu līmeņu periodikas plauktu ar zviļņiem, bet jaunieši – personisko telpu tik ļoti iecienītajās logu nišās ar sēžampalodžēm, regulējamu apgaismojumu un aizkariem. Bibliotekāres īpaši rūpējas, lai ikviens bibliotēkas apmeklētājs saņemtu nepieciešamo literatūru vai kādu citu pakalpojumu, un katra apmeklējuma reize būtu cieņpilna un pozitīvām emocijām piepildīta.

Pārskata gadā īpaši iepriecināja sarunās ar lasītājiem noskaidrotais, ka bibliotēkas mūsdienīgums, estētiskā vide, pieejamība un atrašanās vieta nelielā attālumā no izglītības iestādēm bija noteicošais fakts, kāpēc ģimenes par savu nākotnes dzīves vietu izvēlējušās tieši Ogrī. Nedēļas nogalēs OCB BLN regulāri apmeklēja arī ģimenes no Rīgas un Pierīgas, jo tiek novērtēta ērtā un ātrā nokļūšana Ogrē, iespēja reģistrēties kā bibliotēkas lietotājiem un saņemt grāmatas lasīšanai uz mājām.

2024.gadā BLN daudz vairāk apmeklēja arī 1.klases skolēni. Bērnu vecāki bibliotēku uztver kā drošu vidi, kurā bērni var ērti nokļūt un uzturēties pēc skolas.

Šajā pārskata gadā turpinājās atbalsts un integrācijas pasākumi Ukrainas iedzīvotājiem, nodrošinot ar literatūru ukraiņu un latviešu valodās, gan brīvā laika pavadīšanas iespējas un lasīšanas veicināšanas programmas “Grāmatu starts” nodarbības pašiem mazākajiem – “Pūculēnu skola” (nosaukums “Pūces skoliņa” līdz 2024.gada oktobrim).

7.2. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

OCB BLN uzziņu darbs, lielākoties, norit mācību gada laikā, kad skolēni, pedagogi un studenti meklē informāciju par dažādām tēmām mācību nolūkos. Vislielākais pieprasījums ir pēc dzejas par konkrētiem tematiem (Latvija, ģimene, brīvība, valoda), kā arī autoru – jubilāru literārie darbi (2024.gadā Margaritas Stārastes daiļrade un Jāņa Baltvilka dzeja). 2024.gadā BLN krājumu aktīvi izmantoja skolēni, kuri gatavojās mācību olimpiādēm, skatuves runas konkursiem un Skaļās lasīšanas sacensībām. Paaudzes nomainās un 2024.gadā BLN pakalpojumus izmantoja digitālie bērni (Z paaudze) un digitālie mazuļi (A paaudze), tas apliecina, ka šai mērķauditorijai piemīt arvien lielākas grūtības uztvert rakstītu tekstu un atrast tajā nepieciešamo informāciju. Skolēni vairs nevelta daudz laika informācijas meklēšanai un analīzei uzticamos avotos – grāmatās, periodiskajos izdevumos un datubāzēs, tādēļ visbiežāk to iegūst dažādos meklēšanas un mākslīgā intelekta rīkos, vai uzticas draugu un klasesbiedru sniegtajai informācijai. Protams, ir arī izņēmumi. BLN tiek novērots, ka prasmes informācijpratībā un interese par to strauji pazeminās. Tā kā nozaru literatūra 4.–6.klasei ir izvietota lasīšanas zonā ar zviļņiem un sēžampalodzēm, skolēni paši atrod savām interesēm piemērotu literatūru. Joprojām ļoti aktuāli ir izdevumi par zēnu un meiteņu izmaiņām pusaudžu vecumā, ko draugu kompānijās labprāt lasa un pārrunā. Bērnu interesē komiksi, literatūra par mīļdzīvniekiem, mangas un datorspēles, tādas kā “*Minecraft*” un “*Roblox*”.

2024.gadā arī 7.–9.klašu skolēni ļoti reti jautāja informāciju par kādiem konkrētiem tematiem. Taču priecē, ka daudz vairāk, salīdzinājumā ar 2023.gadu, jaunieši izvēlas bibliotēku kā vietu, kur mācīties. Tas dod cerību, ka jaunieši arī turpmāk izvēlēsies šo drošo informācijas vidi, kurā atgriezīsies, būdams jau students, pieaugušais vai vecāks. Dienas aktīvajās stundās Jauniešu lasītavas datori ir noslogoti informācijas meklēšanas, projekta darbu un mājas darbu pildīšanas nolūkiem. Novērots, ka skolēni Jauniešu lasītavā laiku pavada daudz mērķtiecīgāk, vairāk novērtē bibliotēkas vidi, apzinās un izprot zināšanu un literatūras vērtību. Pārskata gadā ir notikusi arī paaudžu maiņa starp Bērnu literatūras nodaļu (bērniem līdz 6.klasei) un Jauniešu lasītavu (7.–9.klases skolēniem). Jau 6.klašu skolēni labprātāk izvēlas mierīgāku vidi, lai mācītos, meklētu informāciju un lasītu Jauniešu lasītavā, tas rada telpas lielāku noslogojumu, taču bibliotekāri apzinās šo vajadzību.

Neskatoties uz bērnu interešu loku, rakstura iezīmēm, uzmanības noturību, straujo dzīves ritmu, laika trūkumu un straujo tehnoloģiju attīstību, BLN viens no uzdevumiem un arī radošiem izaicinājumiem ir piesaistīt bērnu auditoriju, piedāvājot iepazīt bibliotēkas krājumu, kvalitatīvu literatūru un pakalpojumus, reizē nodrošinot aktīvas un daudzpusīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas. **BLN regulāri piedāvā aktivitātes**, veicamas gan klātienē, gan attālināti, tā veicinot skolēnu informācijas meklēšanas prasmes, sadarbību, kritisko domāšanu, radošumu un pašizpaušmi. Joprojām aktualitāti nezaudē **ikmēneša konkursi**, kurus BLN bibliotekāres regulāri veido jau daudzu gadu garumā. Katru aktivitāti un konkursu arī šajā pārskata gadā bibliotekāres centās dažādot, ietverot tajos ko nebijušu, jo skolēnus vairs nepiesaista “vienkāršas” darba lapas aizpildīšana līdzīgi kā skolā. Piemēram, lai paveiktu konkursa uzdevumus, nepieciešams izmantot “*Google lens*”, lukturīti, fotokameru, doties laukā, lasīt tekstu ar neredzamu tinti utt. Pateicoties entuziasmam, augstajai pienākumu apziņai, radošumam, augstajām kvalitātes prasībām pret jebkuru darba pienākumu un OCB citu nodaļu kolēģu lielajam atbalstam, **BLN piecas bibliotekāres 2024.gadā ir spējušas izdomāt, saplānot un noorganizēt 578** (2023.gadā – 590, 2022.gadā – 332) aktivitātes mazuļiem, bērniem, jauniešiem un visai ģimenei kopā. Īstenoto pasākumu un aktivitāšu uzskaitījumu pa veidiem skatīt 22.tabulā.

Nr.	Pasākuma/ aktivitātes veids	Īstenoto aktivitāšu skaits 2024.gadā
1.	Tematiskas nodarbības pirmsskolas vecuma bērniem “Izzini bibliotēku kopā ar bibliotēku” Ogres pilsētas un citu novada PII audzēkņiem	162
2.	Tematiskas nodarbības “Lasītrosme” klašu grupām no 1. līdz 9.klasei	151
3.	Bibliotēkas iepazīšanas ekskursijas PII grupām Ogres pilsētas un citu novada PII audzēkņiem	8
4.	Bibliotēkas iepazīšanas ekskursijas klašu grupām Ogres pilsētas, novada un citu novadu skolēniem;	36
5.	Bibliotēkas iepazīšanas ekskursijas dažādu nozaru pieaugušo grupām	14
6.	Bibliotēkas iepazīšanas ekskursija un tematiska nodarbība interesentu grupām	5
7.	“Pūčulēnu skoliņas” nodarbības 3 un 4 gadus veciem Ogres pilsētas bērniem	16
8.	“Pūčulēnu skoliņas” nodarbības ukraiņu bērniem	4
9.	Nodarbības skolēniem novadpētniecības iepazīšanai “Bibliotēkai 95” un “Ceļā uz 100”	5
10.	Radošās darbnīcas un radošie rīti vasaras brīvlaikā (08.07.2024. – 31.07.2024.)	19
11.	Koplasīšana “Vasarā lasām kopā” (04.06.2024. – 28.08.2024.)	26
12.	“Lasīšanas stunda” kopā ar 3.b klasi (lasītprieka veicināšanas aktivitāte Ogres Centra pamatskolas skolēniem)	12
13.	Sarunu vakars jauniešiem “Grāmat-koks”	4

14.	Sarunu cikls jauniešiem "Iepazīsti profesiju"	1
15.	Petterapijas nodarbības (projekts "Ķēpa uz grāmatas")	8
16.	Mazuļu rīts jaunajām māmiņām kopā ar PEP mammu Marutu Petunovu	2
17.	Bērnu grāmatu klubs pieaugušajiem "LasītDROSME"	1
18.	Pasākumi dažādām mērķauditorijām	20
19.	Erudīcijas konkursi dažādām mērķauditorijām	7
20.	Radošie konkursi dažādām mērķauditorijām	9
21.	Literārie konkursi un aktivitātes dažādām mērķauditorijām	2
22.	Tiešsaistes konkursi dažādām mērķauditorijām	1
23.	Radošie un erudīcijas konkursi Ogres novada Sociālā dienesta Ģimenes atbalsta dienas centram (sadarbība)	6
24.	Literārās plauktu izstādes, veltītas dažādiem tematiem	30
25.	Citas aktivitātes	29

22.tab. BLN īstenoto aktivitāšu uzskaitījumu pa to veidiem

Pasākumu, konkursu un citu aktivitāšu detalizētu uzskaitījumu pa veidiem, ar nosaukumiem un mērķauditoriju, skatīt *5.pielikumā*.

OCB ir ģimenes bibliotēka – vieta, kur mijiedarbojas literatūra, kultūra un izglītība. BLN mērķis – plānot un veidot bibliotēkas pasākumus tā, lai ikviens ģimenes loceklis atrastu savai gaumei un interesēm atbilstošu aktivitāti, kurā iesaistīties. Aktivitātes tika organizētas atbilstoši jau esošajām bibliotēkas iestrādņēm un arī Ogres novada pašvaldības uzstādījumiem, organizējot kopīgus pasākumus. Tāpat pakalpojumu klāsts tika papildināts ar jauniem piedāvājumiem. Piemēram, **Bērnu grāmatu klubu pieaugušajiem – "LasītDROSME"**. Kluba mērķis ir iepazīstināt vecākus un vecvecākus ar bērnu grāmatu klāstu un dažādiem literatūras žanriem, lai pieaugušie brīvi orientētos aktuālajā un kļūtu par lasītprieka vēstnešiem saviem bērniem.

Tikšanās reizēs vecāki kopā ar kluba vadītāju – bērnu grāmatu entuziasti, OCB bibliotēku informācijas speciālisti Aiju Bremšmiti iepazīst, cik dažāda un neparasta ir bērnu grāmatu pasaule, sarunājas par bērnu lasītprieku, pārrunā izlasīto un dalās savās lasīšanas pieredzēs.

Jaunums jaunajām māmiņām OCB BLN ir **tikšanās iespēja ar PEP mammu Marutu Petunovu**, kas norisinās divas reizes mēnesī Mazuļu telpā. Tikšanos koordinē aktīva Ogres māmiņa – Dace Veiliņa, sadarbojoties ar BLN vadītāju.

Kā jauns piedāvājums OCB apmeklētājiem ir arī atjautīgs orientēšanās piedzīvojums – **izlaušanās spēle OCB telpās "Leģendas par leģendām"** (*sk. "Sadarbības tīkla raksturojums"*).

Arī 2024.gadā ir saglabājusies nemainīga Latvijas izglītības iestāžu **interese par ekskursijām OCB ēkā**. OCB un BLN ir apmeklējušas skolēnu grupas no Madonas, Umurgas, Skrīveriem, Pļaviņām, Rīgas, Aizkraukles, Vecumniekiem, Vangažiem, Kandavas, Ceraukstes un Ogres novada skolām. Tāpat ciemojušies studenti no Latvijas Universitātes, Rīgas Mākslas un mediju tehnikuma, Rīgas Centra daiļamatniecības vidusskolas, Rīgas Tūrisma un industrijas tehnikuma, Kandavas Lauksaimniecības tehnikuma un citām skolām.

2024.gada augustā tika **izveidota jauna programma lasītprieka veicināšanai Ogres novada skolās “Lasītrosme”**. Programmas mērķis ir veidot stabilu un noturīgu skolēnu interesi par lasīšanu, veidot lasīšanu kā ikdienas paradumu, palīdzēt skolēniem ieraudzīt lasīšanas pozitīvo un aizraujošo pusi. Programma ir paredzēta Ogres novada izglītības iestāžu 2.–3. klasēm un klašu audzinātājiem un 4.–5. klasēm un šo klašu latviešu valodas un literatūras skolotājiem. Pedagogi, kuri pieteica klases programmai, skolēniem klasē nodrošina klusās lasīšanas iespēju (vismaz 7–10 minūtes katru dienu), bērns pats brīvi izvēlas savu lasāmvielu, bauda lasīšanas prieku ar nosacījumu, ka lasītais netiks pārbaudīts un atprasīts. Katra iesaistītā klase piedalās pētījumā, kuru palīdzējuši izstrādāt Latvijas Universitātes mācībspēki un lasīšanas pētnieki. Ar anketas palīdzību tiks noteikts skolēnu lasītprieks mācību gada sākumā – 2024.gada septembrī un beigās – 2025.gada maijā. Papildus katrai klasei visu mācību gadu tiek nodrošinātas “Lasītrosmes” nodarbības OCB vai tuvākajā skolas, pilsētas vai pagasta bibliotēkā, kurā tiek iegūtas jaunas zināšanas un bauda par būšanu grāmatu pasaulē. OCB kā metodiskais centrs ik mēnesi nosūta nodarbību metodiskos materiālus un ierosmes iesaistītajām bibliotēkām, tādā veidā atbalstot novada bibliotekārus nodarbību veidošanā un lasītprieka veicināšanā. Tāpat programmas norises laikā (2024.gada septembris –2025.gada maijs) OCB organizē skolotāju atbalsta grupas ikmēneša sanāksmes platformā *Zoom*, kur dalās aktuālajā pieredzē, veiksmēs un neveiksmēs. “Lasītrosmes” programmā pieteicās 51 klase, no tām aktīvi lasa 47 un nodarbības bibliotēkā apmeklē 30 klases no visa Ogres novada.

Pārskata gadā ir bijis nemainīgi stabils pieprasījums pēc tematiskajām **“Lasītrosmes”** nodarbībām bibliotēkā arī tām klasēm (1.–9.klase), kuras nav iesaistījušās lasītprieka veicināšanas programmā. Pieraksts uz nodarbībām tiek aizpildīts dažu dienu laikā pēc nodarbību plāna izsūtīšanas Ogres novada skolām (augusta izskaņā). Tas apliecina nodarbību nepieciešamību.

Ne tikai programma “Lasītrosme” 2024.gadā ir īpaši mudinājusi lasīt, bet arī citās bibliotēkas norisēs un pasākumos īpaši tika izcelts lasītprieks, rādīts, cik dažādas var būt lasīšanas pieredzes un vide, cik aizraujošs ir bibliotēkas krājums, un turpināta jau 2023.gada vasarā uzsāktā vasaras kopā lasīšana ar draugiem un bibliotekāru **“Vasarā lasām kopā”**. 2023.gada vasarā kopā lasīšana noritēja 6 nedēļas, bet 2024.gadā – visus vasaras mēnešus, divas reizes nedēļā pulcējot no 7 līdz 18 lasītājiem.

Katrā tikšanās reizē 20 līdz 30 minūtes katrs lasīja savu grāmatu kādā neierastā bibliotēkas vietā vai tās apkārtnē, piemēram, uz kāpnēm, zālienā uz piknika segām, bibliotēkas terasē, konferenču zālē, tad visi dalījās izlasītajos stāstos un atziņās, bet noslēgumā spēlēja bibliotekāres sagatavotas spēles, piedalījās konkursos un radoši darbojās.

Atsaucība BLN rīkotajos **konkursos** pārskata gadā ir bijusi pietiekami liela, dalībnieku skaits konkursos svārstījās no 20 līdz pat 180 dalībniekiem. Tas izskaidrojams ar Ogres Kalna pamatskolas pirmo klašu pedagogu aktivitāti un piedalīšanos konkursos ar visu klasi (*sk. "Sadarbības tīkla raksturojums"*). Konkursu norisi īpaši novērtē ģimenes, kuras nesen atgriezušās no dzīves ārzemēs. Tās priecājas par balviņām, diplomu un katru bērna novērtējumu, jo citās valstīs šādas pieredzes nav. Tā skolēni apgūst pamatprasmes darbā ar tekstu, informācijas meklēšanā un uzzina daudz jaunu faktus par dažādām tēmām. Arī 2024.gadā pieprasītākie bija konkursi ar meklēšanas–atrašanas elementiem iekštelpās vai ārā, izmantojot krāšņu bibliotekāru veidotu bibliotēkas apkārtnes plānu. Tāpat patika kustību aktivitātes, piemēram, Zaķu tāllēkšanas aktivitāte Lieldienās un visi radošie konkursi, kuri neprasa lielu piepūli un laiku informācijas meklēšanai. Šīs ir tendences, kuras, iespējams, paliks nemainīgas ilgāku laika posmu, ar ko bibliotēkām būs jārēķinās. Mazāka iesaiste visās BLN organizētajās aktivitātēs ir mācību semestru beigās, kad bērni un jaunieši ir ļoti noslogoti skolā un interešu izglītības iestādēs. Visaktīvākie konkursu un aktivitāšu dalībnieki bija 2.–4.klašu skolēni, kuriem ir ļoti attīstīta radošā domāšana un pietiekami laba lasītprasme, lai izprastu erudīcijas konkursos prasīto. Novērots, ka skolēniem pēc mācībām patīk vienkārša un brīva darbošanās ar aplikāciju papīru, līmēšana, griešana, bērniem aktuālu multfilmu vai datorspēļu tēlu zīmēšana. Šīm nodarbēm tika nodrošināti materiāli un tematiskas krāsojamas lapas.

Balstoties uz 2023.gadā BLN veidoto aptauju "Bibliotēka jauniešiem" datiem, skolēnu ieteikumiem un vēlmēm, 2024.gadā Jauniešu lasītava, kura atrodas bibliotēkas 2.stāvā, piedzīvoja pozitīvas pārmaiņas. Bibliotekāra darba vieta tika pārvietota uz lasītavas/kabineta telpu un jaunieši ieguva telpu, kurā var justies daudz brīvāk, neierobežotāk un patstāvīgāk, jo nav nemitīgā bibliotekāra uzraudzībā. Tas mudina jauniešus pašus doties pie grāmatu plaukta un meklēt informāciju, uzreiz nejautājot bibliotēkām pēc palīdzības.

BLN ar 7.–9.klašu jauniešiem strādā Jauniešu lasītavas bibliotekāres, kuras interesējas par jauniešiem aktuālām tēmām, iepazīstas ar jaunāko literatūru, daudz lasot un tā spējot ieteikt literatūru atbilstoši katra jaunieša gaumei un interesēm, kā arī rīko šai mērķauditorijai saturīgus un kvalitatīvus pasākumus un lasīšanas veicināšanas nodarbības "Lasītrosme".

Jauniešu lasītavas bibliotekāres aktīvi domā, plāno un īsteno dažādas idejas, ko piedāvāt mainīgajai jauniešu auditorijai. OCB pakalpojumu klāsts jauniešiem paplašinās, taču izvērtējot pieprasījumu konkrēti pēc konkursiem un zibakcijām Jauniešu lasītavā, tika pieņemts lēmums to skaitu samazināt. Jauniešu aktivitāte var būt ļoti mainīga: daudz kas ir atkarīgs no paša jaunieša iniciatīvas, vajadzībām, iedvesmas, noskaņojuma un uzskatiem konkrētajā brīdī. Bieži vien bibliotekārs konkursa tapšanā iegulda lielu darbu, bet atsaucība ir neliela. Tomēr, lai brīvā laika pavadīšana bibliotēkā būtu jēgpilnāka un vērtīgāka, esošais piedāvājums tika papildināts ar jaunu atraktīvu izlaušanās spēli un sarunu ciklu.

Jaunieši 2024. gadā varēja piedalīties:

- ✓ **“Lasītrosmes”** nodarbībās kopā ar savu klasi,
- ✓ **“Lielajā leģendu spēlē”** (izpētot novadpētniecības materiālus, 30 spēļu kartiņas jāsavieno 15 loģiskos pāros),
- ✓ **Izlaušanās spēlē “Leģendas par leģendām”** (uz novadpētniecības iepazīšanu balstīta spēle bibliotēkas telpās ar informācijas meklēšanu un atslēgas vārdu iegūšanu, lai nokļūtu nākamajā punktā),
- ✓ **“Literārajā fotoorientēšanās spēlē”** (literāru fragmentu interpretācija fotogrāfijās),
- ✓ **Izglītojošā nodarbībā par bibliotēkas vēsturi “Bibliotēkai–95” un “Ceļā uz 100”** (prezentācija par bibliotēkas vēsturi un attīstību, uzdevumi, kurus iespējams paveikt, rakstot ar rakstāmmašīnu, rēķinot ar skaitāmkauliņiem, lasot seno druku, veicot uzdevumu Ogres reģiona bibliotēku kopkatalogā),
- ✓ **Konkursos,**
- ✓ **Lasīšanas izaicinājumos “Mans vasaras grāmatu bingo” un “Nezināmā grāmata”,**
- ✓ **Ikmēneša sarunu vakaros “Grāmat-koks”** (2024.gada pirmais pusgads) un sarunu ciklā **“Iepazīsti profesiju”** (2024.gada izskaņā).

Vadoties pēc jauniešu ieteikumiem aptaujā “Bibliotēka jauniešiem” (2023.gads) un vēlmes individuāli iepazīt bibliotēkas ēku un tās pakalpojumus nevienam nejautājot (introverts jauniešs, jauniešs ar autisko spektru, autismu, vārdzirdību, runas traucējumiem), tika izveidota OCB karte ar kvadrātkodiem individuālai bibliotēkas iepazīšanai, kā arī pieejama bibliotēkas virtuālā tūre [Virtuālā tūre – OCB](#).

No 2023.gada septembra līdz 2024.gada maijam Jauniešu lasītavā norisinājās sarunu vakars jauniešiem **“Grāmat-koks”**, kurā savā dzīves pieredzē un lasīšanas paradumos dalījās Ogres pilsētā un apkārtnē zināmas personības, piemēram, lēdmanietis, reperis un “Zelta mikrofons” nominants – Jāni Zeļģis, gada jaunie Ogres novadā – Elīna Greine, bijušais BK “Ogre” un Latvijas Basketbola izlases kapteinis, tagadējais BK “Ogre” ģenerālmenedžeris – Rinalds Sirsniņš, jaunā rakstniece un stāstu pētniece Zanda Stārstniece.

2024.gada rudenī sarunu cikls turpināja savu attīstību, aicinot jauniešus uz sarunu rītiem “Izzini profesiju”, kas var būt nozīmīgi karjeras izvēlē. 2024.gada decembrī tikšanos ar profesionālu fotogrāfu Aigaru Bokānu-Jansonu apmeklēja Ogres Centra pamatskolas 8. un 9. klases skolēni.

Uz pārskata gadā rīkotajiem BLN pasākumiem tika rosināts pieteikties iepriekš saziņas vietnē *WhatsApp*, jo skolēnu interese dalībai pasākumos (līdz 6.klasei) ir ļoti liela, bet vietu skaits ierobežots saistībā ar aktivitātes specifiku. Sazinoties *WhatsApp*, notiek personiskāka saziņa ar bērnu vecākiem, bibliotekārs tiek vērtēts novērtēts augstāk, palielinās uzticība, tāpat tiek gūta atgriezeniskā saite, dalībniekiem daloties ar pozitīvām atsauksmēm. Darbinieki var objektīvāk izvērtēt mērķauditorijas interesi par kādu no aktivitātes realizēšanas veidiem.



29.att. Ieskats OCB BLN 2024.gadā realizēto konkursu plakātos

BLN katram mācību gadam izstrādā nodarbību plānu “Izzini pasauli kopā ar bibliotēku” pirmsskolas izglītības iestāžu grupām un “Lasītrosmes” nodarbību plānus Ogres pilsētas vispārizglītojošo skolu 1.klašu, 2.–6.klašu un 7.–9. klašu grupām. Plānā iekļautie autori un uzzīņu tēmas tiek izstrādātas atbilstoši auditorijas vecumposmam. Papildus klašu grupām ir iespēja:

- ✓ doties izzinošā ekskursijā pa bibliotēkas ēku,
- ✓ organizēt bibliotekārās stundas,
- ✓ iepazīt Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas kolekcijas un citas jaunākās grāmatas,
- ✓ piedalīties kādā no bibliotēkas piedāvātajām spēlēm (“Lielā leģendu spēle”, “Legendas par leģendām”, “Literārā fotoorientēšanās” “Ceļā uz 100”),
- ✓ interesantā veidā uzzināt par bibliotekāra profesiju “Spēlējot bibliotekāros”,
- ✓ visai klasei piedalīties kādā no ikmēneša konkursiem,
- ✓ izmantot telpas dažādiem izglītojošiem pasākumiem.

2024.gadā aktuālas bija bibliotekāru ekskursijas Ogres Centrālajā bibliotēkā, ar mērķi izzināt pieredzi darbā ar bērniem un jauniešiem. Ar prezentāciju par BLN darbu Valmieras novada, Jelgavas filiālbibliotēkas “Zinītis” un Ogres novada skolu bibliotekāriem dalījās BLN vadītāja Sandra Nikolajeva. Ar stāstījumu par aptaujas “Bibliotēka jauniešiem” rezultātiem BLN vadītāja kā lektore piedalījās LNB Bibliotēka attīstības centra rīkotajā seminārā “Strādāsim kopā”, kā arī radio “Naba” raidījumā “Augsne” par bērnu lasītprieku digitālajā laikmetā un bibliotēku nozīmi lasītprieka veicināšanā. Tas apliecina, ka OCB BLN darbs ir pamanīts valsts mērogā.

Jau kopš 2023.gada maija OCB BLN sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku (LNerB) (koordinatore Ogres novadā OCB metodiķe Līga Beināre) piedāvā saviem lasītājiem – **pielāgoto literatūru**. Bērniem tās ir palielinātās drukas, vieglās valodas un audio grāmatas (CD un USB), ko koordinatore katru ceturksni izvēlas atbilstoši programmai, aktualitātei vai pieprasījumam. Lai paplašinātu pastāvīgo grāmatu krājumu vieglajā valodā, BLN bibliotekāre Eva Hmeļņicka un OCB metodiķe Līga Beināre, 2024. Gadā, apgūstot vieglās valodas kursus Latvijas Universitātē, sarakstīja grāmatas “Sanda un grāmatas” un “Peldētājs Tomass”.

Tāpat regulāri notiek informatīvais darbs ar novada izglītības iestādēm šī pakalpojuma aktualizēšanai. Lai informētu lasītājus par konkrēto pielāgotās literatūras piedāvājumu attiecīgajā laika periodā, tiek veidoti vizuālie materiāli. Informatīvajos plakātos gan sociālajos tīklos, bibliotēkas vietnē, gan drukātā formātā bibliotēkas informācijas standos tiek izmantota grāmatu vizualizācija, kas lasītājiem palīdz labāk uztvert esošo piedāvājumu.

Visā pārskata periodā, izmantojot autorizācijas datus, 7.–9.klašu skolēni tika apmācīti lietot Ogres reģiona bibliotēku tiešsaistes kopkatalogu, kā arī nodot un saņemt grāmatas ar *Bibliotheca* pašapkalpošanās iekārtu jeb *selfcheck*. Jaunieši šīs tehnoloģijas aktīvi izmanto. Jaunākā skolas vecuma bērni pašapkalpošanās iekārtu, lielākoties, izmanto grāmatu un periodikas nodošanai, kam nav nepieciešama skolēna – bibliotēkas lietotāja kartiņa, ko skolēni bieži aizmirst paņemt līdzi. Neraugoties uz tehnoloģiskajiem risinājumiem, bibliotekāra loma nav mazinājusies.

Jau piekto gadu pēc kārtas OCB BLN augustā tika īstenotas **8 petterapijas nodarbības** (4 – OCB, 4 – Ogresgala bibliotēkā) divām skolēnu grupām OCB izstrādātā projekta “Ķēpa uz grāmatas: petterapijas nodarbības bērniem” Ogres novada pašvaldības apstiprinātā aktivitātē “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu papildus aktivitāšu veikšanai Ogres novada pašvaldības iestādēm”. 2024.gadā bērnus, kuriem nodarbības būtu visvairāk nepieciešamas, izraudzījās Ogres novada Sociālā dienesta Ģimenes atbalsta dienas centra vadītāja Ilona Āriņa, kura ikdienā satiekas ar ģimenēm no dažādām sociālajām grupām.

Arī 2024.gadā nodarbības notika petterapijas asistentes Solvitas Dreimanes vadībā, kopā ar speciāli apmācītu suni, sarkanbalto īru seteru Deiziju, un citiem dzīvniekiem – bārdainajām agāmām, ahatīnas gliemežiem, bruņurupuci, zarkukaiņiem, Madagaskaras šņācējprusakiem un skudrām. Veicot uzdevumus, spēlējot īpaši izraudzītas spēles un paši lasot to noteikumus, skolēni apguva teksta izpratni un klausīšanās prasmi. Bērni mācījās pārvarēt bailes, komunikācijas barjeru, stiprināt savu pašapziņu, apzināties savas emocijas un būt pacietīgi saskarsmē ar dzīvniekiem.

2024.gada martā Ogres Centrālās bibliotēkas izstrādātajā pētījumā par petterapijas snieguma rādītājiem 2021., 2022.un 2023.gadā tika secināts, ka 77% bērnu pēc iesaistīšanās projektā “Ķēpa uz grāmatas” apmeklēja bibliotēku. Daudzi dalībnieki bibliotēku apmeklēja vairākas reizes mēnesī, regulāri lasa grāmatas uz vietas, ņem tās lasīšanai mājās. 11% bērnu apmeklēja vismaz divas Ogres novada bibliotēkas, bet 35% no kopumā 35 nodarbību dalībniekiem 2021., 2022. un 2023. gadā vēlāk piedalījās lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. Iepriecina fakts, ka 26% piedalās BLN organizētajos pasākumos un konkursos. Katru gadu īstenoto projektu ieguvums Ogres novada bērnu attīstībā ir nenovērtējams un nodarbību mērķis - radīt interesi par lasīšanu kā patīkamu, izzinošu procesu un regulāru bibliotēkas apmeklēšanu, ir sasniegts.



30.att. Petterapijas nodarbības OCB BLN projektā "Ķēpa uz grāmatas"

7.3. Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes OCB BLN

2024.gads OCB BLN lasīšanas veicināšanas jomā ir bijis aktīvs un pozitīviem mirkļiem bagāts. Lai sabiedrība, kurā nākotnē dzīvosim, būtu izglītota, atbildīga un zinātkāra, lasīšanas un lasītprīka veicināšana ir BLN prioritāte, kam bibliotekāri velta daudz laika, enerģijas un radošuma.

BLN mērķis ir radīt pēc iespējas kvalitatīvākus pasākumus. To īstenošanai ir izstrādāts scenārijs, veiksmīgi sadalīti pienākumi, pārdomātas nianse un kvalitatīvs saturs, labākais iespējamais izpildījums un vizuāli pievilcīgs noformējums. Tas pārskata periodā ļāvis parādīt, cik daudzpusīga un saliedēta komanda strādā gan BLN, gan OCB, kura spēj īstenot augsta līmeņa vietējā un valsts mēroga pasākumus.

Bibliotēkas pasākumos un aktivitātes 2024.gadā pirmo reizi bija ietvertas arī tādas sociālās grupas kā **cilvēki ar garīga un funkcionāla rakstura traucējumiem un zīdaina vecuma bērni**.

Emocionāli vissatraucošākais mirklis pārskata gadā bija **tikšanās un saruna ar Latvijas valsts prezidentu Edgaru Rinkēviču** mirklī, kad PII grupīnai tika vadīta nodarbība par Ziemassvētkiem. Bērnos tas raisīja lepnumu un pagodinājumu, it īpaši, ka novembrī nodarbībā “Latvija mana, tik maza, bet liela” jau bija lasījuši, uzzinājuši faktus par valsts prezidentu un sapņojuši satikt “dzīvē”.

Pieprasījums pēc lasīšanas veicināšanas nodarbībām pirmskolas vecuma un 1.–4. klašu grupām bija nemainīgi augsts un ne vienmēr tās iespējams nodrošināt visiem interesentiem tādā apjomā, kā to vēlētos. Lai sadalītu bibliotēkāju noslogojumu un dotu iespēju nodarbības apmeklēt pēc iespējas lielākam interesentu lokam, uzsākot 2024./2025.mācību gadu, klašu grupas tika aicinātas izvēlēties sev interesantākās nodarbību tēmas un pieteikties uz divām nodarbībām pusgadā, papildus mudinot apciemot arī kādu no sava pagasta vai skolu bibliotēkām.

Kā viens no BLN organizētajiem konkursiem, kurā bērni piedalījās ar vislielāko aizrautību, bija **“Margaritai Stārastei 110”**. BLN sarunās ar Ogres Centra pamatskolas bibliotekāri tika secināts, ka daudzi bērni apmeklē vai nu tikai skolas vai publisko bibliotēku, līdz ar to, neiepazīst, kādas iespējas sniedz viena vai otra bibliotēka. Lai mudinātu skolēnus doties gan uz Ogres Centra pamatskolas, gan Ogres Kalna pamatskolas bibliotēku un OCB, 2024.gada februārī tika izveidots visu trīs bibliotēku sadarbības konkurss par godu izcilās mākslinieces un rakstnieces jubilejai. BLN izveidoja konkursa afišu un vizuālo identitāti, ko bija iespējams pielāgot katrai no bibliotēkām. Savukārt, katra no trīs bibliotēkām izveidoja konkursa darba lapu ar uzdevumiem rakstnieces daiļrades un ilustrāciju iepazīšanai. Lai piedalītos, skolēnam bija jādodas uz savas skolas bibliotēku un jāpaveic īpaši uzdevumi, par ko tika iedots ielūgums uz OCB BLN, kurā skolēns veica citus konkursa uzdevumus. Ja skolēns vispirms apmeklēja un piedalījās konkursā OCB, viņam tika iedots ielūgums uz skolas bibliotēku. Ja uzdevumi bija pabeigti gan skolas bibliotēkā, gan Ogres Centrālajā bibliotēkā, bija iespēja piedalīties pārsteiguma balvas izlozē, ko sarūpējusi izdevniecība “Zvaigzne ABC”. Lai gan, iesaistoties trim bibliotēkām, konkursa sagatavošanas process bija ilgāks, tas 82 skolēniem deva iespēju gūt jaunas zināšanas par izcilo autori, vairāk iepazīt kādu no bibliotēkām.

Savukārt, pirmskolas vecuma bērniem un 1.klašu skolēniem bija iespēja apmeklēt nodarbības **“Cīmos pie pasaku vecmāmiņas Margaritas Stārastes”**. Bērni ne tikai uzzināja par autores bērniības spilgtākajām atmiņām un daiļradi, bet arī veica vairākus uzdevumus: palīdzēja Burtu meitiņai sakārtot alfabēta burtus, klausījās teksta fragmentus un piemeklēja atbilstošākās ilustrācijas, lasīja paši un kustību dinamikas pauzē kustējās kā rakstnieces ilustrētie tēli grāmatā



31.att. "Margaritai Stārastes 110 gadu jubilejai veltītas norises BLN

Vasaras lasīšanas aktivitātē "Grāmatu tornis" no jūnija līdz augusta beigām BLN lasītājiem bija iespēja veidot savu vasarā izlasīto grāmatu torni un piedalīties lasīšanas sacensībā. Bērnam bibliotēkā bija jāizvēlas sava lasāmgrāmata, jāizlasa un pēc grāmatas nodošanas savā grāmatu tornīša lapā jāielīmē izlasītās grāmatas nosaukums un autors, tā veidojot izlasīto grāmatu torni. Bibliotekāres aicināja pastāstīt, kas izlasītajā patika visvairāk. "Tornīšu būvēšana" aizrautīgākos lasītājus mudināja lasīt vēl vairāk un līdz pēdējai aktivitātes dienai vairākas ģimenes veica aprēķinus, cik grāmatu vēl iespējams izlasīt pa divām dienām. Ja skolēns pats nevarēja atnākt pēc jaunām lasāmgrāmatām, to darīja vecāki un vecvecāki, par ko BLN ir milzīgs prieks. Vissīvākā sacensība izvērtās starp deviņiem lasītājiem. Īstu grāmatu debesskrāpi pirmsskolas vecuma grupā izdevās uzbūvēt Elīzai Dīķei, kura vasarā izlasīja 109 grāmatas, bet 1.–6. klašu grupā visvairāk paguva izlasīt Sintija Mandele, kopā – 64 grāmatas. Uzvarētājas ieguva BLN atbalstītāja "Tornis OGRE" dāvanu kartes un iespēju izmēģināt klinšu kāpšanu. Visi aktivitātes dalībnieki 2024.gada vasarā kopā izlasīja 342 grāmatas un pierādīja, ka būšana grāmatu pasaulē var būt lieliska izklaide arī gada siltākajā laikā, kad pieejams tik daudz citu piedzīvojumu.



32.att. Vasaras lasīšanas aktivitātē "Grāmatu tornis" un Elīza Dīķe pie sava izlasīto grāmatu debesskrāpja

2024.gadā BLN īpašu nozīmi pievērša arī vides tēmai. 18.janvārī notika Biedrības “Zero Waste Latvija” pārstāves Maijas Krastiņas nodarbība 7.klases skolēniem par tēmu “Šķirot vai nešķirot?”, savukārt, visu aprīļa mēnesi pirmsskolas audzēkņiem un 1.klašu skolēniem bija iespēja piedalīties nodarbībās “Vide un mēs”. Bērnos jau sākotnēji pārsteigumu radīja telpas noformējums. Uz grīdas bija izveidota stilizēta “piesārņota upe”, kurā atradās dažnedažādi atkritumi, ko ikdienā labi pazīstam, bet nešķirotjam. Nodarbību apmeklētāji apzinājās, cik nepatīkami ir atrasties blakus izlietotiem iepakojumiem un piesārņojumam: tas lika aizdomāties. Nodarbībā tika stāstīts, kas ir vides piesārņojums, kādi ir atkritumu veidi un kādus atkritumus rada ikviena ģimene. Bērni uzzināja, cik ilgi tie dabā sadalās un kādiem marķējumiem jāpievērš uzmanība, lai tos pareizi šķirotu. Pēc tam katrai grupīnai un klasei bija jāpalīdz iztīrīt piesārņotā upe, pareizi sašķirot atkritumus. Kad upe bija tīra, katrs varēja “ielaiet” upē kādu Latvijas ūdeņos mītošu zivi. Tāpat nodarbībā tika pētītas grāmatas par atkritumiem, vidi un globālo sasilšanu. Izstrādātā nodarbība bija ļoti vērtīga un izzinoša ne tikai bērniem, bet arī pedagogiem.



33.att. Nodarbība “Vide un mēs”

2024.gada maijā BLN jau otro gadu pēc kārtas 1.–6. klašu skolēniem **izstrādāja ieteicamo literatūras sarakstu lasīšanai vasarā**. Ieteicamā literatūra bija sadalīta pa jomām, tā iesakot konkrētas grāmatas tiem, kuriem nepieciešamas vieglāk lasāmas un uztveramas grāmatas, tiem, kuriem tuva ir dzīvnieku tēma, drosme un piedzīvojumi, grāmatas par vasaru, draudzību un tādas, kuras savulaik bija iecienījuši bērnu vecāki (literatūras klasika). Šie saraksti bija atzinīgi novērtēti no pedagogu puses un izsniegti vairākās Ogres novada skolās. Tas pedagogiem atviegloja darbu un skolēniem vairoja lasītprieku, lasot aktuālu un mūsdienīgu literatūru. Turklāt grāmatu skaits bija pieejamā daudzumā un nebija jāsaskaras ar problēmu, ka pedagogs bērnam lūdz lasīt tādas grāmatas, kuras krājumā nav nevienā novada bibliotēkā.

Ieteicamo literatūru pēc BLN sarakstiem skolēni turpināja lasīt arī rudens brīvlaikā.

2024.gads BLN pagājis Jāņa Baltvilka zīmē par godu viņa izcilajam talantam, mīlestībai pret dabu un 80 gadu jubilejai. 1.jūnijā, Ģimenes dienas pasākumā Ogres pilsētā, BLN jau ceturto gadu pēc kārtas organizēja literāro fotoorientēšanos “**Mana raibā ģimene**”, bet šoreiz īpašs akcents bija likts uz jubilāra – Jāņa Baltvilka daiļrades iepazīšanu. Pasākuma mērķis bija mudināt visai ģimenei kopā lasīt, domāt, radoši izpausties un 6 līdz 10 fotogrāfijās interpretēt kādu J. Baltvilka dzejoli. Papilduzdevumā ģimenēm bija jāatsūta savas ģimenes mīļākais dzejolis, ko bibliotekāres, savukārt, radoši attēloja savos foto. Bibliotēkas kolektīvam rūpīgi vērtējot katras ģimenes sniegumu, 11 komandu konkurencē tika nominēta precīzākā, veiklākā, radošākā, draudzīgākā un atraktīvākā ģimene. Fotoorientēšanās uzvarētāji ieguva vērtīgas balvas no atbalstītājiem – “Fazer Latvija” saldumus, ieejas kartes izklaides parkā “Avārijas brigāde” un “Trušu karaliste”, dāvanu kartes braucienam ar kuģīti “Gulbis” un pusdienām kafejnīcā “Baltais Gulbis” Likteņdārzā, iespēju apmeklēt sveču liešanas darbnīcu “Un:Te candles”, picu cepšanas meistardarbnīcu beķerējā “Bricēni” un dabīgās kosmētikas komplektu no kosmētikas uzņēmums “Cade”. Pasākums bija radošs, raisīja daudz prieka un pateicības vārdus no ģimenēm, kuras lieliski pavadīja dienu.



34.att. Ieskats J. Baltvilka dzejoļu attēlojumā ģimeņu foto literārajā fotoorientēšanās spēlē “Mana raibā ģimene”

Ogres pilsētas svētkos 24.augustā OCB savus lasītājus un Ogres pilsētas viesus aicināja iepazīt un izmēģināt dažādu lasīšanas pieredzi “**Lasītprieka takā**”. Deviņās dažādās bibliotēkā iekārtotās vietās lasītāji iepazīta grāmatas un lasīšanu. BLN ģimenes varēja aplūkot pārsteidzošākās bibliotēkas grāmatas – gan ar milzi, gan interaktīviem elementiem, trikiem, skaņām un gaismas elementiem. Bibliotēkas lasītavā varēja izpētīt vismazākās, lielākās un smagākās grāmatas, kā arī piedalīties grāmatu svara minēšanas konkursā. Savukārt, Jauniešu lasītavā ikviens varēja iedvesmoties, lasot dzeju un radot dzejiskus sveicienus pilsētas dzimšanas dienā. Bibliotēkas terasē interesenti uzzināja par vasaras kopā lasīšanas iespējām, lasīja svaigā gaisā, ar lielisku skatu uz pilsētu un iesaistījās spēlēs. Teltī vai uz piknika segas bibliotēkas zaļajā zonā bija iespējams baudīt ne tikai lasīšanu, bet arī dabu, klausoties stāstus, krāsojot mandalas un veltot laiku mierpilnai atpūtai. Miers un klusums valdīja īpaši iekārtotā punktā, kur bija iespēja klausīties audiogrāmatas. Tas parādīja, ka audio formāts arī ir lielisks veids, kā piedzīvot grāmatas.

OCB bibliobuss ģimenēm rīkoja izzinošas aktivitātes un našķēšanos, tikmēr ģimenes un draugu kompānijas tika aicinātas izspēlēt “Lielo leģendu spēli” un spēli “Leģendas par leģendām”, kas ir aizraujošs veids, kā izzināt Ogres novada personības, vietas un notikumus.

Par godu Dzejas dienai, kuras devīze 2024.gadā bija “Dzeja dejo” un J. Baltvilka jubilejai, BLN 1.–5. klašu skolēnus septembrī aicināja piedalīties **konkursā “Dzejas dejsolī”**. Bērniem bija jāatrasa sešu kurpīšu auklas un jāpaveic kāds uzdevums, kas saistīts ar Jāņa Baltvilka dzeju un arī dejas mākslu. Konkursa uzdevumos bija iespēja sajust, ka dzeja nebūt nav garlaicīgs dzejolis dzejas grāmatā, bet to var gan uzminēt, gan izkrāsot, gan salikt puzzle un izspēlēt. Skolēni pārliecinājās, ka dzeja var būt smieklīga, izzinoša un atklāt aktuālas problēmas.

Septembra **nodarbībās “Krūmu krāmu jēru jūra”** pirmsskolas vecuma bērniem un 1.klašu skolēniem bija iespēja padziļināti iepazīt jubilāra daiļradi, uzzināt interesantākos faktus par dzejnieku, ielūkoties 30 gadus sena žurnāla “Zīlīte” lappusēs, uzzināt, kas ir atskaņas, minēt mīklu pantus un klausīties mēles mežģus. Bērni paši kļuva par aktieriem, izspēlējot Jāņa Baltvilka dzejoli “Pēc lietus” un, lai uzzinātu, kā ir būt ornitologam, skolēni un bērnudārza bērni, gluži kā pats Jānis Baltvilks, lūkojās tālskatī un meklēja ar putniem saistītas lietas. Tā kā autora dzimto māju tuvumā bijuši sastopami brieži un par to stāsta viņa daiļrade, bērniem bibliotēkā bija iespējams pašiem aplūkot, aptaustīt un pacelt staltbrieža ragu. Nodarbības izskaņā bērni klausījās Ogres vokālās studijas “Svilpastes” izpildītu dziesmu, kura sarakstīta pēc J. Baltvilka dzejoļa “Nozagtā Parīze”.

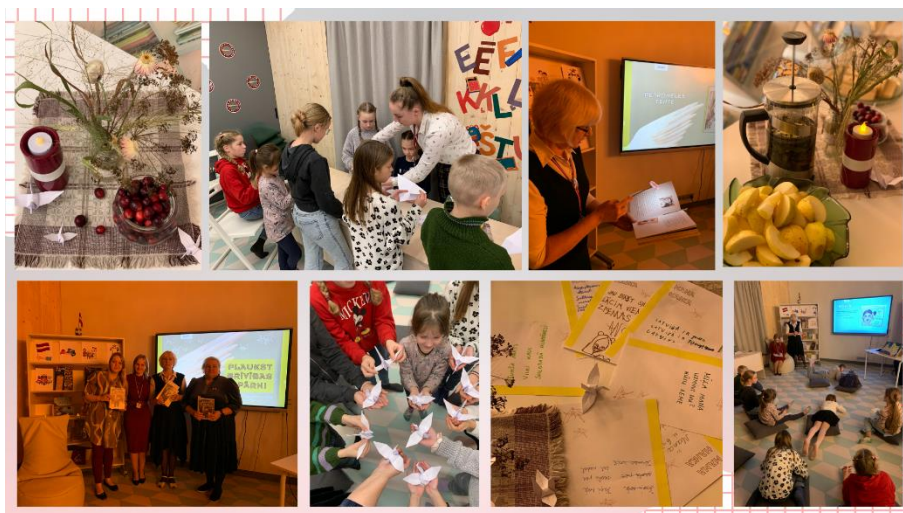
Organizējot šīs aktivitātes, BLN bija izveidojusi īstus svētkus par godu izcilajam rakstniekam un ornitologam J. Baltvilkam. Šie notikumi lika apzināties latviešu kultūras un literatūras vērtības un bagātināja ar jaukām emocijām ne tikai BLN bibliotēkāres, bet arī ģimenes ar bērniem, pedagogus, skolēnu un PII audzēkņus.

Pirmo reizi BLN organizēja **izzinošu spoku stāstu vakaru “Kādā melnā, melnā naktī...”**. Pasākuma mērķis bija popularizēt BLN spoku stāstu grāmatu krājumu, pastāstīt bērniem par Halovīna svētku nozīmi, izcelšanos un kā šo laiku dēvē un piemin Latvijā. Bērni, kuri uz pasākumu ieradās tērpušies maskās, tāpat kā bibliotēkāres, uzzināja faktus par šiem svētkiem, par superogu ķirbi, un vēlreiz pārliecinājās, ka zina visus drošības noteikumus, lai Halovīnu vakara saldumu medības norisinātos bez starpgadījumiem. Bibliotēkāres lasīja jautrus spoku stāstus, no kuriem bērniem nebija jābaidās. Tad savus spoku stāstus stāstīja arī paši pasākuma apmeklētāji un, visbeidzot, sacerēja spoku stāstu arī paši. Bērni secināja, ka drošā vidē spoku stāsti nemaz vairs nešķiet biedējoši, tie var būt pat smieklīgi un ar negaidītu atrisinājumu.

Pasākuma viesi izgatavoja jautro skeletiņu, ar lukturišiem meklēja fotogrāfijās apslēptas spoku stāstu grāmatas, šifrēja atziņu par spoku bibliotēkā, dejoja un saņēma arī mazu Halovīnu pārsteigumu. Pēc spoku stāsta vakara var secināt, ka bērnus šāda veida pasākumi ļoti aizrauj. No vecākiem tika saņemtas labas atsauksmes par pasākuma saturu un izpildījumu.

Ar īpašu pasākumu 2024.gada 13.novembrī tika aizvadīta arī Ziemeļvalstu literatūras nedēļa. Tās tēma bija "Brīvība ziemeļos", tāpēc OCB BLN ar kvalitatīvu un izziņošu literatūru īpaši tika izcelta brīvības vērtība. **Ziemeļvalstu literatūras pasākumā "Plaukst brīvības spārni"** kopīgiem krēslas stundas lasījumiem bija izvēlēta Jurgas Viles grāmata "Sibīrijas haiku", jo grāmatā parādīts baltiešu ģimeņu piedzīvotais izsūtījumā. Skolēni pasākumā uzzināja, kas ir deportācija un Sibīrija, dalījās ģimenes stāstos, kā arī klausījās grāmatas fragmentu lasījumus. Bērni uzzināja, kas ir haikas, vakarā to paši pirmo reizi uzrakstīja un nolasīja.

Pasākuma dalībnieki izjuta kopību, vienojoties dziesmās "Div`dūjiņas" un "Es atnācu uguntiņu". Pēc viena no fragmentu lasījumiem bērni iepazīna origami mākslu un izlocīja katrs savu stārķīti, kas simbolizē brīvību. Noslēgumā bērni baudīja piparmētru tēju un cienājās ar āboliem, jo arī grāmatā viens no svarīgiem izturības un spēka simboliem bija āboli. Patriotisko un svinīgo noskaņu papildināja bibliotekāres Evas sacerētais dzejolis "Mūsu brīvība – mūsu bagātība", kam iedvesmu deva pasākuma dalībnieku izraudzītie divdesmit, viņuprāt, skaistākie vārdi. Priecē, ka pēc pasākuma norises skolēni izvēlējas šo grāmatu lasīšanai mājās. Tas vien pierāda, ka stāsts un pasākumā iekļautie sarunu temati ieinteresēja skolēnus.



35.att. Fotomirkļi no Ziemeļvalstu Literatūras pasākuma "Plaukst brīvības spārni"

Kopš 2022.gada novembra “Grāmatu starts” nodarbību cikls “Pūces skoliņa” (kopš 2024.gada oktobra “Pūčulēnu skola”) reizi mēnesī tika īstenots arī **ukraiņu** bērniem, taču 2024.gada aprīlī noritēja pēdējā nodarbība krievu valodā, jo, dzīvojot divus gadus Latvijā, ukraiņu bērni valodu apguvuši tik labā līmenī, ka varēja pievienoties nodarbībās latviešu bērniem. Pārskata gada beigās nodarbības apmeklēja vien 2 ukraiņu bērni, kuri ir ļoti veiksmīgi integrējušies latviešu sabiedrībā. “Pūčulēnu skolas” nodarbības ir ļoti pieprasītas jauno vecāku vidū, pateicoties blogeres, savulaik raidījuma “Māmiņu klubs” vadītājas, Kristīnes Beitikas atsauksmēm, foto un video sižetiem no katras nodarbības savos sociālo tīklu kontos (ap 24 000 sekotāju). Katru nodarbību mazie skoliņas apmeklētāji gaidīja kā īpašu notikumu, kurā uzzinās kaut ko jaunu, dosies rotaļās, lasīs grāmatiņas un radoši darbosies. Pēc nodarbībām vecāki labprāt pavadīja savu sestdienu bibliotēkā lasot un rotaļājoties. Pirmo reizi 2024.gada maijā skoliņa **rīkoja izlaidumu**, kurā ciemos bija ieradies pūčulēns Elmārs, lai ikvienu sveiktu ar “Grāmatu starts” somiņām (komplektiem) un diplomiem. Bērni ar vecākiem un Elmāru devās rotaļās un piknikā pie bibliotēkas ēkas. “Pūčulēnu skolas” devums ir nenovērtējams, jo katrs dalībnieks jau ir kļuvis par OCB lietotāju un regulārs bibliotēkas apmeklējums ir iekļauts ģimenes ikdienas rutīnā, bet dalībniecē Emīlija Pīlmane ir bijusi čaklākā BLN lasītāja 2024.gadā., kopā ar ģimeni izlasot 169 grāmatas. Pagājušajā gadā bija izteikta tendence skoliņu apmeklēt abiem vecākiem vai bērnam kopā ar tēti. 2024.gads “Pūčulēnu skolai” bijis īpaši veiksmīgs, gada izskaņā tā pulcēja ap 24 aktīviem dalībniekiem.



36.att. 2023./2024. mācību gada “Pūces skoliņas” izlaidums 3 un 4 gadus veciem bērniem projektā “Grāmatu starts”

OCB BLN aktīvi sadarbojās ar Ogres novada PII, jau četrpadsmito gadu piedāvājot **projektu “Izzini pasauli”** (tematiskas lasīšanas veicināšanas nodarbības). Šis bibliotēkas projekts pēdējo divu gadu laikā ir saturiski “izaudzis” un raisa ne tikai Ogres pašvaldības PII (“Cīrulītis” Brīvības ielā, “Cīrulītis” Meža prospektā, “Strautiņš”, “Zelta sietiņš”, “Dzīpariņš”, “Saulīte”, “Riekstiņš”) un privātā PII (“Mikausis”) interesi un vēlmi apmeklēt bibliotēku, bet labprāt uzņem ciemos arī Ogresgala PII “Ābelīte”, Tīnūžu PII “Muižiņa” un Ikšķiles PII grupiņas.

Šiem PII tas ir ļoti ērti, jo starp pilsētām ir sabiedriskā transporta satiksme. Bibliotēkas iepazīšanas ekskursijas lielākoties izmanto to grupu bērniņi, kas savas PII gaitas tikko uzsākuši (2–3 gadi) vai arī ir no Rīgas PII u.c. pilsētām. Ekskursijas parasti bija apvienotas ar bibliotēkas lietošanas noteikumu (lielais grāmatu lasīšanas kārtības rullis), interesanto grāmatu kastes pētīšanu (mazākās, lielākās, smagākās, skanīgākās, pūkainākās utt.), grāmatas ceļa līdz bibliotēkas plauktam pārrunāšanu un draudzīgu stāstu lasīšanu. Bērniem interesantās un daudzveidīgās bilžu grāmatas ļoti paliek atmiņā un viņi bieži vēlas atnākt un parādīt tās arī vecākiem. Tā veidojas ģimenes pirmā draudzība ar bibliotēku. Sākumā grāmatas sāk lasīt bērns, tad arī vecāki pievienojas, reģistrējoties kā lietotāji un kļūstot par lasītājiem. Pārsteigumu vienmēr rada demonstrējums, kā grāmatas iespējams saņemt un nodot ar pašapkalpošanās iekārtu jeb *selfcheck*.

Katru gadu augustā BLN izstrādā jaunus tematiskos “Izzini pasauli” nodarbību plānus visam mācību gadam, ko nosūta PII metodiķiem. Katram 2024./2025. mācību gada mēnesim tika izvēlēts viens temats, kuram bibliotēkās izstrādā metodiskos materiālus, balstoties uz BLN krājumu un vadoties pēc nodarbību struktūras jeb plāna (37.att.). Laika gaitā ir pierādījies, ka nodarbības pēc šāda plāna izdodas veiksmīgas, saturiski daudzveidīgas un aizraujošas.



37.att. Veiksmīgas nodarbības struktūra OCB BLN

Tematu apguvei un dažādu prasmju attīstīšanai bērniem nodarbībās bibliotēkā regulāri tiek izmantoti spēles elementi (spēliskošana), rotaļas, dziesmas, radošas, izzinošas un domāšanas aktivitātes. Katras nodarbības ilgums ir no 60 līdz 80 minūtēm, kuru laikā BLN bibliotēkās lieliski spēj noturēt bērnu uzmanību. Pārskata gadā bērni tika aicināti uz šādām tematiskajām nodarbībām:

- ✓ “Lielais ceļojums enciklopēdiju pasaulē”,
- ✓ “Esi draudzīgs un iepazīsti emocijas”,
- ✓ “Kas kopīgs Burtu meitiņai, Sārtulim un Zīlukam?”,
- ✓ “Vide un mēs”,

- ✓ “Esmu kustībā un vesels”,
- ✓ “Krūmu krāmu jēru jūra”,
- ✓ “Mazais žūrijas eksperts”,
- ✓ “Kas es būšu, kad izaugšu liels?”,
- ✓ “Latvija mana, tik maza, bet liela”,
- ✓ “Zem eglītes mazs brīnums mīt”.

Visaktīvākās PII, kuru grupas apmeklēja šīs nodarbības 2024.gadā, bija “Cīrulītis” (53 nodarbības), “Strautiņš” (24 nodarbības), “Dzīpariņš” (21 nodarbība), “Saulīte” (19 nodarbības), “Zelta sietiņš” (13 nodarbības), Ogresgala PII “Ābelīte” un privātais PII “Mikausis” (6 nodarbības) un PII “Riekstiņš” (5 nodarbības). BLN regulāri sūtīja aktuālo informāciju PII metodiķiem un aktīvākajiem pedagogiem. Tā veidojās ļoti veiksmīga sadarbība ar visām iepriekšminētajām pirmsskolas izglītības iestādēm. Priecē, ka pedagogi regulāri izmantoja ciemošanās reizes bibliotēkā, lai papildus izvēlētos mācību plānam un tematiem atbilstošu literatūru, kā arī stāstus un pasakas, ko grupiņās lasīt pirms miega.

Atzīmējot PII “Cīrulītis” sagatavošanas grupiņas iesaisti projektā “Izzini pasauli” un regulāro bibliotēkas apmeklēšanu četru gadu garumā (kopš bērnudārza gaitu uzsākšanas), BLN vadītāja 2024.gada maijā ar diplomu un pārsteigumu izlaidumā **sveica visus čaklos lasītājus**. Šī tradīcija turpinās daudzu gadu garumā, par ko bērni ir ļoti lepnī.



38.att. Fotomirkļi no “Izzini pasauli” un “Lasītrosmes” nodarbībām PII un klašu grupām

Jau otro gadu oktobra PII nodarbību (5–6 gadiem) un “Lasītrosmes” nodarbību (1.–9.klasei) temats bija veltīts Bērnu un jauniešu žūrijas projekta un 2024.gada kolekcijas grāmatu iepazīšanai. Tas veicināja gan skolēnu, gan pirmsskolas izglītības iestāžu interesi par projektu **“Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”**. 5+ vecumposma grupā kolekcijas grāmatas pieteicās lasīt 8 PII grupiņas un divas klašu grupas, kuras lasīja gan OCB, gan savā skolas bibliotēkā. Interese par projektu ir visos vecumposmos, arī jauniešiem (15+), taču, lielākoties, visas kolekcijas grāmatas pagūst izlasīt un aizpildīt vien daži, jo liela slodze mācību procesā un ārpusskolas aktivitātēs.

Tāpat jauniešiem vislabāk patīk lasīt svešvalodās un būt neierobežotiem savā grāmatu izvēlē. Projektā iesaistās arī vecāki – ikgadējie dalībnieki, kuriem žūrijas grāmatu lasīšana ir īpaši azartisks un gaidīts notikums. Diemžēl, vecāku dalībnieku saraksts katru gadu papildinās tikai ar dažiem jauniem uzvārdiem. Kā atzina vairāki ieinteresētie vecāki, viņuprāt, atlasītās kolekcijas grāmatas gadu no gada ir par pārāk smagām tēmām, it īpaši laikā, kad ir vēlme pēc kaut kā vieglāka un pozitīvāka. Prognozēts, ka no 2024.gada projektā iesaistītajiem anketas aizpildīs ap 200 – 230 bērnu, jauniešu un vecāku (2021.gadā – 174, 2022.gadā –232, 2023.gadā –261). Projekta norisē bibliotekāriem jāiegulda arvien vairāk darba, uzrunājot, katram piezvanot, nosūtot ziņu.

Tiklīdz tiek nodota grāmata, bibliotekārs zvana nākamajam lasītājam un piedāvā to lasīšanai. Taču atsaucība sarūk, ir sajūta, ka sabiedrība kopumā ir ļoti pārslogota un ikdiena notikumiem pārsātināta.

OCB BLN koordinēja un īstenoja **Ogres novada “Skaļās lasīšanas sacensību”**, kurā 2024.gadā iesaistījās jau 651 piektklasnieks no 17 Ogres novada skolām, bet Ogres novada lasījumos piedalījās 18 dalībnieku. Skaļo lasīšanu vērtēja OCB lasīšanas un kultūras draugi: Ogres novada Kultūras centra vadītāja Elīna Aupe, Ogres novada pašvaldības Komunikācijas nodaļas vadītājs Patriks Grīva un Lielvārdes Tautas teātra režisors, Skaļās lasīšanas sacensības galvenais tiesnesis – Kārlis Lišmanis. Žūrijai pievienojās arī Ikšķiles vidusskolas 6.klases skolniece, pagājušā gada Ogres novada “Skaļās lasīšanas sacensību” uzvarētāja Leila Rudovica.

Par sacensības Ogres novada uzvarētāju 2024.gadā tika atzīta Ķeipenes pamatskolas 5.klases skolniece Elza Indriksone, kura konkursā lasīja fragmentu no Kristīnes Olsones grāmatas “Zombiju drudzis”. Ar skanīgiem priekšnesumiem pasākuma dalībniekus priecēja bērnu vokālās studijas “Svilpastes” dalībnieki, bet vēlāk, arī paši iesaistoties, veidoja savu jautro stāstu, katrs izlasot uzšķirtā grāmatā 3 teikumus.

Pārskata gadā Ogres Centrālā bibliotēka tika izvirzīta arī kā **Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības Vidzemes reģiona starpfināla** rīkotāja, kurā tikās deviņi labākie skaļie lasītāji no Alūksnes, Limbažu, Ogres, Gulbenes, Madonas, Cēsu, Aizkraukles, Valmieras un Smiltenes novada. Fināla plānošana un organizēšana ilga no jūnija līdz septembrim un sniedza lielisku tik liela mēroga pasākuma organizēšanas pieredzi visam OCB kolektīvam. Pasākums tika iecerēts kā ceļojums Vidzemē un tā laikā dalībnieki un līdzjutēji izzināja reģiona skaistākās pilsētas un vietas, kā arī iepazīna personības, kas saistītas ar Vidzemi. Īpašs pārsteigums sacensību dalībniekiem bija OCB sarūpēti iedvesmojoši videosveicieni no izciliem un sabiedrībā labi zināmiem novadniekiem – Antas Aizupes, Andra Buļa, Anetes Šteinbergas, Leldes Kovaļovas, Fiņka, Māra Jansona, Kristera Gudļevska, Intara Rešetina-Pētersona un Līnas Mūzes-Sirmās.

Uzmundrinājuma vārdus dalībniekiem teica arī žūrijas priekšsēdētāja, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centra vadītāja Silvija Tretjakova, bet ar iedrošinošu priekšlasījumu uzstājās žūrijas pārstāve, rakstniece Luīze Pastore. Dalībniekus, tāpat kā novada “Skaļās lasīšanas sacensībās”, vērtēja arī Ogres novada Komunikācijas nodaļas vadītājs Patriks Grīva, Lielvārdes tautas teātra režisors Kārlis Lišmanis un arī 2021.gada Skaļās lasīšanas sacensības uzvarētāja Helma Elvīra Križevica, kura kopā ar ģimeni bija parūpējusies arī par muzikāliem priekšnesumiem kopā ar ģimenes grupu Križevic-BANDA. Par “Vidzemes Skaļās lasīšanas” čempioniem kļuva Karlīna Miezīte (sagatavoja skolotāja Aiga Lūsiņa) no Valmieras novada, kura ieguva godpilno 3.vietu, Sāra Kļaviņa (sagatavoja skolotāja Aiga Ramane) no Gulbenes novada, kura ierindojās 2.vietā, bet labākais un pirmās vietas ieguvējs bija Raivis Lapiņš (sagatavoja skolotāja Santa Krasovska) no Aizkraukles novada.



39.att. Fotomirkļi no Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības Vidzemes reģiona starpfināla

Lasīšanas veicināšanas pasākumu norise 2024.gadā OCB BLN ir bijusi veiksmīga un bērniem ir saglabājusies interese gan par bibliotēku, gan krājumu, to apliecina arī pārskata statistikas dati. OCB BLN nemitīgi rosina lasītprieku, un tās ieguldītais darbs ir neatsverams lasīšanas veicināšanā ne tikai Ogres pilsētā, bet arī visā Ogres novadā. OCB sociālajos medijos regulāri tika popularizēts BLN krājums, veidojot jaunāko grāmatu fotokolāžas un aprakstus, tā piesaistot tos lasītājus, kuri lasīšanai regulāri izvēlas jaunāko literatūru. Tāpat mazo lasītāju prieks tika vairots, telefoniski piedāvājot grāmatu jaunumus, ko bērns ilgi gaidījis.

Lai motivētu piedalīties un radītu prieku par piedalīšanos bibliotēkas rīkotajos pasākumos, 2024.gadā tika uzrunāti atbalstītāji, lielākoties Ogres novada uzņēmumi.

OCB BLN darbs pārskata gadā turpināja vairot sabiedrības interesi par bibliotekāra profesiju un pienākumiem. OCB bibliotekāri maina stereotipus par to, ko dara bibliotekārs un kādai ir jābūt viņa personībai. Bibliotekārs vairāk tiek novērtēts no vecāku puses, un pedagogi bibliotekāru vērtē kā līdzvērtīgu: mācās, gūst jaunu pieredzi, dalās savā redzējumā, rosina veidot sadarbību. Bieži BLN no pedagogiem izskan jautājums: “Kur jūs gūstiet tik daudz ideju?” Tas ir augsts novērtējums bibliotekāra darbam un profesijai.

Jau otro vasaru BLN darbā (2024.gada jūlijs) veiksmīgi iekļāvās Nodarbinātības valsts aģentūras projektā **“Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs”**. 2024.gada vasarā tā bija Estere, kura veica savus pienākumus atbilstoši atbildīgās bibliotekāres Evas Hmeļņickas izveidotam darba grafikam un īstenoja aktivitāti skolēnu brīvlaikā “Radošie rīti” (08.07.2024. – 31.07.2024.). Trīs nedēļu garumā Esteres pavadībā bērni katru rītu veica radošus darbus, spēlēja galda spēles un lietderīgi pavadīja brīvlaiku. Lai gan projekta norise prasīja darbinieka nepārtrauktu iesaisti jauniešu darba pienākumu plānošanā un dokumentēšanā, tas bija abpusējs ieguvums un lieliska pieredze un ļāva vasaras mēnešos dažādot bibliotēkas pakalpojumu klāstu.

Arī 2024.gada augustā, noslēdzoties apgāda “Zvaigzne ABC” akcijai “Lasīšanas Stafete 2024”, BLN saņēma **pateicības rakstu par atsaucību un lasītprieka veicināšanu** kā viena no aktīvākajām bibliotēkām, kas atbalsta jaunos lasītājus. Arī šī ir vērā ņemama atzinība un darba novērtējums.

7.4. Veiksmīgākie lasīšanas veicināšanas pasākumi Ogres novadā

2024.gadā ON bibliotēkas centušās īstenot lasīšanas veicināšanas pasākumus un īpaši piedomāt pie sabiedrības iesaistes kustībā “Restarts lasīšanai”. Arī OCB augustā izveidotā lasītprieka veicināšanas programma “Lasītrosme” novada bibliotēkām devusi jaunu impulsu un atbalsta mehānismu darbā ar bērniem un jauniešiem. Liela daļa novada bibliotēku savu darbu balsta jau uz pastāvīgām iestrādnēm un veiksmīgākajām tradīcijām, ko turpināja 2024.gadā, tāpat rūpējoties par bibliotēkas tēlu, uzturot lasīšanu rosinošu vidi, iespēju robežās labiekārtojot to, lai ikviens bibliotēkas lietotājs justos gaidīts.

Novada publisko bibliotēku pārskatos lasāms arī par aktivitātēm jauniešiem. Arvien vairāk bibliotēku rīko bibliotekārās stundas un pasākumus tieši šai mērķauditorijai. Izaicinājums ir liels un ne vienmēr pirmā pieredze vainagojas panākumiem, ne vienmēr tiek saņemta atgriezeniskā saite, taču bibliotekāri apzinās šī darba nozīmību, ļoti cenšas un mēģina veidot jaunas iestrādes.

Pērn projektā **Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija** (turpmāk – BJVŽ) 2024 Ogres novadā kopumā iesaistījušās **32** bibliotēkas, no tām – **15** skolu bibliotēkas un **3** atbalsta bibliotēkas. Jāatzīst, ka projektā iesaistīto skolēnu – lasītāju skaits krītas, taču ir bibliotēkas, kurās, pateicoties bibliotekāru neatlaidīgam darbam, interesentu skaits strauji pieaudzis. Pārskata gadā īpaši aktīvi lasītāji bijuši Ķeipenes pagasta bibliotēkā (63) un Ķeguma pilsētas bibliotēkā (47), kurās sasniegts rekordliels lasītāju skaits. Bibliotēkas, kuras īsteno projektu, bērnu centību vienmēr novērtē ar dāvaniņām – diplomiem, LNB balviņām, atbalstītāju saldumiem un citiem pārsteigumiem. Vairākās bibliotēkās 2024.gada pavasarī tika īstenoti arī noslēguma pasākumi un aktivitātes čaklajiem vērtēšanas ekspertiem. Noslēguma pasākums noritēja OCB BLN, Ogresgala bibliotēkā, Suntažu vidusskolas bibliotēkā, Ikšķiles pilsētas bibliotēkā, Madlienas pagasta bibliotēkā un Lēdmanes pagasta bibliotēkā.

1.martā **Ogres Centrālajā bibliotēkā** BJVŽ 2023 noslēguma pasākumā ar izzinoši muzikālu koncertprogrammu “Drošāks es” viesojās Arturs Gruzdiņš. Uz pasākumu tika aicinātās tās PII grupiņas, kuras BJVŽ iesaistījās pirmo reizi, kopā 100 lasītāju. Pēc jautrām dziesmu spēlēm katra grupiņa un pedagogi svinīgi saņēma diplomus un balviņas.



40.att. PII “Strautiņš” grupas “Taurenīši” mazie žūrijas eksperti kopā ar Arturu Gruzdiņu BJVŽ noslēguma pasākumā Ogres Centrālajā bibliotēkā

21.martā notika **Ogresgala bibliotēkas** organizētais BJVŽ 2023 noslēguma pasākums. Pie čaklajiem grāmatu lasīšanas ekspertiem viesojās māksliniece, ilustratore Agija Staka. Uz radošo tikšanos bija aicināti Ogresgala PII “Ābelīte” grupu “Ābolēni” un “Ābeļziediņi” audzēkņi, kā arī Ogresgala pamatskolas 1. un 2.klases skolēni. Pārskata gadā žūrijas darbā piedalījās 50 bērni un skolēni 5+ grupā. Lielu darbu bērnu lasītprīekra veicināšanā ieguldīja arī klašu audzinātājas un vecāki.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkā projekta BJVŽ 2023 anketas aizpildīja un uz Lielajiem Lasīšanas svētkiem 7.maijā Ikšķiles tautas namā tika aicināti 106 eksperti. Pasākumu atklāja un pārskatu par projekta rezultātiem sniedza bibliotēkas vadītāja Dace Rempe. Sagatavotajā prezentācijā ar interesi varēja salīdzināt Ikšķiles ekspertu vērtējumus par mīļākajām BJVŽ 2023 grāmatām ar projekta kopīgajiem rezultātiem. Visi dalībnieki saņēma pateicības, dāvaniņas un *līgumus* tālākai dalībai 2024.gada lasīšanas veicināšanas projektā. Ekspertu vidū bija ne tikai mammas, bet arī tēti un vecvecāki. Tas apliecina, ka šis projekts vieno kopīgai lasīšanai un sarunām par grāmatām divas un pat trīs vienas ģimenes paaudzes. Pasākuma īpašais viesis bija aktieris Raitis Zapackis, kurš kopā ar Sarkangalvīti un sivēntiņu radīja jautru svētku jampadraci. Pasākumu atbalstīja konditoreja “Rūberts” ar gardu kliņģeri.

Madlienas pagasta bibliotēkā BJVŽ katru gadu iesaistās vismaz divas grupiņas. Lai pateiktos par čaklo lasīšanu 2023.gadā, bibliotekāres bērniem rīkoja izzinošu noslēguma pasākumu ar žūrijas grāmatām saistītiem uzdevumiem. Mazie BJVŽ lasītāji palīdzēja sakārtot Klimpas kunga skapi, pārrunājot par mantu šķirošanu un to lietderīgumu vai atkārtotu lietošanu. Bērni dalījās ar stāstiem par to, kas tad īsti katram palīdz vai traucē iemigt vakaros, veidoja savu sapņu kaimiņu kolāžu, vienlaikus piedomājot pie tā, kā paši izturas pret apkārtējiem cilvēkiem: ir draudzīgi vai īgni, izpalīdzīgi vai varbūt trokšņaini. Noslēgumā visi vēroja multfilmu par skudriņu Tipu un Ruksīša ceļojumu. Tika izdalītas pateicības. Turpinot sadarbību ar SIA “Fazer”, grupiņas bērni tika pie bagātīgiem gardumiem un maizes. Savukārt, bibliotēka bērnu dārza grupiņas dalībniekiem sarūpēja Kikas Mikas grāmatu “Dārza detektīvs” un sēklu paciņas, lai bērni var ne tikai uzzināt par augu pasauli, bet arī redzēt, kā izaug garšaugi un ziedi.

Arī **Lēdmanes pagasta bibliotēkā** radošā darbnīcā Lieldienu noskaņās noticis BJVŽ 2023 noslēguma pasākums.

Novada bibliotekāri un arī vecāki, kuri dodas uz Lielajiem lasīšanas svētkiem atzīst, ka gribētu krāšņāku un bērniem aizraujošāku Lielo lasīšanas svētku norisi, arī kādu našķi vai īpašu pārsteigumu. Vecāki atzina, ka pārskata gadā bērni neizbaudīja “Raxtu raxti” koncertu, jo grupas mērķauditorija vairāk ir pieaugušie, un vairāki koncerta laikā jau devās mājup vai aplūkot LNB ēku. Lieliska ideja pasākuma pārtraukumā būtu uz kodu galds bērniem, tas bērnos vairāk raisītu svētku un labi padarīta darba sajūtu.

Ziemeļvalstu literatūras nedēļā ar patriotiskiem pasākumiem iesaistījās 11 novada skolu un publiskās bibliotēkas, jo 2024.gada tēma “Brīvība Ziemeļos” lieliski sasaucās ar Latvijas valsts dzimšanas dienas tēmu un Latvijas vēstures lappusēm. Savukārt, sešās bibliotēkās tika izvietotas Ziemeļvalstu literatūrai veltītas plauktu izstādes. Atsaucība un iesaistīšanās projektā 2024.gadā vērtējama kā liela, un interese tikai pieaug. Iespējams, to noteica 2024.gada tēma, ko bija viegli integrēt pasākumos saistībā ar Latvijas valsts svētkiem.

Ziemeļvalstu literatūras nedēļā uz rīta lasījumu **Jumpravas** pagasta bibliotēkā tika aicināti Jumpravas pamatskolas skolēni. **Taurupes** pagasta bibliotēkā rīta lasījumos tika lasītas grāmatas par Pepiju, Brūni, Zlatu, Kētu, Aļģi un citas.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā bija izveidota grāmatu izstāde “Satiec grāmatu varoņus no Ziemeļvalstu rakstnieku darbiem” un PII “Pūt, Vējiņi” bērniem norisinājās rīta stundas lasījumi par Latvijas Valsts svētkiem un brīvības tēmu.

Lauberes pagasta bibliotēkā notika rīta lasījums un spēles kopā ar Lauberes PII grupiņu. Bērni bibliotēkā sarunājās par Latvijas dzimšanas dienu, kopā noskaidroja, ko viņiem nozīmē iespēja svinēt Latvijas dzimšanas dienu.

OCB BLN organizēja īpašu pasākumu 2.–5. klašu skolēniem “Plaukst brīvības spārni”.

Ogresgala bibliotēka Ziemeļvalstu literatūras nedēļā organizēja kopīgu rīta lasījumu ar bērniem Ģimeņu atbalsta dienas centrā. Nodarbības laikā tika lasīts fragments no J. Ahlboma grāmatas “Jonatans no Kaiju kalna”.

Birzgales pagasta bibliotēkā 14.novembrī tika organizēts rīta lasījums no grāmatas “Lasis Stasis un Atlasijas okeāns” PII “Birztaliņa” bērniem.

Savukārt, “Brīvībai ziemeļos” veltītas grāmatu izstādes bērniem un jauniešiem bija izvietotas vairākās novada bibliotēkās: Mazozolu pagasta bibliotēkā, Ciemupes bibliotēkā, Lielvārdes pilsētas bibliotēkā, Rembates pagasta bibliotēkā, Taurupes pagasta bibliotēkā, Birzgales pagasta bibliotēkā un Ogresgala bibliotēkā.

Lauberes pagasta bibliotēkā, **Ķeguma** pilsētas bibliotēkā un **Lāčplēša** bibliotēkā 2024.gadā aktīvi rīkotas **vasaras lasīšanas veicināšanas aktivitātes**. Tās bibliotēkās ļāvušas palielināt grāmatu izsnieguma skaitu vasaras mēnešos un skolēniem kalpojušas par papildus motivāciju lietderīgai un interesantai laika pavadīšanai. **Lauberes** pagasta bibliotēkā notika “Lasīšana kopā ar bērniem”, **Ķeguma** pilsētas bibliotēkā – “Augam kopā, lasām kopā” (jūnijs līdz augusts), **Lāčplēša** bibliotēkā – “Manu labo blēņu vasara”, **Lielvārdes** pilsētas bibliotēkā akcija visai ģimenei – “Vai grāmatai ir seja?”.

Dzejas dienu pasākumiem pievienojās vairākas novada bibliotēkas, organizējot tikšanos ar dzejniekiem, veidojot izstādes, nodarbības, konkursus vai citas aktivitātes. Īpaši Dzejas dienu pasākumi bērniem un jauniešiem noritēja abās Lielvārdes bibliotēkās, OCB BLN, Ogresgala bibliotēkā, Lauberes pagasta bibliotēkā un Ķeguma pilsētas bibliotēkā.

Ogresgala bibliotēkā sadarbībā ar Ģimeņu atbalsta dienas centru notika pasākums “Klāt dzejas dienas!”. Bērniem bija jāpabeidz un jāilustrē dzejoļi.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkas Bērnu nodaļa Rembates parkā brīvā dabā rīkoja pasākumu skolēniem “Dzejas pietura dzejnieka Jāņa Baltvilka daiļradē”. Brīvdabas pasākums kļuvis par jauku tradīciju vairāku gadu garumā.

Lauberes pagasta bibliotēkā noritēja muzikāla dzejas pēcpusdiena “Satiksimies rudens vārtos, kur dzeja ar dziesmu sarunājas”. Pasākuma laikā tika sveikti vasaras labākie lasītāji bērnu un pusaudžu kategorijā. Dzeju lasīja Sandra Grīnberga, bet par muzikāliem sveicieniem parūpējās duets Inese Nereta un Kaspars Krastiņš.

Septembrī **Ķeguma** pilsētas bibliotēka sadarbībā ar Ķeguma muzeju Tomē un Ķeguma tautas namu rīkoja Jāzepam Osmanim veltītu Dzejas dienu pasākumu “BurTu Pasakas”, kurā mūzikas instrumentu, dejotājas un radio balss pavadībā PII “Gaismiņa” bērniem un 1.–3.klašu skolēniem bija iespēja klausīties “Burtu pasakas”, atpazīt izdejoto un uzzīmēto tēlu burtus improvizācijas teātra sniegunā. Pēc pasākuma arī bērniem bija dota iespēja brīvi improvizēt un zīmēt uz lielā ekrāna.

Lāčplēša bibliotēkā septembrī tika organizēta aktivitāte “Dzeja dejo”, kurā PII “Pūt, vējiņi” bērni veidoja ilustrācijas J. Baltvilka dzejoļiem.

2024.gadā visas Ogres novada bibliotēkas, kuru tuvumā atrodas izglītības iestādes – skolas un bērnudārzi, **organizēja nodarbības pirmajai bibliotēkas iepazīšanai** un draudzībai ar grāmatu.

Īpaši jauka sadarbība izveidojusies **Ķeipenes** pagasta bibliotēkai ar Ķeipenes pamatskolu un PII “Saulīte”. Pirmskolas vecuma bērni reizi mēnesī ciemojas bibliotēkā, kur iepazīst telpas, grāmatu krājumu bērniem, uzzina noteikumus un apgūst prasmes, kā pareizi apieties ar grāmatiņām. Līdz 2024.gadam tik cieša sadarbība un kopīgi lasīšanas veicināšanas mērķi starp bibliotēku un vietējām izglītības iestādēm nebija izveidota.

Lasītprīeka veicināšanai, bērnu un jauniešu auditorijas piesaistei un ieinteresēšanai gandrīz visām Ogres novada bibliotēkām ir izdevies noorganizēt bibliotēkārās stundas, tematiskas nodarbības, ekskursijas, pasākumus, dažādus konkursus un citas aktivitātes. Īstenotas vairākas jaunas idejas, gados jaunākās bibliotēkāres izrāda entuziasmu, pozitīvu pieeju un radošumu, kas bērniem un jauniešiem sniedz papildus iespējas bibliotēkā.

OCB mobilajā filiālbibliotēkā (bibliobusā) pārskata gadā tika īpaši pedomāts pie bērnu auditorijas lasītprīeka vairošanas, proti, iegādāti 96 jauni, vizuāli pievilcīgi bērnu un jauniešu literatūras eksemplāri, kas ir, salīdzinoši ar 2023.gadu, par 74 eksemplāriem vairāk.

Jumpravas pagasta bibliotēkā, lai pilnveidotu bērnu meklēšanas iemaņas elektroniskajos resursos, datu bāzēs, kopkatalogā, orientētos grāmatu krājumā un piedāvājumā, būtu informēti par bibliotēkas pakalpojumu iespējām, notiek bibliotēkārās stundas. Skolēni pie datoriem pilda mājas darbus, brīvajos brīžos bibliotēkā spēlē galda spēles un datorspēles, lasa grāmatas. Par savu veiksmīgāko lasīšanas veicināšanas aktivitāti bibliotēkas vadītāja min iespēju vadīt tematiskās “Lasītrosmes” nodarbības 2., 3. un 4.klašu grupām, kuras pieteicās OCB izstrādātajā lasītprīeka veicināšanas programmā “Lasītrosme”. Bibliotēkārē saņem OCB izstrādātos metodiskos materiālus un, izmantojot iespēju, ka klašu telpas ir aprīkotas ar interaktīvajām tāfelēm, vada tās skolēniem. Savukārt, novembrī prieku un sajūsmu 2.–5.klašu skolēnos raisīja tikšanās ar rakstnieci Ilzi Skrastiņu skolas aktu zālē.

Lēdmanes pagasta bibliotēka strādā, lai bērni un jaunieši regulāri uzzina par grāmatu jaunumiem, rakstnieku un mākslinieku jubilejām. Kopā tika izlikta 21 plauktu izstāde bērnu un jauniešu auditorijai. Gada pirmajā ceturksnī tika organizēts zīmējumu konkurss “Pūķītis zaļā krāsā” (bibliotēkas bērnu un jauniešu nodaļas sargs), radošā darbnīca – “Sirsnīga dāvana” (Valentīndienai), radošā darbnīca Lieldienu noskaņās un BJVŽ 2023 noslēguma pasākums. Trīs pasākumi notika arī Lēdmanes bērnudārza visām grupiņām ar pasaku klausīšanos un radošu darbošanos pēc tam. Priecē, ka mācību gada noslēgumā 1.klases skolēni kopā ar audzinātāju apmeklēja bibliotēku, lai kopā apskatītu grāmatu piedāvājumu un saņemtu grāmatas lasīšanai vasaras periodam. Ar šo klasi turpinājās sadarbība arī uzsākot jauno mācību gadu, kad notika iepazīšanās ar “Bērnu un jauniešu žūrijas 2024” grāmatām un iesaistīšanās lasīšanā. 1.novembrī tautas namā 1.–4.klašu skolēniem tika organizēta tikšanās ar bērnu grāmatu autori Ilzi Skrastiņu.



41.att. Konkurss “Pūķītis zaļā krāsā” uzvarētāja Elīna Šmaukstele

Suntažu pagasta bibliotēkā bērni un jaunieši labprāt izmantoja bibliotēkas telpas atpūtai pēc mācībām, spēlējot galda un datorspēles, gaidot sabiedriskā vai skolas autobusu atiešanu uz mājām. Valsts svētku nedēļā tika sumināti bibliotēkas jaunie un labākie lasītāji.

Ogresgala bibliotēkā pārskata periodā bērniem notikuši vairāki veiksmīgi lasīšanas veicināšanas pasākumi:

- 1) “6.februāris – Droša interneta diena” (krustvārdu mīklas, atmiņu spēles, izziņu spēle “Gudra rīcība – drošāks rezultāts”, filmiņas noskatīšanās),
- 2) Valentīndienas pasākums skolas vecuma bērniem (otras pusītes meklēšana grāmatu tēliem, komplimentu/vēlējumu plakāta izveide u.c. radošas un izzinošas aktivitātes),
- 3) BJVŽ 2023 lasīšanas ekspertu radošā tikšanās ar grāmatu ilustratoru Agiju Staku,
- 4) Pasākums “Lieldienas bibliotēkā” skolas vecuma bērniem, zīmējumu konkurss par skaistāko Lieldienu olu,
- 5) “Putnu dienas Ogresgala bibliotēkā” – izzinošs pasākums skolēniem,
- 6) Ogres CB projekta “Ķepa uz grāmatas: petterapijas nodarbības bērniem” Ogresgala bibliotēkā,
- 7) “Klāt dzejas dienas!”, (“Uzzīmē dzejolīti” un “Pabeidz dzejolīti”, pasākums sadarbībā ar Ģimeņu atbalsta dienas centru),
- 8) Kas tie tādi Halovīni? (viktorīna),
- 9) “Lasītrosmes” nodarbības 2., 3., 5.klases audzēkņiem (4 nodarbības),
- 10) Ziemeļvalstu literatūras nedēļa – kopīgs rīta lasījums Ģimeņu atbalsta dienas centrā,
- 11) “Mana Latvija”, Latvijas valsts svētku konkurss – viktorīna u. c. izzinošas aktivitātes sadarbībā ar Ģimeņu atbalsta dienas centru,
- 12) Ziemassvētku pasākums ar atjautības un zināšanu pārbaudi “Ziemassvētku vecīša 7 uzdevumi”.



42.att. Mākslinieces un grāmatu ilustratores viesošanās pie Ogresgala pamatskolas un PII “Ābelīte” “BJVŽ – 2023” grāmatu lasīšanas ekspertiem

Ogresgala pamatskolas 2., 3., un 5.klases ir pieteikušas savu dalību OCB “Lasītrosmes” programmā un, pateicoties šim projektam, Ogresgala bibliotēka veiksmīgi piedāvāja Ogres CB sagatavotās “Lasītrosmes” nodarbības. Bibliotekāro stundu laikā skolēni spēļu veidā tika iesaistīti dažādās aktivitātēs, kas mācīja uzziņu iegūšanu no enciklopēdijām, grāmatu izvietojumu bibliotēkas plauktos un orientēšanos tajos, kā arī uzzināja par dažādiem modernizējumiem bibliotekārajā darbā.

Augustā, jau trešo gadu, Ogresgala bibliotēkā tika aizvadītas 4 nodarbības bērniem “Ķepa uz grāmatas”. Nodarbībās piedalījās 14 bērni vecuma posmā no 8–10 gadiem. Nodarbības arī 2024.gadā bija ļoti pieprasītas.



43.att. Lasītprieka veicināšanas nodarbības skolēniem Ogresgala bibliotēkā.

Piedalās Ogresgala pamatskolas 3. un 4.klase

Lai gan **Mazozolu** pagastā dzīvojošo bērnu skaits ir neliels, pagasta bibliotēkas vadītāja turpina īstenot aktivitātes, lasīšanas un bibliotēkas apmeklēšanas veicināšanai. Mazozolu pagasta bibliotēkā regulāri tika rīkotas grāmatu izstādes par kādu konkrētu bērnu interesējošu tēmu. Ļoti laba sadarbība ir izveidojusies ar Mazozolu pamatskolas sagatavošanas grupas audzinātāju, veidojot kopīgas bērnu darbiņu un zīmējumu izstādes. Bērni lasa BJVŽ 5+ grāmatas, regulāri apmeklē bibliotēku gan ikdienā, lai izvēlētos grāmatas kopīgai lasīšanai, gan svētku reizēs. Miķeļdienā bibliotēka tika pieskandināta ar dziesmām un tautas dziesmām un vairākas reizes gadā bērni piedalījās radošās nodarbībās. Piemēram, Lieldienās tika grieztas un krāsotas oliņas. Sākoties 2024./2025.mācību gadam, bibliotēku uzsāka apmeklēt arī bērnudārza grupiņa



44.att. Miķeļdienas pasākums Mazozolu pagasta bibliotēkā



45.att. Mazozolu pamatskolas sagatavošanas grupa izvēlas lasīšanai BJVŽ grāmatas

Ciemupes bibliotēkā, lai piesaistītu mazākos lasītājus un jauniešus, regulāri tika izvietotas aktuālas tematiskās izstādes – “BJVŽ 2024 kolekcija”, “Evijai Gulbei – 45”, “Kādā tumšā, tumšā naktī...” un “Brīvība Ziemeļos”. Tāpat iegādātas jaunas galda spēles aktīvākai brīvā laika pavadīšanai bibliotēkā. Sadarbībā ar Ciemupes Ģimenes atbalsta dienas centra filiāli dzejas mēnesī izveidota zibakcija “Ciemupe svin”. Bērni un jaunieši, kuri apmeklēja dienas centru, tika aicināti veidot grāmatzīmes kā dāvanu Ciemupes bibliotēkas jaunajiem mazajiem lasītājiem.



46.att. Grāmatzīmes jaunākajiem Ciemupes bibliotēkas apmeklētājiem

Kopš 2024.gada 23.augusta **Ikšķiles** pilsētas bibliotēka atrodas jaunās, gaišās, modernās un bibliotēkas funkciju pildīšanai piemērotās telpās. Jaunā bibliotēkas ēka ir milzīgs ieguvums Ikšķiles kopienai, īpaši bērniem, kas labprāt iegriežas bibliotēkā ik dienu, lai mācītos, izvēlētos grāmatas, lasītu, spēlētu galda spēles. Bibliotēka kļuvusi par vietu, kur Ikšķiles bērni sanāk kopā ārpus skolas, darbojas, sarunājas, arī atpūšas.

Ikšķiles pilsētas bibliotēka aktīvi un ar lielu entuziasmu iesaistās OCB lasītprīka veicināšanas programmā “Lasītrosme”. Piedaloties četrām Ikšķiles vidusskolas klasēm, pārskata gadā tika novadītas jau 7 “Lasītrosmes” nodarbības, kuru tēmas bija – “Iepazīšanās ar bibliotēku”, “Draudzība” un erudīcijas konkurss “Ko tu zini par Latviju un Ogres novadu?”. Projekta vadību uzņēmās bibliotēkas vadītāja Dace Rempe sadarbībā ar lasītavas bibliotekāri Intu Muižzemnieci. Reizi mēnesī divas piektās klases un divas sestās klases nāca uz bibliotēku tuvāk iepazīt grāmatu pasauli un bibliotēku. Bibliotekāri projektu vērtē pozitīvi, jo iesaistītās klases labprāt apmeklē bibliotēku arī ikdienā. 2024.gads vērtējams kā notikumiem un darbiem bagāts gads, jo notikuši **46 pasākumi bērniem un jauniešiem**. No tiem – **23 bibliotekārās stundas**. Ikšķiles pilsētas bibliotēkai ir iestrādes bibliotekāro stundu saturam – moduļi, kuri pēc apmeklētāju grupas pieprasījuma tika kombinēti pēc vienošanās ar pedagogiem: “Iepazīšanās ar bibliotēku”, “Bibliotēka un alfabēts”, “Bibliotekāra profesija”, “I. Ziedoņa “Krāsainās pasakas”, “Alfabēts”, “Burtiņi”, “Ābece”, “N. Ikstenas “Ulubeles pasakas”, “Latvija”. Aizvadītā gada otrās puses populārākais modulis – ekskursija pa bibliotēku. Ar to sākās katras klases vai bērnudārza grupas pirmā bibliotekārā stunda jaunajās telpās. Bibliotekāri priecājas, ka iepriekšējo gadu bibliotekāro stundu apmeklētājiem 2024.gada nogalē pievienojās Tīnūžu sākumskolas un pirmsskolas grupas.

Sadarbībā ar LNB Atbalsta biedrību projektā "Grāmatu starts" 2024.gadā Ikšķiles pilsētas bibliotēka piedalījās jau otro reizi. **“Pūčulēnu skoliņas”** 3 nodarbības aizvadītajā gadā apmeklēja 11 bērni. Iepazīšanās nodarbībā bērnus sagaidīja palaidnīgie, no groziņa izmukušie burti, kuru savākšana pūčulēnus aizveda uz bibliotēkas lasītavu. Katrs savu darba vietu atrada pēc vārda pirmā burtā. Pēc brīža, parādot savas darba lapas ar izdaiļoto burtu, bērni iepazīnās un noklausījās sev veltītos jautros dzejolišus, kuros visi vārdi sākās ar vienādiem burtiem. Pēc sarunas par kokiem pavasarī pūčulēni darināja katrs savu visskaistāko pavasarī uzziēdējušo koku. Tik dažādi un skaisti tie izdevās! Ik pa brīdim skanēja atbilstošas dzejas rindas, lasīšanas stafetē iesaistījās arī vecāki. Otrajā “Pūces skoliņas” nodarbībā bibliotēkas telpas bija piepildījis Runcis Puncis, kurš nebija laikā bibliotēkā nodevis grāmatu. Kā viss atrisinājās, bērni uzzināja no R. Skotona grāmatas. Pūčulēni uzzināja, kas ir bibliotēka, kādi ir tās galvenie lietošanas noteikumi, iepazīna bibliotēkas nodaļas. Radošajā nodarbībā bērni izveidoja aplicētu pūci – gudrības simbola portretu. Atcerējās, ka aprīlī ir Putnu dienas, kad Latvijā atgriežas gājputni, ieklausījās putnu balsīs skanošajās grāmatās un pasakās par pūci, kuras diena ir nakts.

Pūčuļēnu skolas izlaidums notika birzītē pie bibliotēkas piknika veidā. Vispirms tika pārbaudīts, vai bērni labi iepazīnuši bibliotēku – vajadzēja izvērtēt apgalvojumus un parādīt zaļo puķīti, ja tie pareizi. Ja teikums bija aplams, tad bērni rādīja sarkano puķes pusi. Tika jautāts, vai bibliotēkā var mācīties burties? Ja iedvesmotos no O. Preislera "Mazās raganiņas", tad jau varētu mēģināt, vai ne? Par laimi, baltās pelītes netika uzburtas, taču lielā pūce gan pie bērniem ieradās, diplomus un dāvanas izdalīja.

2024.gadā bērnu bibliotekāres Māras vadībā notika apmeklētāju iecienītas, rūpīgi pārdomātas un sagatavotas **8 meistarklases** gan bibliotēkas lietotājiem, gan ciemiņiem jaunajās bibliotēkas telpās.

Notika šādas meistarklases: "Draudzības rokassprādze" (2 meistarklases), "Lieldienu groziņi (2 veidi)", "Mātes dienas apsveikumi *scrach* tehnikā", Ziemassvētku apsveikumi *scrach* tehnikā (2 meistarklases), "Filca mīļmantiņas Ziemassvētku eglītei" (2 meistarklases).

Sākot ar oktobri, katra mēneša pirmajā otrdienā bērnu nodaļā tika gaidītas māmiņas ar mazuliem, lai satiktos, iepazītos un parunātos ar vecāku emocionālā atbalsta speciālistēm Ievu Baroni un Ingu Bernāni. Pirmā – iepazīšanās nodarbība, otrā – par tēmu "Veselība", trešā – "Prieks būt mammai". Atnākušās māmiņas un vadītājas ar šīm tikšanās reizēm ļoti apmierinātas un gandarītas.



47.att. Māmiņu rīti Ikšķiles pilsētas bibliotēkas Bērnu nodaļā

Veiksmīgi noritējis arī Halovīna dekorāciju konkurss. Tika iesniegti 30 bērnu darbi un 31.oktobrī konkursa noslēguma pasākumā bibliotēkā pulcējās Halovīna dekorāciju konkursa dalībnieki un to atbalstītāji. Seši veiksmīgāko darbu autori saņēma atbalstītāju – Ikšķiles jauno meistar pulciņa vadītājas Janas Žubes, "Izaugsmes spots" un "*Grill&Vaffles*" īpašnieces Daces Zītares balvas.

Ļoti skaists un emocionāli piesātināts pasākums "**Paaudžu satikšanās romantiskās noskaņās**" notika Ikšķiles tautas nama zālē 2024.gada 14.februārī, Valentīndienas noskaņās vēl ciešāk satuvinot ne tikai bibliotēkas kolektīvu, bet arī vairākas paaudzes – pasākuma dalībniekus un apmeklētājus no Senioru skolas un Ikšķiles vidusskolas.

Tāpat ieguldīts darbs, izveidojot bibliotekāro stundu par ikšķilietes N. Ikstenas grāmatu “Ulubeles pasakas”, kurā ir pasakas par Ikšķiles zināmām vietām. Nodarbības tika novadītas Ikšķiles vidusskolas 5.klasei un Tīnūžu sākumskolas 4.klasei. Sākumā bērniem tika sniegta informācija par N. Ikstenu un šo grāmatu, kā arī par to, kas ir literārās pasakas. Pēc fragmenta nolasīšanas bērni tika aicināti atpazīt aprakstīto vietu. Turpinājumā tika izrunāti mazāk zināmi vārdi, kas minēti tekstā.



48.att. Erudīcijas spēle “Latvija un Ogres novads” Ikšķiles vidusskolas skolēniem

Krapes pagasta bibliotēkā 2024.gadā bērniem un jauniešiem tika piedāvāti **6 pasākumi** un aktivitātes. Visveiksmīgākais pasākums bijis “*Emoji* diena”, kad dažāda vecuma bērni paši izgatavoja savu emociju grāmatiņu. Nu jau par tradīciju ir kļuvis arī galda spēļu pasākums bērniem, kas tiek organizēts sadarbībā ar Krapes tautas namu. Pasākums paredzēts dažāda vecuma bērniem un sev interesējošu spēli varēja atrast jebkurš spēlētājs.

Vislielāko motivāciju nākt un lasīt Krapes pagasta bibliotēkā bērniem dod iespēja vasarā doties aktīvāko lasītāju ekskursijā. Pārskata gadā bērni devās uz Saulkrastu bibliotēku, kurā piedalījās radošajās darbnīcās. Ziemassvētku laikā bērniem bija iespēja darboties radošajā darbnīcā “Visskaistākā apsveikumu kartiņa”, ko katrs varēja paņemt sev līdzi.

Tīnūžu pagasta bibliotēkā veidojās sadarbība ar Tīnūžu sākumskolu – 2024.gadā vismaz 7 reizes skolēnu klases apmeklēja bibliotēku (projekta “Lasītrosme” ietvaros 2024./2025.m.g.). Skolēni tika iepazīstināti ar bibliotēku, tās krājumu bērniem, un katrs izvēlējās sev lasīšanai piemērotāko grāmatu par projektā ieteiktajām tēmām, lai turpinātu lasīt savās klasēs.

Lai veicinātu skolēnu interesi par grāmatām un lasīšanu, skolēni kopā ar skolotāju apmeklēja **Meņģeles** pagasta bibliotēku. 2024.gadā noritēja astoņas pēcpusdienas, kad skolēni stāstīja un cits citu iepazīstināja ar izlasītajām grāmatām, kā arī dalījās ar savām pārdomām par grāmatās darbojošos personu rīcībām un dažādiem notikumiem.

Bibliotēkas vadītāja piedāvāja iespēju bērniem un jauniešiem iegūt uzziņas par visdažādākajiem jautājumiem: dažādu tautu tradīcijas svētku svinēšanā, par cilvēku mājokļiem sendienās, skolā uzdotiem jautājumiem – par rakstniekiem, novadniekiem, atsevišķām valstīm, mācību iestādēm, meklējot atbildes dažādiem konkursiem un projektiem. Jau ceturto gadu, rudenī, iesākoties jaunajam mācību gadam, PII vecuma bērni tikai aicināti uz pasākumu “Iepazīsti bibliotēku”, lai aizraujošā veidā pastāstītu, cik daudz interesanta viņus sagaida bibliotēkā. Reizi divos mēnešos bērnu darza vadītāja bērnu grupiņu ved uz bibliotēku, lai kopīgi lasītu grāmatas.

Joprojām pieci Meņģeles pagasta skolēni aktīvi piedalījās Meņģeles Literāri Radošās Kopas nodarbībās, kā arī ar lielu prieku iesaistījās koncertuzvedumos: gan ar savām idejām, gan līdzdarbošanos. Ieguvēji bija visi – no vismazākā bērniņa līdz visvecākajam dalībniekam. Nodarbības Literāri Radošajā Kopā notiek bibliotēkā katru pirmdienu un ir vērtīgs ieguvums Meņģelei kā kopienai.



49.att. Bibliotēkā stunda skolēniem Meņģeles pagasta bibliotēkā

Lauberes pagasta bibliotēka vasaras brīvlaikā bija bērnu un jauniešu pulcēšanās un socializēšanās vieta. Vasaras periodā bibliotekāre rīkoja bērniem un jauniešiem rotaļu trešdienas. 8 pasākumus apmeklēja 7–17 dažāda vecuma bērni un jaunieši. Uzdevumi un rotaļas bija pielāgotas vecuma grupām un to pildīšana un spēlēšana notika gan bibliotēkas telpās, gan bibliotēkas pagalmā. Pasākumos bērni un jaunieši caur dažādām spēlēm apguva burtus, lasītprasmi, matemātiku, klausīšanās prasmi, dabas pētīšanu, darbošanos komandās, koncentrēšanos un pacietību, loģiskās domāšanas attīstīšanu, iztēles attīstīšanu, koordināciju, fizisko veiklību, komunikācijas prasmju attīstīšanu, sīkās un lielās motorikas attīstīšanu, kā arī jaunieši pielietoja tehnoloģiskās iemaņas fotoorientēšanās uzdevumā.

Pārskata gadā bērni un jaunieši piedalījās grāmatu lasīšanas konkursos, vasarā izlasīja un aizpildīja burtnīcas par izlasītajām grāmatām skolas vajadzībām, savā starpā pārrunāja izlasītās grāmatas un ieteica tās cits citam. Kopš jūlija bibliotēkā regulāri organizētas lasīšanas stundas.

Vasaras periodā īpaši priecēja arī ukraiņu ģimenes regulārā bibliotēkas apmeklēšana, lai pirmsskolas vecuma bērns apgūtu latviešu valodu. Bērnam bija pieejams latviešu alfabēts, tika rādītas grāmatas, kurās vārdus paskaidro attēli, krāsas un cipari, tika izmantotas dažādas spēles.

Veidojot pasākumus Lauberes pagasta bibliotēkā, allaž ir domāts par to, lai bērni no tā kaut ko iemācītos, lai iesaistītu grāmatu, dzeju vai mīklas, vai prasmi izgūt sev noderīgu informāciju no dažādām interneta vietnēm. Kā veiksmīga lasīšanas veicināšanas aktivitāte ir “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” un izdevniecības “Latvijas Mediji” rīkotais grāmatu lasīšanas maratons “Grāmatons 2024”. Bērniem un jauniešiem patīk vērtēt grāmatas un izteikt savu viedokli.

Madlienas pagasta bibliotēkā regulāri viesojās bērnudārza grupiņas. Kopā ar “Zvaniņu” grupas bērniem tika iepazītas Madlienas bibliotēkas telpas, apskatīti lieli grāmatu plaukti. Tika salīdzināti grāmatu biezumi, smagumi, lapu un burtu izmēru atšķirības. Lielāko interesi raisīja skanošās grāmatas, kur varēja saklausīt gan putnu balsis, gan dinozaurus. Pašu “gudrāko” grāmatu enciklopēdiju lappuses aizrāva mazos apmeklētājus ar lielajām ilustrācijām. Plauktā tika atrasta Margaritas Stārastes grāmata “Sārtulis” un bija iespēja noskatīties pēc tās motīviem izveidoto multfilmu.

Bibliotekāre mazajiem lasītājiem izsniedza krāsojamas grāmatzīmes ar bibliotēkas logo un informāciju par bibliotēkas pakalpojumiem, tādejādi ir iespējamība, ka par bibliotēku bērni labāk atcerēsies. Pedagogi bibliotēkā organizēja latviešu valodas stundas, kā arī notika radošās darbnīcas.

Veiksmīga bija informatīva nodarbība PII “Taurenītis” grupiņas “Saulespuķes” bērniem – “Cilvēka ķermenis”. Kopā ar bērniem tika izpētīts cilvēka ķermenis, noskaidrots, kā tas darbojas, kāpēc mums ir nepieciešams skelets, muskuļi, sirds utml.

Bērni paši mēģināja sataustīt nosauktos kaulus plaukstās un kājās. Garšojot cepumus, bērni mēģināja izprast siekalu nozīmi. Prezentācijas laikā tika uzkrāti nozīmīgi fakti par ķermeni, bet nodarbības noslēgumā bērni ar interesi noskatījās multfilmu par iekšējo orgānu darbību.



50.att. Informatīva nodarbība Madlienas PII “Taurenītis” grupiņas “Saulespuķes” bērniem – “Cilvēka ķermenis”

Pirmo reizi Madlienas pagasta bibliotēkā bērni tika aicināti uz **“Pūčulēnu skolas”** nodarbībām. Tā uzrunā un iesaista lasīšanā ģimenes, rūpējas par pirmsskolas vecuma bērnu lasītprieku caur izglītojošām un radošām nodarbībām bibliotēkā. Tā var kalpot kā nesteidzīga iepazīšanās ar grāmatu pasauli, kas, turpinot bibliotēkas apmeklējumus, var izvērsties par ilgu, skaistu un ļoti vērtīgu draudzību, jo grāmatas ir neaizstājamas ikviena bērna attīstībā, bagātas valodas, personības un vērtību veidošanā. “Pūčulēnu skola” parāda, ka bibliotēkas piedāvājums ir saturīgs un attīstību veicinošs. 1.nodarbībā mazie lasītāji iejutās autoru lomā un zīmēja savu sapņu grāmatu. Pēc tam katrs savu grāmatu alfabēta secībā lika iedomu grāmatu plauktā. Kopā ar bibliotēkas vadītāju bērni gāja pētnieciskā ekskursijā pa bibliotēku, iepazīnās ar noteikumiem, atrada lielāko, smagāko un vecāko bibliotēkas grāmatu, un noslēgumā Margaritas Stārastes grāmatas varoni Sārtuli ieraudzīja multfilmā un spēlēja "Grāmatu Bingo", kur katrs mazais lasītājs izvēlējās sev atbilstošu grāmatu noteiktā kategorijā. 2.nodarbībā mazie pūčulēni tika iepazīstināti ar Lieldienu tradīcijām. Kopīgi tika radīta sava oriģinālā versija par latviešu tautas pasaku “Zelta oliņa” un izspēlēta rotaļa “Aklās vistiņas”, aptaustītas un salīdzinātas krāsainas vīstas, pīļu, zosu, paipalu un pat tītara olas. Noslēgumā mazie veidoja savus olu vīriņus un sievas, lai vēlāk skatītos, kā no stādiem izdīgst zaļās frizūras. “Pūčulēnu skolas” pēdējā nodarbība tika veltīta Mātes dienai. Bērni saņēma attēlu, kurā redzama dzīvnieku mamma ar bērniņu. Katrs bērns pastāstīja par savu attēlu – kā sauc dzīvnieku un tā mazuli.

Radošajā uzdevumā no krāsainajām papīra strēmelēm un vidēji gara kociņa tika izveidota spēle varavīksnes krāsās. To pagriežot, bērni skatījās, kā tā maina krāsu un formu. Visi bērni veiksmīgi tika galā ar uzdevumu un nodarbības noslēgumā katrs absolvents saņēma pūculēnu somu ar mīļmantiņu pūculēnu, izglītojošu materiālu par lasīšanu vecākiem un I. Zanderes grāmatiņu “Vai grāmatai ir knābis?”, kā arī gardu našķi.



51., 52. att. “Pūculēnu skolas” 3. nodarbība un pūculēnu izlaidums Madlienas pagasta bibliotēkā

Kā jauku pasākumu jāatzīmē tikšanos bibliotēkā ar Lauru Vinogradovu. Bērni bija cītīgi gatavojušies tikšanās reizei, izlasot visas rakstnieces grāmatas. Pasākumu apmeklēja divas PII “Taurenītis” grupiņas, kā arī Madlienas vidusskolas 3. klase. Rakstniece pastāstīja par savām bērnu grāmatām, bija sagatavojusi dažādus uzvedumus, lai mazajiem lasītājiem būtu neliels ieskats, kā reizēm top grāmatas, kad nav idejas. Bērni ar lielu ziņkāri iesaistījās aktivitātēs un bija īpaši aktīvi uz jautājumu uzdošanu.

Birzgales pagasta bibliotēkai ir veiksmīga sadarbība ar PII “Birtaliņa” visām grupiņām un Birzgales pamatskolas skolotājiem. Tiek rīkoti gan pasākumi, gan izstādes. Aizraujošs pasākums pārskata gadā, kas ļoti patika bērniem, bija “Dzejolim pa pēdām”: bērni bibliotēkas telpās sekoja krāsainajām pēdām, kas veda tālāk uz uzdevumu, kurā kopīgi bija jāsaliek dzejoļa rindas.

Birzgales pagasta bibliotēkas vadītāja jau vairākus gadus aktīvi iesaistās “Skaļās lasīšanas sacensību” rīkošanā un žūrijā Birzgales pamatskolā un iesaistās arī balviņu sagatavošanā visiem skolēniem, kas piedalās ar savu izteiksmīgo lasījumu.

Lai popularizētu Letonikas datu bāzi, skolēniem bija iespēja meklēt atbildes uz jautājumiem par Latvijas vēsturi novembra viktorīnā “Mana Latvija”. Regulāri bibliotēkas telpās tiek izlikta arī zīmējumu izstādes. Savukārt, Birzgales pamatskolas 1. klases skolēni un skolotāja apmeklēja bibliotēku oktobrī, lai iepazītu pagasta bibliotēkas pakalpojumus.

Lieltvārdes pilsētas bibliotēkas filiālbibliotēkas **“Lāčplēsis”** organizētie pasākumi pamatā paredzēti bērniem un pusaudžiem vecumā līdz 12 gadiem. Tā ir auditorija, kas paliek ārpus Lieltvārdes Jauniešu centra organizētajām aktivitātēm. Tās ir radošās darbnīcas, galda spēļu dienas. Populārākās no tām bija: Valentīndiena, Halovīns un Ziemassvētki.

Pateicoties bibliotēkas aktīvai bērnu iesaistīšanai lasīšanas veicināšanas programmā BJVŽ, pārskata gadā mainīts tās dalības statuss no “Atbalsta bibliotēka” uz “Aktīvā bibliotēka”. Grāmatu ekspertu lomā darbojās: Lieltvārdes PII “Pūt vējiņi” 3 vecāko sagatavošanas grupiņu bērni un audzinātājas. Bibliotēka iesaistījusi un atbalsta OCB organizēto lasītprīka veicināšanas programmu “Lasītrosme”. Novembrī E. Kauliņa Lieltvārdes vidusskolas 4.a klase, kas pieteikusi dalību šajā programmā, ciemojās Lāčplēša bibliotēkā. Nodarbībā skolēni iepazinās ar bibliotēku, kā arī piedalījās Ziemeļvalstu literatūras nedēļas lasījumā un uzdevumu izpildē.

Spontāna un negaidīti veiksmīga izdevās arī piedalīšanās “Droša interneta dienas” tiešsaistes erudīcijas viktorīnā vidusskolēniem “Prāta spēles”. Bibliotēkas mazie gudrinieki (3.klase) piekrita izaicinājumam un informācijpratībā nodemonstrēja lieliskas zināšanas.

“Ēnu dienā” bibliotekāru darbu “pielaikojā” divas ēnas: Emīlija un Marita. Bibliotekāres pauda patiesu gandarījumu, ka ar savu darbu varēja ieinteresēt un aizraut jauniešus pusi dienas.

Plašs un interesants izvērtās Margaritai Stārasei veltītais pasākums PII “Pūt, vējiņi” 10 dažāda vecuma grupiņām (no 3 līdz 6 gadiem). Katrai auditorijai bija savs stāsts, savas spēles un uzdevumi, kā arī fragments no animācijas filmiņas “Zīļuks”.

Sezonas lielākais un spilgtākais notikums bibliotēkā bija **atpūtas telpas atklāšana**. Pēc skolas telpā nepārtraukti rosījās bērni, gan spēlējot galda spēles, gan vienkārši savā starpā komunicējot. Viens no jaunās telpas noteikumiem – nelietot mobilos telefonus. Šis noteikums patiešām tiek ievērots.

Atsaucoties LNB aicinājumam iesaistīties lasīšanas veicināšanas pasākumos, Lāčplēša bibliotēka vasarā izsludināja konkursu “Manu labo blēņu vasara”, aicinot izlasīt 3 grāmatas, tad no šo grāmatu virsrakstu vārdiem izveidot savas blēņu grāmatas nosaukumu un vāka noformējumu. Darbiņi bija ļoti skaisti un radoši.

Informācija par visām aktivitātēm atrodama bibliotēkas sociālo tīklu kontos *Facebook* un *Instagram*:

Droša interneta diena “Prāta spēles”

<https://www.facebook.com/BiblioLacplesis/posts/pfbid02MMjQGB6ctUQJa3Y2yVnP5nqgjG3Dz27GGMWPKC2oZu2EqGFXMWHRoVD6RMwxQQ5A1>

Pasaku māmiņai – 110

<https://www.facebook.com/BiblioLacplesis/posts/pfbid0geNXoKkHcE5duvyWHvi3Lu2TVTaATmp9eTdWjdRb111ekbjSwdCsUSEkpgz9anbl>

Projekts “Sarunas par rakstniecību un tulkošanu”:

Inese Valtere

<https://www.facebook.com/BiblioLacplesis/posts/pfbid0ea2Fwz2eYf3DZ8TDj2s7Ys1S7bMgpQ1cKNbnwgbiT5rN6v2c5UTUvh3SXdHf6cbXI>

Agija Staka

<https://www.facebook.com/BiblioLacplesis/posts/pfbid02QfiuETvQxnkzfnA7xE7je4HULRKeef3sx7jBWXDpA5F3u7A5hriEA3xBPSL6BxXSI>

Brīvlaiks bibliotēkā:

<https://www.facebook.com/BiblioLacplesis/posts/pfbid0TQqtd7JsGBgbicLCx8DSJ2QrazvL6FYDvADu2oyDPLyNPbkgiAYvyZ3ZAzcHK16I>

Projekts “Veido vidi ap mums Ogres novadā”

<https://www.facebook.com/watch/?v=902829094639191>



53.att. Halovīna dienas aktivitātes Lāčplēša bibliotēkā

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā aizvadītajā gadā Bērnu literatūras nodaļā tika veiksmīgi īstenotas vairākas lasīšanas veicināšanas aktivitātes.

Kā vienu no veiksmīgākajām bibliotēka izceļ OCB **izveidoto lasītuprieka veicināšanas programmu “Lasītrosme”**. Tajā kopīgi sadarbojoties ar Lielvārdes pamatskolas 3.b klasi un Edgara Kauliņa Lielvārdes vidusskolas 5.b klasi notikušas tematiskas “Lasītrosmes” nodarbības. Tāpat Lielvārdes pilsētas bibliotēka organizējušas vairākas nodarbības par tēmu – “Ceļojums Margaritas Stārastes pasaku pasaulē”. Bibliotēkas labajam gariņam Sārtulim visu gadu tika svinēta arī dzimšanas diena un bibliotēka iesaistījās lielajā starpskolu sadraudzības pasākumā 2.klasēm.

Savukārt, sākumskolas vecuma bērniem īstenotas medijpratības nodarbības "Esi vērīgs", nostiprinot un veicinot sekojošas medijpratības prasmes – aizdomāties par to, kā uzvesties digitālajā interneta vidē, kā atpazīt patiesu informāciju no viltus ziņām. 2024.gadā īstenotas divas nodarbības Lielvārdes pamatskolas 3.b un 4.b klasei, tajās piedalījušies 45 dalībnieki.

Otra nozīmīgākā lasītveicināšanas programma, kurā Lielvārdes pilsētas bibliotēka piedalījusies ar rīta lasījumiem, bija Ziemeļvalstu literatūras nedēļa. Par godu pasākumiem tika izveidota arī grāmatu izstāde. Jau otro gadu bibliotēka veiksmīgi iesaistījās Eiropas rakstnieku dienai veltītajās aktivitātēs un katru vasaru bibliotēkā tiek organizēta lielā vasaras lasīšanas akcija. Aizvadītajā gadā tā bija akcija visai ģimenei “Vai grāmatai ir seja?”.

Ik gadu arī Dzejas dienu nodarbības (2024.gadā – “Dzejas pietura dzejnieka Jāņa Baltvilka daiļradē”) jau ir kļuvušas par neatņemamu bibliotēkas pasākumu sastāvdaļu. Šajās nodarbībās ar katru gadu piedalās arvien vairāk klašu kolektīvu. Pasākumi tiek veidoti interesanti un ar radošu darbošanos. Dzejas dienu pasākumi ir īpaši, jo tiek organizēti brīvā dabā – Rembates parkā. Gada izskaņā Lielvārdes pilsētas bibliotēka iepriecināja čaklākos lasītājus, aicinot uz kopīgu **noslēguma pasākumu**. Aizvadītajā gadā bērni tikās ar burvju mākslinieku, iluzionistu Valdemāru Veisu. Pasākums tika organizēts sadarbībā ar filiālbibliotēku “Lāčplēsis”.



54.att. Aktivitātes Lielvārdes pilsētas bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļā

Kopš **Ķeipenes** pagasta bibliotēku vada jauna vadītāja (kopš 2024. gada 22.marta), tā kļuvusi par bērnu satikšanās, socializēšanas un brīvā laika pavadīšanas vietu. Jaunieši bieži apmeklē bibliotēku, lai pildītu mājasdarbus un gatavotos stundām. Pārskata periodā izveidota veiksmīga sadarbība gan ar Ķeipenes pamatskolu, gan ar PII "Saulīte". PII bērni reizi mēnesī apmeklē bibliotēku, kur nodarbības formātā sarod ar bibliotēkas telpām, iepazīst grāmatas un apgūst prasmes, kā apieties ar tām, kā arī iesaistās dažādu tematisku darbiņu veidošanā. Bērni un jaunieši no Ķeipenes pamatskolas regulāri mācību ietvaros apmeklē bibliotēkārās stundas, kuru laikā caur rotaļām un uzdevumiem attīsta savu lasītprasmi, bet vecāko klašu skolēni uzzina par jaunāko, bibliotēkā pieejamo literatūru un izvēlas sev lasāmvielu.

Pārskata periodā bibliotēkas lietotājiem tika organizēts arī **grāmatu tirdziņš**, kurā bija iespēja iegādāties jaunas grāmatas. Bibliotēkā notika dažādi konkursi un, lai veicinātu lielāku dalībnieku iesaisti, tika piesaistīti atbalstītāji, kas sarūpēja konkursu uzvarētājiem balviņas. Lielāko aktivitāti varēja vērot zīmējumu konkursā "Vismīļākā māmiņa" (26 dalībnieki) un tiešsaistes fotogrāfiju konkursā bibliotēkas *Facebook* lapā, kurā iesaistījās gan vietējie, gan tuvāko pagastu iedzīvotāji, gan Ķeipenes pamatskolas un pirmsskolas skolotājas un audzēkņi.



55.att. Nodarbība Ķeipenes pagasta bibliotēkā PII "Saulīte" Cālīšu grupīnai

Tomes pagasta bibliotēkā notika muzeja organizētas aktivitātes bērnu ekskursijas laikā. Tika organizētas rotaļas ar dzejnieka J. Osmaņa dzejoļu elementiem. Lielākoties pasākumus bērniem pagastā organizē Tomes tautas nams un pagasta nevalstiskās organizācijas, taču bibliotēku iepazīst tad, ja apmeklē Muzeju nakts organizētos pasākumus. Citi lasīšanas veicināšanas pasākumi bērniem un jauniešiem Tomes pagasta bibliotēkā nenotiek, jo pagasta teritorijā bērni lielākoties uzturas tikai brīvlaikos, vai brīvdienās.

Līdzīgi kā citu pagastu bibliotēkas, arī **Rembates pagasta bibliotēka** aktīvi tiek apmeklēta tieši skolas brīvlaikos, it sevišķi vasarā. Šajā laika periodā tiek aktīvi strādāts pie dažādām aktivitātēm – radošajām darbnīcām, rīkoti lasīšanas konkursi par vairāk izlasītajām grāmatām, galda spēļu pēcpusdienas, izmantoti datori, meklēta un lasīta obligātā literatūra, minētas krustvārdu mīklas.

Veiksmīgākie pasākumi un lasīšanas veicināšanas aktivitātes Rembates pagasta bibliotēkā:

1. A. Vanagas grāmatas “Draugs pazudis” kopīga lasīšana. Jaunu lietu izgatavošana no vecām lietām.
Darbs ar vecām grāmatām, kuras tika salabotas: tas bērniem iemācīja, kā rūpēties par grāmatām.
2. V. Plūdoņa dzejoļu lasīšana un radoša darbošanās, V. Plūdoņa kolāžas izveide, kurā bērni mācījās izzināt rakstnieka biogrāfiju.
3. Izstāde par saulgriežiem. Sarunas ar bērniem par tēmu "saulgrieži", aplokšņu un apsveikumu kartiņu izgatavošana no dabas materiāliem.
4. Grāmatu lasīšanas un vērtēšana maratons “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024”.
5. A. Vanagas, A. Vaivares grāmatas “Sirdslietas” lasīšana. Radoša darbošanās ar plastiku pēc grāmatas motīviem. Grāmatas personāžu zīmēšana uz papīra un akmeņiem.

Taurupes pagasta bibliotēkas uzdevums ir piesaistīt skolēnus un jauniešus, orientēties uz viņu brīvā laika pavadīšanu, izglītošanu un audzināšanu. Šim mērķim bibliotēka nodrošina spēles, rotaļlietas, burtus un ciparus, kancelejas piederumus. 2024.gadā bibliotēkā veiksmīgi noritējušas vairākas aktivitātes bērniem:

1. Radošās darbnīcas – “Zīmēsim. Krāšosim. Līmēsim.”, “Satiec Purvīti (152)”.
2. Zīmējumu konkursi – “Grāmatu Karaliene 2024”, ”Raibā sēņu pasaule”.
3. Izstādes – “Mūsu Latvijai...”, “Taurupes dzejnieku dzeja.”, “Kur mācīties?”, “Rudens vitamīni” u.c..
4. Akcijas – “Interneta drošības dienas”, “E-prasmju nedēļa (sameklē tīmeklī Letonika.lv, www.ocb.lv, www.lnb.lv, u.c.)”.
5. Dzejas dienu ietvarā tikšanās ar literāti Sarmīti Poikāni.
6. Lasīšanas maratoni – ”V. Plūdonim – 150”, “Vikam – 85”, “Lasītrosme Taurupē”.
7. Ziemeļvalstu Literatūras nedēļa, tēma – “Brīvība ziemeļos”. Grāmatu lasīšana par Pepiju, Brūni, Zlatu, Kētu, Alģi u.c.
8. “Bērnu, jauniešu, vecāku žūrija 2024”. Anketas aizpildījuši 11 dalībnieki.



56.att. Lasītrosmes nodarbības Taurupes pagasta bibliotēkā

Ķeguma pilsētas bibliotēkā aizvadīts aktīvs un pasākumiem bagāts gads. 2024.gadā tika novadītas 10 bibliotekārās stundas PII “Gaismiņa” par dažādām tēmām un Ķeguma vidusskolas skolēniem 4 stundas par jaunāko latviešu un ārzemju literatūru. Pārskata gadā bibliotēkai izveidojusies laba sadarbība ar PII “Gaismiņa” metodiķi un audzinātājiem, tā rezultātā 2 audzēkņu grupas “Taureņi” un “Ezīši” izlasīja un novērtēja arī BJVŽ 5+ vecuma grupas grāmatas. Gan bērnudārzā, gan bibliotēkā kopīgi tika lasītas žūrijas grāmatas, pildīti metodiskie materiāli un bērni mācījās saprast, kas grāmatā bija interesants un patika. Bibliotekārās stundas tika īstenotas arī 7.un 8.klašu audzēkņiem (4 reizes).

Pārskata gadā notikušas arī Lieldienu un Ziemassvētku **radošās darbnīcas** bērniem un jauniešiem, kuras vadīja Ķeguma pensionāru biedrības rokdarbu meistare Dagnija Berķe. Bērniem un jauniešiem tā bija iespēja pašiem izgatavot visdažādākos dekorus, interesantus rotājumus, apsveikuma kartiņas, dāvanu maisiņus un kastītes, liet sveces un ziepes, kā arī iesaiņot dāvanīņas. Radošās darbnīcas bibliotēkā vienmēr ir interesantas un apmeklētas.

Ķeguma pilsētas bibliotēka aktīvi darbojas medijpratības jomā un kopumā piedāvājusi skolēniem 6 pasākumus. 6.februārī Ķeguma bibliotēkā tika atzīmēta Drošāka interneta diena. Kopā ar sākumskolas un pamatskolas skolēniem tika risinātas krustvārdu mīklas – atbilstoši vecuma grupai, pārrunāts, kas ir privāta informācija, emocionālā pazemošana interneta vidē un padomi, kā no tās izvairīties. Pamatskolas skolēni skatījās video "Cieni citus internetā", izteica viedokļus par redzēto, savukārt, pirmskolas vecuma bērni un sākumskolas skolēni skatījās pamācošos video no "Aitu dzīves" – "Nepļāpā lieku" un "Netici svešiniekam". Sākumskolas skolēni radoši darbojās, un čaklākie tika pie diplomiem par izrādīto aktivitāti, zinātkāri un prasmi būt drošiem internetā.

No jūnija līdz augusta beigām bibliotēkā tika radīts un realizēts lasīšanas veicināšanas projekts “Augam kopā, lasām kopā”, kura galvenais varonis bija mazs tārpiņš, kurš ļoti gribēja izaugt liels.

Iepazīstinot bērnus ar šo projektu, kurš guva atsaucību, un ar katru izlasīto grāmatu tārpiņš auga aizvien garāks. Čaklākie vasaras lasītāji tika pie pārsteiguma balviņām.

Kā vēl vienu bibliotēkas lasīšanas veicināšanas pasākumu var minēt: "Ziemassvētku grāmatu adventes kalendārs". Līdz par Ziemassvētkiem bērni un jaunieši varēja katrai dienai izvēlēties grāmatu, kura bija iesaiņota kopā ar našķi – saldumu spieķīti, par Ziemassvētku tēmu, izlasīt to un izpildīt uzdevumu: uzzīmēt vai uzrakstīt bibliotēkai novēlējumu Jaunajā gadā.

Decembrī bibliotēkā viesojās grāmatu māksliniece – ilustratore un autore Agija Staka. PII "Gaismiņa" BJVŽ čaklie lasīšanas eksperti iepazinās ar interesanto, bet ne vieglo mākslinieka darbu, klausījās un vēroja, kā top grāmatas ilustrācijas, kā arī uzdeva daudz jautājumus. Pēc pasākuma bērni varēja apskatīt grāmatas, kuras ilustrējusi māksliniece Agija Staka.

Bibliotēka atbalstīja arī "Latvijas mediji" grāmatu lasīšanas konkursu "Gāmatons" un "Zvaigzne ABC" "Lasīšanas stafete 2024" dalībniekus ar nepieciešamajām grāmatām.



57.att. Radošās darbnīcas Ķeguma pilsētas bibliotēkā

7.5. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Izvērtējot 2024.gada Ogres novada bibliotēku pārskatus, vairums problēmu darbā ar bērniem un jauniešiem novada bibliotēkās iezīmējas līdzīgas.

Ogres novada bibliotēkas, kurās ir stabils bērnu lasītāju skaits un netālu ir izglītības iestādes, joprojām ir gatavas organizēt dažādus ar lasīšanas veicināšanu saistītus pasākumus, sadarboties ar pedagogiem un citām kultūras un izglītības iestādēm, iesaistīties akcijās un projektos, kā arī bibliotēku darbinieces ir motivētas ieviest jaunas darba formas, popularizēt savu krājumu un aktivitātes sociālo mediju profilos, lai turpinātu uzrunāt jau esošos un potenciālos bibliotēkas lietotājus.

Pagastos, diemžēl, turpina samazināties iedzīvotāju skaits, un bibliotēkām nepieciešama liela motivācija un entuziasms, lai turpinātu strādāt lasīšanas veicināšanas jomā.

Novada bibliotēku vadītāji apgalvo, ka lielas problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem sagādā digitālās pasaules ietekme un tehnoloģijas. Kā jauninājums ir arī mākslīgais intelekts, par ko bibliotekāri zina vēl salīdzinoši maz, bet bērni un jaunieši jau aktīvi izmanto. Tas viss ietekmē skolēnu vēlmi lasīt grāmatas un periodiskos izdevumus, jo lasīšana vērtējama kā darbs, kas skolēnam rada papildus piepūli.

Labi zināms, ka lielu lomu bērnu lasīšanas iemaņās un paradumos spēlē viņu vecāki, līdzcilvēki un lasīšanas tradīcijas ģimenē. Lai situāciju mainītu, veicinātu lasītpraksi, rosinātu bērnos interesi par grāmatām un rakstīto tekstu, ir kopīgi jāstrādā visām iesaistītajām pusēm – ģimenei, pedagogiem, bibliotēkai, valdībai un ministrijām. Lai nemazinātu skolēnu jau tā ne pārāk lielo lasītpraksi un vēlmi to darīt, pedagogiem jāmaina uzstādījumi par “vēlamo/nevēlamo” literatūru, izlasāmo lappušu skaitu, attēlu biežumu, grāmatas sižetu u.c. kritērijus, kas ierobežo. Par šo problēmu OCB metodiķe un BLN vadītāja vēlreiz atgādināja Ogres novada skolu bibliotekāru profesionālās pilnveides seminārā “Sadarbība ar Bērnu literatūras nodaļu, iedvesma bibliotekārajām stundām”. Liela nozīme ir arī izglītības sistēmai un kopīgajam redzējumam par lasītpraksi veicināšanu skolēniem. Sabiedrības iesaistes kustība “Restarts lasīšanai” ir labs sākums kopīgo sistēmas problēmu risināšanai. Ja lasītpraksis ir radies, skolēns ar laiku “izaug” no bilžu un komiksu grāmatām un turpina lasīt arī vecumam atbilstošu literatūru.

Bibliotekārs veic apjomīgu pedagoģisko darbu, lasot, pētot, izstrādājot materiālus, prezentācijas, darba lapas, spēles u.c., taču joprojām saņem tikai bibliotekāra algu, kas darba tirgū nav konkurētspējīga un adekvāta ieguldītajam darbam. Konkurētspējīgs atalgojums ir valstiska problēma, kurai būtu jābūt risināmai Kultūras ministrijas darba kārtībā, par to nešaubās nozares speciālisti Ogres novadā.

BLN vadītāja atzīst, ka nodaļā strādājošie darbinieki ir izdegšanas priekšā, jūt pārgurumu savā darba vietā nebeidzamā audzinošā darba un nedisciplinētu skolēnu dēļ ikdienā. Bibliotēkām tam nelietderīgi jāvelta ļoti daudz laika un enerģijas. Tā rezultātā ikdienas bibliotekārais darbs paliek nepaveikts un ir viens no stresa faktoriem.

Novada bibliotēkās novērots, ka īpaši jaunākā skolas vecuma bērniem pašiem ir grūti atrast mērķtiecīgas brīvā laika aktivitātes, trūkst ideju, uzmanības, gribasspēka, iedvesmas un bieži jūtas garlaikoti. Ja bibliotekārs lasītāju apkalpošanas un citu pienākumu dēļ nespēj uzreiz piedāvāt saistošas ikdienas aktivitātes un būt klātesošs, tad telpā sākas kņada un iekšējo kārtības noteikumu pārkāpumi. Šādas situācijas traucē skolēniem, kuri bibliotēku apmeklē ar mērķi lasīt, meklēt uzziņu literatūrā, veikt mājas darbus un piedalīties konkursos. Arī digitālā drošība ir tēma, kas satrauc nozares speciālistus.

Pēdējā gada laikā vairākas reizes nedēļā OCB BLN kāds sūdzējās par neatļautu fotografēšanu vai filmēšanu, multivides satura pārsūtīšanu un publicēšanu saziņas platformās, sociālajos tīklos. Dažkārt bērnu vidū ir novērojams mobings. Arī tas tiešā veidā ietekmē bibliotēkas darbu un galveno funkciju veikšanu. Risinājums ir visas sabiedrības izglītošana, vairojot skolēnu izpratni par sekām šādai rīcībai. Diemžēl, šis process ir laikietilpīgs, bet situācija būtu jārisina pēc iespējas ātrāk.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkas problēma ir Lielvārdes skolu izveidotie vasaras ieteicamās literatūras saraksti, kuros iekļautas jaunākās BJVŽ 2024 kolekcijas grāmatas. Vasaras mēnešos bērni izrāda interesi par projektu, uz grāmatām veidojas lielas rindas lielā pieprasījuma dēļ, bet gala rezultātā skolēni anketu aizpilda skolās. Šāda tendence joprojām novērojama arī citās novada izglītības iestādēs, ne tikai Lielvārdē, par to liecina pieteikšanās projektam, vienas līdz divu grāmatu izlasīšana un atteikšanās no projekta. Šo problēmu varētu risināt, veicot pārrunas ar latviešu valodas un literatūras pedagogiem novadā. OCB BLN jau piekopa šādu praksi, apzināja pedagogus, kuri ieteicamās literatūras sarakstā iekļāvuši jaunās kolekcijas grāmatas, lūdza mainīt uzstādījumu un piedāvāt lasīšanai iepriekšējo gadu kolekciju grāmatas, kas ir ne mazāk vērtīgas un aktuālas.

Vairākas bibliotēkas kā aktuālu problēmu atzīst bērnu un jauniešu zemo lasītprasmi. Šo tendenci var novērot bibliotēkas organizētajās aktivitātēs, kā arī starp tiem bērniem un jauniešiem, kuri piedalās lasīšanas veicināšanas aktivitātēs. Tāpēc, veidojot nodarbības, saturiski tiek domāts pie tā, lai vairāk tajās piedalītos paši bērni, lasot un stāstot par izlasīto grāmatās.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkas problēma un izaicinājums jaunajā bibliotēkā ir bērnu un pusaudžu uzvedība. Jaunās telpas rada iespaidu, ka bibliotēka ir izklaides vai spēļu centrs. Bērni bibliotēkā vēlas skaļi sarunāties, kliegt, skriet, traucējot tiem bibliotēkas lietotājiem, kas bibliotēkā mācās, lasa vai strādā. Tāpat jaunās un plašās bibliotēkas telpas ir sagādājušas daudz iepriekš pietiekami neparedzētas problēmas, proti, daudz vairāk laika paņem ikdienas rutīnas darbs – jauno lasītāju reģistrācija, grāmatu apmaiņa, maz laika atlika darbam ar parādniekiem, kā arī Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas procesu koordinēšanai, pie kuras bibliotēkas lietotāji bija pieraduši. Ikdienā 2 līdz 3 reizes ir palielinājies ikdienas apmeklētāju skaits, kas jāspēj apkalpot, organizēt, saglabāt kārtību un klusumu bibliotēkā. Tāpat bērniem un jauniešiem nodrošinātā tīkamā vide, kur uzturēties (pufi, soliņi ar mīksto segumu, paklāji) tos relaksē tik ļoti, ka tiem bija ļoti grūti ievērot labas uzvedības normas. Personāla paplašināšanās ir būtisks risinājums esošajā situācijā.

Ķeguma pilsētas bibliotēkas pārskatā min viedtālruņus, kuri ir pieejami katram bērnam, sākot jau no bērnudārza vecuma. Bērni brīvajā laikā labprāt viedierīcēs spēlē spēles, nevis lasa grāmatas. Tāpat vērojams, ka bērni kopumā palikuši bravūrīgāki, skaļāki, ir uzvedības problēmas un viņi ignorē aizrādījumus. Darbiniekiem tas prasa būt labiem psihologiem un psiholoģiski noturīgiem. Aicinot piedalīties kādā aktivitātē, pretī tiek saņemts jautājumu, kāda būs balva. Ja piedalās, tad rezultātus grib sasniegt ātri un nepiepūloties, vai arī, neatraujoties no viedierīcēm, saka: “Mani tas neinteresē.” Jāsaka, ka laika gaitā sāk trūkt ideju, kā piedāvāt, ar ko un kā viņus pārsteigt un ieinteresēt lasīt, radoši darboties. Bibliotēkā apzinās, ka tā šo attieksmi izmainīt nevar, vēlmei jāsākas ar vecākiem ģimenē.

Lauberes pagasta bibliotēkā novēroja, ka jauniešu jaunākiem bērniem stāsta, cik nemoderni ir lasīt grāmatas, tādējādi demotivējot bērnus lasīt grāmatas. Bibliotekāres veica skaidrojošo darbu ar bērniem, lai pamatotu, kādi ieguvumi ir no grāmatu lasīšanas, kur noder lasītprasme.

Bērni bieži pamatoja savu nevēlēšanos lasīt grāmatas ar to, ka grāmatas nelasa viņu vecāki, tātad, trūkst pozitīvs piemērs ģimenē.

Ļoti grūti ir motivēt jauniešus grāmatu lasīšanai, tā savā gada pārskatā par 2024.gadu min **Ogresgala bibliotēkas** vadītāja Elita Igaune. Visaktīvākie lasītāji bibliotēkā ir vecuma posmā līdz 12 gadiem, pēc tam interese par grāmatām uz laiku pazūd. Bibliotēkas vadītāja uzskata – lai bērnus un skolēnus modinātu lasītprīku, vecākiem ir jāsniedz paraugs. Diemžēl, bibliotēkā ir piedzīvota nievājoša attieksme pret grāmatām un lasīšanu no vairāku vecāku un pieaugušo puses, tas skumdina un situāciju tikai pasliktina.

Lāčplēša bibliotēkas vadītāja norāda, ka bibliotēku bērni apmeklē bieži un labprāt, bet ar grāmatu izvēli un lasīšanu neiet viegli. Bibliotekāram jābūt ļoti neatlaidīgam, klātesošam un atraktīvam, lai iesaistītu un ieinteresētu bērnus un pusaudžus literatūrā.

Krapes pagasta bibliotēkas aktualitāte ir bibliotēkas šaurās telpas. Jauniešiem nav sava stūrīša, tāpēc bibliotēkā ilgstošāk uzturēties viņi nevēlas. Siltajos mēnešos jaunieši grāmatas lasa pļavā blakus bibliotēkas ēkai, bet aukstajos mēnešos uz bibliotēku nāk retāk un grāmatas lielākoties lasa mājās. Turpretī mazākajiem bibliotēkas lasītājiem trūkst galda spēļu un attīstošo rotaļlietu. Bibliotēkā ir pieejamas tikai divas galda spēles, kas ir paredzētas jauniešiem. Būtu jāiegādājas galda spēles un attīstošās rotaļlietas bērniem. Šo situāciju viegli iespējams risināt, paredzot budžetā lielāku finansējumu tieši galda spēļu iegādei, izveidot savas spēles, kas nemaz neprasa tik lielus ieguldījumus, bet vairāk radošuma, kā arī veidot kādu akciju, kurā bibliotēkai vietējā kopiena dāvina galda spēles labā stāvoklī, kuras paši vairs neizmanto. Tāpat Jauniešu stūrīša problēmu iespējams risināt, mēģinot pārkārtot esošo telpu un, paredzot kādu ērtu sēžamzonu ar vizuāli pievilcīgiem interjera risinājumiem vai elementiem, arī rakstot pieteikumu un piedaloties Ogres novada pašvaldības izsludinātajos projektu konkursos.

Jāpiemin, ka novada bibliotēkās īstenoto projektu skaits ir salīdzinoši neliels. Lielākoties projektus izstrādā un īsteno pilsētu bibliotēkas. Pagastu bibliotēkām tas mazina iespējas ieviest jaunus pakalpojumus un uzlabot vidi. Bibliotekāri nereti nevēlas uzņemties papildu pienākumus.

Bibliotēku vadītājas uzsver, ka, strādājot dinamiskā un mainīgā informācijas vidē, nozīmīgas ir arī profesionālās pilnveides iespējas, taču ne vienmēr tas ir iespējams.

Ciemupes bibliotēkā apzinās, ka bibliotēkas darba rādītājus ietekmē netālu esošās lielākās publiskās un skolu bibliotēkas Lielvārdē, Ķegumā un Ogrē. Bērni mājās atgriežas vakarpusē un tuvāko bibliotēku vairs neapmeklē, jo savas ikdienas gaitas pavada pilsētā, tomēr vecāki kā priekšrocību apmeklēt bibliotēku min ērto autostāvvietu, Daugavpils šosejas tuvumu un to, ka uz skolā ieteiktajām grāmatām nav ilgi jāgaida rindā. Bibliotēkas vadītājam šo faktu vajadzētu pārvērst kā bibliotēkas priekšrocību, jo tā atrodas netālu, ir ērti sasniedzama, un tās krājums ir pietiekoši plašs dažādām mērķauditorijām – tam nepieciešams vien entuziasms un radošums vizuālo materiālu un publikāciju izveidē.

Aizvien aktuāla problēma novadā ir jauniešu piesaiste bibliotēkai un tās pakalpojumiem. Pilsētas un pagastu centros jāturpina noskaidrot jauniešu viedokli un apzināt viņu vajadzības, lai rastu maksimāli veiksmīgāko pieeju un nodrošinātu šo mērķauditoriju ar nepieciešamajiem pakalpojumiem.

Problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem ir aktuālas katru gadu. Tiklīdz tiek atrisināta viena problēma, rodas nākošā. Tām ir tendence mainīties un aktualizēties, un lielā mērā tās ietekmē straujais tehnoloģiju attīstības vilnis, kam bibliotēkas “netiek līdzī”. Bibliotēku darbiniekiem un vadītājiem jāturpina sistemātiski apzināt situāciju un meklēt veiksmīgākos risinājumus, lai uzlabotu savu darba vidi un profesionālās prasmes.

8. NOVADPĒTNIECĪBA

Novadpētniecība ir viens no prioritārajiem bibliotēkas darba virzieniem, kas ietver kompleksu un vispusīgu novada (apkaimes, reģiona) dzīves dokumentēšanu un izpēti pagātnē, tagadnē un nākotnes perspektīvā visās zinātņu nozarēs un vietējās dzīves aspektos. Pārskata periodā jo sevišķi domāts par to, lai novadpētniecības krājumu iedzīvinātu un integrētu bibliotēkas piedāvātās spēlēs, nodarbībās. Saglabātam materiālam ir vērtība tad, ja cilvēki par to zina, tas rada interesi pētīt vēl, kā arī palīdz apzināties sava ciema, pilsētas, novada nozīmību un lepoties ar to.

OCB un Ogres novada bibliotēkās pārskata periodā turpināts darbs novadpētniecības jomā, apzinot kultūras un vēstures liecības, sistematizējot tās un nodrošinot saglabāšanu nākamajām paaudzēm.

8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā

2024.gadā Ogres Centrālās bibliotēkas novadpētniecības speciālistu darbs ir bijis sekmīgs un tika saglabāti svarīgākie un būtiskākie darbības virzieni – informācijas vākšana, apkopošana par Ogres novada kultūrvēsturi, ievērojamiem novadniekiem, notikumiem, vietām, iegūtās informācijas saglabāšana un pieejamības nodrošināšana interesentiem.

Prioritārs darba virziens bija Novadpētniecības datubāzes papildināšana ar analītiskajiem aprakstiem par aktuālo periodu, esošo bibliogrāfisko ierakstu labošana un papildināšana ar ierakstiem no pagastu bibliotēku mapēm, kā arī Ogres novada bibliotēku novadpētniecības darba pilnveidošana, ieviešot vienotus darbības principus, un dalīšanās novadpētniecības pieredzē un zināšanās ar novada skolu bibliotekāriem.

Pieaugot novadpētnieku un rakstnieku interesei par Ogres novada kultūrvēsturi, šobrīd vēl vairāk ir aktualizējusies novadpētniecības speciālista personīgā loma komunikācijā un sadarbībā ar klientiem, sniedzot individuālu palīdzību pētniecības jautājumu risināšanā, konsultācijas dažādu novadpētniecības resursu izmantošanā u.c., kā arī novadpētniecības krājuma popularizēšanā. Daudzu pasākumu organizēšanā gan kultūras, gan izglītības jomās un sadarbības projektu realizācijā arvien vairāk tiek izmantoti tieši OCB novadpētniecības krājuma resursi un plašās bibliotekāra zināšanas lokālās kultūrvēstures jautājumos.

Pārskata periodā bibliotēkas lietotājiem tika piedāvāts klātienē un attālināti izmantot novadpētniecības krājumu, datubāzes, tematiskās mapes, piedalīties bibliotēkas organizētajos pasākumos, iepazīties ar novadpētniecības izstāžu materiāliem, līdzdarboties izzinoši praktiskās nodarbībās, izspēlēt spēli “Leģendas par leģendām”, sadarboties novadpētniecības krājuma papildināšanā un novada vēstures izzināšanā, iepazīties ar OCB sagatavoto informāciju par novadpētniecības resursiem, aktualitātēm novadpētniecības jomā.

Pārskata gadā sagatavota “Ogres novada bibliotēku novadpētniecības darba rokasgrāmata”. Tā izstrādāta, pamatojoties uz Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Bibliotēku attīstības centra izdotajām “Latvijas bibliotēku novadpētniecības darba vadlīnijām”. Izveidotā rokasgrāmata ir atbalsts novada bibliotēku kolēģiem, lai palīdzētu izprast un iedvesmotu kopt novadpētniecības jomu savā kopienā.

Pārskata periodā OCB Lokālās kultūrvides informācijas resursu datu bāzē kopējais elektronisko ierakstu skaits ir 35634 ieraksti. Pārskata periodā no 01.01.2024. līdz 31.12.2024. izveidoti 1677 ieraksti.

8.2. Novadpētniecības krājums

Novadpētniecības krājumu veido: grāmatas, periodiskie izdevumi, kopijas no rakstiem periodiskajos izdevumos, audio un video materiāli, Ogres novada izglītības iestāžu skolēnu zinātniski pētnieciskie darbi (ZPD), fotogrāfijas, atklātnes.

Krājuma būtisku daļu veido reģionālie laikraksti: “Ogres Vēstis Visiem”, “Ogres Vēstis”, “Ogres Ziņas”, Ogres novada pašvaldības informatīvais izdevums “Savietis” un “Ogrēnietis”. Tiek glabāti visi reģionālā laikraksta un pašvaldības informatīvā izdevuma numuri.

Vērtīgs resurss ir novadpētniecības datu bāze, kuru veido un uztur OCB. Tajā regulāri tiek pievienoti analītiskie apraksti no reģionālā laikraksta “Ogres Vēstis Visiem”, Ogres novada pašvaldības informatīvā izdevuma “Savietis”, apraksti no LNB datu bāzes ar piekļuvi rakstu pilntekstiem.

Novadpētniecības krājums izvietots OCB Pieaugušo lasītavā un ir brīvi pieejams ikvienam interesentam. Novadpētniecības mapes iespējams izsniegt elektroniski, jo tās ir aprakstītas un katalogizētas. Bibliotēka komplektē jaunāko literatūru un senākus izdevumus par Ogri, novadu, novadniekiem un notikumiem.

Pārskata periodā krājums papildināts gan iepērkot grāmatas, gan saņemot dāvinājumus no privātpersonām un organizācijām. Piemēram, Ēriks Hānbergs “Manas vakardienas un šodienas”, “Pieklīdušās avis”; Anita Ausjuka un Ēriks Hānbergs “Edgars Liepiņš. Ziemeļu zvaigzne”; Laima Kota “Mans vārds ir Sarkans”; Jānis Dripe “Kultūrtelpa”; “100 Pastaigu takas”; “Latvijas segas Latvijas tūkstošgadei”. Vidējās paaudzes deju kolektīvs “Raksti” 2024.gadā svinēja savu 25 gadu jubileju un savu 20 gados izdejoto stāstu apkopojusi grāmatā “Izrakstīju deju ceļu”, kuru uzdāvināja Ogres Centrālajai bibliotēkai u.c.

Arī ON bibliotēkās turpinājās darbs pie novadpētniecības krājuma. **Taurupes** pagasta bibliotēkā izveidota jauna mape “Par Taurupi un taurupiešiem 2024.gada presē”, apkopotas fotogrāfijas no pasākumiem un izstādēm Taurupē. Novadpētniecības krājums popularizēts izstādēs un pasākumos: “1991.gada janvāra barikādes”, “Komunistiskā genocīda upuru piemiņai”, “Novadnieku kalendārs – pavasara sniega gleznotājs V. Purvītis (152)”, “Taurupes novadniekam, aktierim – I. Skrastiņam – 83”, “Novadniekam O. Kroderam – 103”, “Aktierim P. Liepiņam – 81”.

8.3. Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

Pārskata gadā OCB speciālisti veikuši regulāru darbu ar jaunu materiālu aprakstu ievadīšanu OCB lokālās kultūrvides un informācijas resursu datubāzē. Turpināts darbs pie digitālās kolekcijas “Ogres novadpētniecība”, ievadot lokālās kultūrvides dokumentus Latvijas Nacionālās bibliotēkas Digitālo objektu pārvaldības sistēmā DOM.

Kolekcijā “Ogres novadpētniecība” šobrīd iekļautas Ogres Centrālajā bibliotēkā glabātās ēku fotogrāfijas, kas atspoguļo bibliotēkas vēsturiskās mājvietas, kā arī saistošākās fotogrāfijas par Ogres grāmatnīcu “Auseklis”.

Ieskatoties kolekcijas “Ogres novadpētniecība” statistikā, redzams, ka skatījuma indekss ir ļoti augsts – 123, kas nozīmē, ka ievietotais saturs lietotājiem ir saistošs un interesants.

8.4. Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības izvērtējums

2024.gadā par novadpētniecības krājumā esošajiem materiāliem vairāk interesējušies individuālie pētnieki, vēsturnieki, grāmatu autori, Ogres novada pašvaldības darbinieki, gidi u.c. novadpētniecības entuziasti, retāk – skolēni un studenti.

OCB Novadpētniecības krājuma kvalitāte atbilst gan lietotāju vajadzībām un interesēm, gan bibliotēkas misijai un izvirzītajiem uzdevumiem. Novadpētniecības krājums tiek papildināts konsekventi un ir visaptverošs. Krājuma kvalitāte ļauj veiksmīgi izpildīt vienu no novadpētniecības darba pamatvirzieniem – dažāda veida uzziņu sniegšanu. Pārskata periodā, izmantojot OCB novadpētniecības resursus, tika sniegtas tematiskas uzziņas par Ogres novada personībām, vēsturi, kultūras un vēstures objektiem u.c.

Galvenie interesējošie temati, kas ietverti tematiskajās un personāliju mapēs, ir bijuši:

- ✓ Ogres novada pagastu vēsture: Ogresgala, Jumpravas, Tīnūžu, Rembates, Meņģeles, Birzgales, Krapes u.c.;
- ✓ Ogres, Lielvārdes, Ikšķiles vēsture;
- ✓ Grāmatu klēts izveidošanas vēsture, Lielvārdes josta, Ķeguma HES;

- ✓ personālijas: Agris Liepiņš, Ēriks Hānbergs, Edgars Liepiņš, Jānis Lūsis, Vilhelms Purvītis, Jānis Baltvilks, Vija Kilbloka, Laima Kota;
- ✓ Ogres pilsētas ēkas un ielas: Brīvības iela, Egļu iela, Rīgas iela, mācību iestādes – Birzgales pamatskola, Ogres Valsts ģimnāzija, Ogres tilti;
- ✓ vides objekti un pieminekļi: lācītis Ēriks, Baltā cielava;
- ✓ Lāčplēša Kara ordeņa kavalieri;
- ✓ Ogres novadā pierakstītās tautas dziesmas, teikas par Ogres novadu.

2024.gadā attālināti sniegta informācija un nosūtīti materiāli, piemēram, par Ciemupes dzelzceļa staciju, par dzejnieku un skolotāju Tālivaldi Zariņu, Lielvārdes lidlauku, “Mājas Viesis” žurnālistam Zigmundam Bekmanim par Suntažu krogu, par kādreizējo kolhoza “Kopdarbs” priekšsēdētāju Pēteri Ļūļaku u.c. Jēkabpils kultūras mantojuma biedrībai atrastas kontaktpersonas, lai varētu precizēt skolotājas Martas Potsepas, darba gaitas Krapes skolā.

OCB, sniedzot uzticamas un kvalitatīvas novadpētniecības uzziņas, 2024.gadā ir devusi lielu ieguldījumu Ogres novada pašvaldībai būtisku jautājumu risināšanā, piemēram, aktualizējoties jautājumam par mākslinieka un novadnieka Agra Liepiņa Uldevena senlatviešu pils Lielvārdē ekspozīcijas pārņemšanu pašvaldības īpašumā (lai īpašums neietu zudumā), dokumentācijas sagatavošanā tika izmantoti OCB novadpētniecības materiāli. Informācijas un satura veidošanai par Ogres novada domes apsaimniekoto sociālo uzņēmumu un kafejnīcas “Pie Zelta liepas” vēsturi un darbību, Ogres domes izpilddirektora vietnieci Danai Bārbalei sagatavoti un nosūtīti dati un ziņas no novadpētniecības krājuma. Kā arī, Ogres novada pašvaldības Preses dienestam sagatavoti un nosūtīti materiāli par personībām, Vikipēdijas sadaļas izveidošanai.

Būtisks novadpētniecības speciālista ieguldītā darba un rezultātu atspoguļojums ir kvalitatīvas uzziņas un lietotāju apmierinātība ar saņemto informāciju.

8.5. Novadpētniecības krājuma izmantošana

Pārskata periodā OCB novadpētniecības materiālus novada iepazīšanai regulāri izmantoja vēsturnieki, rakstnieki, sadarbības partneri, bibliotekāri, skolēni un studenti, kā arī atsevišķi interesenti. Novadpētniecības krājums tika izmantots uzziņu sagatavošanai un sniegšanai, izstāžu veidošanai, konkursu jautājumu un uzdevumu sastādīšanai OCB izveidotajai spēlei “Leģendas par leģendām”, novadpētniecības stundu sagatavošanai OCB Bērnu un Jauniešu literatūras nodaļā, nodarbības “Ogres Centrālā bibliotēka ceļā uz 100” veidošanai, grāmatu par novada personībām un vēsturi rakstīšanai, kā arī pasākumu sagatavošanā. Tā OCB novadpētniecības krājumu izmantoja Anita Ausjuka, veidojot grāmatu “Edgars Liepiņš. Ziemeļu zvaigzne”. Rakstnieks Ēriks Hānbergs caurskatīja novadpētniecības mapi “Ēriks Hānbergs” grāmatas “Manas vakardienas šodienās” tapšanas procesā.

OCB novadpētniecības speciāliste palīdzēja pētniecei Līgai Eglei atrast, izprast un atlasīt (darbs vēl turpinās) interesantus faktus, notikumus, kas varētu noderēt topošajai grāmatai par Ogres novada vēsturi.

Ogres novada skolu bibliotekāru semināra ietvaros, ko organizēja OCB, galvenā bibliogrāfe Līksma Dzelme stāstīja par novadpētniecības nozīmi darbā ar skolēniem, iepazīstināja ar novadpētniecības resursiem, datu bāzēm un informāciju, kas atrodama sagatavotajā pārskatā “Novadpētniecības resurss kā iespēja skolām”.

Zinātniski pētniecisko darbu veicējiem, skolēniem, studentiem, kā arī citiem interesentiem palīdzēts atrast un izmantot atbilstošos informācijas avotus un resursus.

Ogres Vēstures un Mākslas muzeja speciālisti Novadpētniecības krājumu izmantojuši kā izzīņas un pētniecības avotu. Ogres novada pašvaldībai sagatavotas un sniegtas uzticamas un kvalitatīvas novadpētniecības uzzīņas par vēsturiskiem notikumiem un objektiem, ievērojamiem cilvēkiem. Tā, piemēram, Ogres novada pašvaldības deputātiem nolemjot, ka Uldevena senlatviešu pils Lielvārdē ir saglabājama kā nozīmīgs latviskās identitātes objekts Eiropas kultūrtelpā, pašvaldībai savā īpašumā pārņemot pili, dokumentācijas sagatavošanas procesā lieti noderēja novadpētniecības krājumā esošās vēsturiskās publikācijas no mapes “Agris Liepiņš”. Bibliotekāri novadpētniecības krājumu izmantoja izstāžu, prezentāciju un bibliotēkas pasākumu sagatavošanai.



Japāņu mākslinieks un fotogrāfs *Ikuru Kuwajima* šovasar izzināja ainavu un vēsturi Ogres novada lauku teritorijās – viņš devās ekspedīcijās gar Daugavu un Ogri, bet vispirms Ogres Centrālajā bibliotēkā iepazinās ar teikām un leģendām par Ogres novadu. Viņa darbu ierosmes pamatā tika izmantotas vairākas teikas par Daugavu un Ķentes pilskalnu un Andreja Pumpura eposu “Lāčplēsis”.

15.novembrī Ogres Vēstures un mākslas muzeja Mazajā zālē tika atklāta mākslinieka izstāde “Ogres novada lauka pētījumi”.

Par novadpētniecības darbu interesējās arī bibliotekāri no Igaunijas, kā arī citi Latvijas bibliotēku un iestāžu darbinieki. Par novadpētniecības darbu tiek stāstīts ekskursantu un skolēnu grupām.

Lai saglabātu novadpētniecības krājumu, 2024.gadā iesieti vienpadsmit laikraksta "Ogres Vēstis Visiem" gada komplekti.

Ogresgala bibliotēka un Ciemupes bibliotēka, savukārt, iesaistījās Ogresgala pagasta simtgades pasākumu organizēšanā. Gada garumā Ogresgala pagastā norisinājās dažādi pasākumi, kas bija veltīti pagasta simtgadei. Viens no šādiem pasākumiem bija “Ogresgala pagasta stāsti”. Šī pasākuma ietvaros, Ogresgala bibliotēkas darbinieki aptaujāja cilvēkus un izpētīja bibliotēkas, pagasta skolas novadpētniecības materiālus un izveidoja izstādi “Atmiņu mozaikas”, kura bija apskatāma bibliotēkā, kā arī uz pasākuma laiku tika izvietota Ogresgala tautas namā.

Sadarbībā ar Ogresgala pagasta pārvaldi un Tautas namu – līdzdalība ar novadpētniecības izstādes izveidi Ogresgala pagasta pasākumā “Pagasta stāsti”.

Ciemupes bibliotēkā sadarbībā ar Ogresgala pagasta pārvaldi un kultūras iestādēm tika organizēti pasākumi “Ogresgala pagasta stāstu” cikla ietvaros: “Mūs vienoja Kopdarbs”, “Kultūras dzīve Ciemupē gadsimta garumā”. Visā gada vienojošā tēma bija



Ogresgala pagasta simtgade, sociālajos tīklos izveidota mirkļbirka (#ogresgalapagastam100). Iedzīvotāji tika iesaistīti pasākumu veidošanā, tika lūgts atnest materiālus par kolhoza un kultūras dzīvi Ciemupē, piedalīties pasākumos ar atmiņu stāstiem.

Pasākumam “Kultūras dzīve Ciemupē gadsimta garumā” sagatavota novadpētniecības materiālu izstāde, prezentācija ar vairāk kā 500 ieskenētām vēsturiskajām bildēm, stāstu ieraksts diktofonā, teksts planšetei par Ķēķa skolu, fragmentu par kultūras dzīvi pirms simts gadiem Ciemupē lasījumam no Dāvja Ādama grāmatas “Atmiņu paradīze” uzaicināts aktieris Jēkabs Reinis.

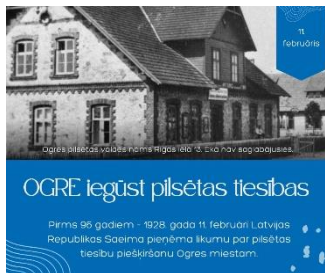
Ikšķiles pilsētas bibliotēkas Lasītāju kluba tikšanās ietvaros pārskata periodā bibliotēka organizēja novadpētniecisku, izzinošu pastaigu Ikšķiles vecajos kapos, ko vadīja bijusī skolotāja Līga Driķe. Ir zināms fakts, ka šajos kapos ir atdusas vieta ļoti daudziem zināmiem un īpašiem ikšķiliešiem, novadniekiem, kā arī pati kapsēta ir ar savu vēsturi.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkas bibliotekāres I. Muižzemniece un M. Melne novadīja lekciju “Lībieši Ikšķilē un Latvijā” NordPlus projekta starptautisko skolotāju komandai. Lekcija tapusi sadarbībā ar Ikšķiles vidusskolas skolotājiem. Viesi uzzināja, kā lībiešu mantojums saglabājies Ikšķilē un kā tas ietekmējis kultūras telpu līdz pat mūsdienām. Diskusijā tika pievērsta uzmanība arī nemateriālā mantojuma saglabāšanai un tā nozīmei reģiona identitātes veidošanā.

Tuvojoties Ikšķiles 840.gadadienai, 2024.gadā tika rīkots konkurss – “Krustvārdu mīkla. Ikšķile” trīs daļās.

8.6. Novadpētniecības darba popularizēšana

Bibliotēka veido virtuālās izstādes, kas popularizē bibliotēkas piedāvājumu, resursus un sniedz informāciju par novadniekiem. Tās rosina interesi un izglīto sabiedrību par svarīgiem kultūras notikumiem novadā, sniedz ieskatu krājumā. Pārskata periodā tika izveidotas faktiem bagātas un vizuāli pievilcīgas virtuālās izstādes, prezentējot un popularizējot novadpētniecības krājumu sociālajos medijos.



25.februārī – Ogres pilsētas dibināšanas dienā Ogres Centrālās bibliotēkas kolektīvs sveic savu pilsētu Ogrī dzimšanas dienā!

Ir apritējuši 96 gadi, kopš 1928.gada februārī Ogre ieguva pilsētas tiesības. Aicinām ieskatīties virtuālajā izstādē par pilsētas dibināšanas laiku “Ogre iegūst pilsētas tiesības”.

/Dace Līva: Paldies Līksmai par lieliski sagatavoto izstādi!/

25.marts – Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena. Aicinām ieskatīties virtuālajā izstādē par 25.marta notikumiem. Pieminam un atceramies! Ir pagājuši 75 gadi kopš staļinskā režīma noziegumiem pret Latvijas tautu. Tas ir noziegums, kas atstājis pēdas tautas vēsturē un apziņā, pāridarījums, kas saucams par Latvijas jaunlaiku vēstures vienu no tumšākajiem brīžiem.



19.jūlijā dzimšanas dienu svin uzņēmēja un grāmatu apgāda Zvaigzne ABC īpašiece, valdes priekšsēdētāja Vija Kilbloka. Kādā no intervijām Vija Kilbloka atzinusi, ka lasīšanu un grāmatu mīlestību viņa apguvusi tieši Ogrē. Arī pēc Ogres vidusskolas absolvēšanas grāmatizdevēja daudzviet ar sirsnību un lepnumu pieminējusi Ogrē aizvadīto laiku un skolotājus, kas daudz devuši turpmākajā dzīvē.

Vijas Kilblokas grāmatu mīlestība ir iedvesma arī mums, lasītājiem, bibliotekāriem un visiem, kam grāmata ir vērtība. Sveicam dzimšanas dienā un vēlām neizsīkstošu spar arvien runāt, rakstīt un domāt par labām grāmatām.

/Vija Kilbloka: Paldies, mīļā Ogre! ❤️📖/



Jānis Lūsis – visu laiku izcilākais šķēpmetējs skatīt šeit: [Facebook](#).

Laikā, kad visa pasaule seko līdzī Olimpišķo spēļu kaislībām Parīzē, ir īstais brīdis ieskatīties olimpieša Jāņa Lūša sasniegumos. Izcilā sportista uzvaras un rekordi saucami par leģendāriem, un tie iedvesmojuši panākumiem ne vienu vien jauno atlētu.

Pirms 56 gadiem 1968.gada vasaras XIX Olimpiskajās spēlēs Mehiko Jānis Lūsis Latvijai izcīnīja zelta medaļu. Tas ir paraugs, kā ar apņēmību, sevis pārvarēšanu, neatlaidību un drosmi sasniegt šķietami neiespējamus mērķus.

Mūža nogali sportists aizvadīja Ogres novadā. Jāni Lūsi saucam arī par mūsējo, tieši tāpēc bibliotēkas izveidotajā spēlē "Leģendas par leģendām" atradīsiet atsauci arī uz šo leģendāro sportistu.

Ar rakstnieces Laimas Kotas skolas laika atmiņu stāstiem un sirsnīgajiem vārdiem par skolotājiem Ogres Centrālās bibliotēkas kolektīvs sveic pedagogus Skolotāju dienā.

Katram no mums ir bijis tāds skolotājs, kurš ir iedvesmojis tiekties uz panākumiem. Ikvienu pedagoga ieguldījums ir nenovērtējams, jo paliek dziļi sirdī un glabājas tur visu mūžu.



Laima Kota, kas pēdējās trijās ziemās ir pārtulkojusi pasauleslavenā turku rakstnieka, Nobela prēmijas laureāta Orhan Pamuka romānu "Mans vārds ir Sarkans", par saviem skolotājiem allaž runājusi ar cieņu un mīlestību. Grāmatas atvēršanas svētkos piedalījās arī Laimas Kotas skolotāja Olga Inese Lemhena, kurai rakstniece veltījusi atzinības pilnus vārdus.



11.novembris – Lāčplēša diena. Piedāvājam ieskatīties sagatavotajā virtuālajā izstādē.

Šodien pieminam un godinām mūsu tēvzemes brīvības cīnītājus, tos, kas pirms 105 gadiem spēja un prata nosargāt ticību brīvai Latvijai. Šo uzvaras kaldinātāju vidū bija arī ogrēnietis Jānis Sniedze, kas līdz ar pārējiem dzimtenes aizstāvjiem par veikto varoņdarbu kaujas laukā 1922.gadā apbalvots ar III šķiras Lāčplēša Kara ordeni.

Sociālajā vietnē Facebook pievērsta uzmanību un izceltas publikācijas par novadniekiem, piesaistot sabiedrības interesi.



Jaunākajā žurnāla "Lilit" septembra numurā lasiet interviju ar make up māksliniecei Ditu Graudu. Dita mācījusies un dzīvojusi Ogrē, tāpēc ar prieku saucam viņu par mūsējo.

Intervijā lasiet par Ditas Graudas profesionālo ceļu, darba pieredzi, ģimeni, meitiņas piedzimšanu, attiecībām, par vīrieti, ar kuru kopā piedzīvojot ģimeni, apprecēties un kopā novecot.



Jaunākajā žurnāla "Ievas Stāsti" 20. numurā lasiet stāstu "Čempions" par mūsu novadnieku, birzgalieti – paraolimpieti Aigaru Apini.

Par mūsu novadnieku, birzgalieti – paraolimpieti Aigaru Apini. Šis ir stāsts par neatlaidību, spēku, mērķtiecību un mūsdienu varonību. Aigars Apinis un viņa sportiskie panākumi ir gribasspēka apliecinājums un pierādījums, ka ar smagu darbu iespējams sasniegt virsotnes.

Ar gandarījumu sekojam līdzi Aigara Apiņa un citu paraolimpiešu sasniegumiem un novēlam ikvienam no viņiem spar un neatlaidību arī turpmāk.

OCB visa gada garumā organizēti interesanti un saturīgi pasākumi. Tāpat tiek strādāts pie tā, lai izceltu novadpētniecību: publikācijas sociālajos tīklos, nodarbības un izglītojošās novadpētniecības stundas, spēles, sarunas, izstādes un pasākumi ar novadpētniecības saturu, semināri. Novadpētniecības darba popularizēšanai pārskata gadā izmantotās darba formas: virtuālās izstādes, foto izstāde, spēle, prezentācija + izzinoša nodarbība. Nozīmīga loma ir uzziņu darbam, kas OCB un sadarbības partneru mērķtiecīgas sadarbības kopumā rezultējas ar izcilu piedāvājumu. Par OCB rīkotajiem pasākumiem, veidotajām izstādēm un citām aktualitātēm iespējams uzzināt bibliotēkas vietnē www.ocb.lv, kā arī apmeklējot Ogres novada pašvaldības mājaslapu www.ogresnovads.lv, OCB profilu sociālajos tīklos www.facebook.com, Ogres ziņu portālu www.ogrenet.lv. Ar OCB jaunumiem var iepazīties Ogres novada pašvaldības informatīvajā izdevumā "Savietis" un reģionālajā laikrakstā "Ogres Vēstis Visiem".

Jau otro gadu uz vērtīgu un izzinošu interaktīvo novadpētniecības nodarbību “Ogres Centrālā bibliotēka



ceļā uz 100” ciemos tika aicināti gan skolēni, gan pieaugušie. OCB Mācību klases telpā tika izvietoti vēsturiski priekšmeti, radot attiecīgu laikmeta noskaņu. Prezentācija “No mājas uz MĀJĀM” sniedza ieskatu, kā laika ritējumā mainījusies bibliotēka, kādās ēkās tā atradusies, kādas dižas personības tajā strādājušas, izzinot ceļu un laiku līdz jaunajai un modernajai Ogres Centrālās bibliotēkas būvei. Iegūtās zināšanas nodarbības dalībnieki izmantoja darbojoties praktiski: saliekot puzzle uz interaktīvās tāfeles un

izspēlējot kartīšu spēli. Tāpat nodarbību apmeklētājiem bija iespēja izmēģināt rakstīšanu ar rakstāmmašīnu, rēķināšanu ar skaitāmkauliņiem, kā arī atpazīt un lasīt tekstus vecajā drukā.

Šogad iespēju izdzīvot bibliotēkas vēsturi izmantoja gan skolēnu, gan pieaugušo auditorijas, piemēram, Ogres Centra pamatskolas piekto un septīto klašu skolēni, māj mācības bērnu grupa, jau otro gadu OCB apmeklē Rīgas Tūrisma skolas audzēkņi. 5.decembrī nodarbībā piedalījās Ogres novada pašvaldības Personālvadības nodaļas kolektīvs, kas ar uzdevumiem tika galā lieliski. Personālvadības komandai labi padevās gan skaitīšana ar skaitāmkauliņiem, gan senās drukas lasīšana, bet interaktīvā puzzle tika salikta rekorda cienīgā ātrumā!



Šie vēsturiskie priekšmeti palīdz izstāstīt OCB vēsturi, popularizēt novadpētniecības krājumu, arī telpas iekārtojums ir pamanāms ikvienam bibliotēkas apmeklētājam. Tas piesaista uzmanību un ieinteresē. Apmeklētāji fotogrāfē senos priekšmetus un atceras ar tiem saistītus notikumus.



OCB otrajā stāvā pie ieejas Pieaugušo lasītavā izvietotā fotoizstāde “Ogres Centrālās bibliotēkas vēsturiskās mājvietas” ļauj izzināt bibliotēkas un arī Ogres pilsētas vēsturi caur to mājvietām. Izstāde ir piesaistījusi ne tikai vietējās sabiedrības interesi, bet arī pilsētas viesu atzinību. Novadpētniecība ir nozīmīga, interesanta, tikai jāatrod veids, kā par to stāstīt.

Arī spēle “Leģendas par leģendām” ir interaktīvs veids, kā ieinteresēt par novadpētniecību.

Ogres Centrālā bibliotēka izaicina visus radošos, drosmīgos un asprātīgos un piedāvā piedalīties spēlē "Leģendas par leģendām".



Spēle veidota kā atjautīgs orientēšanās piedzīvojums bibliotēkas telpās ar izzinošiem elementiem. Spēli aicinām spēlēt ar ģimeni vai draugiem.

Vēlamais dalībnieku skaits komandā – no 2 līdz 5.

Vēlamais spēles dalībnieku vecums – no 15 gadiem vai kopā ar pieaugušajiem.

Aptuvenais spēles ilgums – 40 minūtes.

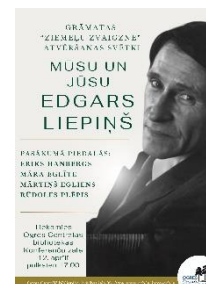
Spēle tapusi sadarbībā ar Ogres tehnikuma jauniešiem Nilu Šļapinu un Martu Zālīti.

Nostiprinot zināšanas par Ogres novadu, tās cilvēkiem un ievērojamākajām vietām Ogrē, novadpētniecības krājuma materiāli integrēti OCB Bērnu un Jauniešu literatūras nodaļas nodarbībās un tematisko pasākumu organizēšanā.



Novadpētniecības krājums tiek popularizēts OCB rīkotajos pasākumos. Tā pasākumā 25.oktobrī Ogres Centrālās bibliotēkas Konferenču zālē pulcējās kupls apmeklētāju skaits. Bibliotēkā viesojās tautā iemīļotie rakstnieki un publicisti Ēriks Hānbergs un Arnolds Auziņš. Kopā tika atvērta Ērika Hānberga jaunākā grāmata "Pieklīdušās aitas".

12.aprīlī OCB notika leģendārajam aktierim Edgaram Liepiņam veltītās grāmatas “Ziemeļu zvaigzne” atvēršanas svētki. Pasākumā “Mūsu un jūsu Edgars Liepiņš” piedalījās aktiera laikabiedri un kolēģi Rūdolfs Plēpis, Ēriks Hānbergs, Māra Eglīte un Mārtiņš Egliens.



8.7. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Birzgales pagasta bibliotēkas pārskatā minēts, ka novadpētniecības resursu apzināšanai nozīmīga loma ir cilvēkresursiem, diemžēl, viena cilvēka vadītai bibliotēkai visu novadpētniecības krājumu aptvert nav iespējams. Nākotnes risinājumu bibliotēkas vadītāja redz sadarbībā ar muzeju “Rūķi” un Birzgales pamatskolas skolēniem, iesaistot tos novadpētniecības materiālu krājuma pētīšanā. Ir ON bibliotēkas, kuras pārskatā min līdzīgu risinājumu, – brīvprātīgo piesaistīšana novadpētniecības materiālu sistematizēšanā, apkopošanā un aktualizēšanā.

Pārskata periodā **Suntažu** pagasta bibliotēkā turpinājās laikraksta “Suntažnieks” drukāšana krāsainā formātā un iesiešana. Attīstoties tehnoloģijām, jāvelta laiks, materiālus pārnesot mūsdienīgos datu nesējos. Ļoti daudz materiālu par pagasta vēsturi ir foto negatīvu veidā, kurus ir nepieciešamība pārvērst fotogrāfijās. Nākotnē vēlams rast risinājumus, lai rastu kapacitāti šo apjomīgo darbu veikšanai.

Ķeguma pilsētas bibliotēkas pārskatā minēts, ka pēdējo gadu laikā aktuālās informācijas novadpētniecībā ir ļoti maz, jo vairs nav bijušā vietējā informatīvā izdevuma “Ķeguma Novada Ziņas”, kurā plaši tika atspoguļota kopienas saimnieciskā, kultūras un sporta dzīve gan no iestāžu, gan biedrību puses. Novada laikrakstā “Ogres Vēstis Visiem” tagad ir salīdzinoši maz informācijas par Ķeguma notikumiem, vēsturi un cilvēkiem.

Kopumā, analizējot 2024.gada darba rādītājus, var secināt, ka Novadpētniecības darbs ir nebeidzams, mainās tikai aktuālie darbības virzieni.

OCB kā prioritāti izvirzījusi tieši novadpētniecības darba popularizēšanu. Novadpētniecības materiālu krājums ir kalpojis kā noderīgs informācijas resurss daudziem pasākumiem un projektiem. Tāpat būtiski turpināt sadarbību ar Ogres novada pašvaldības pārstāvjiem, pašvaldības kultūras un tūrisma iestādēm, kā arī citām organizācijām, tai skaitā, ar Ogres novada publiskajām un skolu bibliotēkām. Ar jauniem materiāliem tiks papildināta digitālā kolekcija "Ogres novadpētniecība", ievadot lokālās kultūrvides dokumentus Latvijas Nacionālās bibliotēkas Digitālo objektu pārvaldības sistēmā DOM.

Pārskata periodā OCB novadpētniecības darbs raksturojams ar vārdu "sadarbība". Apvienojot novadpētniecības speciālista zināšanas, kolēģu zināšanas darbā ar bērniem, pasākumu organizēšanā, iespējams efektīvi sasniegt rezultātu un iedzīvināt novadpētniecību dažādās spēlēs, nodarbībās, atraktīvos video stāstos u.tml. Novadpētniecība ir nozīmīga, tā ir klātesoša visās jomās, interesanta, tikai jāatrod veids, kā par to stāstīt ne tikai pašas bibliotēkas organizētajos pasākumos un izstādēs, bet arī aktīvi iesaistoties kultūras dzīves notikumos visā novadā.

9. PROJEKTI

Arī 2024.gadā Ogres novada bibliotēkās turpinājās projektu izstrāde un realizācija. Projekti tika izstrādāti gan ar mērķi veicināt bibliotēku apmeklējumu, gan izglītēt lietotājus, tāpat liela uzmanība tika pievērsta bērnu un pusaudžu auditorijai. Novadā kopumā izstrādāti 13 projektu pieteikumi, no kuriem atbalstīti un īstenoti 6.

OCB izstrādāja 6 projektu pieteikumus, no kuriem 2 atbalstīti un īstenoti, kā arī viens no tiem ir īstenošanas procesā. No Ogres novada bibliotēkām pārskata gadā projektu izstrādē un īstenošanā iesaistījās Ogresgala bibliotēka, Ķeguma pilsētas bibliotēka, Lielvārdes pilsētas bibliotēka, Lāčplēša bibliotēka un Lauberes pagasta bibliotēka. Apkopojums par Ogres novada bibliotēku dalību projektos redzams 23.tabulā.

Projekta nosaukums, bibliotēka	Finansētājs	Finansējuma apjoms (EUR)	Projekta apraksts (t.sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Ogres Centrālā bibliotēka				
“LIBRI. Bibliotēku tilti: trešo valstu valstspiederīgo integrācijas un iekļaušanas veicināšana Eiropā, izmantojot bibliotēkas un vietējās partnerības”	Kultūras informācijas sistēmu centrs	N/A	Ogres Centrālās bibliotēkas stratēģijas izstrāde un ieviešana darbā ar trešo valstu valstspiederīgajiem.	Atbalstīts
“AI training for professionals of culture institutions of Ogre Municipality”	Centre For Public Impact	25 000	Ogres novada kultūras nozares speciālistu mācību īstenošana par MI lietošanu un izmantošanu ikdienas darbā.	Neatbalstīts

“Tikšanās lappusēs 2024”	VKKF	1350	Organizēt 3 tikšanās ar 5 mūsdienu latviešu literatūras autoriem Armandu Puči, Daci Rukšāni, Ilzi Aizsilu, Zani Nuts un Gunitu Lagzdiņu-Skroderēnu. Popularizēt mūsdienu latviešu literatūru un autorus Ogres Centrālās bibliotēkas apmeklētājiem, lasītājiem un viesiem.	Neatbalstīts, neīstenots
“Radošais rudens 2024”	VKKF	1250	Dzejas lasījumu ietvaros organizēti trīs latviešu dzejnieku (Ivars Šteinbergs Ērika Bērziņa un Marts Pujāts) lasījumi Ogres Centrālajā bibliotēkā. Organizētas tikšanās ar rakstniekiem Ilzi Skrastiņu un Gustu Ābeli.	Atbalstīts un īstenots
“Prozas lasījumi 2024”	VKKF	1000	Prozas lasījumu ietvaros organizēti četru latviešu prozaīku (Andra Manfelde, Dace Rukšāne, Inga Žolude, Māris Bērziņš) lasījumi Ogres Centrālajā bibliotēkā.	Atbalstīts un īstenots
“ <i>Library Opportunities for Educational Activities on Digital Safety</i> ”	Nordplus Pieaugušo izglītības programma	36 870	Trīs Baltijas valstu sadarbības projekts par drošību digitālajā vidē, apkopojot esošos mācību resursus un organizējot mācības bibliotekāriem un bibliotēku lietotājiem.	Neatbalstīts
Ogres Centrālā bibliotēka un Ogresgala bibliotēka				

Petterapijas nodarbības bērniem: “Ķēpa uz grāmatas” Projekts “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu papildu aktivitāšu veikšanai Ogres novada pašvaldības iestādēm”	Ogres novada pašvaldība	650	Īstenošanas laiks: 07.08.2024. –30.11.2024. Projekta mērķis: veicināt 8–10 gadus vecu bērnu lasītprasmes attīstīšanu, lasītpatiku un lasīšanas paradumu maiņu, izmantojot petterapiju. Īstenotas 8 petterapijas nodarbības sekojošās vietās: 4 – bērniem Ogres Centrālajā bibliotēkā un 4 – bērniem Ogresgala bibliotēkā. Nodarbībās piedalījās 24 bērni.	Atbalstīts
Ķeguma pilsētas bibliotēka				
Literārs cikls “Tikšanās ar literātu”	VKKF	600	Tikšanās ar rakstniecēm Daci Rukšāni-Ščipčinsku, Noru Ikstenu un aktieri, tulkotāju Gundaru Āboltiņu.	Neatbalstīts
Lielvārdes pilsētas bibliotēka, Lāčplēša bibliotēka				
Sarunas par rakstniecību un tulkošanu	VKKF	1020	Tikšanās ar G. Āboliņu, A. Staku, I. Valteri, N. Ikstenu.	Atbalstīts
Lielvārdes pilsētas bibliotēka				

“Lasi un radi”	Ogres novada pašvaldība	640	Ogres pašvaldība	Atbalstīts
Lāčplēša bibliotēka				
“Veido vidi ap mums Ogres novadā”	Ogres novada pašvaldība	2000	Neregistrēta iedzīvotāju grupa “Savējie” iesniedza projektu “Brīvā laika pavadīšana Lāčplēsī”. Realizācijas laiks: Jūnijs – Septembris Projektā iegūts maksimālais finansējums, kas izmantots datoru telpas remontam un pārveidei par atpūtas telpu.	Atbalstīts
“Manas mājas ar IKEA”				Neatbalstīts
Lauberes pagasta bibliotēka				
Trimdas senai grāmatai – otru mūžu	Ogres novada pašvaldība	1997	Mērķis – nodrošināt kultūras mantojuma saglabāšanu un pieejamību, sabiedrībai līdzdarbojoties kultūras procesos. Veicināt neformālās izglītības pasākumu un aktivitāšu organizēšanu. Projekts īstenots no 1.maija līdz 30.novembrim. Iesietas 142 grāmatas, 7 žurnālu gada komplekti. Projektu īsteno bibliotēkā reģistrētā biedrība “Lauberiete”.	Atbalstīts un realizēts

23.tab. Ogres novada bibliotēku dalība projektos 2024.gadā

Izvērtējot tabulā atainoto, var secināt, ka projekti tiek izstrādāti, lai rastu iespēju lasītājiem tikties ar ievērojamiem latviešu autoriem, veicinot grāmatu lasīšanu, kā arī, lai sniegtu jaunas zināšanas un prasmes gan bibliotekāriem, gan bibliotēku apmeklētājiem. Tāpat aktuāli ir projekti, kas saistīti ar vides labiekārtošanu. Lielākā daļa projektu iesniegti VKKF un Ogres novada pašvaldības izsludinātajos konkursos.

Ar Ogres novada pašvaldības atbalstu jau trešo gadu īstenots projekts “Petterapijas nodarbības bērniem “Ķepa uz grāmatas””. Projektu izstrādāja un iesniedza **Ogres CB**, bet tas īstenots gan Ogres Centrālajā bibliotēkā, gan **Ogresgala bibliotēkā**. Nodarbības tika īstenotas petterapeites Solvitas Dreimanis vadībā kopā ar speciāli apmācītu suni Deiziju un citiem pie mājas vides un bērniem pieradinātiem dzīvniekiem – Ahatīnas gliemežiem, bruņurupuci, zarkukaiņiem, skudrām, Madagaskaras šnācējprusakiem, bārdainajām agāmām un citiem. Ar rotaļu palīdzību bērni savstarpēji tika iepazīstināti un integrēti nodarbības vidē. Sarkanbaltajam īru setera šķirnes sunim klātesot, bērni atkārtoja burtus un skaņas, īstenoja skaņai atbilstošus uzdevumus un trikus, spēlēja izzinošas un loģikas spēles, paši lasot spēļu noteikumus, izmantojot sarunu kartītes, diskusiju ceļā risināja problēmsituācijas, mācījās izprast un atcerēties vienkāršas instrukcijas, lasīja izzinošu literatūru un pārrunāja drošības un labturības jautājumus saskarsmē ar dažādiem dzīvniekiem. Bērni apguva prasmi strādāt komandā un uzticēties cits citam, veica atmiņas un koncentrēšanās spēju attīstošus uzdevumus, kas ir svarīgi faktori uz izpratni balstītas lasīšanas apguvē. Pēc uzdevumu izpildīšanas petterapeite iepazīstināja ar kādu citu līdzīgu paņemto dzīvnieku.

Rezultāti: lielāka interese par lasīšanu, attīstītāka prasme klausīties un izprast tekstu, empātija, uztvere un novērošanas spējas, lielāka emocionālā noturība, tolerance un pozitīvāka attieksme pret dzīvo dabu.

Kā atzīst Ogresgala bibliotēkas vadītāja, “bērnu vecāki šo projektu atzīst par ļoti vērtīgu ieguldījumu lasītprieka, komunikācijas un bērnu vispārējās attīstības veicināšanai”.



58.att. projekta “Ķepa uz grāmatas” nodarbības OCB

2024.gadā OCB izstrādāti un iesniegti trīs VKKF projekti. Divi no tiem arī atbalstīti un realizēti. Rudenī, pateicoties VKKF atbalstītajam projekta “Radošais rudens 2024”, Ogres Centrālajā bibliotēkā notika Dzejas lasījumi, ar trīs latviešu dzejnieku Ivara Šteinberga, Ērikas Bērziņas un Marta Pujāta piedalīšanos. Dzejas lasījumi “Satiec dzeju Ogrē” bibliotēkā norisinājās 20.septembrī, tikšanās ar rakstnieku Gustu Ābeli notika 3.septembrī, savukārt, 7.oktobrī bibliotēkā tika uzņemta rakstniece Ilze Skrastiņa. Ogres novada viesiem un ogrēniešiem dzejas lasījumi bija iespēja klātienē dzirdēt trīs latviešu dzejnieku dzejas oriģināllasījumus, savukārt, Ogres izglītības iestāžu skolēniem - satikt bērnu un jauniešu literatūras rakstniekus. Dzejas lasījumi bibliotēkā pulcēja 48 klausītājus un dzejas cienītājus, savukārt, uz tikšanos ar rakstnieku Gustu Ābeli ieradās 98 Ogres izglītojošo iestāžu 9.klašu skolēni. Pasākuma laikā bija iespēja iepazīt rakstnieka personību un uzzināt vairāk par jaunā autora izaugsmes ceļu. Ar rakstnieci Ilzi Skrastiņu tikās 75 Ogres izglītības iestāžu 3.klašu skolēni. Rakstniece bija sagatavojusi interesantu prezentāciju par grāmatu tapšanu un to tēliem, sarunā iesaistot arī skolēnus.



59., 60.att.“Satiec dzeju Ogrē” pasākumā

Ogres Centrālā bibliotēka 2024.gada decembrī festivālā “Prozas lasījumi 2024” īstenoja pasākumu “Satiec prozu Ogrē”. Pasākums notika 9. decembrī, un tā laikā OCB viesiem bija iespēja klātienē dzirdēt četru latviešu autoru (Andra Manfelde, Inga Žolude, Dace Rukšāne-Ščipčinska un Māris Bērziņš) prozas oriģināllasījumus. Kopumā pasākumā piedalījās 71 apmeklētājs, kas pārsniedza sākotnēji plānoto minimālo dalībnieku skaitu.



61., 62.att. Pasākums “Prozas lasījumi 2024”

Savukārt, projekta “LIBRI. Bibliotēku tilti: trešo valstu valstspiederīgo integrācijas un iekļaušanas veicināšana Eiropā, izmantojot bibliotēkas un vietējās partnerības” mērķis ir izstrādāt un īstenot integrācijas stratēģiju un plānu, kas paredz trešo valstu pilsoņu sekmīgu iekļaušanu sabiedrībā reģionālā līmenī un vietējā kopienā, izmantojot bibliotēku pakalpojumus, kā arī nodrošināt trešo valstu pilsoņu piekļuvi pielāgotiem bibliotēku resursiem un pakalpojumiem, kas atbalsta to integrāciju vietējā kopienā. Projekta aktivitātes tiek veiktas bibliotēku partnerībā ar pašvaldībām un vietējām integrācijas iestādēm, kas pārstāv trešo valstu pilsoņu intereses.

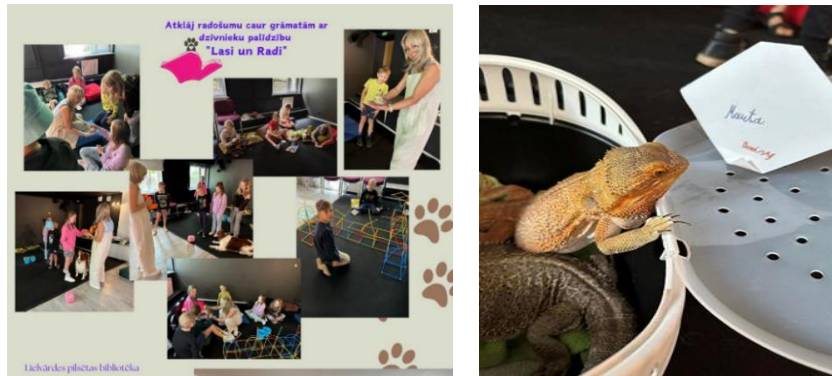
Lielvārdes pilsētas bibliotēkā 2024.gadā tika veiksmīgi īstenoti divi projekti. Ogres novada pašvaldības finansētais projekts lasīšanas veicināšanai bērniem “Lasi un radi”, kā arī Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstītais projekts “Sarunas par rakstniecību un tulkošanu”.

10.maijā Lielvārdes pilsētas bibliotēkā projektā “Sarunas par rakstniecību un tulkošanu” tika rīkota tikšanās ar aktieri un grāmatu tulkotāju Gundaru Āboliņu. Pasākums notika Lielvārdes Kultūras namā un to apmeklēja 60 interesenti.

Bērnu literatūras nodaļa sadarbībā ar Lielvārdes pilsētas izglītības iestādēm un Lāčplēša bibliotēku projekta “Sarunas par rakstniecību un tulkošanu” īstenošanas laikā organizēja tikšanos ar trīs bērnu grāmatu autoriem un māksliniekiem – mākslinieci Agiju Staku, rakstnieci Noru Ikstenu un rakstnieci Inesi Valteri.

23.aprīlī ar rakstnieci Inesi Valteri tikās Edgara Kauliņa Lielvārdes vidusskolas un Lielvārdes pamatskolas 4.klašu skolēni. Kopumā pasākumos piedalījās 50 bērni. 22.maijā Edgara Kauliņa Lielvārdes vidusskolas 10. un 11.klašu audzēkņiem bija iespēja tikt ar rakstnieci Noru Ikstenu. Pasākumā piedalījās 40 skolēni. 27.maijā Lielvārdes pamatskolas pirmsskolas un pirmsskolas izglītības iestādes “Pūt, Vējiņi” vecāko grupiņu audzēkņi tikās ar mākslinieci Agiju Staku. Pasākumā piedalījās 86 bērni.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā jūnijā veiksmīgi tika īstenots Ogres novada pašvaldības atbalstītais projekts lasīšanas veicināšanai bērniem “Lasi un radi”. Nodarbības vadīja kanisterapijas asistente Solvita Dreimane. Projekta laikā tika novadītas 8 nodarbības, kurās piedalījās 26 bērni. Projekts tika īstenots sadarbībā ar Valdemāra pamatskolu: nodarbībās piedalījās 8 Valdemāra pamatskolas audzēkņi. Nodarbībās bērni lasīja, radoši darbojās, veica dažādus radošus uzdevumus, kā arī kopīgi pārrunāja izlasītās grāmatas.



63., 64.att. “Lasi un radi” projekta pasākums Lielvārdes pilsētas bibliotēkā

Lāčplēša bibliotēkas nozīmīgākais pārskata perioda projekts – “Veido vidi ap mums Ogres novadā”. Ar iegūtajiem līdzekļiem neracionāli izmantotā, novecojusī datortelpa pārtapa par omulīgu brīvā laika pavadīšanas telpu bērniem un pusaudžiem. Telpā veiktas lielas pārmaiņas: nomainīts grīdas segums, noņemtas vecās tapetes, sienas nokrāsotas gaišās, košās krāsās, ieliktas bīdāmās durvis, kā arī iegādātas jaunas mēbeles, sēžammaisi un pufiņi, sēžamie paliktnīši un dažādas galda spēles.



65.att. “Veido vidi ap mums Ogres novadā” projektā tapusī telpa bērniem un pusaudžiem

Sadarbībā ar Lielvārdes pilsētas bibliotēku realizēts VKKF atbalstītais projekts “Sarunas par rakstniecību un tulkošanu”. Viens no projekta mērķiem bija rast iespēju tikties ar latviešu rakstniekiem pēc iespējas plašākai mērķauditorijai. Lielvārdē viesojās: A. Staka, I. Valtere, N. Ikstena, G. Āboliņš.



66., 67.att. “Sarunas par rakstniecību un tulkošanu” pasākumos

Lauberes pagasta bibliotēka 2024.gadā realizētais projekts “Trimdas senai grāmatai – otru mūžu” uzskatāms par unikālu un ļoti nozīmīgu: tika iesietas 142 grāmatas un 7 žurnāli, saglabājot seno grāmatu šarmu un autentiskumu. Kā projekta noslēguma pasākums tika organizēta restaurēto grāmatu izstāde un tikšanās ar dziesminieci Daci Priedoliņu.



68.,69.att. Grāmatas pirms un pēc projekta “Trimdas senai grāmatai – otru mūžu” īstenošanas

9.1. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

Kā atzīst Lāčplēša bibliotēkas vadītāja “nenoliedzami, dalība projektos prasa papildus laiku un darbu, rada ne vienu vien stresa situāciju. Jārēķinās, ka ne vienmēr iesniegtais projekts tiks atbalstīts, tomēr ieguvums ir daudz būtiskāks. Tā ir papildus pieredze, publicitāte un finansējums. Piemēram, VKKF projektā iegūtais atbalsts pārsniedz visam gadam paredzēto Bibliotēkas pasākumu budžetu.”

Savukārt, Lauberes pagasta bibliotēkas vadītāja komentē, ka “projekti ir nozīmīgi bibliotēkas pakalpojumu dažādošanai, materiālās bāzes atjaunošanai, papildināšanai un apkārtējās vides labiekārtošanai. Ir iespēja īstenot visdažādākās idejas konkrētā laikā, un tam ir atbilstošs papildus finansējums. Projekti prasa lielu laika patēriņu, papildus darbu, lielu atbildību un dažkārt arī risku. Katrs projekts kaut ko jaunu iemāca, tā ir iespēja iepazīt un iegūt jaunus sadarbības partnerus, iepazīt radošas personības, apgūt jaunu pieredzi. Projektus īstenojot, ir liels gandarījums par veiksmīgi padarītu darbu iedzīvotāju interesēs, tā ir papildus līdzekļu piesaiste bibliotēkas un pagasta attīstībai. Tā ir publicitāte bibliotēkai, tās konkrētajiem darbiniekiem, kuri iesaistījušies projekta īstenošanā.”

Izstrādājot projektu pieteikumus un projektus īstenojot, daudz tiek domāts par konkrētas lietotāju grupas piesaisti bibliotēkai. Piemēram, rudenī notikušie Dzejas lasījumi Ogres Centrālajā bibliotēkā apliecināja, ka arī jauniešiem ir interese būt bibliotēkā un klausīties dzeju. Liela nozīme ir arī projektu realizācijas laikam. Pasākumu apmeklējums aktīvāks ir rudens un ziemas periodā. Kopumā var apgalvot, ka cilvēki uz pasākumiem nāk arvien aktīvāk, taču liela nozīme ir publicitātei, tāpēc arī 2024.gadā tika turpināta sadarbība ar Ogres novada Kultūras un tūrisma pārvaldi un Ogres Kultūras centru, kas palīdzēja veicināt publicitāti ar informācijas izvietošanu digitālajos ekrānos pilsētvidē.

10. PUBLICITĀTE

2024.gadā sabiedrisko attiecību un publicitātes jomā OCB un Ogres novada bibliotēku galvenie uzdevumi bija:

1. esošo un potenciālo bibliotēku lietotāju un sabiedrības kopumā informēšana par bibliotēkās klātienē un attālināti pieejamajiem pakalpojumiem, bibliotēku resursiem, norisēm un īstenotajiem pasākumiem,
2. esošo un potenciālo bibliotēku klientu, finansētāju, atbalstītāju un sabiedrības kopumā informēšana par bibliotēkām, to sniegtajiem pakalpojumiem un citām norisēm bibliotēku interešu pārstāvniecības nolūkā, lai veicinātu Ogres novada bibliotēku atpazīstamību.

2024.gadā OCB sabiedrības informēšanai, darba un sniegto pakalpojumu popularizēšanai tika izstrādātas afišas, dažādi paziņojumi, video, kā arī publicēta informācija vietējas nozīmes medijos, kas informēja par bibliotēkas piedāvātajiem klātienē un attālinātajiem pakalpojumiem, plānotajiem pasākumiem un aicināja tajos piedalīties. Elektroniskajā vidē darbojas OCB mājas lapa un bibliotēkas profili vairākos sociālajos tīklos. Ātrākai un ērtākai saziņai ar aktīvākajiem bibliotēkas lietotājiem tika izmantota arī saziņas vietne *WhatsApp*.

Bibliotēkā notikuši vairāki jauni, kā arī ikgadēji pasākumi, par kuriem sabiedrība tiek informēta gan bibliotēkas sociālajos tīklos, gan citos novada medijos. Arī 2024.gadā OCB uzņēma interesentu grupas no Latvijas un arī tuvākajām ārzemēm – Lietuvas, Igaunijas.

10.1. OCB publicitāte

OCB tīmekļa vietnē tiek publicēta informācija par pieejamajiem pakalpojumiem, kontaktinformācija, statistika, pasākumu kalendārs un informācija par pasākumu norisi. Tiek veidotas speciāli tiešsaistes videi paredzētas pasākumu afišas, nelieli video sižeti, sagatavotas publikācijas, veidotas pasākumu foto galerijas un īstenoti tiešsaistes konkursi. 2024.gadā turpinājās darbs pie bibliotēkas mājaslapas uzlabošanas, joprojām informācija tajā tiek pārskatīta un izvērtēta tās pieejamība.

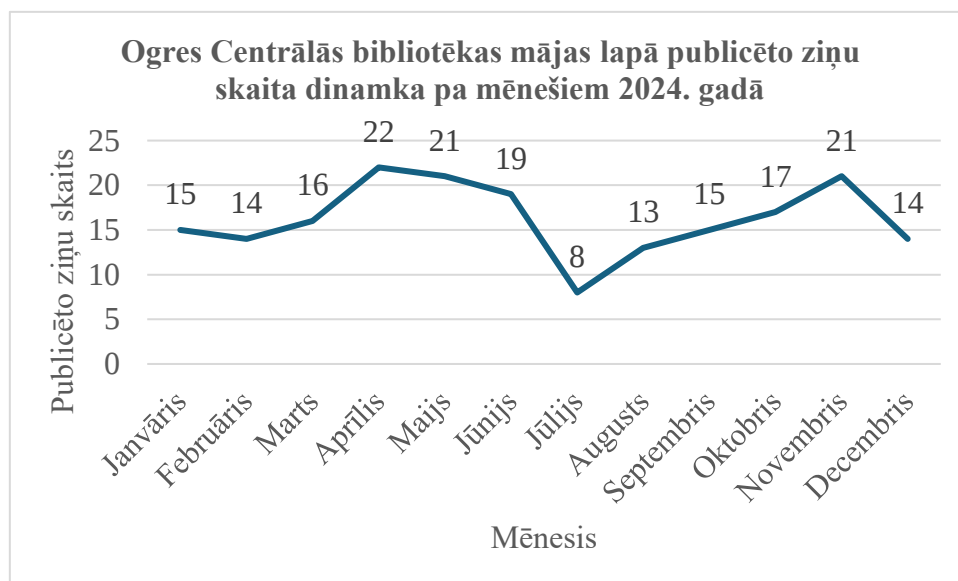
Publicitātes un interešu pārstāvniecības nolūkā OCB izmanto vairākus sociālos tīklus – *Facebook*, *X* un *Instagram*. Bibliotēkai ir arī *YouTube* kanāls, kas gan nav aktīvs, taču publicētā informācija tajā joprojām ir pieejama. Pārskata periodā šie saziņas kanāli cenšas uzrunāt ikvienu, kam nepieciešami bibliotēkas sniegtie pakalpojumi.

	Saturvienību skaits
	2024
<i>Facebook</i>	401
<i>Instagram</i>	193
<i>YouTube</i>	0
<i>X</i>	199

24.tab. OCB sociālo tīklu saturvienību skaits 2024.gadā

OCB tīmekļa vietne ir centrālais informācijas avots elektroniskajā vidē bibliotēkas lietotājiem un plašai sabiedrībai, tajā pieejami arī informatīvi raksti un publikācijas ar bibliotēkas darbību saistītos jautājumos. 2024.gadā tika turpināts darbs pie OCB tīmekļa vietnes funkcionālās un saturiskās pilnveidošanas.

Pārskata gadā tīmekļa vietnē www.ocb.lv pavisam publicētas 195 ziņas, kas mēnesī vidēji ir 16 ziņas un ir par 16 ziņām vairāk kā 2023.gadā. OCB mājas lapā publicēto ziņu skaits pa mēnešiem 2024.gadā atspoguļota 70.attēlā.

70.att. www.ocb.lv publicēto ziņu dinamika pa mēnešiem 2024.gadā

Publicētās ziņas ir ar dažādu un plašu tematisko aptvērumu – aktivitātes bibliotēkā bērniem un jauniešiem, pasākumi un notikumi bibliotēkā pieaugušajiem, OCB sniegtie pakalpojumi un izmaiņas darba laikā, sadarbības partneru un pašvaldības piedāvājumi un iespējas iedzīvotājiem, kā arī citi jautājumi. Arī 2025.gadā tiks turpināts darbs pie OCB tīmekļa vietnes funkcionālās un satura pilnveides.

Sadaļā www.ocb.lv/bibliobuss ir atrodama informācija par mobilo filiālbibliotēku – bibliobusa maršrutiem, pieturvietām un laiku. Informācija par bibliobusu tiek izvietota arī bibliotēkas *Facebook* kontā. OCB bibliobusam ir savs *Instagram* konts [@ogres_gramatu_buss](https://www.instagram.com/ogres_gramatu_buss). Par bibliobusa mēneša reisiem tiek informēts arī portāls Ogrenet.

Informācija par aktivitātēm un aktualitātēm bibliotēkā publicēta arī Ogres novada pašvaldības portālā www.ogresnovads.lv, kā arī portālā www.ogrenet.lv. 2024.gadā portālā www.ogresnovads.lv publicētas 13 ziņas un portālā www.ogrenet.lv – 103 ziņas. Informācija par pasākumiem un citas ziņas par OCB tika publicētas arī novada laikrakstā “Savietis”.

Bibliotēku nozares profesionālās informācijas tīmekļa resursā www.biblioteka.lv 2024.gadā publicētas divas OCB publikācijas, kas kopā ieguvušas 493 skatījumus (uz 31.12.2024.).

2024.gadā kopumā OCB publicitāte atšķiras atkarībā no medija. Ir atsevišķi sociālie tīkli, kuros publicēts salīdzinoši vairāk informācijas, taču ir arī tādas sociālās vietnes, kurās informācijas plūsma ir retāka.

Facebook

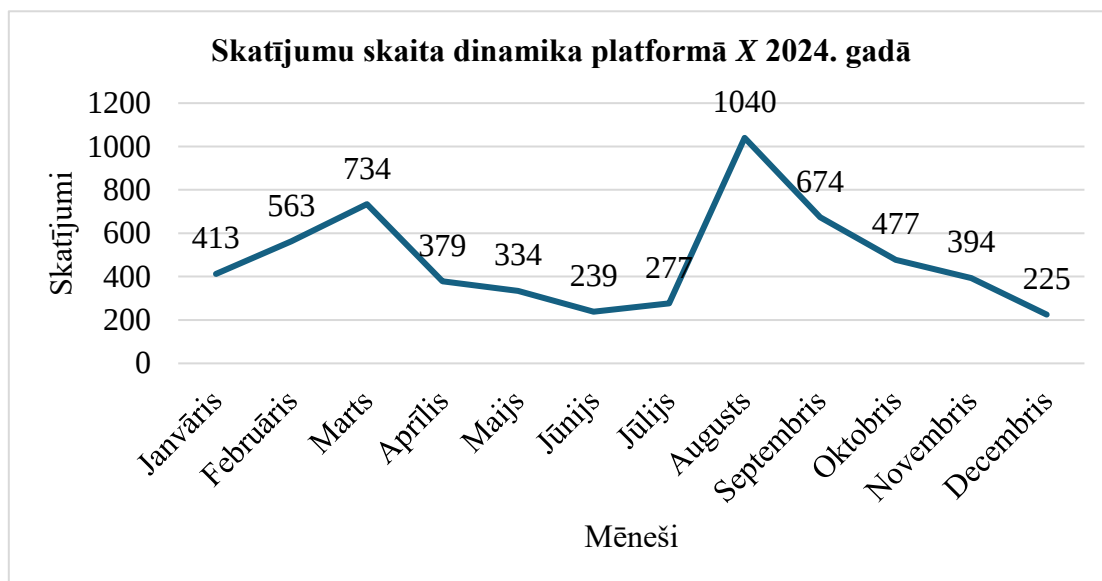
OCB profilā sociālajā tīklā *Facebook* sekotāju skaits 2024.gadā pieaudzis līdz 2716, 2023.gadā tie bija 2332 sekotāji, 2022.gadā – 1714 sekotāji, 2001.gadā – 1009, 2020.gadā – 630, 2019.gadā – 492, bet 2018.gadā – 398. No visiem 2716 profila sekotājiem nemainīgi 88,7% ir sievietes un 11,3% ir vīrieši. Vislielākais sekotāju skaits – 31,5% ir vecuma grupā no 35 līdz 44 gadiem. Nākamā lielākā vecuma grupa – 18,5% no visiem profila sekotājiem ir vecuma grupā no 45 līdz 54 gadiem. Tas ļauj izdarīt secinājumu, ka aktīvi ir jāturpina šīs mērķa grupas noturēt un tikpat aktīvi jādomā par jauniešu vecumā no 18 līdz 24 gadiem piesaisti. Pārskata periodā profilam ir tikai 1,9% šīs vecuma grupas sekotāji, kas ir par 0,4% mazāk kā 2023.gadā.

2024.gadā OCB *Facebook* profilā publicēta 401 ziņa, kas ir par 175 ziņām mazāk nekā 2023.gadā. Pārskata periodā visas ziņas apskatītas 226 315 reizes un guvušas 13 248 reakcijas.

Platforma X

Platforma X, galvenokārt, tiek izmantota kā ātrs īsas un koncentrētas informācijas izplatīšanas kanāls par OCB un tajā notiekošajām un plānotajām aktivitātēm.

Pārskata gadā platformā X publicētas 199 satura vienības, kas kopā veido 5 749 skatījumus. Skatījumu dinamika pa mēnešiem 2024.gadā atspoguļota 71.attēlā.



71.att. Skatījumu skaita dinamika platformā X 2024.gadā

Trīs no publicētajām satura vienībām ieguvušas vislielākos skatījumus:

- ✓ 2024.gada 16.martā publicētā ziņa par basketbola kluba “Ogre” pārstāvja viesošanos OCB – 312 skatījumi,
- ✓ 2024.gada 4.septembrī publicētā ziņa par Nacionālās Skaļās lasīšanas sacensību Vidzemes reģiona starpfinālu, kas norisinājās Ogrē – 328 skatījumi,
- ✓ 2024.gada 13.augustā publicētā ziņa par apgāda “Zvaigzne ABC” rīkoto lasīšanas stafeti – 541 skatījumi.

Lielais skatījumu apjoms apliecina, ka, publicējot saturu, pēc iespējas vairāk nepieciešams norādīt aktivitātē iesaistītās iestādes un organizācijas.

2024.gada 31.decembrī platformā X OCB profilam bija 607 sekotāji, kas ir par 8 sekotājiem vairāk kā iepriekšējā pārskata periodā un par 20 sekotājiem vairāk kā 2022.gadā.

Neskatoties uz to, ka sekotāju skaita pieaugums ir neliels, taču to kopskaits ir stabils un arī 2025.gadā OCB plāno uzturēt profilu šajā platformā.

OCB turpmāk plāno aktīvi izmantot šo platformu, ar mērķi uzturēt un veidot attiecības ar sabiedrību kopumā un esošajiem un potenciālajiem bibliotēkas klientiem, kā arī OCB publicitātes mērķu īstenošanai un publiskā tēla veidošanai. Tiks turpināts uzturēt OCB X kontu, tajā publicējot informāciju par bibliotēku, plānotajiem un īstenotajiem notikumiem un pakalpojumiem. Informācija tiks papildināta ar ilustratīvo materiālu un saitēm ar plašāku informāciju uz OCB tīmekļa vietni www.ocb.lv.

Instagram

OCB izveidotajā kontā tiešsaistes mobilajā fotogrāfiju un video koplietošanas un sociālā tīkla pakalpojumā *Instagram* kopš 2019.gada beigām OCB sekotāju skaits ir palielinājies vairākkārtīgi.

2024.gadā OCB *Instagram* profilā bijušas **193** jaunas ziņas, un profils pagājušajā gadā sasniedzis 904 sekotāju atzīmi. Salīdzinājumam 2023.gadā OCB *Instagram* profilā bijušas 246 publikācijas un 750 sekotāju, 2022.gadā – 215 publikāciju un 605 sekotāju, bet 2021.gadā profilam bijis 432 sekotāju.

Pārskata periodā krietni audzis arī *Instagram* skatījumu apjoms. 2023.gadā 5100 skatījumi, bet 2024.gadā 69053 skatījumi. Kā būtisku skatījumu pieauguma iemeslu var minēt ļoti veiksmīgo sadarbību ar Ogres novada Komunikācijas daļu, sadarbībā ar ko tapuši vairāki videorullīši.

YouTube

2020.gadā izveidotais OCB konts video koplietošanas tiešsaistes sociālā tīkla tīmekļa vietnē *YouTube* pārskata periodā nav papildināts, vienīgais video pārskata gadā tajā apskatīts 261 reizes.

10.1.2. Veiksmīgākie OCB popularizējošie pasākumi

Nozīmīga ir ikviena bibliotēkas aktivitāte, kas veicina tās publicitāti un popularitāti – gan aktivitātes, kas saistītas ar bibliotēkas ikdienas darbiem un pamatpakalpojumu sniegšanu, gan aktivitātes, kas tiek īstenotas ar īpašu mērķi. 2024.gadā OCB publicitātes fokusā bija bibliotēkā notiekošie pasākumi un to popularizēšana. Bibliotēka turpina interesēt viesus no kaimiņvalstīm Lietuvas un Igaunijas.

Sabiedrības iesaisti un popularitāti gūst OCB rīkotie konkursi, kuros aicināti iesaistīties bibliotēkas lietotāji un jebkurš interesents, tādējādi tiek uzrunātas dažādas mērķauditorijas – pieaugušie, bērni, ģimenes u.c. Bibliotēkas sociālo tīklu lietotāji pievērš uzmanību bērnu literatūras konkursu rezultātiem, dalās ar tiem. Īpaši lielu auditoriju sasniedz un sabiedrību uzrunā vērtīga un noderīga informācija, piemēram, aicinājums pieteikt bērnus kanisterapijas nodarbībām, informācija par Ogres pilsētas un novadpētniecības aktualitātēm. Liela cilvēku interese bijusi arī par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem, īpaši par “Lasītrosmes” nodarbībām skolēniem, kā arī par tikšanās reizēm ar Latvijā ievērojamām personībām.

Lielu uzmanību izpelnās arī OCB telpās izvietotās izstādes, kas piesaista mākslas mīļotājus un interesentus. Ar sociālo tīklu ierakstiem par izstādēm OCB dalās gan paši mākslinieki, gan viņu kolēģi un ģimenes. Šādas aktivitātes bibliotēkai piesaista arvien jaunus cilvēkus, apmeklētājus un viesus. Tāpat cilvēki ar interesi apmeklē un seko līdzi informācijai par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem.

2024.gadā sadarbībā ar uzņēmumu SIA 3D360 tapusi bibliotēkas virtuālā tūre, kas apskatāma bibliotēkas vietnē ocb.lv, Ogres novada mājaslapā un vietnē *YouTube*. Virtuālā tūre ir iespēja ēku apskatīt un iepazīt attālināti.

2024.gadā OCB publicitātes jomā veiktās aktivitātes pamanītas ne tikai vietējas nozīmes, bet arī valsts mērogā:

- ✓ ziņa par Ogres Centrālajā bibliotēkā tapušajām grāmatām vieglajā valodā [Ogres Centrālajā bibliotēkā tapusi grāmata vieglajā valodā - Biblioteka.lv](#);
- ✓ ziņa par Ogres Centrālās bibliotēkas iekļaušanu grāmatā par kultūrtelpām Latvijā [Ogres Centrālā bibliotēka iekļauta grāmatā par Latvijas kultūrtelpu - OGRENET - Tava novada portāls](#);
- ✓ sižets par Vidzemes reģiona Skaļās lasīšanas sacensībām Ogres Centrālajā bibliotēkā [Kas ir ātrā lasīšana? Ogres bibliotēkā notiek sacenšanās šajā prasmē | tv3.lv](#);
- ✓ publikācija par Ogres Centrālās bibliotēkas bibliotēku informācijas speciālisti Aiju Bremšmite [Lasot mēs paliekam tomēr par mazliet labākiem cilvēkiem - OGRENET - Tava novada portāls](#);
- ✓ sižets par Ogres Centrālās bibliotēkas atpazīstamību [Ogres Centrālā bibliotēka atpazīstama arī Baltijas mērogā](#);
- ✓ konferences ieraksts [Tandēms ilgtspējai. Pieredzes stāsts - Ogres centrālā bibliotēka || Edgars Asars un Rūdis Rubenis - YouTube](#);
- ✓ sižets par Ogres Centrālo bibliotēku video sērijā “Šeit dzimst leģendas” [Ogres novads – šeit dzimst leģendas S1E2](#);
- ✓ Publicitātes nolūkos pagājušajā gadā tapuši vairāki video sadarbībā ar Ogres novada pašvaldības Komunikācijas nodaļu
[\(2\) Video | Facebook](#)
[\(2\) Video | Facebook](#)
[\(2\) Video | Facebook](#).

2024.gadā OCB mobilās filiālbibliotēkas atpazīstamību popularizēja gan pašreklāma, gan Ogres reģionālie mediji, gan vairāki sabiedriskie mediji:

- ✓ 12.03.2024. OCB LAN nodaļas vadītāja G. Sabļina Ogres novada pašvaldības Komunikācijas daļas veidotajā video (autori E. Rublāne, V. Gabrāns) iepazīstināja sabiedrību par bibliobusa jaunajām pieturvietām un tā ikdienu, kā arī varēja uzklaut lasītāju atziņas par bibliobusa lietderību
<https://www.facebook.com/share/r/152FKZASHM/>;

- ✓ 07.06.2024. TV3 viesojās bibliobusa 2.pilsētas maršrutā Loka ielā. Gandarījums par žurnālistes S. Nitišas un operatora patieso izbrīnu, redzot bibliobusā kuplu apmeklētāju skaitu, tādējādi uzzinot ne tikai bibliobusa bibliotekāres, bet arī lasītāju domas par bibliobusa noderību, nepieciešamību un vēlmi to apmeklēt

[Bibliobuss – iespēja ikvienam izlasīt sen kārotu grāmatu, 1188 play;](#)

- ✓ 27.07.2024. mobilā filiālbibliotēka kā “Bibliobuss ar gaišiem vārdiem” OCB pārstāvis, piedalījās Lielvārdes pilsētas svētkos “Gaismā ir mūsu spēks”, sadarbībā ar Lielvārdes pilsētu un Lielvārdes pilsētas bibliotēku. Patīkams pārsteigums par svētku viesu patiešām lielo interesi par OCB mobilo filiālbibliotēku, par ko liecināja iespaidīgais apmeklētāju skaits –bibliobusā bija viesojušies ap 150 interesentiem, kā arī fakts, ka nav bijis neviens, kurš nebūtu redzējis bibliobusu braucam (daži arī TV ekrānos to bija pamanījuši) vai nebūtu zinājis par tā esamību. Par iecienītu foto “stūrīti” tika atzīti bibliobusā esošie sēžammaisi, kuros it īpaši bērni jutušies tik omulīgi un ērti, ka dažiem vecākiem bijušas grūtības tos pierunāt doties tālākai svētku baudīšanai

<https://www.ogrenet.lv/kultura/krasni-nosvineti-lielvardes-pilsetas-svetki-gaisma-ir-musu-speks-10472;>

- ✓ 24.08.2024. stāvlaukumā pie OCB bibliotēkas, Ogres pilsētas svētkos “Šeit dzimst leģendas” OCB mobilā filiālbibliotēka bija viena no “Lasītprieka takas” posmiem un svētku viesus sagaidīja ar dažādām izzinošām aktivitātēm īpaši bērniem un, protams, našķiem

[Pilsētas svētki skan arī Ogres Centrālajā bibliotēkā – OCB;](#)

- ✓ 09.11.2024. Ogres novada “Šeit dzimst leģendas” sižets RETV
https://www.youtube.com/watch?v=jCAyzNit0_Y&list=PLAs6jsC3xmZcgXBCJqlueOiP9DUTmsble&index=8;

- ✓ 04.12.2024. “Man, lūdzu, kaut ko par putniem” žurnālistes L. Ozolas raksts portālā “Ogrenet” publikācija par mobilās bibliotēkas ikdienu

[Man, lūdzu, kaut ko par putniem - OGRENET - Tava novada portāls.](#)

10.2. Ogres novada bibliotēku publicitāte

Pārskata periodā Ogres novada bibliotēkas turpināja aktīvi darboties savu bibliotēku publicitātes veicināšanas jomā, arvien vairāk uzrunājot auditoriju, kas izmanto sociālos tīklus. Par bibliotēku darbu un pasākumiem tikusi publicēta informācija gan sociālās saziņas vietnēs *Facebook*, *Draugiem.lv*, *Instagram*, gan arī pašvaldības informatīvajā izdevumā un mājaslapā.

2024.gadā 21 no 22 Ogres novada bibliotēkām ir aktīvi konti kādā no sociālajiem medijiem.

Informācija par novada bibliotēku darba laikiem un piedāvātajiem pakalpojumiem pieejama arī pašvaldības mājaslapā www.ogresnovads.lv un OCB tīmekļvietnē: www.ocb.lv/regiona-bibliotekas/, kā arī <https://kulturasdati.lv/lv/bibliotekas>.

	Saturvienību skaits
	2024
<i>Facebook</i>	1237
<i>Instagram</i>	206
<i>TikTok</i>	0
<i>YouTube</i>	0
<i>X</i>	91
Draugiem	71

25.tab. Ogres novada vietējas nozīmes bibliotēku sociālo tīklu saturvienību skaits kopumā 2024.gadā

Ciemupes bibliotēkas aktuālā informācija tiek ievietota bibliotēkas sociālajos tīklos *Facebook*, *X* un *Instagram*. Par pasākumiem tiek izvietoti plakāti gan bibliotēkā, gan Tautas namā, ja nepieciešams, dalīti flajeri (īpaši senioriem).

Par notikumiem bibliotēkā, gaidāmajiem pasākumiem tiek rakstīts vietējam laikrakstam “Ogres Vēstis Visiem”, ievietota informācija novada avīzē “Savietis”, kā arī Ogres novada tīmekļvietnē www.ogresnovads.lv un portālā www.ogrenet.lv.

Facebook tiek publicēts viss aktuālais, pievienoti sekotāji, komentēti ieraksti, kas saistīti ar bibliotēku darbu, vietējo kopienu, informācijas par gaidāmajiem pasākumiem bibliotēkā, Ciemupes Tautas namā, pagastā un novadā: ērts veids, kā ātri sazināties ar bibliotēkas lietotājiem.

X ir ziņu nodošanai par bibliotēku, tās darbu vai aktivitātēm, izveidots, lai sasniegtu citu auditoriju, nav tik aktīva mijiedarbība kā *Facebook*.

Instagram profils veidots, lai popularizētu krājumu un sasniegtu citu auditoriju kā *Facebook* vai *X*, jo tiek publicēti grāmatu attēli un anotācijas.

Ogresgala bibliotēkas grāmatu jaunumiem un bibliotēkas aktualitātēm var sekot sociālajā tīklā www.facebook.com. Ogresgala bibliotēkas lapai ir 818 lietotāji, kuri tur gūst svarīgāko informāciju par notikumiem Ogresgala bibliotēkā, kā arī norisēm novada bibliotēkās un citiem svarīgiem notikumiem, kas saistīti ar lasīšanu, grāmatām un citām kultūras dzīves aktualitātēm.

Pagasta iedzīvotāju informēšanai tiek veidoti plakāti, kurus izvieto pagasta centrā pie paziņojumu dēļa, Ogresgala pamatskolā un bērnudārzā, kā arī informācija tiek nodota mutiski vai zvanot pa tālruni. Izvietojot informāciju vai aprakstus par kādu notikumu publiskā telpā, nepieciešamas labas rakstīšanas iemaņas, kā arī labi jāpārzina sociālie tīkli, lai cilvēkiem būtu interesanti lasīt un rastos vēlme gaidīt jaunu informāciju sociālajos tīklos vai iegriezties bibliotēkā.

Lieltvārdes pilsētas bibliotēka kā veiksmīgāko publicitātes pasākumu min piedalīšanos profesiju vakarā Jelgavas jaunrades namā “Junda”. Bērnu literatūras nodaļas bibliotekāres pēc uzaicinājuma piedalījās jauniešu profesiju vakaram veltītajā pasākumā, kur dalījās ar informāciju par bibliotekāra profesiju, kā arī iepazīstināja ar Lieltvārdes pilsētas bibliotēku un tās sniegtajiem pakalpojumiem.

Ķeguma pilsētas bibliotēkas vadītāja: “Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte un sabiedrības informēšana ir ļoti būtiska, lai piesaistītu apmeklētājus, popularizētu bibliotēkas piedāvātos pakalpojumus un veicinātu bibliotēkas atpazīstamību.” Katrai auditorijai ir cita publicitātes forma, kas strādā efektīvāk. Jauniešiem, pieaugušajiem tie ir sociālie tīkli. Senioriem un pastāvīgajiem bibliotēkas apmeklētājiem, –informācija bibliotēkas un citu iestāžu standos, kā arī mutvārdu informēšana.

Bibliotēkai ir izveidota lapa sociālajā vietnē *Facebook* www.facebook.com/kegumabiblioteka. Sociālās vietnes mērķis ir nodrošināt pamatinformāciju par iestādi, piedāvātajiem pakalpojumiem un pasākumiem, informēt par bibliotēkas aktualitātēm – izmaiņām darba laikā, atskatiem uz bibliotēkā notikušajiem pasākumiem, kā arī popularizēt bibliotēkas krājumu – informāciju par jaunieguvumiem, datu bāzēm, 3td e-grāmatu bibliotēku, sniegt aktuālo informāciju medijpratībā. Ieraksti tiek veidoti dažādos formātos, gan plakātu veidā, gan video formātā, gan kā īsie dienas stāstiņi, kuri ir aktīvi 24 stundas. 2024.gadā sociālā tīmekļa vietnē *Facebook* ir pieaudzis sekotāju skaits, no kuriem 87,9% ir sievietes un 12,1% vīrieši. Seko visas vecuma grupas, taču visvairāk auditorija 35–44 gadi, kas ir 41,2%. Lapā ir izveidoti 116 pašu veidotie ieraksti, kas ir par 26 vairāk, salīdzinot ar 2023.gadu. Visvairāk skatījumu ir atsevišķiem ierakstiem, kur bibliotēka radoši piedalījās Ķeguma pilsētas simbola un svētku ornamenta – saules – izrotāšanā (607 skatījumi), video atskats uz pasākumu ar grāmatu autori, runas pedagogi, teātra un kino aktrisi Zani Daudziņu – 525 skatījumi un oktobra jaunāko grāmatu piedāvājumam ir 481 skatījums. Tāpat aktuāla ir bijusi Ziemassvētku radošā darbnīca ar 466 skatījumiem un viens no bibliotekārās stundas atskata “Pirmā iepazīšanās ar bibliotēku”, kurai ir 444 skatījumi.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkai 2024.gads ir bijis nozīmīgs bibliotēkas tēla veidošanai, jo beidzot bibliotēka ir ieguvusi to izskatu, kas atbilst un ir veidots, iekārtots atbilstoši mūsdienu lietotāju vajadzībām. Ir būtiski pieaugusi Ikšķiles iedzīvotāju un tās viesu interese par bibliotēku, tās piedāvātajiem pakalpojumiem un iespējām. To uzrāda arī statistika par apmeklējumu un izsniegumu bibliotēkā.



Pārskata periodā ir izstrādāts bibliotēkas logo, kurš ir bibliotēkas atpazīstamības simbols. Logo simbolu izstrādāja Ikšķiles Mūzikas un mākslas skolas Vizuālās plastiskās mākslas audzēkņi. Tā izveides laikā audzēkņi ar pedagogiem apmeklēja bibliotēku, lai to iepazītu tuvāk, smeltos iedvesmu un arī ieskatītos grāmatās par grafiku. Konkursa rezultātā uzvaru guva

Elizabetes Hildes Krūmiņas izstrādātais logo.

Ikdienā visiem interesentiem ir iespēja saņemt bibliotēkas bukletu, kurā apkopota visa nepieciešamā informācija par bibliotēkas darba laiku, pieejamību, pakalpojumiem. Jaunajās telpās cilvēkiem redzamās vietās ir informācijas stendi, kuros ir informācija par aktualitātēm. Abonementā un bērnu nodaļā ir galda informācijas statīvi. Savukārt, tīmeklī bibliotēka aktuālāko informāciju, komunikāciju ar sabiedrību un ziņu apmaiņu veic, uzturot bibliotēkas kontu *Facebook.com*. Informācijas aktualizēšanai tika izmantoti dažādi tēmturi, joprojām visbiežāk lietotie *#Esamlepni*, *#Lasītājuklubs*.

2024.gadā bibliotēka sagatavoja publikāciju **par pasākumu** “Paaudžu satikšanās romantiskās noskaņās”, kas ievietota Ogres novada pašvaldības mājaslapā

<https://www.ogresnovads.lv/lv/jaunums/ikskile-noticis-pasakums-paaudzu-satiksanas-romantiskas-noskanas> (16.02.2024.).

Par **logo izveidi** Ikšķiles Mūzikas un mākslas skolas pārstāvji ievietoja informāciju savas iestādes mājaslapā <https://www.ikskilesmms.lv/pasakumi/kads-bus-bibliotekas-logo/> (28.05.2024.).

Sakarā ar **bibliotēkas pārcelšanos** uz jaunām telpām par bibliotēku bija novērojama pastiprināta interese no mediju puses. Sabiedriskie mediji to atspoguļoja:

- ✓ <https://www.ogresnovads.lv/lv/jaunums/atklats-daudzfunkcionalais-pakalpojumu-centrs-ikskile-skolas-iela-4> (23.08.2024.),
- ✓ <https://vs.lv/raksts/sabiedriba/2024/08/23/sodien-ikskile-durvis-vers-ogres-novada-pasvaldibas-daudzfunkcionalais-centrs> (23.08.2024.),
- ✓ FaktiTV savā *Facebook* kontā ievietoja video par daudzfunkcionālās ēkas atklāšanu (25.08.2024.),
- ✓ Ogres novada pašvaldības izdevumā “Savietis” publikācija,

OGRE 2024. GADA
17. SEPTEMBRIS

**IKŠKILĒ ATKLĀTS JAUNS
PAKALPOJUMU CENTRS**

Šī gada 23. augustā tika atklāts pašvaldības daudzfunkcionālais pakalpojumu centrs Ikšķilē, Skolas ielā 4, tādējādi uzlabojot pakalpojumu kvalitāti un pieejamību iedzīvotājiem.

Uz šo ēku ir pārcēlusies Ikšķiles bibliotēka. Bibliotēkas telpas ar brīvpieejas krājumu zāli, vietu brīvpieejas datoriem, pasākumu un mācību telpu, atsevišķu zonu bērniem un jauniešiem ir ievietotas trīs stāvos. “Mēdz teikt, ka bibliotēka ir pilsētas seja. Tas, cik mūsdienīga un ērta tā ir lietotājiem, parāda, cik ļoti pašvaldība rūpējas par saviem iedzīvotājiem. Paldies pašvaldībai, kas rūpējas par saviem iedzīvotājiem, – tapusi Ogres Centrālā bibliotēka, viena no labākajām pasaulē, un tagad arī mums ir jaunas telpas. Kad 2021. gadā Ikšķiles pilsētas bibliotēkai tika pasniegta balva kā labākajai bibliotēkai Latvijā, savā uzrunā teicu, ka bibliotēka nav ēka, bet gan cilvēki, kas par to rūpējas. Ikšķile bija pelnījusi jaunu bibliotēku. Tā nav tikai celtne,



bet daudzfunkcionāls centrs, kas pildīs dažādas funkcijas, bet vislielākā būs kopienas vienotība,” jaunā pakalpojumu centra atklāšanas brīdī uzsvēra Ikšķiles pilsētas bibliotēkas vadītāja Dace Rempe, sakot paldies ikvienam, kas piedalījies šī projekta īstenošanā.

Jaunajā pakalpojumu centrā ir izbūvētas telpas arī doktorātam ar ģimenes ārstu praksēm un citu speciālistu kabinetiem. Tuvākajā laikā jaunajās telpās tiks izveidots arī tehniskās jaunrades centrs bērniem un jauniešiem. ■

- ✓ <https://www.ogrenet.lv/kultura/daudzfunkcionalais-pakalpojumu-centrs-ikskile-pec-ekas-parbuves-11591> (23.10.2024.),
- ✓ Rakstu krājumā “APSKATS Arhitektūra Būvniecība Dizains” Nr.4 (2024) ir A. Lūses raksts “Atjaunots Ikšķiles pakalpojumu centrs” (A. Kendenkova fotogrāfijas).

Savukārt, IPB vadītāja Dace Rempe **sniedza interviju** Latvijas bibliotēku portālā interviju sērijā “Iepazīsti savējos”

<https://www.biblioteka.lv/interviju-serija-iepazistam-savejos-dace-rempe/>

Pārskata periodā **Suntažu** pagasta bibliotēkas darba popularizēšanai, aktuālās informācijas publicēšanai izmantots *Facebook* sociālā tīkla bibliotēkas konts. Sekotāji tika informēti arī par pasākumiem citās pagasta iestādēs un bibliotēkās. Dažās situācijās bibliotēkas konts tika izmantots saziņai ar lasītājiem (ja nav rasta cita iespēja, neaktuāla bibliotēkā reģistrētā lietotāja kontaktinformācija). Tiek meklēts katram piemērotāks sadarbības un apkalpošanas veids, tādējādi saņemot labas atsauksmes un veidojot bibliotēkas tēlu un nozīmību vietējā sabiedrībā.

Birzgales pagasta bibliotēkas tēla veidošana ir nerimstošs ikdienas darbs. Sabiedrības informēšana par bibliotēkas veidotu pasākumu neaprobežojas tikai ar afišas izvietošanu sociālajos tīklos, bet gan arī atskatu par pasākuma norisi.

Informācija par Birzgales pagasta bibliotēku tīmeklī ir daudzveidīga. Bibliotēkai ir sava mājaslapa, kas tika veidota kā profesionālas pilnveides eksāmena darbs digitālajā mārketingā (<https://birzgales-biblioteka.mozellosite.com>), kurā arī informācija tiek papildināta. Lai nepieļautu informācijas dublēšanos ar sociālo tīklu platformu bibliotēkas *Facebook* profilā, informācija tiek izvietota vairākas reizes nedēļā, savukārt mājaslapā tikai vienu reizi mēnesī. Izmantojot *Google Analytics*, tiek pieņemti lēmumi par to, kā uzlabot mārketinga stratēģiju un pašu mājaslapu. Mājaslapas virtuālā apmeklējuma pieaugums izskaidrojams ar to, ka 2024.gada pavasarī notika bibliotēkas akreditācija.

Bibliotēkas vadītāja administrē abas tīmekļvietnes.

Bibliotēkas *Facebook* profilā mazākais ierakstu (sociālo tīklu saturvienību) skaits 2024.gadā bijis janvārī un jūlijā (8 ieraksti). Savukārt, decembrī ir izveidoti 15 ieraksti.

Populārākais ieraksts ir bijis atskats uz 2024.gadu: secīgi izvietotas fotogrāfijas ar komentāriem par notikumiem bibliotēkā.

Meņģeles pagasta bibliotēkas publicitātes jomā galvenais ir gan lasītāju, gan arī Meņģeles pagasta iedzīvotāju kopumā informēšana par pasākumiem un notikumiem pagasta bibliotēkā. Informācija par bibliotēkā pieejamiem pakalpojumiem ir pārredzami izvietota bibliotēkas telpās. Savukārt, aktuālā informācija par bibliotēkā notiekošo tiek izvietota uz ziņojuma dēļa pagasta pārvaldes telpās un pagasta centrā uz afišu dēļa.

Šodienas realitāte un galvenais saziņas un informācijas iegūšanas veids ir internets. *Facebook.com* ir izveidota Meņģeles pagasta lapa, kurā tiek ievietota jaunākā informācija arī par notikumiem bibliotēkā. *Facebook.com* vietnē ir izveidota arī Meņģeles bibliotēkas lapa, kurā apkopo aktuālo par bibliotēkas darbību.

Informācija par **Mazozolu** bibliotēkas darba laiku ir izvietota gan pie bibliotēkas, gan uz publiski pieejamā informācijas stenda, gan pagasta pārvaldes telpās. Ir izveidota brošūra par Mazozolu bibliotēku. Pie pagasta galvenā ceļa atrodas norāde uz bibliotēkas atrašanās vietu. Bibliotēkai ir izveidota lapa portālā *Facebook.com*, kurā tiek ievietota informācija par bibliotēkas jaunumiem un darbību. Bibliotēka aktīvi dalās ar citu lietotāju ievietoto informāciju, kura varētu būt aktuāla un saistoša lapas 177 sekotājiem un citiem interesentiem. Bibliotēkas *Facebook* lapa pārskata periodā ir skatīta 7361 reizi, kas ir 2,2 reizes vairāk nekā 2023.gadā.

Tomes pagasta bibliotēka publisko tēlu veido ar regulāru, sistemātisku bibliotēkas darbu fiziskajā telpā un sociālos tīklos *Draugiem.lv*, *Facebook.com* un *X*:

[Tomes bibliotēka — draugiem.lv](#);

[Facebook](#);

<https://x.com/tomesagita>.

Lauberes pagasta bibliotēka savu publicitāti veic sociālajā vietnē *Facebook.com*. Tur publicē visus ieplānotos pasākumus un jau notikušo pasākumu foto, tādējādi popularizējot bibliotēku. Bibliotēkas lietotājiem, pagasta iedzīvotājiem un arī citām bibliotēkām patīk sekot notikumiem, jo tā var uzzināt jaunumus, gūt atziņas un jaunas idejas.

Bibliotēkas aktualitātes, grāmatu jaunumi, pasākumi, interesanti fakti tiek ievietoti sociālā tīkla kontā [Facebook](#), kurā ir 1325 draugi un ikdienā liels sekotāju loks – ap 260.

Kopumā sociālo tīklu izmantošana nāk par labu bibliotēkas publicitātei, tādā veidā var informēt lielāku apmeklētāju loku par bibliotēkai aktuālo informāciju. Bibliotēkas publicitāti veicina arī projekti, ceļojošās mākslas darbu izstādes, piedalīšanās pagasta svētkos.

Taurupes pagasta bibliotēka pārskata gadā ir aktīvi pilnveidojusi un papildinājusi savu lapu *Facebook* sociālajā tīklā – [Facebook](#).

Pakāpeniski palielinās *Facebook* lapas sekotāju skaits, un lietotāji bieži dalās ar Taurupes pagasta bibliotēkas ierakstiem.

Krapes pagasta bibliotēkai ir savas lapas sociālajos tīklos *Facebook* un *Instagram*, kur tiek ievietota informācija par bibliotēkas darba laiku, izstādēm, pasākumiem, jaunākajām grāmatām un citām aktivitātēm. Informācija tiek atjaunota un papildināta regulāri, atbilstoši aktualitātei. Ziņas par bibliotēku var iegūt arī informācijas standos pagasta teritorijā: Krapes centrā un Lobes centrā. Informācija par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem un aktivitātēm tiek ievietota arī novada izdevumā “Savietis”.

Bibliotēkas tēla veidošana un uzturēšana notiek ikdienas sarunās ar apmeklētājiem, līdz ar to, regulāri apzinot apmeklētāju vēlmes un vajadzības. Visefektīvākā ir saruna, kad cilvēks tiek uzrunāts personīgi, informēts par aktualitātēm vai uzaicināts uz pasākumu, izstādi. Bibliotēkas vadītāja regulāri apmeklē dažādus kultūras pasākumus, aktivitātes, kuros ir iespēja popularizēt bibliotēku. Kā piemēru var minēt Krapes tautas nama organizēto pasākumu “Putnu dienas”. Pasākuma laikā bibliotēkas vadītāja informēja apmeklētājus par bibliotēkā pieejamajiem izdevumiem, kas saistīti ar putnu tēmu, kā arī izgatavoja bibliotēkai putnu barotavu, aicinot iedzīvotājus ziemā apmeklēt bibliotēku un vērot, kādi putni uzturas bibliotēkas tuvumā.

Informācija par **Keipenes** pagasta bibliotēkas aktualitātēm, t.sk. par pasākumiem, konkursiem, izstādēm, tiek izvietota gan sociālajos tīklos, bibliotēkas telpās un skatlogos, kā arī pie pagasta afišu stendiem.

2024.gadā bibliotēkas *Facebook* lapa ir sasniegusi 2350 apmeklējumus, kas, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, ir palielinājies. Pārskata periodā tika īstenota ideja par tiešsaistes konkursa rīkošanu bibliotēkas atbalstītājiem, kas guva ļoti lielu atsaucību un iesaisti jau no esošiem bibliotēkas lapas sekotājiem, kā arī piesaistīja jaunus.

Madlienas pagasta bibliotēka pārskatā min, ka publicitāte un bibliotēkas tēla veidošana ir neatņemama ikdienas darba sastāvdaļa. Radoši un iespēju robežās regulāri tiek izlikti ziņojumi informatīvajā stendā pagasta centrā, pagasta iestādēs, sociālajos tīklos, novada informatīvajā izdevumā “Savietis”. Grūtāk ir sasniegt tos iedzīvotājus, kuri neizmanto internetu. Sadarbībā ar kultūras namu iedzīvotājiem tiek izdalītas informatīvas lapiņas par kultūras nama pasākumiem, kur tiek pieminēti arī bibliotēkas pasākumi.

Rembates pagasta bibliotēkas *Facebook* lapā aktīvi tika ievietotas dažāda satura publikācijas, kopumā tām ir 11128 skatījumi. Informācija, ko ievieto lapā, tiek regulāri skatīta un pozitīvi novērtēta, lapai aug apmeklētība un uz pasākumiem ir cilvēku pieplūdums, līdz ar to veidojas sadarbība ar iedzīvotājiem.

Lai popularizētu un informētu sabiedrību par **OCB bibliobusa** sniegtajiem pakalpojumiem, tiek izstrādāti dažāda veida paziņojumi – afišas, bukleti, video, kā arī regulāri tiek publicēta informācija vietējās nozīmes medijos. OCB mājas lapā www.ocb.lv sadaļā [Bibliobuss – OCB](#) ir atrodamā informācija par mobilās filiālbibliotēkas maršrutiem, pieturvietām un laiku. Informācija par bibliobusu tiek izvietota arī *Facebook*, kur bibliobusa bibliotekāre regulāri atspoguļo bibliobusa pakalpojumus, kā arī *X* sociālo tīklu kontos. Bibliobusam ir savs *Instagram* konts ([@ogres_gramatu_buss](#)). Informāciju par bibliobusa ikmēneša reisiem var uzzināt portālā *Ogrenet* un pašvaldības izdevumā “Savietis”.

2024.gadā bibliobusa noformējums tika papildināts ar mobilā tālruņa numuru uz abiem sāniem, tādējādi popularizējot ne tikai pašu bibliobusu, bet arī pievēršot uzmanību iespējai piezvanīt.

Arī šogad varēja pārliecināties, ka vislabākā reklāma ir tā sauktā “mutvārdu daiļrade”, kad bibliotekāram rodas iespēja personīgi uzrunāt potenciālo lasītāju, jeb, kad lasītājs iesaka lasītāju. Šādā veidā tika apzināti Lielvārdes pilsētas un Tomes pagasta teritorijā dzīvojošie un strādājošie potenciālie lasītāji, kur radās jauns bibliobusa maršruts, kā arī jaunas pieturvietas Ogres novada Madlienas un Krapes pagastos, kur kopumā bibliobusā tika reģistrēti 20 jauni lasītāji.

Lāčplēša bibliotēkā no 21.novembra ikvienu apmeklētāju sagaida Lāčausītis. Leļļubērņa oficiālā dzimšanas diena ir 18.novembris, kad Egita Pūce-Rašmane sociālajā vietnē *Facebook.com* publicēja ierakstu par Lāčausīti.



72.att. Lāčplēša bibliotēkas simbols – Lāčausītis

Informācija par bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, darbu un aktuālajiem notikumiem regulāri tiek ievietota *Facebook* un *Instagram*.

Sociālajos medijos Lāčplēša bibliotēka popularizē ne tikai savus notikumus, bet arī Ogres Centrālās bibliotēkas organizētos pasākumus un piedāvātos pakalpojumus (Bibliobusa izbraukumu grafiks), starpbibliotēku abonementa pakalpojumus.

2024.gada 21.maijā **Lāčplēša** bibliotēkas vārds tika minēts novada ziņu portālā – www.Ogrenet.lv. Publikācijā par reģiona projektu konkursa "Veido vidi ap mums Ogres novadā" atbalstītajiem lielvārdiešu projektu pieteikumiem. Autore: Daina Blūma [Lielvārdē veido vidi ap mums - OGRENET - Tava novada portāls](#).

Tīnūžu pagasta bibliotēka izmanto informācijas ziņojumu dēli, kur pagasta iedzīvotāji var uzzināt par piedāvātajiem pakalpojumiem, kā arī bibliotēkai ir konts sociālajos tīklos – <https://www.facebook.com/tinuzu.biblioteka>, kurā tiek ievietota informācija par jaunākajām bibliotēkā saņemtajām grāmatām un citām aktivitātēm.

Lēdmanes pagasta bibliotēka ar savu darbību, īpaši, organizējot pasākumus kopā ar tautas namu, piesaista lasītājus. Informācija par bibliotēku ir atrodamā *Facebook*.

Jumpravas pagasta bibliotēka ir vienīgā ON bibliotēka, kurai nav izveidots konts sociālajos tīklos. Kā skaidro bibliotēkas vadītāja, "darbs ar sabiedrību, bibliotēkas tēla veidošana notiek personiskā saskarsmē ar iedzīvotājiem".

10.3.Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Kā galveno problemātiku publicitātes veidošanā bibliotēku kolēģi min laika trūkumu, jo, lai izveidotu kvalitatīvu saturu bibliotēkas sociālajos tīklos, tas prasa laiku, radošumu, tehniskas zināšanas, turklāt bibliotēkās nav darbinieka, kas strādā tikai ar publicitāti, tas jāpaveic, apvienojot ar citiem darba pienākumiem.

"Ikšķiles pilsētas bibliotēka ir ieguvusi jaunu ēku, tās lietotāju skaits ir būtiski pieaudzis, taču bibliotēkai joprojām nav savas mājaslapas. Tāpat joprojām ir nepieciešamība tuvoties jaunākajai paaudzei, izveidojot bibliotēkas kontu sociālajos tīklos *Instagram* vai/un *TikTok*. Satura veidošana, jo īpaši – video, prasa laiku un cilvēka resursus, kas šobrīd ir izteikti apgrūtināši, paaugstinātās darba noslodzes dēļ."

Arī **Krapes** pagasta bibliotēkas vadītāja pārskatā min, ka, lai veidotu kvalitatīvus ierakstus ar kvalitatīvām un interesantām fotogrāfijām, ir nepieciešams laiks. Trūkst arī aprīkojums. Tā kā sociālie tīkli kļūst par bibliotēkas ikdienas neatņemamu sastāvdaļu, būtu jāiegādājas fotoaparāts, papildus apgaismojums, materiāli fona radīšanai.

Lāčplēša bibliotēkas vadītāja: “Bibliotēkas darba un pakalpojumu popularizēšana ir laukietilpīgs un atbildīgs darbs. Nav viena universāla komunikācijas rīka, kas informatīvi varētu aptvert visas interesentu grupas. Katrai lietotāju kategorijai ir savs informācijas ieguves veids (sociālais tīkls, laikraksts, mutvārdu informācija). Savukārt, katram informācijas izplatīšanas kanālam jāpiemēro konkrēta formāta saturs. Tas nozīmē, ka viena pasākuma reklamēšanai nepieciešams sagatavot vismaz trīs informācijas formātus – izdrukai, publicēšanai *Facebook* un *Instagram* u.c. Tātad – trīskāršs darbs. Vecākās paaudzes interesentus vislabāk sasniegt, izmantojot vietējās kopienas sabiedriskās organizācijas: Pensionāru biedrību, Invalīdu biedrību, kori, teātri vai deju kopu, taču joprojām ir iedzīvotāji, kuru vienīgais informācijas avots par reģionālajiem un vietējiem notikumiem, ir bezmaksas laikraksts “Savietis”.

Madlienā pagasta bibliotēkas pārskatā minēts, ka joprojām problēma ir zināšanu trūkums, nepieciešams apgūt sociālo mediju reklāmu, bet tieši saistībā ar bibliotēku darbību. Kā arī jau iepriekš minētā problēma – kvalitatīva publicitāte prasa daudz laika.

11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS

Sadarbība ir spēja komunicēt, strādāt komandā un ieraudzīt iespējas, turklāt vienlīdz būtiski ir turpināt esošo sadarbību, kas atzīta par veiksmīgu, kā arī izveidot jaunas. OCB kā RGB aktīvi sadarbojas ar visām novada bibliotēkām, bet vairāk par 2024.gadā īstenotajām kopīgajām aktivitātēm ON 26.tabulā.

Sadarbības partneri	Aktivitātes
LNB	Informācija par aktualitātēm bibliotēku darba jomā portālā www.biblioteka.lv , konferences, konsultācijas, klātienē un tiešsaistē semināri, LNB ekspertu dalība reģiona semināros OCB, KAC piedāvātie kursi, SBA pakalpojums un grāmatu dāvinājumi. Grāmatu iepirkuma programmas publiskajām bibliotēkām īstenošana.
LNB Bērnu literatūras centrs	Sadarbība lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, Vidzemes reģiona Skaļās lasīšanas sacensību starpfināls OCB, sabiedrības iesaistes kustība – “Restarts lasīšanai”.
LNB Bibliotēku attīstības centrs	Akadēmisko, publisko un nacionālo bibliotēku, kā arī muzeju pārstāvji no Gruzijas un Armēnijas Latvijā viesojās Eiropas Komisijas programmas “EU4Dialogue” projektā “EU4Dialogue: mazināt plaisas ar kultūras un izglītības palīdzību”. Sadarbībā ar Madaru Vīlipu: regulāra informācijas saņemšana un tīklošanās pasākumi platformā Zoom RGB speciālistiem, kuri strādā ar bērniem un jauniešiem. Informācijas un metodisko materiālu saņemšana “Tet skoliņas” pasākumu rīkošanai.
LNB Atbalsta biedrība	Sadarbība lasīšanas veicināšanas projekta 3–4 gadus veciem bērniem “Grāmatu starts” īstenošanā. Līdzfinansējums “Pūcūļu skolas” nodarbību (OCB BLN, Madlienas pagasta bibliotēka, Ikšķiles pilsētas bibliotēka) “Grāmatu starta” pūcūļu komplektam – mugursomai ar Ineses Zanderes un Rūtas Briedes bilžu lasāmgrāmatu “Vai grāmatai ir knābis?”, mīļlietiņu un noderīgu materiālu vecākiem par lasīšanu.
Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs Latvijā	Sadarbības ar biroja padomnieci Latvijā Ievu Hermansonī projekta “Ziemeļvalstu literatūras nedēļa” īstenošana Ogres novada publiskajās un skolu bibliotēkās.

	Tikšanās ikgadējā seminārā, informācijas aprīte par aktivitātēm, materiāliem, atskaites nodošana par īstenotajiem Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākumiem Ogres novadā.
Vieglās valodas aģentūra	Izglītojošs seminārs ON bibliotekāriem. Informatīvs atbalsts vieglās valodas ieviešanā OCB vidē.
Novada pašvaldība, pagastu pārvaldes, ON Izglītības pārvalde	Sadarbība ar novada pašvaldību un pagastu pārvaldēm: budžetu plānošana un īstenošana; informācijas apmaiņa par aktualitātēm pilsētā/pagastā; saimnieciskie jautājumi, transports; līdzfinansējumu nodrošināšana bibliotēku projektos; dažādu darba jautājumu kopīga risināšana. Sadarbība publicitātes jautājumos. Regulāra OCB pasākumu informācijas publicēšana novada sociālajos tīklos, kā arī novada informatīvajā avīzē "Savietis". Sadarbība ar ON Izglītības pārvaldi lasītprieka projekta "Lasītrosme" organizēšanā un darbā ar skolu bibliotekāriem. Ogresgala bibliotēka, Ciemupes bibliotēka sadarbībā ar pagasta pārvaldi un Tautas namu izveidoja novadpētniecības izstādi "Pagasta stāsti", kas bija apskatāma gan bibliotēkā, gan Tautas namā. Lielvārdes pilsētas un pagasta pārvalde sniedza operatīvu atbalstu Lāčplēša bibliotēkai pēc lietavu postījumiem.
ON Kultūras un tūrisma pārvalde	Ikdienas sadarbība (komunikācija un konsultācijas par nozares aktualitātēm); atbalsts ON bibliotēku nolikumu aktualizēšanā pirms akreditācijas; pārvaldes izveidotajā tiešsaistes kalendārā tiek iekļauti arī visu bibliotēku pasākumi; piedalīšanās ON bibliotēku darbinieku semināros. OCB ēkas apmeklējuma iekļaušana pilsētas iepazīšanas tūrisma maršrutos un OCB viesu iepazīstināšana ar citiem tūrisma objektiem novadā. Sadarbība informācijas izvietojumā un popularizēšanā, OCB pasākumu afišu izvietojšana digitālajos stendos pilsētvidē un mājaslapā. Konsultācijas par novada uzņēmēju iesaistīšanu sadarbības veidošanā un konkursa "Grāmata satiek pavasari pilsētā" darbu vērtēšana, simpātijas balvas piešķiršana.

	OCB ēkas apmeklējuma iekļaušana pilsētas iepazīšanas maršrutos un OCB viesu iepazīstināšana ar citiem tūrisma objektiem novadā.
Ogres Kultūras centrs	Sadarbība notiek dažādu OCB pasākumu organizēšanā pilsētas un novada pasākumu ietvaros, piemēram, Ģimenes dienas un pilsētas svētku pasākumi. OKC elektroniskajos ekrānos izvieto informāciju arī par OCB pasākumiem.
Ogres Jauniešu māja	Informācijas apmaiņa par pasākumiem un aktivitātēm OCB Jauniešu lasītavā un Jauniešu mājā.
ONSC Veselības veicināšanas nodaļa Oveselība	Novada bibliotēkas ir saņēmušas informatīvus materiālus par aktuālām veselības veicināšanas tēmām. Veselības veicināšanas izglītojošu semināru piedāvājums un norise OCB telpās. Ciemupes bibliotēkas vadītāja iesaistījās Oveselības rīkotajā pārgājienā "Ogresgals–Ciemupe–Ogresgals", veidojot kontrolpunktu, kur dalībniekiem lūdza pierakstīt: "Ar ko tev asociējas Ciemupe/Ogresgals?".
ONSC un sporta arēna "Ogre"	Iesaistīšanās akcijā "Priekpilno kustību Adventes kalendārs".
Ogres literārā apvienība "Sirdsdoma"	Dalībnieku ikmēneša tikšanās OCB telpās un kopīgu pasākumu plānošana, īstenošana: Dzejas dienas pasākums OCB, Meņģeles pagasta bibliotēkā, Lauberes pagasta bibliotēkā.
Ogres Centrālā bibliotēka	Ogres reģiona tiešsaistes kopkataloga administrēšana (konsultēšana, problēmu risināšana) BIS ALISE, SBA, grāmatu apstrāde un restaurācija, konsultatīvais atbalsts, semināri, informācijas apmaiņa ar visām novada bibliotēkām.
Novada bibliotēkas	SBA, savstarpēja pieredzes un radošu ideju apmaiņa dažādu darba jautājumu risināšanā, kopīgu aktivitāšu īstenošana. Sadarbība lasītprīeka veicināšanas projekta "Lasītrosme" realizēšanā.
Novadu vispārizglītojošās skolas, mūzikas un mākslas skolas, PII,	Ogres Centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas realizētos pasākumus skolām un pirmsskolas izglītības iestādēm (<i>Pielikums nr.5</i>).

kultūras nami un muzeji	Ogres Vēstures un Mākslas muzeja speciālisti OCB Novadpētniecības krājumu izmantojuši kā izziņas un pētniecības avotu. Ogres novada pašvaldībai sagatavotas un sniegtas uzticamas un kvalitatīvas novadpētniecības uzziņas par vēsturiskiem notikumiem un objektiem, ievērojamiem cilvēkiem. ON bibliotēkas, kuru pagastā vai pilsētā ir izglītības iestāde, sadarbojas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” projektā, kā arī OCB organizētajā projektā “Lasītrosme”. Suntažu pagasta bibliotēka: sadarbība turpinās ar Suntažu pagasta kultūras namu, izmantojot telpas pasākumu norisē (tikšanās ar G. Raču, Dzejas dienas, G. Babras grāmatas atvēršanas svētki), atbalsts pasākumu veidošanā. Ogresgala bibliotēkas telpās izvietota Ogres Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu zīmējumu izstāde “Zaļā prakse”. Lielvārdes pilsētas bibliotēkā no 25.marta līdz 25.jūnijam tika izvietota Lielvārdes Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu keramikas darbu izstāde. Pārskata gada laikā novadpētniecības darbā turpinājās sadarbība ar Andreja Pumpura Lielvārdes muzeju. Lielvārdes Kultūras namā 24.septembrī notika kopīgs Dzejas dienu pasākums “Uzlūdz dzeja”. Kultūras nama darbinieki izmanto bibliotēkas krājumu un novadpētniecības materiālus izstāžu un pasākumu rīkošanai. Novadpētniecības darbā Birzgales pagasta bibliotēka sadarbojas ar Birzgales pagasta muzeju “Rūķi”. 2024.gada septembrī Birzgales pamatskola atzīmēja 175 gadu jubileju, tad arī tika izmantoti bibliotēkas novadpētniecības materiāli par Birzgales pamatskolas vēsturi. Birzgales pagasta bibliotēka turpina ikgadējo sadarbību ar Birzgales pamatskolas latviešu valodas un literatūras skolotāju Vitu.
-------------------------	--

	Katru gadu tiek organizēta mācību ekskursija uz rakstnieka A. Pumpura dzimto māju vietu Birzgaļes pagastā. Sadarbībā ar Jumpravas pagasta kultūras namu, Jumpravas pamatskolu, Lielvārdes Mūzikas un mākslas skolu Jumpravā un Jumpravas jauniešu domi, Jumpravas pagasta bibliotēka Ģimenes dienā un Mātes dienā pagasta iedzīvotājiem organizēja orientēšanās spēli “Tev pa pēdām”. Sadarbība ar Kārļa Kažociņa Madlienas mūzikas un mākslas skolu, skolas audzēkņu darbu izstādes veidošanā. Ķeguma pilsētas bibliotēkas sadarbība ar citām pilsētas kultūras iestādēm: pasākumu organizēšana, noformēšanas darbi, uzzīņu un informācijas sniegšana (tiek atlasīti un sagatavoti literārie materiāli iestāžu rīkotajiem pasākumiem). Tomes muzeja un Tomes pagasta bibliotēkas sadarbība Muzeja nakts pasākumu organizēšanā; kopīga foto un gleznu izstāde “Silti vēji priežu silus glāsta”, J. Osmaņa gleznu eksponēšana.
Ogres pilsētas un novada PII metodiķi un pedagogi	Tematiskas nodarbības “Izzini pasauli kopā ar bibliotēku” un ekskursijas – PII “Cīrulītis” (īpaši Inese Samsone, Evita Zagnetova, Beāte Pēterkopa) “Strautiņš” (īpaši Jolanta Kreiviņa, Linda Graudiņa-Maderniece, Ilona Pluce) “Riekstiņš”, “Zelta sietiņš”, “Dzīpariņš” (īpaši Ilze Šarkovska), “Saulīte”, “Mikausis” (privātais), “Brīvā skola”, “Ābelīte” (Ogresgals), “Muižiņa” (Tīnūži) grupiņām, Tīnūžu sākumskolas PII grupas.
Madlienas PII “Taurenītis”	Konkurss “Ceļā uz plaukstošu pavasari”.
Novada skolu pedagogi	“Lasītrosmes nodarbības” vai citi izzinoši un literāri pasākumi BLN (norādīti tie pedagogi, kuri ar klašu grupām BLN bijuši vismaz 2 reizes): Ogres centra pamatskola: Anete Lasmane – 1.a, Dace Bužere – 1.c, Ļubova Maļinovska – 2.a, Larisa Bite – 2.b, Elita Geca – 2.c, Zita Andersone – 2.d, Dace Leja – 3.b, Daila Živuļina – 3.d, Iveta Feoktistova – 3.g, Līga Rudzīte – 3.e, Skaidrīte Logina – 4.a, Regīna Hanzena – 5. a,b,c un 6.c, Maruta Dudkina – 6.c, Olga Pudule – 5.d,

	Irēna Pupčenoka – 6.b un 7.a Egija Baumanē – 7.g, Santa Mežvēvere – 9.d.; Ogres Kalna pamatskola: Laura Grīnfelde – 1.a, Inese – 1.b, Ineta Zalaka – 1.c, Drosma Siliņa – 1.d, Linda Kārklīņa – 1.g, Gunta Salmiņa – 2.b, Ilze Ušpele – 2.c, Madara Vilcāne – 2.e Jeļizaveta Gavrilova – 2.g, Džūlija Pivare – OKP 2.i, Gunda Latiša – 3.a, Iveta Kalnupe – 3.d, Ieva Veismane-Paķe – 3.e, Sintija Liepiņa – 3.g, Jaunogres pamatskola: Svetlana Morozova – 5.a, Gita Maņkova – 6.a, 8.b un 9.a, Vija Ziemeļe – 8.a, Ingūna Rozenberga – Jaunogres vidusskolas 8.c un 9.; Ikšķiles Brīvā skola: Ilze Sēkliņa – 3. un 4. saime; Tīnūžu sākumskola: Dana Lidžus – 3.klase; E. Kauliņa Lielvārdes vidusskola – Aivita Henriņa – 5.a.
Ogres Centra pamatskolas, Kalna pamatskolas, Jaunogres pamatskolas, Ogres Valsts ģimnāzijas vadība – direktori, direktoru vietnieki izglītības jomā un interešu izglītībā	Regulāra informācijas apmaiņa par norisēm OCB BLN. (“Lasītrosmes” nodarbību plāni visam mācību gadam, ieteicamās literatūras saraksts vasarai “Lasi vasarā”, lasīšanas veicināšanas programma “Lasītrosme”, konkursi, akcijas, pasākumi, Spodrības diena, lasītāju-kavētāju uzrunāšana u.c. veida informācija).
Ogres Centra pamatskolas un Ogres Kalna pamatskolas (iepriekš Ogres 1. vidusskolas) bibliotekāres Inga Biukšāne,	Sadarbības konkurss “Margaritai Stāraitei 110”, nekorekti nodotu grāmatu apmaiņa, dalīšanās pieredzē, konsultācijas, “Lasītrosmes” nodarbību apmeklēšana, iesaistīšanās OCB lasīšanas veicināšanas programmā “Lasītrosme” un saziņa par Ogres novada Skaļās lasīšanas sacensību norisi.

Gita Rozenberga, Baiba Cīrīte un Inese Rutka	
ON Sociālā dienesta Ģimenes atbalsta dienas centrs Ogrē, Ogresgalā un Ciemupē, un Ogres Dienas aprūpes centrs bērniem ar funkcionāliem traucējumiem,	OCB BLN izveido un nogādā Ikmēneša izzinošus un radošus konkursus, nozaru literatūru centru bērniem. Specializēto darbnīcu klientu lasīšanas stundas reizi mēnesī OCB telpās. Reizi mēnesī bibliotekārs piegādā jaunu pielāgotās literatūras kopu Specializēto darbnīcu klientiem.
ON Sociālā dienesta Specializētās darbnīcas, ON Sociālā dienesta Lielvārdes Sociālais dienas aprūpes centrs	Lasīšanas stundas Dienas aprūpes centra bērniem ar funkcionāliem traucējumiem. Lāčplēša bibliotēkas informācijas apmaiņa ar ON Sociālā dienesta Lielvārdes Sociālais dienas aprūpes centru. Centra klienti apmeklē izstādes bibliotēkā.
Foto klubs “Ogre”	OCB piederošajā Kafijas namiņā organizētas vairākas fotoizstādes.
Ogres Tehnikums	Pārskata periodā no 1.maija līdz 30.jūnijam Ogres Tehnikuma divi programmas “Audiovizuālā komunikācija” audzēkņi OCB realizēja mācību praksi (<i>vairāk aprakstīts šajā nodaļā turpinājumā</i>).
Ogres Valsts ģimnāzija	Mācību priekšmetā “Projektu vadība” Ogres Valsts ģimnāzijas 11.klases audzēkņi veido reālus projektus, kuriem iespējams iegūt Ogres novada pašvaldības finansējumu (Ogres novada jaunatnes iniciatīvas projektu konkurss “Jauniešu (ie)spēja”). Projektu rakstīšanā un realizēšanā skolēniem kā mentori tiek piesaistīti konkrētās jomas pārstāvji. OCB darbiniece tika iesaistīta projekta “Jauniešu lasītprīka veicināšana” (<i>vairāk aprakstīts šajā nodaļā turpinājumā</i>) sagatavošanā.

LU SZF	Bakalaura studiju programmas “Informācijas pārvaldība” studentei nodrošināta mācību prakse OCB IRAN
KISC	Datu bāzes Letonika, Lursoft laikrakstu bibliotēka un 3td grāmatu bibliotēka visām novada bibliotēkām.
SIA “Tieto Latvia”	BIS ALISE uzturēšana, konsultācijas visām novada bibliotēkām.
LBB	Ciempuses bibliotēkas vadītāja ir Ogres reģiona grupas koordinatore, Vidzemes valdes locekle, kas informē Ogres reģiona biedrus par aktuālo biedrības darbā.
Latvijas Grāmatizdevēju asociācija	Sadarbība izstādes “Zelta Ābele 2024” organizēšanā Ogres Centrālajā bibliotēkā jūnijā un jūlijā.
Latvijas Pasts	Periodikas abonēšana un piegāde visām novada bibliotēkām.
VKKF	Finansiāls atbalsts projektu konkursos (<i>sk. "Projekti"</i>).
IK “Virja”, SIA “Latvijas Grāmata”, SIA “Kontinents”, “Zvaigzne ABC” un “Jāņa Rozes grāmatnīca” Ogrē, SIA “BrainGames”	Grāmatu un spēļu iegāde visām novada bibliotēkām.
Latvijas Neredzīgo bibliotēka	Sadarbība ar OCB par pielāgotās literatūras aprites koordinēšanu Ogres novadā un Ķeguma bibliotēkas sadarbības turpināšana Braila raksta izdevumu apmaiņai pēc lasītāja pieprasījuma.
Vecpiebalgas pagasta bibliotēka, Drustu bibliotēka,	OCB grāmatu restauratores Lienas Kābeles ceļojošās izstādes ar grāmatu mākslas darbiem eksponēšana. Pārskata periods bija jau septītais gads, kad šī izstāde ceļoja pa Latvijas bibliotēkām. 2024.gadā tā tika eksponēta 11 Latvijas bibliotēkās, kā arī daļa eksponātu izvietota

Gulbenes novada Rankas pagasta Gaujasrēveļu bibliotēka, Preiļu Galvenā bibliotēka, Preiļu novada Riebiņu bibliotēka, Ilūkstes pilsētas Centrālā bibliotēka, Subates pilsētas bibliotēka, Bebrenes pagasta bibliotēka, Engures bibliotēka, Mārupes novada bibliotēka, Tukuma 2.vsk. bibliotēka	OCB ēkā. Šobrīd pieteikumu grafiks ar pretendentiem, kuri vēlas to parādīt saviem apmeklētājiem, ir saplānots līdz 2026.gadam.  Preiļu Galvenās bibliotēkas afiša sociālās saziņas vietnē <i>Facebook.com</i> Izstāde Bebbrenes pagasta bibliotēkā. Foto: I. Driksne
Valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs (VPVKAC)	Aizvieto Tīnūžu pagasta bibliotēkas vadītāju viņas atvaļinājuma laikā, tādējādi nodrošinot nepārtrauktu bibliotēkas darbību, un bibliotēkas vadītāja aizvieto VPVKAC darbinieci viņas atvaļinājuma laikā.
SIA "Fazer Latvija"	Sadarbība ar uzņēmumu 2024.gadā notikusi vairākkārt. OCB uzņēmuma produkcija tika izmantota literārās fotoorientēšanās pasākuma "Mana raibā ģimene" dalībnieku apbalvošanai (pasākums notika jūnijā), kā arī "Skaļās lasīšanas" sacensības dalībniekiem. Uzņēmums atbalstījis arī Madlienas pagasta bibliotēkas pasākumus.

Apgāds "Jumava"	Sadarbībā ar Anitu Ausjuku OCB norisinājušies vairāki kupli apmeklēti pasākumi. 16.februārī pasākums "Sirdspuksti", 25.oktobrī bibliotēkā viesojās Ēriks Hānbergs un Arnolds Auziņš, 13.decembrī – Lias Guļevskas grāmatas atvēršanas svētki ar autores Diānas Sproģes piedalīšanos.
Latvijas Rakstnieku savienība	Ar Latvijas Rakstnieku Savienības palīdzību OCB pasākums "Satiec dzeju Ogrē" iekļauts Dzejas dienu programmā, bet pasākums "Satiec prozu Ogrē" – Prozas lasījumu programmā.
"Junior Achievement Latvija"	2024.gada 4.aprīlī Latvijā norisinājās tradicionālā "Ēnu diena", ko organizē "Junior Achievement Latvija". Arī OCB šajā dienā uzņēma ciemos Rīgas Valsts 2.ģimnāzijas audzēkni Elīzu Zvirbuli (<i>vairāk aprakstīts šajā nodaļā turpinājumā</i>).
Dobeles Amatu māja	Ogresgala bibliotēkas telpās izvietota radošo darbu izstāde "Rudens krāsas".
Latvijas Sarkanais krusts	Ogresgala bibliotēkas telpās izvietota organizācijas Ogres biroja projekta "Uzzīmē savu pilsētu" dažādās tehnikās zīmēto darbu izstāde.
Māksliniece Ieva Jurjāne	OCB eksponēta mākslinieces pirmā ilustrāciju izstāde. Izstādes ietvaros notika arī bērniem paredzēta mākslas nodarbība.
Māksliniece Zane Raičenoka- Raišonoka	Mākslinieces zīmēta kartīte dāvināta 200 čaklākajiem Ogres Centrālās bibliotēkas lasītājiem. Sadarbojoties ar Ogres Mūzikas un Mākslas skolas filiāli Ķegumā, Birzgales pagasta bibliotēkā tika noorganizēta skolotājas Zanes Raičenokas–Raišonokas zīmējumu izstāde, kas bija apskatāma bibliotēkas telpās trīs mēnešus.
Aktīva jaunā māmiņa – Dace Veiliņa	Mazuļu rītu organizēšana BLN mazuļu telpā PEP mammas Marutas Petunovas apmācībā.
Kārlis Lišmanis – Lielvārdes Tautas teātra vadītājs	Piedalīšanās Ogres novada un Vidzemes Skaļās lasīšanas žūrijā.

Elīna Aupe – OKC direktore	Piedalīšanās Ogres novada Skaļās lasīšanas žūrijā.
Patriks Grīva – ON Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītājs	Piedalīšanās Ogres novada un Vidzemes Skaļās lasīšanas žūrijā.
Sintija Gruze – OCB un īpaši BLN lasītāja, četrus bērnu mamma	Piedalīšanās ar ģimeni bibliotēkas zibakcijās, video un intervijās.
OKC vokālā studija “Svilpastes” un vadītājas Ilze Miezere un Ināra Arbidāne	Muzikāls sveiciens Ogres novada Skaļās lasīšanas sacensībās.
Sociālais uzņēmums – kafejnīca “Pie Zelta liepas”	Bibliotēkārū dalība ģimeņu <i>brančā</i> ar grāmatu lasījumiem un viktorīnu bērniem. OCB darbinieces L. Kābeles vadītā radošā nodarbība papīra ziedu gatavošanā.
Ogres un citu novadu uzņēmēji	Atbalsta sniegšana OCB BLN rīkotajos konkursos un aktivitātēs no šādiem uzņēmējiem: - Kuģītis “Gulbis” un Carnikavas kuģītis “Sarnikau” (dāvanu kartes braucienam ar kuģīti pa Daugavu pie Likteņdārza un Gauju Carnikavā aktivitāšu dalībniekiem) - Kafējnīca Baltais Gulbis (dāvanu karte fotoorientēšanās aktivitātes “Mana raibā ģimene” uzvarētājiem), - Trušu karaliste (dāvanu karte “Mana raibā ģimene”), - “Čili Pizza Latvia” Ogre (ģimenes picas stāstu konkursa “Grāmatas neparastais ceļojums” uzvarētājam),

	- Burgeru restorāns “<i>Ostreet</i>” (dāvanu karte), “Fazer Latvija” (saldumi konkursa dalībniekiem literārajā fotoorientēšanās aktivitātē “Mana raibā ģimene”, izlaušanās spēlē “Leģendas par leģendām”, Ogres pilsētas svētku pasākumā “Lasītprieka taka”, Vidzemes novada Skaļās lasīšanas sacensībās un BJVŽ 2023 dalībniekiem, - Izklaides parks "Avārijas brigāde" (dāvanu kartes), - Dabīgās kosmētikas uzņēmums “<i>Cade</i>” (kosmētikas komplekts fotoorientēšanās aktivitātes “Mana raibā ģimene” uzvarētājiem), - Sveču darbnīca “Un:Te <i>candles</i>” (sveču liešanas meistarklase fotoorientēšanās aktivitātes “Mana raibā ģimene” uzvarētājiem), - Beķereja "Bricēni" (picas cepšanas meistarklase fotoorientēšanās aktivitātes “Mana raibā ģimene” uzvarētājiem), - Apgāds “Zvaigzne ABC” (grāmatas konkursa “Margaritai Stārastei 110” uzvarētājam), - “Rūgts Šokolāde” (šokolādes Vidzemes novada Skaļās lasīšanas sacensībām), - “<i>My Mood</i>”- Pieneņpūka (cepure ar apdruku konkursa “Zem sārtās rūķa mices” uzvarētājam), - 3D printēšanas uzņēmums “<i>RobyPrint</i>” (3d printētas grāmatzīmes BJVŽ 2023 dalībniekiem, medaļas Vidzemes novada Skaļās lasīšanas sacensībām) un krājkase 2023.gada čaklākajai BLN lasītājai Elīzai Dīķei), - “Ogres varde” (dāvanu kartes braucieniem ar SUP dēli konkursa “Mans sup sup super dēlis” uzvarētājiem), - Tornis “Ogre” (dāvanu kartes klinšu kāpšanai vasaras lasīšanas aktivitātes “Grāmatu tornis” uzvarētājiem), - Izklaides un atrakciju parks “Džungļu parks” (dāvanu kartes konkursa “Pūķis pūķojas” uzvarētājiem).
Lielvārdes Jostu audēju kopa	Lielvārdes pilsētas bibliotēkā Antras Saliņas tekstildarbu izstāde – kolāža.
Lielvārdes Pensionāru biedrība	Lielvārdes pilsētas bibliotēka regulāri informē par pasākumiem bibliotēkā – biedrības biedri ir aktīvi un atsaucīgi apmeklētāji. Lāčplēša bibliotēkā apmeklēta tikšanās ar novadnieci rakstnieci M. Jakubovsku.

Ikšķiles Kultūras biedrību	Novadpētniecības materiālu apmaiņa ar Ikšķiles pilsētas bibliotēku.
Ikšķiles pensionāru biedrība “Saulgrieži” un Ikšķiles Senioru skola	Datorapmācības, pasākumi Ikšķiles pilsētas bibliotēkā.
“Izaugsmes SPOTS”	Ikšķiles pilsētas bibliotēkas aktivitāšu atbalstītājs.
Uzņēmums “Grill&Waffles”	Ikšķiles pilsētas bibliotēkas aktivitāšu atbalstītājs.
Ķeguma pensionāru biedrība	Ķeguma pilsētas bibliotēkas sadarbība radošo darbnīcu plānošanā un vadīšanā. Bibliotēka biedrībai palīdz dokumentu sagatavošanā, noformēšanā, prezentāciju veidošanā, sadarbojas literāro pasākumu organizēšanā.
Sieviešu klubs “Ķeguma Saulespuķes”	Darbojas Ķeguma pilsētas bibliotēkas telpās un dod iespēju iedzīvotājiem piedalīties izglītojošos semināros un lekcijās, tikties ar sabiedrībā zināmiem cilvēkiem, darboties radošās darbnīcās profesionāļu vadībā.
Biedrība “Lauberiete”	Sadarbībā ar Lauberes pagasta bibliotēku īstenots projekts “Trimdas senai grāmatai – otru mūžu”.
Suntažu Pieaugušo mākslas studija	Lauberes pagasta bibliotēkā izvietota ceļojošā mākslas darbu izstāde
Pensionāru kopa “Novakare”	Regulāri saviem tematiskajiem pasākumiem izmanto Taurupes pagasta bibliotēkas krājumu.
Anita Batarāga	Tomes pagasta bibliotēka: izdevniecības “Grāmatu Draugs” grāmatu kopas saņemšana no privātpersonas Anitas Batarāgas Ņujorkā, ASV. Pastarpināta sadarbība ar tomēnieti L. Šlomaku-Veckaktiņu.

Biedrība “Otrās mājas”	Krapes pagasta bibliotēkā sadarbībā ar biedrību “Otrās mājas” notikusi Lilijas Paegles radošo darbu izstāde.
------------------------	--

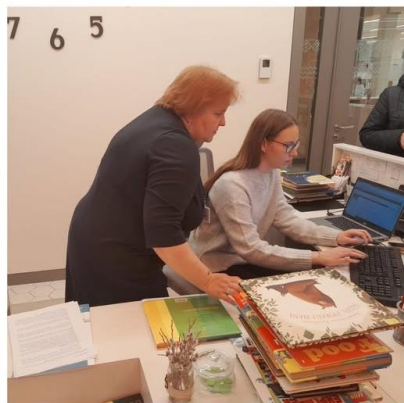
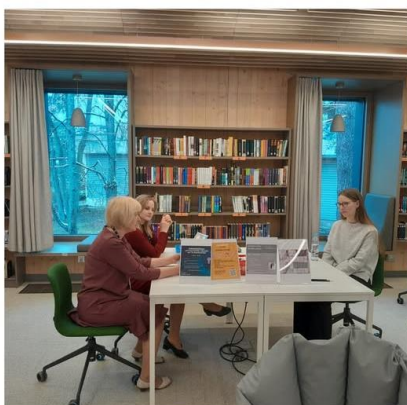
26.tab. Ogres novada bibliotēku sadarbības partneri 2024.gadā

Pārskata periodā **OCB** turpināja sadarbību ar visām Ogres pilsētas PII un skolām, kā arī citu novada pilsētu un tuvāko pagastu PII un skolām, kuru audzēkņi ir regulāri bibliotēkas apmeklētāji.

Kā redzams tabulā “Ogres novada bibliotēku sadarbības partneri 2024.gadā”, pārskata periodā vairākas jaunas sadarbības veidojušās, lai veicinātu tieši jauniešu auditorijas iesaisti bibliotēkas projektos, pasākumos. Turpinājumā secinājumi un nianse, ko mācīties no sadarbības ar jauniešiem.

“Ēnu dienā” OCB piedalījās pirmo reizi. Prieks, ka tika saņemti vairāki pieteikumi no potenciālajām “ēnām”. 4.aprīlī, Ēnu dienā, OCB viesojās viena jauniene Elīza Zvirbule, jo pārējie interesenti iepriekš nebija informēti, ka šajā dienā visā Latvijā notiek arī koku skates.

Kā atzina Elīza “Ēnu dienas” noslēgumā, darbs bibliotēkā var būt ļoti dažāds, šeit īsto nodarbošanos var atrast pacietīgie, tie, kuriem labāk patīk darīt darbu vienam, kā arī radošie komandas spēlētāji. Cik vien iespējams vienas dienas laikā, Elīza klausījās, redzēja, vēroja un arī pati piedalījās bibliotēkas darbos – bija nopietnas plānošanas sapulces dalībniece, kārtēja grāmatas plauktos, izmēģināja darbu ar bibliotēku informācijas sistēmu ALISE, kā arī piedalījās “Lasītrosmes” nodarbībā 5.klases skolēniem. Aktīvās darba dienas beigās sarunā ar OCB direktori Jautrīti Mežjāni Elīza dalījās iespaidos par dienā piedzīvoto bibliotēkā. Bija prieks dzirdēt, ka iegūtā pieredze vēl vairāk nostiprinājusi pārliecību – bibliotekāra profesija ir interesanta, radoša un dinamiska.



73.,74.att. 04.04.2024.Ēnu dienas “ēnotāja” Elīza OCB ikdienas darba procesā

“Ogres Tehnikuma” audzēkņu Martas Zālītes un Nila Šļapina prakse OCB norisinājās divu mēnešu garumā (majā, jūnijā). Prakses laikā OCB pārstāve – prakses vadītāja katru dienu sazinājās ar jauniešiem, lai palīdzētu veikt uzticētos uzdevumus, kas saistīti ar vizuālo noformējumu dažādiem OCB veidotiem materiāliem (grāmatzīmes, ilustrācijas bibliotekāru rakstūtam stāstam, izlaušanās spēles materiāli).

Prakses laikā tika izstrādāta izlaušanās spēle “Leģendas par leģendām”, ko bibliotēkas lietotāji aktīvi spēlēja augustā, Ogres pilsētas svētkos, kā arī vēl joprojām spēle ir pieejama, iepriekš piesakoties un rezervējot konkrētu spēles laiku.

Secinājumi par sadarbību ar tehnikuma jauniešiem:

- ✓ prakse notiek vasarā – laikā, kad kolēģi dodas atvaļinājumā, turklāt divi mēneši ir gana ilgs laiks, kas ietekmē prakses vadītāja kapacitāti veikt citus ikdienas pienākumus,
- ✓ lai praktikanti izprastu iestādes vizuālo identitāti, nepieciešams pirms tam veikt izpēti darbu, kam jauniešiem grūti atrast laiku un motivāciju. Rezultātā materiālos, kas tiek izveidoti, dominē paša jaunieša stils, ko nepieciešams vairākkārt pārveidot, līdz iegūst bibliotēkai atbilstošu,
- ✓ lai sagatavotu darbu 2 mēnešu praksei, pirms tam jāiegulda pamatīgs sagatavošanās darbs. Jārēķinās, ka iepriekš ieguldītais darbs ne vienmēr vainagosies ar rezultātiem. OCB prakses laikā viena no praktikantēm pārtrauca mācības Ogres Tehnikumā, kā rezultātā darbs tika iesākts, bet ne pabeigts;
- ✓ lai veiksmīgi realizētu praksi, ļoti būtiska ir izglītības iestādes iesaiste, lai informētu par prakses vēlamu gaitu, palīdzētu risināt ikdienas situācijas, kā arī izrādītu interesi par to, kā audzēkņiem veicies prakses laikā.



75.att. “Leģendas par leģendām” spēles informatīvais plakāts. Autors – Ogres Tehnikuma students, praktikants Nils Šļapins

2024.gada maijā OCB darbiniece kā mentors iesaistījās Ogres Valsts ģimnāzijas 11.klases audzēkņu veidota projekta sagatavošanā **Ogres novada jaunatnes iniciatīvas projektu konkursam “Jauniešu (ie)spēja”**. Sākotnēji mentors sniedza atbalstu projekta pieteikuma rakstīšanā, kā arī, ja projekts tiek apstiprināts, sniedz atbalstu tā realizēšanā. Projekta iecere – jauniešu organizētas tikšanās ar jauniešiem par un ap literatūras tematiku OCB Jauniešu lasītavā – radīja motivāciju ieguldīt laiku, lai palīdzētu to realizēt. Projekts arī tika apstiprināts, tomēr pasākumus jauniets nerealizēja. Tas saistīts gan ar laika trūkumu mācību dēļ, gan ar pieredzes trūkumu, organizējot un plānojot šādus pasākumus.

No šī sadarbības projekta kā vērtīgāko ieguvumu var minēt iespēju komunicēt ar jauniešiem, vairāk izprast viņu vēlmes un vajadzības, kādam ir jābūt pasākumam bibliotēkā, lai viņi vēlētos to apmeklēt.

Ogres Centrālajā bibliotēkā laikā no 2024.gada 1. līdz 31.jūlijam strādāja Ogres Centra pamatskolas 8.d klases skolniece Estere Znotiņa. Sadarbība ar Esteri tika realizēta, īstenojot projektu **“Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs”**.

Pirms darba uzsākšanas tika izstrādāts darba plāns, kurā iekļauti daudzveidīgi uzdevumi, kas skāra visu bibliotēkas nodaļu darbību. Viens no atbildīgākajiem Esteres pienākumiem bija nodarbību vadīšana bērniem “Radošie rīti”, kur meitene pati domāja, plānoja un realizēja savas idejas, katru dienu vienu stundu darbojoties ar bērniem. Tāpat arī daudz tika paveikts, strādājot ar grāmatu apstrādi. Bija jāpārliet svītrkodi, jāraksta inventāra numuri, autorzīmes, kopumā apstrādājot vairāk nekā 100 grāmatas. Estere guva pieredzi ar bibliotēku sistēmu ALISE, veidoja afišas un materiālus nodarbībām, piedalījās braucienos ar bibliobusu, palīdzot apkalpot bibliotēkas lietotājus, kā arī uzņemot fotogrāfijas mobilās filiālbibliotēkas publicitātei.

No šīs sadarbības ieguvējas ir abas iesaistītās puses. Esteri tā bija lieliska iespēja ieraudzīt, cik neparasta un daudzveidīga ir bibliotekāra ikdiena, kā arī izmēģināt veikt dažādus pienākumus. Savukārt, ar Esteres palīdzību bibliotēkā tika paveikti apjomīgāki darbi, kam nepieciešams ilgāks laiks, kā arī īstenotas radošas idejas gan nodarbību, gan materiālu veidošanā.

Šādas sadarbības noteikti vajadzētu turpināt, dodot jauniešiem iespēju iepazīt bibliotekāra profesiju. Tomēr ir jārēķinās, ka darba vadītājam jābūt gatavam pielāgoties, ja nav iespējams veikt ieplānotos uzdevumus, pārplānot dienas kārtību, kā arī sekot, lai jaunietis pieturas pie plāna izpildes. Liela nozīme ir disciplīnai un skaidrām norādēm.

Sadarbība ar Esteri izvērtās ļoti veiksmīga un tika paveikts vairāk nekā iecerēts. Turklāt, arī pati meitene atzina, ka guva interesantu, vērtīgu pieredzi.

Kopumā var teikt, ka sadarbība ar izglītības iestādēm un jauniešiem jāuztver kā misija, lai radītu interesi, reizēm arī lauza stereotipus par bibliotēku nozari. Iesaiste jauniešu projektos prasa lielu laika un enerģijas resursu no darbiniekiem, kā arī sadarbības rezultāts var būt ļoti dažāds.

2024.gadā īpaši izceļama sadarbība programmā **“Lasītrosme”**. Ogres Centrālajā bibliotēkā tapusi programma paredzēta bērnu lasītprieka veicināšanai un izaugsmei, un tās ietvaros realizēta sadarbība starp Ogres Centrālo bibliotēku, Ogres novada bibliotēkām un Ogres novada izglītības iestādēm un bibliotēkām. Kā būtisks atbalsts programmas realizēšanā bija Ogres novada Izglītības pārvalde, ar kuras palīdzību informācija par ideju un tās realizēšanu nodota skolu direktoriem un pedagogiem (sk. *“Darbs ar bērniem un jauniešiem”*).

Otrs nozīmīgs sadarbības projekts ON bibliotēkām pārskata periodā ir **“Latviešu grāmatai 500” cikla ceļojošā seno grāmatu izstāde**. Izstādē apskatāmas 30 grāmatas no Viļa Miķelsona dibinātās “Grāmatu klēts” Lauberē. Tās ir pagājušā gadsimta pirmajā pusē izdotas grāmatas par veselību, pedagogiju, Dziesmu svētkiem, kā arī dzejas un prozas darbi.

“Grāmatu klēts” unikālais krājums ir pieejams visiem Ogres novada bibliotēku lietotājiem, šīs grāmatas iespējams apskatīt kopkatalogā un arī pasūtīt uz sev tuvāko bibliotēku.



76.att. Ceļojošā "Grāmatu klēts" grāmatu izstāde OCB

Gandrīz divu gadu garumā Ogres novada bibliotēkās būs apskatāma Lauberes pagasta “Grāmatu klēts” krājuma izstāde, kurā atlasītas dažādu jomu un tematikas grāmatas. Unikāli ir tas, ka šoreiz izstādes materiālu ir iespējams arī izsniegt bibliotēkas lasītājiem uz mājām.

Arī **novadpētniecība** ir joma, kas palīdz veidot veiksmīgus sadarbības projektus gan OCB kolektīvā, gan arī stiprināt sadarbību ar izglītības iestādēm, pašvaldību, muzejiem. Skolēni tiek iepazīstināti ar novada personībām, vēsturi. Tiek veidots sadarbības tīkls ar iestādēm un privātpersonām. OCB sadarbojas ar skolām, piemēram, Ogres centra pamatskolu. Skolēni apmeklē novadpētniecības nodarbības. Skolas izmanto tematisko nodarbību piedāvājumu. Sadarbībā ar Rīgas Tūrisma skolu, tās audzēkņi iepazīst Ogri, piedaloties novadpētniecības nodarbībās.

Sadarbībā ar Ogres Izglītības pārvaldi noorganizēts Ogres novada skolu bibliotekāru seminārs par OCB novadpētniecības resursiem, pakalpojumiem, datubāzēm.

OCB ir veiksmīga sadarbības pieredze ar Ogres novada pašvaldību. Tā ir sadarbība, kas balstās uz uzticēšanos un rezultātiem.

Gadu gaitā ir izveidojusies lieliska sadarbība ar Ogres Vēstures un mākslas muzeja speciālistiem: 2024.gadā veiksmīgi īstenota sadarbība japāņu mākslinieka un fotogrāfa *Ikuru Kuwajima* izstādes veidošanā.

OCB turpina sadarbību ar LNB, saņemot konsultatīvu atbalstu novadpētniecības materiālu digitalizācijā.

OCB veiksmīgi turpinās sadarbību ar tuvākajiem kaimiņiem. 2024.gadā Ogres Centrālo bibliotēku apmeklējušas bibliotekāru grupas no Igaunijas un Lietuvas. Ārzemju viesi bibliotēkā viesojušies arī Erasmus+ programmā. Sadarbībā ar LNB Bibliotēku attīstības centru Ogres Centrālā bibliotēka ciemos uzņēmusi kolēģus no Armēnijas un Gruzijas Eiropas Komisijas programmas “*EU4Dialogue*” projektā “*EU4Dialogue: mazināt plaisas ar kultūras un izglītības palīdzību*”. Armēnijas un Gruzijas kolēģi tika iepazīstināti ne tikai ar skaisto bibliotēkas ēku, bet arī ar interesi uzklusēja OCB kolēģu pieredzi darbā ar jauniešu auditoriju.



77.,78.att. Armēnijas un Gruzijas kolēģu viesošanās OCB programmā “*EU4Dialogue*”

ON bibliotēkas ļoti aktīvi sadarbojas gan ar pagasta, pilsētas izglītības iestādēm, kultūras namiem, muzejiem, dažādām biedrībām. Sadarbības modelis katrā apdzīvotā vietā ir citāds, jo piemērojams gan iedzīvotāju interesēm, gan tam, kādas aktivitātes notiek konkrētajā vietā. Ja vien bibliotēkas darbinieki ir ieinteresēti sadarbīties, iespējas var atrast vienmēr un visur.

12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS

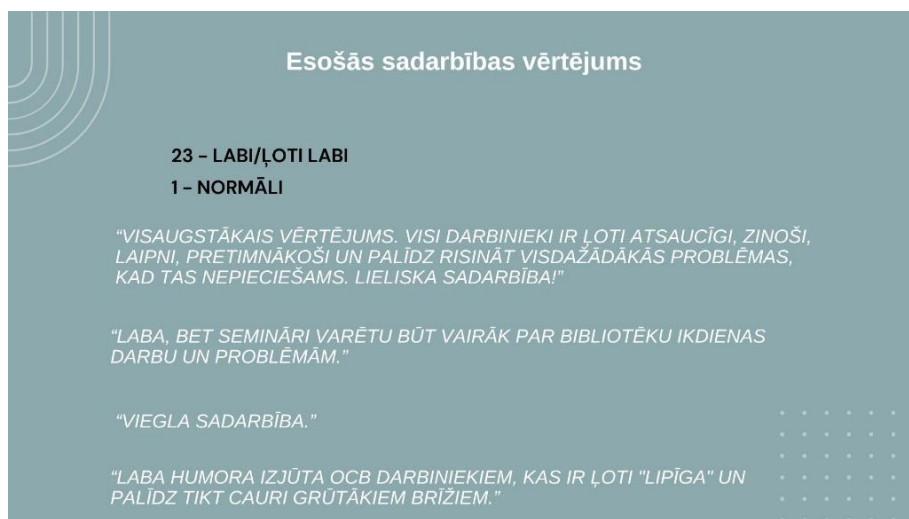
12.1. Metodiskais atbalsts publiskajām bibliotēkām

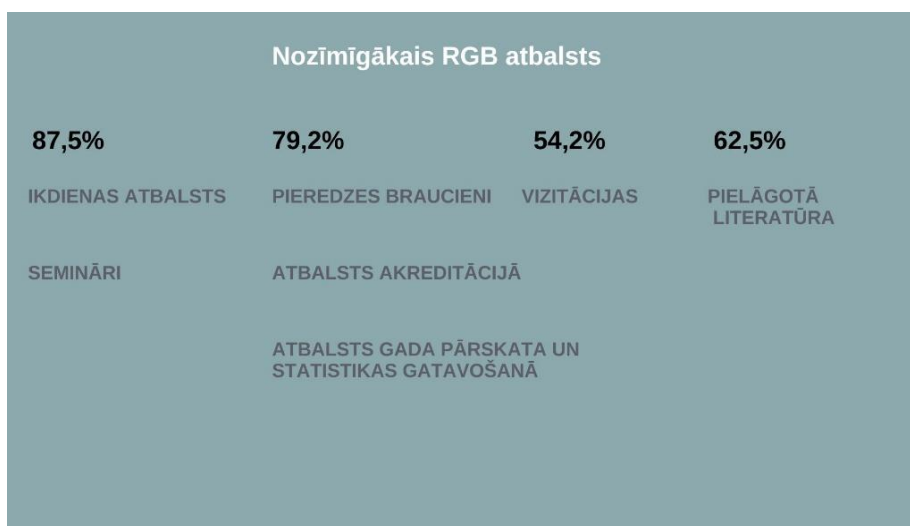
Pārskata perioda sākumā (janvāris – marts) liels darbs ieguldīts, lai palīdzētu visām Ogres novada publiskajām bibliotēkām sagatavoties **akreditācijas** procesam. Kolēģes novērtēja OCB sniegto atbalstu gan dokumentācijas pārskatīšanā, informācijas sagatavošanā, gan arī akreditācijas dienās organizējot visiem iespējami ērtāku akreditācijas komisijas vizīšu grafiku. Visas ON publiskās bibliotēkas saņēma akreditācijas komisijas pozitīvu vērtējumu, tai skaitā Ķeipenes pagasta bibliotēka, kurā jaunā vadītāja darba pienākumus sāka veikt vien pāris nedēļas pirms akreditācijas. Veiksmīga novada bibliotēku akreditācija ir atzinība arī OCB kā reģiona galvenajai bibliotēkai (RGB). Tiesa gan, pāris bibliotēkās akreditācijas komisija norādīja uz būtiskām nepilnībām, par kurām OCB kolēģi bibliotēku vizitācijās vairākkārt jau bija norādījuši.

2024.gada martā OCB tika izveidota **jauna štata vienība – metodiķis**. Pārskata gadā metodiķa prioritāte bija apzināt esošo situāciju un ieviest jauninājumus, kas palīdzētu ON bibliotekāriem ikdienā justies un darboties kā vienotai komandai. Reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas pilda viss kolektīvs, tamdēļ pārskata periodā, lai sniegtu atbalstu ON bibliotēku kolēģiem, iespējami vairāk iesaistīts viss OCB kolektīvs.

Pārskata periodā tika veikta **aptauja**, lai uzzinātu ON bibliotēku kolēģu viedokli par līdzšinējo sadarbību ar RGB, kā arī lai uzzinātu par vēlamo sadarbību turpmāk.

Tā kā plānotais respondentu skaits ir relatīvi neliels (aptauju tiešsaistē aizpildīja 24 respondenti), aptaujā, galvenokārt, tika ievietoti atvērta tipa jautājumi. Turpinājumā būtiskāko aptaujas jautājumu un atbilžu apkopojums.





Aktuālais par novadpētniecību un ALISE

Mākslīgais intelekts, Microsoft Outlook, Google Drive, mobilās aplikācijas, Canva

Praktiski semināri pie datoriem

Personības izaugsme, "kaut kas dvēselei"

Bibliotēkas iekārtojums, noformējums pasākumiem

Darbs ar parādniekiem un problemātiskiem klientiem

Lasīšanas veicināšana, darbs ar bērniem un jauniešiem

Diskusijas un lielīšanās daļa

IETEIKUMI SEMINĀRU TĒMĀM

IETEIKUMI TURPMĀKIEM PIEREDZES APMAIŅAS BRAUCIENIEM!

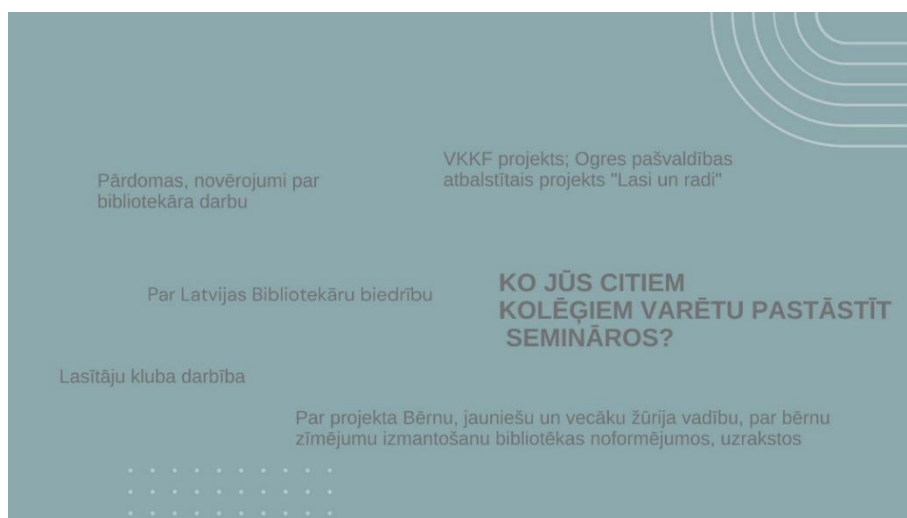
Bibliotēkas, kurās atrodams kas citādāks: inovatīvs, netradicionāls vai ikdienišķs, bet piemirsts vai neapgūts.

Siguldas, Pārventas, Jelgavas, Madonas, Cēsu, Pļaviņu, Alūksnes, Olaines vidusskolas bibliotēkas, Latgales Centrālā bibliotēka.

Mūsu pašu Ogres novada bibliotēkas.

Muižas, pilis, Jaunais Rīgas teātris, Laimas Šokolādes muzejs, Daugavas loki, Latgale, Alūksne.





Aptaujas rezultāti rāda, ka kopējais vērtējums par līdzšinējo sadarbību un atbalstu no OCB kā reģiona galvenās bibliotēkas vērtējams pozitīvi, turklāt visas aptaujās minētās jomas, kurās tiek sniegts atbalsts, ir būtiskas. Visaugstāk novērtēts ikdienas atbalsts un semināru organizēšana.

Priecē tas, kas kolēģi veltīja laiku atbildēm un sniedza vērtīgas idejas gan semināru tēmām, gan profesionālās pilnveides braucienu organizēšanai turpmāk. Interesējošo tēmu loks gana plašs, – mākslīgais intelekts, bibliotēkas iekārtojums, dažādas problemātikas ikdienas darbā, kā arī tēmas sirdij un dvēselei.

Ja atbildes par semināru tēmām vairākiem kolēģiem bija ļoti līdzīgas, tad idejas par profesionālās pilnveides semināriem katram citādas un ļoti dažādas. Prieks par kolēģu vēlmi izzināt, iepazīt dažādas bibliotēkas un Latvijas vietas, tai skaitā, viesoties pie kolēģiem sava novada bibliotēkās. Būtiska atziņa, ka daudz varam mācīties ne tikai no pieaicinātiem lektoriem vai tālām pilsētām, bet arī cits no cita.

Gan 2024.gada mērķis ON bibliotekāriem darboties kā vienotai komandai, gan ON publisko bibliotēku aptaujas rezultāti palīdzēja ģenerēt idejas turpmākam metodiskajam darbam. Apraksta turpinājumā nozīmīgākie dokumenti, pasākumi, projekti, kas palīdzējuši attīstīt OCB sniegto metodisko atbalstu kolēģiem novada bibliotēkās.

“Ogres novada bibliotēku novadpētniecības rokasgrāmata”. Ņemot vērā akreditācijas komisijas ieteikumus, OCB kolēģu komanda izveidojusi “Ogres novada bibliotēku novadpētniecības rokasgrāmatu”. Dokuments veidots ar mērķi, lai palīdzētu izprast novadpētniecības jomu jaunajiem kolēģiem, kā arī iedvesmotu darīt un attīstīt novadpētniecību savā bibliotēkā un kopienā ilggadējos kolēģus. Rokasgrāmatā atrodamas novadpētniecības definīcijas un skaidrojumi, tajā skaidroti novadpētniecības galvenie darba uzdevumi, sniegtas ierosmes sadarbībai un novadpētniecības attīstībai jebkurā pagastā vai pilsētā.

“Ogres novada bibliotēku rokasgrāmata” ir vēl viens apjomīgs dokuments, kurš izveidots 2024.gadā un nosūtīts kolēģiem kā dāvana gada nogalē. Rokasgrāmatā apkopota informācija par visām bibliotekāra darbā būtiskām jomām: likumi un normatīvie akti; akreditācijas komisijas ieteikumi; sadarbība ar RGB; gada pārskats un statistikas dati; publicitāte; pielāgotā literatūra; pasākumu organizēšana bērniem.

Gan “Ogres novada bibliotēku rokasgrāmata”, gan “Ogres novada bibliotēku novadpētniecības rokasgrāmata” veidoti kā dokumenti tiešsaistē, ko iespējams skatīt un saglabāt ikvienam, kuram ir piekļuves saite. Šāds dokumentu formāts izvēlēts ne tikai domājot par resursiem, bet arī tamdēļ, lai iespējami ērti aktualizētu informāciju rokasgrāmatās.

Visiem pieejamā **dokumentu mape tiešsaistē *Sharepoint*** programmā ir ērta arī ikdienā, ievietojot tajā visiem aktuālus dokumentu paraugus, statistikas datus u.tml.

Ikdienas ērtākai saziņai pārskata periodā izveidota arī **Ogres novada bibliotekāru *WhatsApp* grupa**, kura tiek izmantota operatīvai informācijas nosūtīšanai. Pāris kolēģu gan izvēlējušies grupai nepievienoties, tamdēļ tas reizēm apgrūtina komunikāciju.

Apmācības programma jaunajiem darbiniekiem. Pārskata periodā ON bibliotekāru pulkam pievienojās vairāki jauni kolēģi, līdz ar to tika aktualizēts jautājums par iespējami ērtāku un efektīvāku apmācību metodi. 2024.gadā izveidota apmācību programma, lai divu dienu laikā jaunais kolēģis apgūtu nepieciešamās pamatiemaņas darbā BIS ALISE, iepazītu klātienē RGB kolēģus un uzzinātu, kādos jautājumos pie katra griezties. Tāpat apmācībās iekļautas tēmas gan par bibliotēkas komunikāciju sociālajos tīklos, par OCB pieejamo novadpētniecības resursu, par nodarbību organizēšanu bērniem un jauniešiem u.tml.

Apmācības tika realizētas individuāli, pieskaņojot novada jauno kolēģu iespējām atbraukt uz OCB. Galvenie secinājumi: klātienes iepazīšanās iedrošina vēlāk, kad rodas nepieciešamība, sazināties un uzdot neskaidros jautājumus RGB kolēģiem; individuālu apmācību laikā ir iespējams plānoto programmu pieskaņot atbilstoši jaunā kolēģa jautājumiem, neskaidrībām; šādas apmācības samazina risku, ka jaunie kolēģi neskaidro vaicā citam novada kolēģim, kurš, iespējams, līdz šim kādu procesu nav veicis pareizi un nu to ierāda arī otram.

12.2. Profesionālās pilnveides braucieni un izglītojoši semināri

Informācija par visiem 2024.gadā organizētajiem semināriem un pieredzes braucieniem apskatāma *Pielikumā nr.1*. ON bibliotēku kolēģi tiek aicināti uz semināriem un profesionālās pilnveides braucieniem mēneša pēdējā ceturtdienā, kas ir bibliotēku metodiskā diena. Semināru un braucienu programma tiek plānota ar rūpību, iespējami daudzveidīga, lai izglītotu kolēģus ne tikai profesionālajā jomā, bet arī sniegtu iespēju paplašināt savu cilvēcisko redzējumu, kas ietekmē arī darba kvalitāti.

ON kolēģi tika aicināti piedalīties nelielā ekspress aptaujā par to, kurš lektors, tēma vai atziņa visspilgtāk palikuši atmiņā no 2024.gada semināriem un braucieniem. Lūgums bija atbildē rakstīt to, kas pirmais nāk prātā. Turpinājumā semināru aprakstā pievienoti kolēģu citāti.

Saņemtās kolēģu atbildes ir dažādas. Tas parāda, ka katra tēma kādam ir bijusi būtiska. Kolektīvā strādā dažādi cilvēki, ar dažādu dzīves un darba pieredzi, kas tikai motivē arī turpmāk domāt par dažādību un plašu tēmu loku izglītojošos semināros un braucienos.

Seminārs, kuru veidoja visi kolēģi. Tradicionāli gada pirmajā seminārā galvenais temats ir iepriekšējā gada izvērtējums. Līdz šim OCB kolēģi veidoja apjomīgas prezentācijas, stāstot par katras bibliotēkas paveikto. 2024.gadā tika ieviesta jauna tradīcija, – 25.janvāra seminārā par iepriekšējā gadā paveikto stāstīja katras bibliotēkas pārstāvis. Nenoliedzami, sākotnēji lūgums prezentēt paveikto kolēģos radīja satraukumu, tomēr, sniedzot iespēju katram izteikties par savu darbu, ir iespēja sajust, cik daudz ir paveikts, kā arī katram tiek atvēlēts laiks, uzmanība, kolēģu cieņa klausoties.

“Es gribu izcelt to tikšanās reizi, kad katra novada bibliotēka prezentēja savas bibliotēkas darbu iepriekšējā gadā. Tā bija jauna pieredze manā darbā bibliotēku nozarē. Jā, nebija viegli pārvarēt uztraukumu, izejot no savas komforta zonas, taču kolēģu prezentēto bija interesanti klausīties un vērot.”

No pārskata perioda semināriem visvairāk (gan OCB, gan ON bibliotēku kolēģu vidū) tika minēts 25.aprīļa seminārs **“Sieviete sievietei”**. Šis seminārs tika organizēts kā pateicība kolektīvam par ieguldīto darbu un enerģiju, gatavojoties akreditācijai. Seminārā viesojās jogas un meditācijas pasniedzēja Dana Podkalne-Lūsēna, fizioterapeite Agnese Žukova, ēterisko eļļu eksperte Ieva Mauriņa un Mantoto kultūraugu kustības Latvijā aizsācēja Sandra Stabinge.

“Man visvairāk palika prātā seminārs “Sieviete sievietei”. Semināra tēmas un noskaņa bija atšķirīga no citiem semināriem. Iespēja vairāk padomāt par sevi ne tikai darba aspektā, profesionālās dzīves uzlabošanā, bet arī personīgās labsajūtas un dzīves uzlabošanā. Atgādinājums parūpēties par sevi, lai spētu pilnvērtīgi veikt savu darbu.”

“2024.gada semināri visi bija ar savu "odziņu" un, manuprāt, tika veiksmīgi apvienots gan intelektuālais / informatīvais, gan iedvesmojošais / motivējošais. Sava topa augšgalā tomēr izvirzītu semināru “Sieviete sievietei”, kurā uzstājās vairākas lektores ar iedvesmojošu informāciju un vērtīgiem padomiem ikdienā. Šajā seminārā ne tikai uzzināju daudz jauna un vērtīga, bet arī to, ka tepat netālu, mūsu novadā, atrodas tik ļoti brīnišķīgas vietas un cilvēki, kas vairo kopā būšanu un atbalstu, kas iedvesmo vienkārši ar savu būtību. Paldies!”



79.att (pa labi) semināra “Sieviete sievietei” 25.04.2024. lektore, jogas pasniedzēja Dana Podkalne-Lūsēna

80.att. (pa kreisi) Darba jubilāru sveikšana seminārā “Sieviete sievietei” 25.04.2024. (no kreisās – Līksma Dzelme, Solvita Zeļģe, Dace Rempe, Māra Melne, Aiga Deguna, Janīna Metlāne, Kristīne Ansone, Lāsma Gabrāne)

Otrs kolēģu biežāk minētais ir 31.oktobra seminārs “**Aktualitātes bibliotēku darbā**”. Kolēģi kā vērtīgu min sociālo mediju satura veidotājas Kristīnes Beitikas prezentāciju par to, kā veidot bibliotēkas tēlu sociālajos medijos, kā arī kolēģes Līgas Beināres prezentāciju par aktuālo likumdošanā, tai skaitā autortiesībās un personas datu aizsardzībā.

“Ļoti patika Kristīnes Beitikas uzstāšanās. Kristīnes entuziasms burbuļoja, to varēja just. Viņa pastāstīja vairākas interesantas lietas, ko līdz šim nezināju, lai ganar sociālajiem tīkliem darbojos katru dienu.”

“31.oktobra seminārs: ļoti vērtīga tēma, kurā tika apkopota informācija “Bibliotēku nozares likumi un normatīvie akti”.”



81.,82.att. 31.10.2024. seminārs “Aktualitātes bibliotēku darbā”. No kreisās – Kristīne Beitika stāsta par sociālajiem medijiem. No labās – prezentācija par bibliotēkām saistošiem likumiem, noteikumiem

Aptaujās minēti arī abi 2024.gada profesionālās pilnveides braucieni – “**Valoda un vide**” (30.05.2024., Rīga) un “**Ventspils bibliotēkas un Tukuma smukumi**” (25.07.2024., Ventspils, Tukums).

“30.maija izbraukuma seminārs palicis spilgtā atmiņā. Viegļās Valodas aģentūras apmeklējums – nopietnāka un dziļāka izpratne par vieglās valodas nozīmīgumu sabiedrībā un sarežģītās terminoloģijas lietošanas absurdu, kas, patiesībā, liecina par augstprātību pret sabiedrību kopumā, par nevēlēšanos iedziļināties sabiedrības pamatvajadzībās pēc saprotamas informācijas. “Getliņi EKO” apmeklējums: labāk 1 reizi redzēt, nekā 100 reizes dzirdēt – manā gadījumā, precīzi (tika radīta un nostiprināta pārliecība par atkritumu šķirošanas nepieciešamību). Šāda ekskursija būtu nepieciešama ikvienam: tas pārliecina labāk par jebkuru uzrakstītu tekstu vai noklausītu lekciju. Savām acīm redzētais māca vispamatīgāk.”

“Viennozīmīgi manā atmiņā kā visspilgtākais palicis Ventspils izbrauciens. Bija patiens prieks pirmo reizi redzēt kolēģus ne tik formālā gaisotnē. Lieki piebilst, ka Gāliņciema bibliotēkas apmeklējums mani nedaudz šokēja, bet labā nozīmē, protams! Ļoti mūsdienīga bibliotēka!”

“Kā brīnišķīgākais izbraukuma seminārs noteikti bija brauciens uz Ventspili. Tur arī bija tik ļoti interesanti paviesoties ēkās un uzzināt informāciju, kuru ikdienā, uz turieni aizbraucot, diez vai tik viegli būtu izzināt.”



83.,84.att. 30.05.2024. pieredzes apmaiņas brauciens “Valoda un vide”. No kreisās – viesošanās “Getliņi EKO”.
No labās – Viegļās valodas aģentūras vadītājas Irīnas Meļņikas lekcija



85.,86.att. “Ventspils bibliotēkas un Tukuma smukumi” 25.07.2024. No kreisās – Tukuma “Salmu muzejs”.

No labās – koncertzāle “Latvija” Ventspilī

Arī 2024.gada noslēdzošais seminārs 19.decembrī **“Pastaiga Ogrē”** kolēģiem palicis atmiņā kā emocionāls un cilvēcīgi bagātinošs. Semināra dalībniekiem bija iespēja viesoties gan jaunajā Ogres Valsts ģimnāzijas ēkā, Ogres novada Sociālā dienesta Specializētajās darbnīcās cilvēkiem ar garīga vai psihiska rakstura saslimšanām, kā arī Ogres novada Kultūras centra tautas lietišķās mākslas studijā SAIVA.

“19.decembris, Ogres novada Sociālā dienesta apmeklējums – emocionāli un dvēseliski spilgti un dziļi. Pārdomas un apbrīna par cilvēka gara spēku, spēju rast prieku pat vismazākajā sīkumā, spēku un spēju palīdzēt. Un atkal – būtiski to redzēt, sajust un novērtēt patiesās vērtības dzīvē.”

“Atmiņā labi palicis pēdējais seminārs "Pastaiga pa Ogrī", kur viesojāmies Ogres novada Sociālajā dienestā. Biju patīkami pārsteigta, cik skaistas lietas šie cilvēki prot radīt. Tas tikai pierāda, ka katram cilvēkam ir savs temps un pieeja, bet mēs visi varam, ja gribam!”



87., 88.att. 19.12.2024. seminārs “Pastaiga Ogrē”, Ogres Valsts ģimnāzija



89.,90..att. 19.12.2024. seminārs “Pastaiga Ogrē”.
No kreisās – rokdarbi tautas lietīšķās mākslas studijā SAIVA.
No labās – Sociālā dienesta Specializētās darbnīcas

Noslēgumā par OCB organizētajiem semināriem 2024.gadā Ķeipenes bibliotēkas vadītājas Ievas Pankules sniegtā atsauksme:

“Kopumā, atskatoties uz pērnā gada semināriem, tie ir kļuvuši kā tāda īpaša komandas saliedēšanas diena, kas ir tik ļoti svarīga un vērtīga īpaši mazo bibliotēku pārstāvjiem, jo tā ir iespēja satikt un iepazīt savus kolēģus, ar kuriem vēlāk var izveidoties brīnišķīga sadarbība, kurus, iespējams, ja šādu satikšanās pasākumu nebūtu, mēs nemaz nepazītu un paietu uz ielas garām. Gribu teikt no savas puses lielu paldies par šo, nu jau kā tradīcijas, ieviešanu un iespēju reizi mēnesī pavadīt dienu pašizausmei un motivācijas gūšanai. Paldies arī par atbalstu ikdienā! Tas tiešām ir nenovērtējami. Un ticu, ka tad, kad ir tāda veida atbalsts, arī bibliotēku kopējie rādītāji ir krietni labāki un jaudīgāki. Paldies!”

Jau minēto komandas sajūtu ON bibliotēkās veicinājuši arī kopīgi realizēti projekti, – **ceļojošā “Grāmatu klēts”** izstāde par godu kustībai “Latviešu grāmatai 500”, kā arī **lasītprieka veicināšanas projekts “Lasītrosme”**. Lasītprieka veicināšanas projekts vērtējams kā ļoti nozīmīgs arī tamdēļ, ka tajā iesaistījušās ne tikai publiskās, bet arī ON skolu bibliotēkas. Pārskata periodā šis ir bijis viens no veidiem, kā vairāk iepazīt skolu bibliotēku kolēģus un veidot komunikāciju ikdienā.

12.3. Metodiskais atbalsts darbā ar bērniem un jauniešiem

OCB Bērnu literatūras nodaļa veic RGB metodisko un konsultatīvo darbu visām Ogres novada publiskajām un skolu bibliotēkām, informējot bibliotekārus par aktualitātēm un tendencēm darbā ar bērniem un jauniešiem OCB organizētajos semināros, telefoniski un ar e-pasta starpniecību.

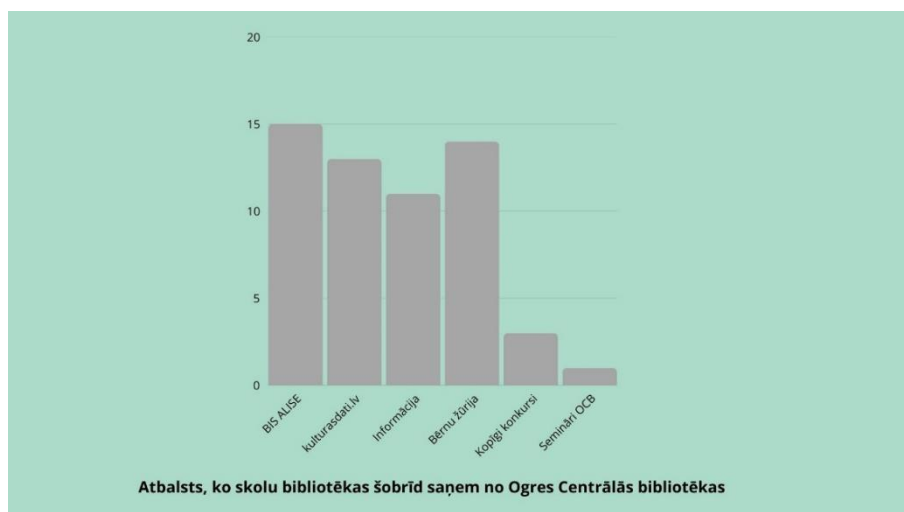
Ogres novada bibliotekāri tiek informēti par aktuālajiem LNB semināriem bērnu bibliotēku speciālistiem. Novada bibliotēku darbinieki labprāt dalās ar savu pieredzi, iestrādnēm, aktualitātēm darbā ar bērniem un jauniešiem. BLN savas kompetences ietvaros esošajiem un jaunajiem kolēģiem sniedz individuālas konsultācijas par darbu ar dažādām mērķauditorijām, atbalstu un ierosmes lasīšanas veicināšanas pasākumiem, atbalstītāju piesaistes iespējām, krājuma komplektēšanu, izvietojumu un citiem jautājumiem.

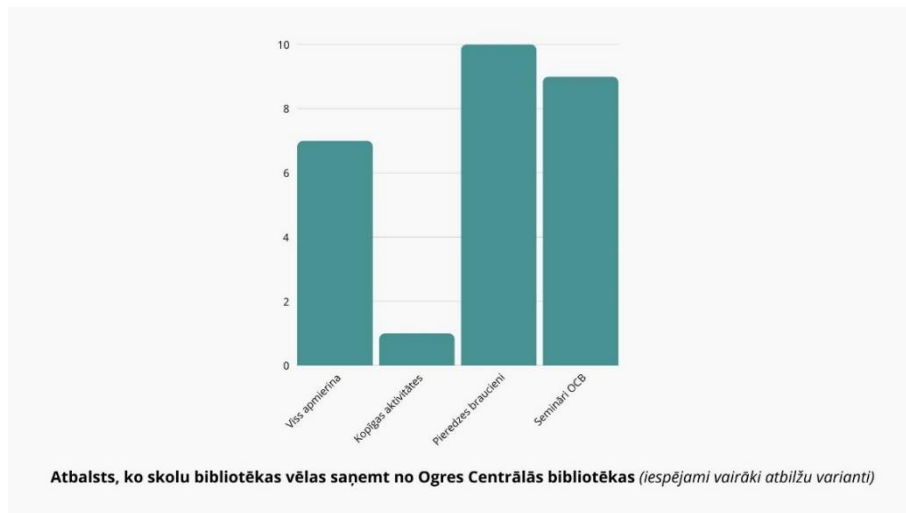
BLN popularizē un koordinē darbu saistībā ar lasīšanas veicināšanas projektiem “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” un “Ziemeļvalstu literatūras nedēļa” (koordinatore Sandra Nikolajeva). Sniedza padomus un ierosinājumus Madlienas pagasta bibliotēkai, pirmo reizi iesaistoties Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības lasīšanas veicināšanas projektā “Grāmatu starts” un organizējot nodarbību ciklu “Pūčulēnu skola”. BLN bibliotekāre, Ogres novada reģionālās Skaļās lasīšanas sacensības kuratore Lolita Kuģeniece aktīvi iesaistīja visas novada skolas un bibliotēkas konkursa norisē, veica rūpīgu konsultatīvo darbu, regulāru saziņu ar iesaistītajiem pedagogiem, pasākuma plānošanu un organizēšanu. 2024.gadā OCB BLN izstrādātā un Ogres novada pašvaldības apstiprinātā projekta “Ķepa uz grāmatas: petterapijas nodarbības bērniem” aktivitātes sadarbojoties tika īstenotas gan OCB, gan tās filiālē – Ogresgala bibliotēkā. BLN vadītāja Sandra Nikolajeva veica projekta koordinēšanu, norises plānošanu un darbu ar dokumentiem abām bibliotēkām.

Kopš 2024.gada augusta, kad OCB ir uzsākusi īstenot lasītprīka veicināšanas programmu “Lasītrosme”, novada publisko un skolu bibliotekāriem regulāri tiek sūtīti gan nodarbību metodiskie materiāli, gan 1 reizi mēnesī organizētas skolotāju atbalsta grupas ikmēneša sanāksmes platformā *Zoom*. Pārskata gadā noritēja jau četras šādas satikšanās reizes.

12.4. Metodiskais atbalsts skolu bibliotekāriem

2024.gada oktobrī OCB tiešsaistē veidoja **aptauju skolu bibliotekāriem**. Anketa tika nosūtīta 25 bibliotēku darbiniekiem, no kuriem saņemtas 16 atbildes. Aptaujas rezultāti tika prezentēti seminārā skolu bibliotēku kolēģiem. Turpinājumā – ieskats aptaujas rezultātos.





Sadarbība ir izveidojusies ļoti produktīva. Sistemātiski saņemam atbalstu gan jautājumos par bibliotēkas datubāzes izmantošanu, gan pasākumu / konkursu veidošanā.

Laba sadarbība ar pagasta bibliotēku - atbalsta bibliotēka Bērnu žūrijai. Palīdzība risināt dažādus ikdienišķus jautājumus. Ļoti izpalīdzīgi OCB darbinieki, varu vērsties ar jebkuru jautājumu pie OCB darbiniekiem

Ja man bijušas kādas neskaidrības darba jautājumos, Tad CB darbinieces ir laipni atbildējušas un paskaidrojušas, bet to nevar saukt par sadarbību, jo nav bijuši kopīgi mērķi.

Keguma pilsētas bibliotēkā vienmēr atsaucīgi un uz sadarbību vērsti kolēģi. Ir bijušas vairākas nodarības atsevišķām klasēm kopā ar literatūras skolotāju. Šobrīd plānojam nodarības Lasītrosmei.

Saņemam Ogres Centrālās bibliotēkas atbalstu visās darba jomās. Paldies!

Atbalsts BIS ALISE izmantošanā, sadarbība pasākumos, bibliotēkārājās stundās skolēniem u.c.

100% laba, ļoti laba, produktīva

Lieliska sadarbība ar Birzgales pagasta bibliotēku gan rīkojot dažādus pasākumus, gan vienmēr palīdz ar padomu, ja nepieciešams u.t.t.

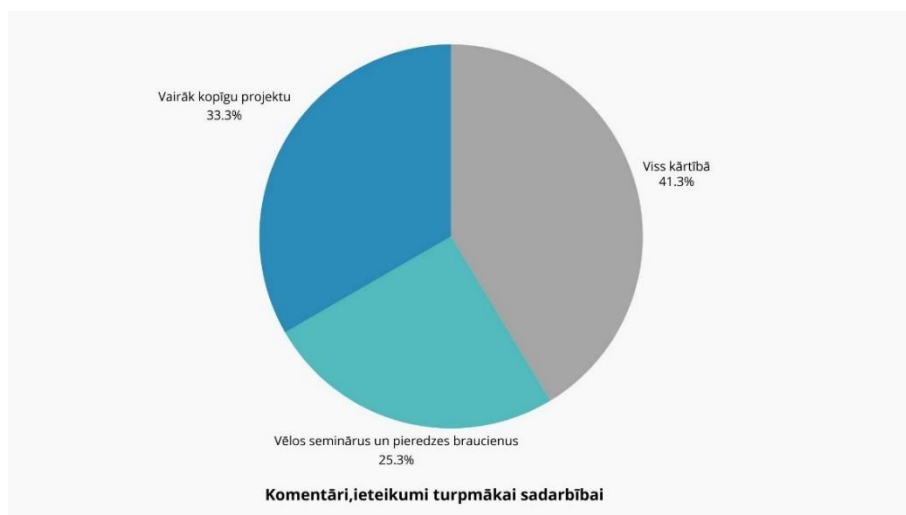
Skolai ir veiksmīga sadarbība ar Tinūžu pagasta bibliotēku.

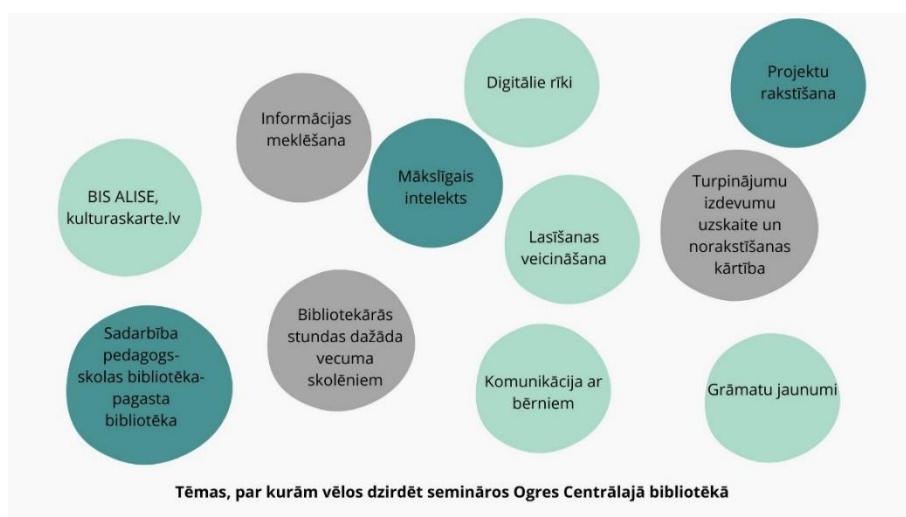
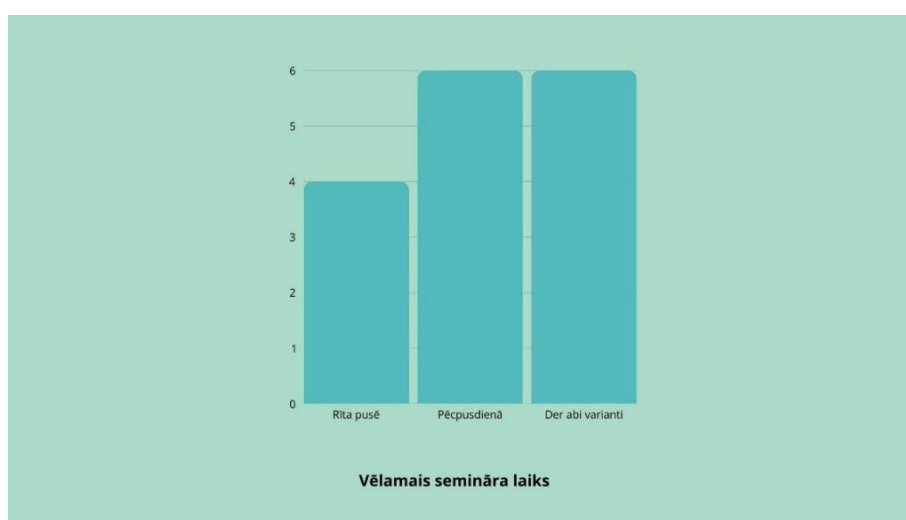
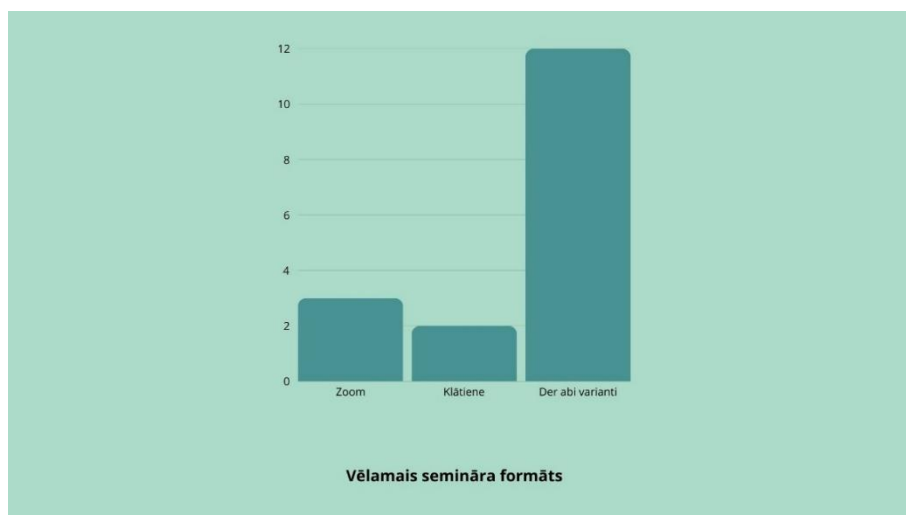
Ogres Kalna pamatskolas skolēni un skolotāji regulāri un ar prieku iesaistās OCB rīkotajos pasākumos.

Lielvārdes pamatskolai ir ļoti laba sadarbība ar Lielvārdes pilsētas bibliotēkas Bērnu nodaļu. Ir izdevušies kopīgi pasākumi gan ejot uz pilsētas bibliotēku, gan bibliotēkārēm nākot pie mums uz skolu un arī pirmsskolu. Problēma ir liels attālums no skolas līdz pilsētas bibliotēkai, citādi mēs varētu tikties biežāk dažādās aktivitātēs.

Sadarbība ar skolai tuvāko esošo pagasta bibliotēku ir lieliska. Apmeklējam nodarības Lielvārdes bibliotēkā, Ogres Centrālā bibliotēkā. Jūpravas pagasta bibliotēku apmeklējam, lai ņemtu jaunākās grāmatas papildus skolas bibliotēkai.

Līdzšinējā sadarbība ar tuvējo pagasta/pilsētas bibliotēku





Aptaujas rezultāti rāda, ka esošā sadarbība gan ar RGB, gan tuvējo pagasta vai pilsētas bibliotēku vērtējama kā laba vai ļoti laba. Arī iepriekš minētais sadarbības projekts “Lasītrosme” apliecina to, ka skolu bibliotekāri aktīvi komunicē ar sava pagasta/pilsētas bibliotēkas kolēģiem. Jumpravas pagasta bibliotēka atrodas skolas ēkā, tamdēļ sevišķi priecē tas, ka bibliotēku kolēģes izmanto šo privilēģiju un organizē nodarbības kopā.

Zinot skolu bibliotēku specifiku un to, ka liela daļa bibliotekāru veic arī pedagoga darbu, turklāt šajās bibliotēkās nav metodiskā diena reizi mēnesī, ļoti būtiski šķita aptaujā noskaidrot, kāda formāta seminārs, kurās dienās, dienas laikā būtu kolēģiem piemērotāks. Aptaujas dati rāda, ka skolu bibliotekāriem ir iespējams pielāgoties, ja vien informācija ir zināma laikus.

Jau organizējot 2024.gada decembra semināru skolu bibliotekāriem, tika ņemtas vērā atbildes par vēlamajām tēmām izglītojošajos semināros. Kopumā var teikt, ka tēmas ir visaptverošas un tādas pašas kā aptaujā norāda publisko bibliotēku darbinieki. Galvenokārt interesējošās tēmas ir saistītas ar tehnoloģiju attīstību, digitālajiem rīkiem, ar darbu un informācijas meklēšanu dažādās sistēmās, kā arī ar praktiskiem ieteikumiem nodarbību organizēšanā bērnu auditorijai.

Saistībā ar sadarbības stiprināšanu skolu bibliotēkās, OCB aktīvi komunicē ar ON Izglītības pārvaldes kolēģiem, – organizētas vairākas tikšanās par OCB metodisko darbu un Izglītības pārvaldes atbildībām skolu bibliotēku kontekstā. Tāpat Izglītības pārvaldes pārstāvji OCB veidotajā aptaujā pievienoja savus interesējošos jautājumus, kā arī piedalījās skolu bibliotekāru seminārā, ko gada nogalē organizēja OCB.

Seminārā skolu bibliotekāriem 4.decembrī Ogres Centrālo bibliotēku apmeklēja kolēģi no skolu bibliotēkām. Semināra dalībnieki tika iepazīstināti ar OCB kolēģiem un viņu piedāvāto atbalstu novadpētniecībā, darbā ar bērniem, statistikas datu apkopošanā, kā arī “Lasītrosmes” projekta iesaistē. Semināra noslēgumā dalībniekus uzrunāja ON Izglītības pārvaldes pārstāve Zane Oliņa, komentējot gan skolu bibliotekāru aptaujas rezultātus, gan iedrošinot darīt, nebaidoties no pārmaiņām, ko pieprasa mūsdienu pasaule.

Ļoti būtiski šādos semināros ir atcerēties par cilvēcisko faktoru, ne tikai profesionālo. Semināra dalībnieki novērtēja iespēju doties ekskursijā pa OCB, pie kafijas tases un piparkūkām satikt citus kolēģus, kā arī semināra atklāšanā dalīties savās sajūtās par īpašo Ziemassvētku garšu, smaržu vai notikumu



91.att. Seminārs skolu bibliotekāriem 04.12.2024. OCB

Metodiskais un konsultatīvais darbs ir ļoti radošs komandas darbs, tā ir nerimstoša vēlme pētīt, saprast un mainīties visiem iesaistītajiem. Paldies Ogres novada bibliotēku saimei par tik piepildītu sadarbības gadu, paldies par vēlmi darīt kopā un darīt arvien labāk!

Izmantojot Ogres novada bibliotēku atskaites, pārskatu sagatavoja:

Ogres Centrālās bibliotēkas (OCB) direktore **Jautrīte Mežjāne**;

OCB direktores vietniece **Aija Žilvinska**;

OCB Informācijas resursu attīstības nodaļas vadītāja **Janīna Metlāne**;

OCB Lasītāju apkalpošanas nodaļas vadītāja **Galina Sablina**;

OCB Bērnu literatūras nodaļas vadītāja **Sandra Nikolajeva**;

OCB Galvenā bibliogrāfe **Līksma Dzelme**;

OCB bibliotēku informācijas speciāliste **Aija Bremšmite**;

OCB galvenā bibliotekāre **Inga Niedra**;

OCB informāciju tehnoloģiju administrators **Jānis Ziediņš**;

OCB informācijas speciālistes **Evija Mūrniece, Ilze Arņava**;

OCB sitēmbibliotekāre **Iveta Ikauniece**;

OCB bibliotekāre **Arma Krecere**;

OCB metodiķe **Līga Beināre**.

PIELIKUMI

Pielikums nr.1 OCB profesionālās pilnveides pasākumi

OCB organizētie profesionālās pilnveides pasākumi 2024.gadā

Nr.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1.	29.02.2024.	OCB	OCB sadarbībā ar “Zero Waste Latvija” un “CRC Technologies”	Seminārs – “Zero Waste Latvija” un “CRC Technologies” piedāvājums bibliotēkām; 2023.gadā paveiktais Ogres novada pašvaldības publiskajās bibliotēkās	43	4
2.	28.03.2024.	OCB	OCB sadarbībā ar Ogres novada Kultūras un tūrisma pārvaldi	Seminārs – Jauni akcenti bibliotēku darbā, bibliotēku akreditācija	41	2
3.	25.04.2024.	OCB	OCB sadarbībā ar mantoto kultūraugu entuziasti Sandru Stabingi, jogas pasniedzēju Danu Podkalni-Lūsēnu, ēterisko eļļu speciālisti Ievu Mauriņu, fizioterapeiti Agnesi Žukovu	Seminārs – Sieviete sievietei	41	4
4.	30.05.2024.	Rīga, Stopiņu pagasts	OCB sadarbībā ar Vieglās valodas aģentūru, Dabas muzeju un Getliņi EKO	Pieredzes brauciens – Valoda un vide	30	7,5

5.	25.07.2024.	Ventspils	OCB sadarbībā ar Salmu muzeju Tukumā, Ventspils Mūzikas bibliotēku, Gāliņciema bibliotēku, “Rozītes” kolekcijas dārza saimniekiem	Pieredzes brauciens – Ventspils bibliotēkas un Tukuma smukumi	46	12
6.	11.09.2024.	Zoom	OCB sadarbībā ar ON Izglītības pārvaldi un Lauberes pagasta bibliotēku	Seminārs – Aktuālie projekti Ogres novada bibliotēkās	31	1,5
7.	31.10.2024.	OCB	OCB sadarbībā ar ON Kultūras un tūrisma pārvaldi, digitālā satura veidotāju Kristīni Beitiku	Seminārs – Bibliotēku darbinieku aptaujas rezultāti, bibliotēkas tēla veidošana sociālajos tīklos, nozares likumi un normatīvi	52	4
8.	28.11.2024.	OCB	OCB sadarbībā ar SIF Vienas pieturas aģentūru	Seminārs – Aktuālais novadpētniecībā, Lasītrosmes projektā, BIS ALISE, SIF projekts, konferences “ES nākotne un Latvijas intereses” atziņas, gada pārskats 2024	42	3
9.	04.12.2024.	OCB	OCB sadarbībā ar ON Izglītības pārvaldi	Seminārs skolu bibliotekāriem – Skolu bibliotekāru aptaujas rezultāti, novadpētniecības resurss skolām,	19	3,5

				Lasītrosmes projekts, ierosme bibliotēkārājām stundām, ON Izglītības pārvaldes aktualitātes		
10.	19.12.2024.	ON pašvaldīb as iestādes	OCB sadarbībā ar Ogres Valsts ģimnāziju, ON Sociālo dienestu un tautas lietišķās mākslas studiju “Saiva”	Seminārs – Pastaiga Ogrē	22	3,5

Pielikums nr.2 ON bibliotēkas darbinieku apmeklētie semināri

ON bibliotēku darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi

(citu iestāžu organizētie)

	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē/ attālināti
1.		LNB	“Kā panākt dubultjaudu lasītveicināšanai?”	4	Attālināti
2.		LNB	“Vecāku iesaiste bērnu lasītprīka veicināšanā”	4	Attālināti
3.		AS SEB	“Krāpniecība digitālajā vidē”	2,5	Attālināti
4.		LNB	Medijpratība skolās “Kā mācīt un mācīties”	3,5	Attālināti
5.		LNB	“Mediji un bibliotēkas informācijas mijiedarbība”	3	Attālināti
6.		LNB/LNerB	“Pielāgotās literatūras pakalpojuma nodrošināšana Latvijas bibliotēkās”	2	Attālināti
7.		LNB	“Eiropas Parlamenta vēlēšanas: vai katra balss ir no svara?”	2	Attālināti
8.	LNB	LNB	“Bibliotēku, informācijas un arhīvu zinības”	960	Klātienē
9.	LNB	LNB	“Strādāsim kopā!”	6	Klātienē
10.		LNB	“Izglītība un personības attīstība: konformisms vai individuācija?”	1	Attālināti

11.		BAC	“Rīcības algoritmi izglītības iestādēm vardarbības gadījumos”	2	Attālināti
12.	LNB	LNB	“Bibliotēku zinību pamati”	160	Klātienē/ Attālināti
13.		LNB BAC sadarbībā ar KM	“Mākslīgais intelekts un medijpratība: iespējas un izaicinājumi”	4	Attālināti
14.		Datorzinību centrs	“Rīta kafija ar tehnoloģiju ekspertiem: 4 nodarbību cikls “	2	Attālināti
15.		LNB BAC	“Vecāku iesaiste bērnu lasītprīka veicināšanā”	4	Attālināti
16.		RISEBA	“MI Vizuālā un grafiskā satura rīki”	2	Attālināti
17.		RISEBA	“MI izmantošana darbam un radošumam”	2	Attālināti
18.		<i>Women Go Tech</i>	<i>“AI Foundations Program”</i>	2 mēneši	Attālināti
19.		Open.lv	Paaudžu attiecības ģimenē un sabiedrībā	250	Attālināti
20.		<i>Design On</i> akadēmija	“Veido vizuālos noformējumu ar <i>Canva A-Z</i> ”	6	Attālināti
21.		<i>Tietoevry Latvia</i>	BIS ALISE jaunā kataloga demonstrācija	1	Attālināti
22.		Rīgas Nevalstisko organizāciju nams	“AI rīki iesācējiem. Kā lietot mākslīgo intelektu vizuālo materiālu izveidē? Bezmaksas rīki, ko var	3	Attālināti

			izmantot vizuālo materiālu rediģēšanā”		
23.		LNB	Latvijas kultūras kanons astoņās nozarēs	12	Attālināti
24.	LNB	LNB BAC	“Medijpratības meistari”	2024. gada oktobris – 2025.	Attālināti/ klātienē
25.	LNB	LNB, LBB	Latvijas bibliotēku festivāls 2024. Latvijas bibliotekāru 15.kongress “Bibliotēkas un lasīšana”	6	Klātienē
26.		KISC	“Valsts pārvaldes valodas tehnoloģiju platforma Hugo.lv – atbalsts iestādēm un iespējas iedzīvotājiem”	1	Attālināti
27.		KISC	“Virtuālo asistentu treneris – interesanta nākotnes profesija”	1	Attālināti
28.	LNB	LNB, Latvijas Grāmatizdevēju asociācija	Rīgas grāmatu svētku 2024 konference “Grāmatas un lasīšana digitālajā laikmetā”	3,5	Klātienē
29.		Nevalstisko organizāciju nams	“Redzamāka NVO. Digitālo rīku izmantošana atpazīstamībai”	3	Attālināti
30.		Nevalstisko organizāciju nams	“Īso video veidošana digitālajam saturam”	3	Attālināti
31.		LNB	“Digitālās bibliotēkas”	2,5	Attālināti

32.		LNB, RTU	<i>“Digitization, Digital Restoration and Presentation of old photographs”</i>	4	Attālināti
33.		LNB	Seminārs par Latvijas elektronisko resursu piedāvājumu	3	Attālināti
34.		Ventspils Digitālais centrs	<i>Canva</i> : padomi un triki	6	Attālināti
35.	LNB	LNB	Latvijas bibliotekāru novadpētniecības konference “Bibliotēku un novadpētnieku sadarbība: lokālās kultūrvides resursu veidošanai un piederības izjūtas veicināšanai ikvienam”	8	Klātienē
36.		Izaugsme ar <i>Google</i>	“Auditorijas iesaiste ar īsiem videoklipiem”	1	Attālināti
37.	LNB	LNB	“Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru lasītpatikas forums” Siguldā	7	Klātienē
38.		Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija	“Pedagoģiskā procesa organizācija un vadība”	72	Attālināti
39.	LNB	LNB	Konference bērnu literatūras un bibliotēku speciālistiem “Baltā vilka zīmē”	4	Klātienē
40.		LNB	Latvijas elektronisko resursu piedāvājums	3,5	Attālināti

41.		LNB	Medijpratība skolās – kā mācīt un mācīties?	2,5	Attālināti
42.		Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka	“Kā klājas Voldemāra Caunes balvas laureātiem?”	2	Attālināti
43.		<i>Digital Journey</i>	“Kāpiniet savu produktivitāti ar AI”	1	Attālināti
44.		KISC	“Virtuālo asistentu treneris – interesanta nākotnes profesija”	1	Attālināti
45.		<i>Riga TechGirls</i>	“Kā un kāpēc apgūt digitālās prasmes un rīkus?”	1	Attālināti
46.		<i>Riga TechGirls</i>	“Kā vadīt karjeru tehnoloģiju attīstības laikmetā?”	1	Attālināti
47.		CERT.LV	“Kiberdroša uzņēmuma anatomija digitālajā vidē”	2,5	Attālināti
48.		<i>Digital Journey</i>	“Ievads <i>Cloud</i> platformā”	1	Attālināti
49.		SEB banka	“Krāpnieku lamatas var ātri pamanīt. Noskaidrosim, kā.”	1.5	Attālināti
50.		<i>Digital Journey</i>	“Kiberdrošības pamati”	1	Attālināti
51.		EGO centrs	“Idejas radošu nodarbību un darbnīcu organizēšanai dažādos pasākumos”	4	Attālināti
52.		Mūžizglītības un kultūras institūts “Vitae”	“Saruna par vecāku un izglītības iestādes sadarbību audzināšanā: kā	3	Attālināti

			balstīties uz pozitīvo un kādi resursi tam ir pieejami”		
53.		Ķeguma vidusskola	Projekta “Līderis manī ” lekcija “Saruna par vecāku un bērnu sadarbību, veicinot pozitīvus mācīšanās ieradumus”	3	Attālināti
54.		Ķeguma vidusskola	Ansis Bogustovs: “Kā palīdzēt bērnam atklāt savas superspējas?”	2	Attālināti
55.		Ķeguma vidusskola	Projekta “Līderis manī ” lekcija “Kā bērniem un jauniešiem veidojas ieradumi?”	2	Attālināti
56.		KISC <i>Tietoevry</i>	"Jaunais ALISE lietotāju katalogs”	1.5	Attālināti
57.		LNB tīmekļseminārs	“Ziņas nepatērē, medijiem netic, bez zina (vislabāk)”	1	Attālināti
58.		LNB tīmekļseminārs	“Lasīšanas paradumi”	1	Attālināti
59.	LNB	LNB	960h modulis “Darbs bibliotēkā ar pirmsskolas vecuma bērniem un skolēniem”	88	Klātienē, attālināti
60.	LNB	LNB	960h modulis “Bibliotēku nozares un bibliotēku darbību regulējošie normatīvie akti, to iedalījums un bibliotēku sistēma”	44	Klātienē

61.		<i>Happykids.lv</i> ar Erasmus+ projekta “Digitālā pratība pirmsskolā” atbalstu	“Digitālā pratība pirmsskolā”	2	Attālināti
62.		LNB	“4 ceļi līdz bibliotekāra kvalifikācijai”	1,5	Attālināti
63.		Mācību centrs BUTS	“Vizuālo materiālu veidošana ar bezmaksas tiešsaistes rīkiem “Canva” un “Adobe Illustrator””	80	Attālināti
64.		LNB	“Medijpratības nedēļas informatīvais seminārs”	2	Attālināti
65.		Latvijas Bibliotēku portāls	“Dizaina domāšana bibliotēkās”	1,5	Attālināti
66.		Latvijas Pašvaldību mācību centrs	“Medijpratība un algoritmu darbības principi sociālajos medijos”	3	Attālināti
67.		E-kursi	“Klientu apkalpošanas pamati”	2	Attālināti
68.		Latvijas Permakultūras biedrība	“Augsim, sēklu lolotāji! Sēklu maiņas pasākumu organizēšana bibliotēkā”	72	Attālināti
69.		LNB	“Ilustrētā pasaule: laikraksti un žurnāli latviešu vizuālajā kultūrā”	4	Attālināti
70.		LNB	“Uzziņu pakalpojums bibliotēkās: soli pa solim”	7	Attālināti

71.		LU	C daļas kurss “Vieglā valoda”	5 mēneši	Attālināti
72.	Atpūtas komplekss “Turbas”	Biedrība “Patvērums “Drošā māja””	“Cilvēks paliek cilvēks”	30	Klātienē
73.		LNB	“Baltā vilka zīmē”	4	Attālināti
74.		<i>Riga TechGirls</i>	“Atklāj savu potenciālu caur stiprajām pusēm un kompetencēm”	2	Attālināti
75.		<i>Riga TechGirls</i>	“Emocijas – instruments mērķu sasniegšanai”	2	Attālināti
76.		<i>Riga TechGirls</i>	“Savu vērtību apzināšanās – tavs slepenais ierocis”	2	Attālināti

Pielikums nr.3 Krājuma koncepcija 2021 – 2025

Ogres Centrālās bibliotēkas krājuma attīstības koncepcija, 2021-2025

Bibliotēkas lietotāju informacionālo vajadzību nodrošinājuma pamats ir kvalitatīvs krājums. Par bibliotēkas krājuma veidošanu atbild Informācijas resursu attīstības nodaļa, pārrauga bibliotēkas direktors. Krājums tiek organizēts atbilstoši noteikumiem. Koncepcija izstrādāta, rūpējoties par pārdomātu un mērķtiecīgu finansiālo līdzekļu plānošanu un izmantošanu. Krājuma politikas īstenošanas gaita tiek izvērtēta un pārskatīta ne retāk kā reizi 5 gados.

Ogres Centrālās bibliotēkas krājuma attīstības koncepcija izstrādāta, balstoties uz bibliotēku darbu reglamentējošiem dokumentiem: Bibliotēku likums, Publisko bibliotēku pakalpojumi: IFLA/UNESCO vadlīnijas attīstībai, UNESCO Publisko bibliotēku manifests, LR MK noteikumi Nr.317 “Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi”, LR MK noteikumi Nr.415 “Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi”, IFLA “Dāvinājumi bibliotēkas krājumā: vadlīnijas bibliotēkām” un “Krājuma veidošanas vadlīnijas Latvijas bibliotēkām”.

Informācijas resursu attīstības nodaļa komplektē un apstrādā iespieddarbus un citus dokumentu veidus OCB, Bērnu literatūras nodaļas, Bibliobusa, Ciemupes un Ogresgala filiāļu krājumiem.

OCB kā reģiona galvenā bibliotēka sniedz metodisko palīdzību un konsultācijas visām novada administratīvās teritorijas bibliotēkām par krājuma veidošanas un uzturēšanas jautājumiem.

Bibliotēkas uzdevums:

Nodrošināt pieeju kvalitatīvai informācijai ar mērķi atbalstīt visu vecuma grupu lasīšanas aktivitātes:

- ✓ Ģimenes bibliotēka
- ✓ Mūžizglītība
- ✓ Brīvā laika pavadīšana
- ✓ Kultūras mantojuma, zinātnes un mākslas apzināšana
- ✓ Profesionālo prasmju pilnveidošana
- ✓ Skolu un citu izglītības iestāžu atbalstīšana

Mērķauditorija:

Visu vecumu Ogres novada iedzīvotāji. Krājums pieejams ikvienam bibliotēkas lietotājam saskaņā ar bibliotēkas lietošanas noteikumiem.

Lietotāju struktūra:

pirmskolas vecuma bērni 3,1% ; 1.-9.klašu skolēni 35,7% ; vidusskolēni 6,2% ; studenti 5,8% ; mācībspēki 3,7% ; strādājošie 30,6% ; pensionāri 9,15% ; bezdarbnieki 3,5% ; māsaimnieces 2,1%.

Krājuma veidošanas pamatnosacījumi.

Krājuma komplektēšanu veic:

OCB krājums – IRAN un abonementa un lasītavas darbinieki

Bērnu literatūras nodaļa – nodaļas vadītāja

Bibliobuss – bibliobusa bibliotekāre

Ogresgala un Ciemupes filiāles – filiāļu vadītājas.

OCB krājums.

Iespieddarbu un citu dokumentu atlase un plānveidīga iegāde tiek veikta atbilstoši bibliotēkas profilam un uzdevumiem, ievērojot sistematiskuma un koordinācijas principus.

Krājuma komplektēšanas veidi:

1. Pirkumi.

Krājuma papildināšanas pirkumi tiek veikti regulāri - vismaz reizi mēnesī. Pirkti tiek no piegādātājiem, grāmatu bāzēs, grāmatu veikalos. No fiziskām personām iespieddarbi netiek pirkti. Telemārketa pakalpojumus neizmanto. Pirkumu atlasī palīdz veikt informācija medijos, grāmatattirgotāju izdevumos, grāmatu veikalu un bāzu apmeklējumi, klientu pieprasījumi un priekšlikumi.

2. Dāvinājumi.

OCB pieņem dāvinājumus, kas atbilst aktuālajām sabiedrības interesēm un vajadzībām, kā arī bibliotēkas krājuma attīstības politikai gan pēc formas un tematikas, gan satura un filozofijas. Bibliotēkai ir tiesības brīvi rīkoties ar dāvinātajiem iespieddarbiem, novirzot tos citiem mērķiem: reģiona bibliotēkām, Apmaiņas fondam, plauktam “Lasītājs lasītājam”. Cenu noteikšanā tiek ņemts vērā izdošanas gads, fiziskais stāvoklis, saturiskā vērtība. Pēdējo gadu izdevumu vērtība var būt pielīdzināta veikalu cenām.

3. Projekti.

Iespieddarbi krājuma papildināšanai var tikt iegūti projektu konkursos, piemēram, VKKF projektos, bērnu lasīšanas veicināšanas programmās u.c.

4. Preses izdevumu abonēšana.

Tiek abonēti Latvijā un ārzemēs iznākošie periodiskie izdevumi gan pieaugušajiem, gan bērniem, ņemot vērā lietotāju intereses un budžeta līdzekļus. Izdevumi periodisko izdevumu iegādei nedrīkst pārsniegt 30% no piešķirtajiem līdzekļiem iespieddarbu iegādei.

Preses abonēšanu veic:

Ogres CB Lasītava - lasītavas darbinieks;

Bērnu literatūras nodaļa – Bērnu literatūras nodaļas vadītāja, saskaņojot pasūtamos izdevumus ar Pieaugušo lasītavas darbinieku;

Bibliobuss – preses izdevumi netiek pasūtīti;

Ogresgala un Ciemupes filiāles – attiecīgo filiāļu vadītājas.

5. Iespieddarbi nozaudēto vietā.

Par iespieddarbiem, kas tiek uzņemti krājumā lietotāju nozaudēto vietā, lemj Lasītāju apkalpošanas nodaļas darbinieki. Atvītotās grāmatas cena nedrīkst būt zemāka par nozaudētās cenu. Ja lietotājs nevar aizvītot ar vienu iespieddarbu, tad aizvīto ar vairākiem. Informācijas resursu nodaļas darbinieks vismaz reizi gadā sastāda uzņemšanas aktu.

Resursu veidi: grāmatas, seriālizdevumi, audiovizuālie resursi, kartogrāfiskie materiāli, nošizdevumi, elektroniskie resursi.

Klientu pieprasījumu pilnīgākai apmierināšanai tiek izmantoti arī citi resursi:

- ✓ Pilnu tekstu datu bāzes tiešsaistes režīmā (Letonika, news.lv)
- ✓ Elektroniskie žurnāli, e-grāmatas (3td tiešsaistes bibliotēka)
- ✓ Citi Interneta informācijas resursi
- ✓ SBA pakalpojumi
- ✓ Neredzīgo bibliotēkas pakalpojumi (audio grāmatas)

Tematiski krājums ir universāls:

- ✓ tiek aptvertas visas zinātņu nozares un cilvēku darbības pamatjomas, uzzīņu resursi skolēnu mācību procesā (izņemot mācību grāmatas pamatskolām un vidusskolām), studiju atbalstam, praktisko nodarbību veicinošā literatūra
- ✓ literatūra bērniem un jauniešiem
- ✓ daiļliteratūra (dažādi žanri), īpaši - oriģinālliteratūra
- ✓ ar novadpētniecību saistītie izdevumi

Valodas: latviešu, krievu, angļu, vācu.

Hronoloģiski – publikācijas, kas atspoguļo dažādus laikmetus un periodus.

Iesējums – pēc iespējas izvēlas iesējumu cietos vākos.

Eksemplāru skaits:

- ✓ vienā eksemplārā – uzzīņu izdevumi, nozaru literatūra
- ✓ divos eksemplāros – oriģinālliteratūra un cita daiļliteratūra
- ✓ ne vairāk kā trīs eksemplāros – pieprasītākie izdevumi (rindas grāmatas), obligātā literatūra, mācību izdevumi

Cena – samērojama ar izdevuma vērtību. Dārgākos izdevumus ievieto Lasītavas krājumā.

Koordinēšanas pamatnoteikumi:

- ✓ OCB Bērnu literatūras nodaļa komplektē literatūru bērniem no pirmsskolas līdz 9.klasei
- ✓ Ogresgala un Ciemupes filiāles komplektē iespieddarbus atbilstoši savu lietotāju vajadzībām un izmanto OCB krājumu specifisku pieprasījumu izpildei
- ✓ skolu bibliotēkas iegādājas mācību grāmatas, mācību līdzekļus un metodiskos materiālus, obligāto literatūru atkarībā no skolas audzēkņu skaita un finansēšanas iespējām

Krājuma uzturēšana:

Fiziskā stāvokļa uzlabošana - apvilksana ar līmplēvi, brošēto izdevumu sašūšana.

No krājuma regulāri noraksta:

- ✓ bojātus un nolietotus izdevumus
- ✓ saturā novecojušus izdevumus
- ✓ lasītāju nozaudētus, ko atvieto ar līdzvērtīgiem
- ✓ izdevumus, par kuriem vairs nav intereses, liekās dubletes

Norakstīšanas akti gada robežās tiek sastādīti regulāri un tiek iesniegti pašvaldības grāmatvedībā līdz 1.oktobrim.

Krājuma glabāšanas politika (pieejas nodrošinājums)

Bibliotēkas aktīvais krājums atrodas abonementā (A) – izsniedz uz mēnesi ; rindas grāmatas izsniedz uz 2 nedēļām, lasītavā (L) – izmanto uz vietas; pasīvais krājums (retāk pieprasītas grāmatas un dubletes) krātuvē (K) – izsniedz pēc pieprasījuma, lietošanas laiks mēnesis.

Apmaiņas fondā (AF) tiek uzskaitīti dāvinājumi, kā arī atsevišķi Ogres reģiona bibliotēku norakstītās dubletes un mazizmantotā literatūra. Apmaiņas fonds nav OCB summārajā uzskaitē.

Laikraksti un žurnāli tiek glabāti lasītavā 3 gadus, bet atsevišķi izdevumi ilgāk par 3 gadiem. Novada laikraksti un ar novadpētniecību saistītie materiāli tiek glabāti mūžīgi.

Bērnu literatūras nodaļā – no abonementa grāmatas izsniedz uz mēnesi, “Bērnu žūrijas” un ieteicamās literatūras sarakstos esošās grāmatas – 2 nedēļas; lasītavas krājums tiek izmantots bibliotēkā, uz vietas, krātuvē novietotās grāmatas tiek izsniegtas uz pieprasījumu, lietošanas laiks – mēnesis.

Krājuma uzskaitē.

Bibliotēkas krājums tiek uzskaitīts automatizētā režīmā – BIS ALISE.

Jauniegvumu apstrādes laiks – ne ilgāk par nedēļu.

Individuālajai uzskaitē tiek pakļautas grāmatas un citi dokumenti, katram ienākošajam eksemplāram piešķirot individuālās uzskaites numuru un svītrkodu.

Visu saņemto eksemplāru titullapās un 17.lappusē iespiež bibliotēkas zīmogu un ieraksta inventāra numuru, bet uz grāmatas 3.vāka uzlīmē svītrkodu un abonementa (A) grāmatām arī Tagu.

Žurnāliem 1. un 17.lappusēs iespiež bibliotēkas zīmogu un reģistrē elektroniskajā katalogā, piešķirot svītrkodu, kuru uzlīmē uz žurnāla vāka. Žurnālus reģistrē atsevišķā sūtījumā. Reizi gadā tiek sagatavots norakstīšanas sūtījums. Viena uzskaites vienība - žurnāla numurs.

Novadpētniecības mapēm, kuras izveido bibliotēkas darbinieks, tiek piešķirts svītrkods.

Summārā uzskaitē sniedz ziņas par bibliotēkas krājuma uzskaites vienību skaitu un summu kopumā un pa daļām:

- ✓ pēc izdevuma veidiem
- ✓ pēc UDK nodaļām
- ✓ pēc valodām

BIS ALISE summārajai uzskaitē obligāti ir pakļauti visi ienākošie un no krājuma izslēgtie iespieddarbi un citi dokumenti. Kalendārā gada beigās veic izdrukas. Dati tiek salīdzināti ar grāmatvedību.

Krājuma pārvaldība.

Regulāri veikt krājuma izvērtēšanu un izpēti, nosakot: apgrozījumu, izmantojamību, pieejamību, efektivitāti, nosaukumu skaitu nozarē, vecumu, valodu struktūru... u.c. Secinājumus izmantot krājuma komplektēšanā.

Bibliotēku krājuma inventarizācija.

Bibliotēkas krājuma inventarizāciju veic ar bibliotēkas direktora vai bibliotēkas dibinātāja rīkojumu izveidota komisija. Bibliotēkas krājuma inventarizāciju veic obligāti, ja konstatēta zādzība vai kāda stihiska nelaime, kā arī darba līgumā vai koplīgumā noteiktajos gadījumos, kas saistīti ar darbinieka materiālo atbildību.

Bibliotēkas krājuma inventarizāciju veic ne retāk kā reizi astoņos gados, salīdzinot krājumā esošos iespieddarbus ar uzskaiti BIS ALISE. Rezultātus apkopo bibliotēkas krājuma inventarizācijas aktā, kuru apstiprina bibliotēkas direktors. Akts tiek iesniegts grāmatvedībā.

Gada inventarizācija.

Ik gadu grāmatvedībā tiek iesniegts Informācijas resursu attīstības nodaļas sagatavots “Bibliotēkas krājuma fizisko vienību kopskaita inventarizācijas saraksts” par OCB krājumu, Ciemupes un Ogresgala bibliotēku krājumiem.

Pielikums nr.4 Ezerrozes grāmatas

Izdevniecības EZERROZE grāmatas Ogres reģiona bibliotēkās

Papildināts 2024.gadā

2023.gada nogalē pētīju izdevniecības “Ezerroze” grāmatu popularitāti Ogres reģiona bibliotēkās un tiešsaistes katalogā bija 119 ieraksti ar 1117 eksemplāriem par kopējo summu 10 106,28 EUR. 2024.gadā eksemplāru skaits palielinājies par 242 eksemplāriem, bet kopējā summa pieaugusi par 2563,31 EUR.

Vidēji reģionā 2022.gadā tika tērēti aptuveni **4%** no grāmatu krājuma papildināšanai piešķirtās naudas, bet 2023.gadā – **2,7 %**.

Izdevniecības “Ezerrozes grāmatas” piedāvājums (dati no mājas lapas www.ezerrozesgramatas.lv)

Gads	Izdoti nosaukumi	Nosaukumu skaits OCB katalogā
2021.	69	37
2022.	84	49
2023.	78	49
2024.	60	28

Skaitļi tabulā parāda, ka izdevniecības piedāvājums tiek izvērtēts un bibliotekāri cenšas iegādāties tās grāmatas, kuras varētu interesēt lietotājus. 2024.gadā visvairāk iespieddarbu ir iegādājušās sekojošas bibliotēkas: Ķeguma – 24, Lielvārdes – 23, Ikšķiles – 21. Ogres Centrālās bibliotēkas krājumā tika uzņemti tikai 9 privātpersonu dāvinātie izdevumi. Bērnu literatūras nodaļa neizmantoja šīs izdevniecības piedāvājumu.

Izdevniecības grāmatas Ogres reģiona bibliotēkās:

Bibliotēka	Eks. skaits (izdošanas gadi 2018-2024)	Summa EUR	Iztērēts – % no piešķirtās naudas grāmatām	
			2022.	2023.

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu

Birzgales pagasta bibliotēka	32	290,59	4,6	0,6
Ciemupes bibliotēka	4	26,04	1,0	0,1
Jumpravas pagasta bibliotēka	41	411,13	3,9	2,4
Ķeipenes pagasta bibliotēka	33	319,95	3,8	2,8
Krapes pagasta bibliotēka	37	411,16	5,2	4,7
Lāčplēša bibliotēka	65	622,62	4,5	1,9
Lauberes pagasta bibliotēka	34	319,95	3,2	1,2
Lēdmanes pagasta bibliotēka	69	733,16	5,1	5
Madlienas pagasta bibliotēka	74	680,94	6,0	3,7
Mazozolu pagasta bibliotēka	17	174,08	2,2	3,2
Meņģeles pagasta bibliotēka	57	530,27	7,0	4,2
Ogresgala bibliotēka	46	438,11	3,8	2,9
Rembates pagasta bibliotēka	9	99,74	0,8	2,1
Suntažu pagasta bibliotēka	28	263,62	2,4	0,9
Taurupes pagasta bibliotēka	39	391,94	5,5	3

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu

Tīnūžu pagasta bibliotēka	96	956,60	5,1	3,2
Tomes pagasta bibliotēka	64	529,26	10	9
Ikšķiles pilsētas bibliotēka	116	1125,08	3,7	2,8
Ķeguma pilsētas bibliotēka	120	1132,50	4,7	5,4
Lielvārdes pilsētas bibliotēka	141	1275,63	4,6	3,2
Ogres CB	151	1066	2,6	1,1
t.sk. Pieaugušo abonements	91	731,69		
t.sk. Bērnu literatūras nodaļa	41	334,31		
Bibliobuss	19	192,92	3,7	2,5

Eksemplāru skaits Ogres reģiona bibliotēkās:

Eksemplāru skaits	Bibliotēku skaits
Mazāk par 10	2
11-30	2
31-50	7
51-70	4
71-100	2
Vairāk par 100	4

Vairāk par 100 eksemplāriem ir pieejami Ogres CB un pilsētu bibliotēku krājumos, bet mazāk par 10 eksemplāriem - Ciemupes un Rembates pagasta bibliotēkās.

Ar Ogres reģionu saistītie lasītākie autori:

- ✓ Sarmīte Poikāne – 8 nosaukumi; 70 eksemplāri; izsniegums 458 reizes
- ✓ Māra Jakubovska – 3 nosaukumi; 52 eksemplāri; izsniegums 463 reizes
- ✓ Elga Kairiša – 2 nosaukumi; 26 eksemplāri; izsniegums 249 reizes
- ✓ Dainis Markovskis – 2 nosaukumi; eksemplāru skaits 15; izsniegums 150 reizes

Lasītākās grāmatas:

- ✓ Kalna Z. Dina – izsniegums 193 reizes,
- ✓ Freimane G. Tur, niedrēs, čukst rīts – 192,
- ✓ Pavlovska V. Tēva meita – 178,
- ✓ Īve H. Sveiki, Anglija! – 173,
- ✓ Bērziņa R. Baltās takas – 153,
- ✓ Kalna Z. Paaudžu ienaidā: 3.daļa – 151.

No 2024.gadā izdotajām grāmatām populārākās, izsniegtas vairāk nekā 50 reizes, bija

- ✓ Bērziņa R. Dzīve ir ceļš,
- ✓ Freimane G. Vienīgā iespēja,
- ✓ Poga L. Atvasara,
- ✓ Kalme I. Ksenijas indeszobs.

Visbiežāk ne reizi nav izsniegtas dzejas grāmatas, sevišķi kopkrājumi, piemēram: Citāda mīlestība; Simts mazi jātnieciņi; Ar saules staru kabatā; Dzīves krustcelēs; Manām naktsvijolēm sāp.

Ne tik populāri ir arī bērnu auditorijai paredzētie izdevumi. Netika izsniegti - Riņķadancis / A. Kupjanskis; Neaizmirstami piedzīvojumi Ingu zemē / L. Poga.

Secinājumi:

- ✓ Svarīgi iepazīties ar izdevumiem, kurus iegādājamies
- ✓ Kritiski jāvērtē finansējuma izlietošana
- ✓ Ar novadpētniecību saistīti izdevumi
- ✓ Jāvērtē lasītāju pieprasījums

Pielikums nr.5 BLN pasākumi

OCB BLN īstenotie pasākumi 2024.gadā

Nr.	OCB BLN īstenotā pasākuma veids	Norises laiks	Mērķauditorija
Pasākumi			
1.	Biedrības “Zero Waste Latvija” pārstāves Maijas Krastiņas nodarbība 7.klases skolēniem par tēmu “Šķirot vai nešķirot?”	18.01.2024.	7.klašu skolēni
2.	Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas noslēguma pasākums ar Arturu Gruzdiņu izziņoši muzikālā koncertprogramā “Drošāks es”	01.03.2024.	Pirmsskolas vecuma bērni
4.	Tikšanās ar jauno rakstnieci un stāstu pētnieci Zandu Stārstnieci sarunu ciklā “Grāmat-koks”	17.04.2024.	6. –7.klašu skolēni
5.	Ogres novada Skaļās lasīšanas sacensības	10.05.2024.	5.klašu skolēni
6.	Muzeju nakts pasākums “Vakars pie bibliotēkas” – orientēšanās, interesantāko grāmatu lasīšana, mini grāmatiņu veidošana, bibliomāta lietošanas apguve visiem interesentiem un citas aktivitātes;	18.05.2024.	Ogres pilsētas un novada iedzīvotāji, īpaši ģimenes ar bērniem
7.	“Pūces skoliņas” 2023./2024.m.g izlaidums kopā ar pūčulēnu Elmāru	25.05.2024.	3 un 4 gadus veci bērni kopā ar vecākiem
8.	“Vieglās valodas diena bibliotēkā” – pasākums par godu Starptautiskās vieglās valodai Ogres novada Sociālā dienesta Specializēto darbnīcu klientiem (1.grupa)	28.05.2024.	Sociālā dienesta Specializēto darbnīcu klienti ar garīga rakstura traucējumiem
9.	“Vieglās valodas diena bibliotēkā” – pasākums par godu Starptautiskās vieglās valodai Ogres novada Sociālā dienesta Specializēto darbnīcu klientiem (2.grupa)	28.05.2024.	Sociālā dienesta Specializēto darbnīcu klienti ar garīga rakstura traucējumiem
10.	Literārā fotoorientēšanās spēle “Mana raibā ģimene” veltīta Jāņa Baltvilka 80 gadu jubilejai	31.05.2024. – 01.06.2024.	Ģimenes ar bērniem

11.	Pasākums visai ģimenei "Lasītprieka taka" Ogres pilsētas svētkos bibliotēkas ēkā	24.08.2024.	Ogres pilsētas iedzīvotāji un viesi
12.	Nacionālās Skaļās lasīšanas sacensības Vidzemes fināls	06.09.2024.	6.klašu skolēni
13.	Tikšanas lappusēs ar Gustu Ābeli projektā projekta "Radošais rudens" (VKKF);	03.10.2024	9.klašu skolēni
14.	Tikšanas lappusēs ar Ilzi Skrastiņu projektā " projekta "Radošais rudens" (VKKF)	07.10.2024.	3.klašu skolēni
15.	Izzinoši literārs spoku stāstu vakars skolēniem "Kādā melnā, melnā naktī..."	30.10.2024.	1.–6. klašu skolēni
16.	Pasākums par godu Valsts svētkiem – "Saruna patriotiskās noskaņās ar Ogres novada domes priekšsēdētāju Egilu Helmani"	07.11.2024.	7.–9.klašu skolēni
17.	Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākums "Plaukst brīvības spārni"	13.11.2024.	2.–5.klašu skolēni
18.	Spēļu bibliotēkas atklāšanas pasākums ģimenēm	15.11.2024.	Ģimenes ar bērniem
19.	Otrais Spēļu bibliotēkas atklāšanas pasākums ģimenēm	23.11.2024.	Ģimenes ar bērniem
20.	Izglītojošs pasākums jauniešiem "Izzini profesiju!", tikšanās ar fotogrāfu Aigaru Bokānu-Jansonu	11.12.2024	8.–9.klašu skolēni
21.	Mākslas nodarbība bērniem kopā ar mākslinieci Ievu Jurjāni "Viena gara ziemas diena"	14.12.2024.	5–8 gadus veci bērni
Erudīcijas konkursi			
22.	Pūķa gadam veltīts erudīcijas konkurss "Pūķis pūķojas"	04.01.2024. – 31.01.2024.	1.–4. klašu skolēni
23.	OCB, Ogres Centra pamatskolas un Ogres 1.vidusskolas (Ogres Kalna pamatskolas) bibliotēku sadraudzības konkurss "Margaritai Stārastei 110"	05.02.2024. – 29.02.2024.	1.–4. klašu skolēni
24.	Erudīcijas konkurss ar izpētes elementiem "Kurp lēksi Lieldienu zaķēn?"	11.03.2024. – 28.03.2024.	1.–4. klašu skolēni
24.	Erudīcijas konkurss "Virpuļosim vasarā"	10.06.2024. – 31.07.2024	1.–4. klašu skolēni
25.	Dzejas dienām 2024 veltīts erudīcijas konkurss "Dzejas dejsolī" (uzdevumi atsienamās kurpītēs)	03.09.2024. – 30.09.2024.	1.–6. klašu skolēni

26.	Erudīcijas konkurss "Ogas, augļi, dārzeņi – rudentiņa dārgumi"	04.10.2024. 31.10.2024.	–	1.–4. klašu skolēni
27.	Erudīcijas konkurss – krustvārdu mīkla bērniem "Vai Tu pazīsti savu Latviju?"	05.11.2024. 30.11.2024.	–	1.–6. klašu skolēni
Radošie konkursi				
28.	Pūķa gadam veltīts radošais konkurss "Pūķis pūkojas" (plastilīna pūķu veidošana)	04.01.2024. 31.01.2024.	–	1.–4. klašu skolēni
29.	Košumzaķu gatavošana radošajā konkursā "Kurp lēksi Lieldienu zaķēn?"	11.03.2024. 28.03.2024.	–	1.–4. klašu skolēni
30.	Radošais zīmējumu konkurss bērniem "Grāmata satiek pavasari pilsētā"	03.04.2024. 30.04.2024.	–	1.–6. klašu skolēni
31.	Radošais zīmējumu konkurss bērniem "Mans sup sup super dēlis"	10.06.2024. 31.07.2024.	–	1.–6. klašu skolēni
32.	Dzejas dienām 2024 veltīts radošais konkurss "Dzejas dejsolī" (dzejas balerīnas un dejotāji)	03.09.2024. 30.09.2024.	–	1.–6. klašu skolēni
33.	Radošais kolāžu konkurss jauniešiem "Jaunietim ideāla bibliotēka"	10.09.2024. 20.10.2024.	–	7.–9. klašu skolēni
34.	Radošais dārzeņu cilvēciņu konkurss "Ogas, augļi, dārzeņi – rudentiņa dārgumi"	04.10.2024. 31.10.2024.	–	1.–4. klašu skolēni
35.	Radošais konkurss "Latvijā ir..."	05.11.2024. 30.11.2024.	–	1.–6. klašu skolēni
36.	Radošais ziemas cepuru dizainu konkurss bērniem "Zem sārtās rūķa mices"	02.12.2024. 21.12.2024.	–	1.–4. klašu skolēni
Literārie konkursi un aktivitātes				
37.	Stāstu konkurss "Grāmatas neparastais ceļojums"	08.04.2024. 08.05.2024.	–	1.–6. klašu skolēni
38.	Lasīšanas akcija "Vasaras grāmatu BINGO"	03.06.2024. 30.09.2024.	–	7.–9. klašu skolēni
Tiešsaistes konkursi				
39.	Digitālajai nedēļai 2024 veltīta tiešsaistes viktorīna "Esi digitāls!"	13.05.2024. 18.05.2024.	–	1.–6. klašu skolēni un 7.–9. klašu skolēni

Citas aktivitātes			
40.	Ledus dekorīņu veidošanas darbnīca	12.01.2024.	1.–6. klašu skolēni
41.	Droša interneta mēnesim veltītas aktivitātes bērniem “Nedari TĀ internetā!” (drossinternets.lv krustvārdu mīklas, ieteikumu sienas veidošana drošai interneta lietošanai);	01.02.2024. – 29.02.2024.	1.–6. klašu skolēni
42.	Akcija jauniešiem “Vai atpazīsti Margaritas Stārastes darbus?”	01.02.2024. – 29.02.2024.	7.–9. klašu skolēni
43.	Bibliotēkāju dalība sociālā uzņēmuma kafejnīcas – “Pie Zelta liepas” ģimeņu <i>brančā</i> ar grāmatu lasījumiem un viktorīnu bērniem	25.02.2024.	Ģimenes ar bērniem
44.	Sacenšanās zaķu tāllēkšanā “Kurp lēksi Lieldienu zaķēn?”	11.03.2024. – 28.03.2024.	1.–4. klašu skolēni
45.	Zaļāko pirkstiņu akcija "Ceļā uz plaukstošu pavasari!"	16.03.2024. – 30.04.2024.	7.–9. klašu skolēni
46.	Gada čaklākās lasītājas Elīzas Dīķes sveikšana	27.03.2024.	Čaklākās lasītājas Elīzas Dīķes ģimene
47.	Bibliotēkāju piedalīšanās Ēnu dienā, bibliotēkārāis darbs kopā ar “ēnu” Elīzu Zvirbuli	04.04.2024.	–
48.	BLN darba ar bērniem un jauniešiem prezentēšana un pieredzes stāsti Valmieras novada bibliotekāriem	11.04.2024.	Valmieras novada bibliotekāri
49.	PII projekta “Izzini pasauli” aktīvākās PII “Cīrulītis” grupiņas “Pūpoliņi” sveikšana izlaidumā	24.05.2024.	PII “Cīrulītis” sagatavošanas grupas “Pūpoliņi” bērni
50.	Viktorīna “Eiropas autoru diena”	25.04.2024.	1.–6. klašu skolēni
51.	BLN veidotās aptaujas (2023) “Bibliotēka jauniešiem” rezultātu prezentēšana vebinārā “Webinar – Ukraine – Latvia: Successes of Libraries and Cooperation”	23.05.2024.	Vebināra dalībnieki
52.	“Lielā leģendu spēle” Ķeguma vidusskolas 11.klases skolēniem	28.05.2024.	Ķeguma vidusskolas 11.klases skolēni

53.	Vasaras lasīšanas aktivitāte “Grāmatu tornis”	10.06.2024. – 31.08.2024.	Pirmsskolēni un 1.–6. klašu skolēni
54.	BLN vadītājas piedalīšanās un pateicības raksta saņemšana, kā vienai no aktīvākajām un lasītāju iecienītākajām bibliotēkām Zvaigzne ABC rīkotās Lasīšanas stafetes 2024 noslēguma pasākumā <i>Forum Cinemas</i>	06.08.2024.	Lasīšanas stafetes 2024 dalībnieki, bibliotēku pārstāvji, izdevēji, autori
55.	Atjautīgs orientēšanās piedzīvojums izlaušanās spēle OCB telpās "Leģendas par leģendām"	20.07.2024. – 24.08.2024	Ģimenes ar bērniem un jauniešiem, seniori
56.	Radoša aktivitāte – Ogres svētku karodziņu virtenes veidošana	12.08.2024. – 22.08.2024.	Pirmsskolēni un 1.–6. klašu skolēni
57.	Bibliotekāres Lolitas Kuģenieces stāstījums un prezentācija par aptaujas “Bibliotēka jauniešiem” rezultātiem Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centra organizētās vasaras skolas “Bibliotēka kā kopienas kultūrtelpa” dalībniekiem – akadēmisko, publisko un nacionālo bibliotēku, kā arī muzeju pārstāvjiem no Gruzijas un Armēnijas (Eiropas Komisijas programmas “EU4Dialogue” projekts “EU4Dialogue: mazināt plaisas ar kultūras un izglītības palīdzību”.)	21.08.2024.	Vasaras skolas dalībnieki no Gruzijas un Armēnijas
58.	BLN darba ar bērniem un jauniešiem prezentēšana un pieredzes stāsti Jelgavas filiālbibliotēkas “Zinītis” bibliotekāriem	30.08.2024	Jelgavas filiālbibliotēkas “Zinītis” bibliotekāri
59.	Pirmās skolas dienas akcija jeb sveiciens lasītājiem “Sveicam Zinību dienā!” – veiksmīga mācību gada “ceļa zvaigznes” izlozēšana aizraujošam mācību gadam ar jaukiem novēlējumiem	02.09.2024.	BLN apmeklētāji – skolēni
60.	BLN bibliotekāres – Skaļās lasīšanas sacensību Vidzemes fināla kuratores Lolitas Kuģenieces tiešraides intervija TV3 raidījumā 900`	06.09.2024.	TV3 raidījumā 900`sekundes skatītāji – Latvijas iedzīvotāji
61.	BLN lasītājas Luras Dreimanis telpisku papīra pūķu izstāde “Pūķa gads turpinās...”	21.10.2024. – 30.11.2024.	OCB BLN apmeklētāji

62.	BLN vadītājas dalība kā lektorei LNB Bibliotēka attīstības centra rīkotajā seminārā "Strādāsim kopā"	04.11.2024	Reģiona galveno bibliotēku bibliotekāri darbā ar bērniem un jauniešiem
63.	Lasīšanas akcija jauniešiem "Nezināmā grāmata"	05.11.2024. – 30.11.2024	7.–9. klašu skolēni
64.	Radoša akcija "Lai top sniegpārslīņu virtene"	02.12.2024. – 21.12.2024	BLN apmeklētāji – skolēni
65.	BLN vadītājas piedalīšanās radio "Naba" raidījumā "Augsne" par bērnu lasītprieku digitālajā laikmetā un bibliotēku nozīmi lasītprieka veicināšanā. Publikācija Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas portālā LSM.lv: «Pietiek pat ar desmit minūtēm dienā.» Par bērnu un jauniešu lasīšanas paradumiem sarunājas nozares speciālisti / Raksts	02.12.2024.	Latvijas iedzīvotāji
66.	BLN vadītājas piedalīšanās Ogres novada skolu bibliotekāru Profesionālās pilnveides seminārā ar prezentāciju un pieredzes stāstu "Sadarbība ar Bērnu literatūras nodaļu, iedvesma bibliogrāfiskajām stundām"	04.12.2024.	Novada skolu bibliotekāri
67.	Tikšanās un saruna par BLN darbu ar Latvijas Valsts prezidentu Edgaru Rinkēviču savas darba vizītes laikā Ogrē	10.12.2024.	Latvijas Valsts prezidentu Edgaru Rinkēvičs
68.	Piedalīšanās Ogres novada Sporta Centra rīkotajā akcijā "Priekpilno kustību Adventes kalendārs", OCB piedāvājot ģimenēm izspēlēt galda spēles	21.12.2024	Ogres iedzīvotāji

Pielikums nr.6 Bibliobusa darba pārskats



2024.gadā Ogres Centrālās bibliotēkas mobilās filiālbibliotēkas darba prioritāte joprojām bija apkalpot reģiona lauku iedzīvotājus pēc iespējas tuvāk ne tikai lasītāju dzīvesvietai, bet arī (kopš 2023.gada, kad tika apzinātas 9 jaunas bibliobusa maršrutu pieturvietas) darba vietai, veicinot bibliotēkas pakalpojumu pieejamību pagastos un no centriem attālākās apdzīvotās vietās, paplašinot literatūras pieejamību un aktuālu domu apmaiņu starp lauku reģionu iedzīvotājiem.

Pārskata gadā nozīmīgākais OCB filiālbibliotēkas darba rezultāts bija vēl viena jauna maršruta īstenošana Ogres novadā, apzinot 2 pieturvietas (Tomes zivjaudzētava Tomē un apdzīvota vieta “Avoti” Lielvārdē), līdzšinējais maršruts Dzelmes (Jumpravas pagastā) – Kaibala (Lielvārdes pagastā) – Pumpuri (Suntažu pagastā) tika sadalīts 2 maršrutos: Dzelmes – Kaibala – Avoti un Tomes zivjaudzētava – Pumpuri.

Savukārt, Ogres novada 1.maršrutā tika apzināta viena jauna apstāšanās vieta – pagrieziens uz Krapes ūdensdzirnavām (Krapes pagastā), kā arī viena jauna pieturvieta “Lejasmākani” (Madlienas pagastā) Ogres novada 3.maršrutā.

1.Vispārīgs filiālbibliotēkas raksturojums

OCB mobilā filiālbibliotēka (bibliobuss) apkalpo lasītājus Ogres novada 13 pagastos. Bibliobusa darbības mērķis ir nodrošināt bibliotēkāros pakalpojumus pēc iespējas tuvāk lasītāju dzīvesvietai un darba vietai. Atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām tiek īstenoti maršruti, un lasītāji tiek apkalpoti vienu reizi mēnesī noteiktā mēneša dienā un laikā. Kopā ik mēnesi braucieni notiek septiņos maršrutos. Iedzīvotājiem bibliobusa pakalpojumi pieejami 43 pieturvietās.

2. Finansiālais nodrošinājums

Informācija par bibliobusa kopējo finansiālo nodrošinājumu iekļauta OCB finanšu atskaitē, jo bibliobusa bibliotekāre veic darba pienākumus arī OCB Lasītāju apkalpošanas nodaļā. Šajā pārskatā aplūkots pašvaldības finansiālais nodrošinājums bibliobusa krājuma papildināšanai 2024.gadā.

	2022	2023	2024
Krājuma komplektēšana	2056	2264	2352

1.tab. Bibliotēkas izdevumi

2024.gadā bibliobusa krājuma papildināšanai izlietoti 2352 EUR, (+88 EUR) un ir par 3,8 % vairāk kā iepriekšējā gadā. Pēc tabulas redzams, ka šī gada finansiālais nodrošinājums krājuma iegādei ir tikai mazliet palielinājies, bet tas ir uzskatāms par labu un vērtējams kā attīstību veicinošs. Katru mēnesi, iegādājoties jaunus izdevumus, krājums tiek regulāri papildināts ar aktuālu literatūru, un lasītāji ir apmierināti ar jauno grāmatu piedāvājumu.

3.Materiālā un tehniskā stāvokļa novērtējums

Kopš 2020.gada bibliobusa pakalpojums piedzīvojis pozitīvas pārmaiņas, kad Vācijā tika iegādāts lietots VOLVO markas autobuss, būtiski uzlabojusies pakalpojuma pieejamība, kvalitāte un kopējā lasītāju apmierinātība ar sniegto pakalpojumu. Autobusā lasītājiem pieejams viss bibliobusa krājums ikkatrā maršrutā un pieturvietā, un plauktos vēl pietiek vietas jaunieguvumiem. Bibliobusā grāmatas tiek izsniegtas elektroniski BIS ALISE. Darbs tiešsaistē tiek veikts ar portatīvo datoru un LMT bezvadu interneta pieslēgumu.

Regulāri tiek veikta krājuma izvērtēšana, kā arī tiek veikti nepieciešamie vizuālie uzlabojumi pieejamās literatūras krājumam (nozaru pārkārtošana, grāmatu daleņu atjaunināšana un papildināšana). Šogad tika iegādāti jauni grāmatu turētāji, kas ir vizuāli pievilcīgāki par iepriekšējiem un rada estētiskāku plauktu galu noformējumu. Bibliobusa interjers ir papildināts ar 3 jauniem sēžammaisiem, kas ir ne tikai ērti, bet arī rada mājīgāku atmosfēru.

4.Personāls

Bibliobusā strādā viens bibliotekārais darbinieks un šoferis. Bibliotekārei ir viena darba slodze, kas tiek sadalīta starp darbu bibliobusā un pienākumiem OCB Lasītāju apkalpošanas nodaļā. Nepieciešamības gadījumā viņu aizvieto OCB LAN vadītāja.

Bibliotekāre regulāri paaugstina profesionālās zināšanas, ja ir iespēja un nav jāpiedalās lasītāju apkalpošanas procesā bibliobusā vai OCB Lasītāju apkalpošanas nodaļā, piedaloties OCB un citu organizāciju rīkotajos semināros, kā piemēram:

- ✓ 15.02.24. platformā *Zoom* piedalījās LNB Bērnu literatūras centra rīkotajā tīmekļseminārā “Kā panākt dubultjaudu lasītveicināšanai?”;
- ✓ 25.07.24. piedalījās Ogres novada pašvaldības publisko bibliotēku darbinieku pieredzes apmaiņas braucienā “Ventspils bibliotēkas un Tukuma smukumi”;
- ✓ 31.10.24. piedalījās OCB rīkotajā Ogres novada publisko darbinieku seminārā.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

2024.gadā lasītāji tika apkalpoti piecos novada un divos Ogres pilsētas maršrutos, katrā no tiem vienu reizi mēnesī. Iedzīvotājiem bibliobusa pakalpojumi pieejami 43 pieturvietās.

Gada laikā bibliobusā ir reģistrēti 40 jauni lasītāji (t.sk. 9 bērni: pirmsskolas vecuma bērni –2; 1.–3. klases skolēni – 4; 4.–6.klases skolēni 2; vidusskolēni 1), attiecīgi: 1.pilsētas maršrutā –3, 2.pilsētas maršrutā –3, 1.novada maršrutā –1, 3.novada maršrutā –2. Ņemot vērā mobilās filiālbibliotēkas specifiku un Latvijā esošo tendenci samazināties iedzīvotāju skaitam lauku reģionos, jauno lasītāju skaits vērtējams kā nozīmīgs.

Aktīvo lasītāju skaits pārskata periodā ir 271, kas ir par 17 vairāk nekā 2023.gadā. Neliela daļa lietotāju paralēli bibliobusam apmeklē arī OCB lasītavu, lai izlasītu jaunāko periodiku, vai abonementu, jo literatūras izvēle tur ir plašāka, vai, piemēram, ziemas periodā OCB abonementu neapmeklē, bet dodas uz bibliobusu, jo tā pieturas Ogres pilsētā atrodas tuvāk viņu dzīves vai darba vietai. Daļa lasītāju, kas apmeklē bibliobusu, ir arī lasītāji sava pagasta vai pilsētas bibliotēkā.

Joprojām aktīvi tiek strādāts pie bibliobusa pakalpojumu paplašināšanas, īstenojot mērķi apkalpot lasītājus pēc iespējas tuvāk viņu dzīvesvietai un arī darba vietai, 2024.gadā tika īstenots vēl viens bibliobusa maršruts, bet 2 jaunas pieturvietas papildināja jau esošos maršrutus:

- ✓ apzinot 2 jaunas pieturvietas Tomē (Tomes zivjaudzētava) un Lielvārdē (apdzīvota vieta – Avoti), tika īstenots vēl viens bibliobusa maršruts Ogres novadā. Tomes zivjaudzētavu nu jau apmeklē 9 lasītāji, bet Avotos pirmajiem 4 lasītājiem ir piepulcējušies vēl 4, kas izmanto bibliobusa pakalpojumus;
- ✓ 2 jaunas pieturvietas tika apzinātas trešajā un pirmajā Ogres novada maršrutā, attiecīgi – “Lejasmākani” Madlienas pagastā un Krapes pagastā bibliobuss tagad pietāj arī pagriezienā uz Krapes ūdensdzirnavām.



1.att. Bibliobusa lasītāji 2024.gada jaunajās pieturvietās

Kā vienmēr, lasītājiem, kuriem ir veselības problēmas un ir grūtības atnākt līdz autobusam vai tajā iekāpt, bibliotekāre atlasa grāmatas jau iepriekš un aiznes tās līdz lasītāja namdurvīm.

Kā viesi bibliobusu 2024.gadā ir apmeklējuši 385 interesenti (t.sk. 142 bērni līdz 18 gadiem) ne tikai no Latvijas, bet arī no Uzbekistānas, Ukrainas un Austrijas.

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	214	254	271	+18,69; +6,69
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	20	38	47	+90; +23,68
Bibliotēkas apmeklējums	1630	2560	2691	+57,06; +5,12
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	122	337	352	+176,23; +4,45
Virtuālais apmeklējums	-	-	-	-
Izsniegums kopā	6753	7107	7379	+5,24; +3,64
<i>t. sk. grāmatas</i>	6753	7107	7379	+5,24; +3,64
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	-	-	-	-
<i>t. sk. bērniem</i>	312	404	408	+29,49; +0,74

2.tab. Bibliobusa pamatrādītāji

Kā redzams 2.tabulā, tad pārskata periodā visi bibliobusa pamatrādītāji ir palielinājušies, salīdzinot ar 2023.gadu, kas liecina par bibliobusa pozitīviem un stabiliem darba rezultātiem.

Ja pieprasītās grāmatas nav bibliobusa krājumā, lasītājiem tiek nodrošināti izdevumi no OCB LAN un BLN nodaļu krājumiem; dažkārt bibliobusa krājumā esošie eksemplāri, pēc pieprasījuma, tiek izsniegti OCB un reģiona bibliotēku lasītājiem.

SBA	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	424
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	49
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits	13

3.tab. SBA rādītāji

Lietotāji labprāt ņem lasīšanai bibliobusam dāvināto periodiku, kā arī izmanto grāmatu kasti “Lasītājs – lasītājam”.

6. Krājums

Bibliobusa grāmatu krājuma komplektēšana, ņemot vērā finanšu iespējas, notiek atbilstoši lasītāju pieprasījumam – pārsvarā latviešu valodā. Krājums tiek veidots, ņemot vērā lasītāju intereses un pieprasījumus, kā arī piedāvā iespēju iepazīties ar jaunāko literatūru. Grāmatas, pārsvarā, tiek iegādātas pie grāmatu tirgotāja “Virja LK” un apgāda “Zvaigzne ABC” grāmatnīcā. Tiek izmantota arī iespēja tās iegādāties grāmatu apgādā “Kontinents” un Jāņa Rozes grāmatnīcā.

Papildus pašvaldības finansējumam, 2024.gadā bibliobusa krājums tika papildināts ar 78 dāvinājumu eksemplāriem. Pārskata gadā krājums papildināts arī ar KM atbalstītā projekta “Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” ietvaros. Projektā bibliobusa krājums tika papildināts ar 10 jauniem izdevumiem 165,90 EUR vērtībā. VKKF mērķprogrammas ietvaros LNB programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024” krājums tika papildināts ar 28 eksemplāriem 283,76 EUR vērtībā. Jaunieguvumu skaits 2024.gadā: 307 eksemplāri 3028,69 EUR vērtībā.

Bibliobusa grāmatu krājums: 3805 eksemplāri.

	2022	2023	2024
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	2056	2264	2352
<i>t. sk. grāmatām</i>	2056	2264	2352
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	200	213	478
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	-	-	-

4.tab. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kad finansējums krājumam, rēķinot vidēji uz katru lasītāju bija 12,70 EUR, šogad, palielinoties lasītāju skaitam (+17) un ņemot vērā arī cenu pieaugumu grāmatām, bet skrupulozi izvērtējot un veiksmīgi kalkulējot to iegādi, vidējais rādītājs ir tikai nedaudz samazinājies (−1.63 EUR) un sastāda 11,17 EUR.

Kā redzams 4. un 5.tabulā, 2024.gadā turpinājās darbs pie bērnu un jauniešu literatūras krājuma atjaunošanas, lai papildinātu krājumu ar mūsdienīgām, pievilcīgām bērnu un jauniešu grāmatām, kas šogad ir ievērojami papildināts (+96 eksemplāri), kas ir par 74 vienībām vairāk nekā 2023.gadā.

	2022	2023	2024
Jaunieguvumi kopā	287	210	307
<i>t. sk. grāmatas</i>	287	210	307
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	77	60	64
<i>t. sk. bērniem</i>	31	22	96
Izslēgtie dokumenti	27	245	205
Krājuma kopskaits	3738	3703	3805
Grāmatu krājuma apgrozība	1,8	1,9	1,9
Periodisko izdevumu apgrozība	-	-	-

5.tab. Krājuma rādītāji

Sekmīgu lasītāju pieprasījumu izpildi veicina laba sadarbība ar OCB nodaļām. Bibliobusa lasītāju intereses ir daudzpusīgas, tomēr lielāko daļu bibliobusa izsniegumu veido tulkotā daiļliteratūra un latviešu oriģinālliteratūra (2024.gadā kopā iegūti 192 eksemplāri). Vislielākā lasītāju interese ir par jaunākajām izdotajām grāmatām (it īpaši, par jaunāko oriģinālliteratūru) un ar gandarījumu var apgalvot, ka pieprasījums pēc tām tiek nodrošināts veiksmīgi. Viennozīmīgi, ka romāni un kriminālromāni ir pieprasītākā literatūra. Interesē arī vēsturiska un populārzinātniska literatūra, kā arī izdevumi par norisēm Latvijas un pasaules politikā (2024.gadā kopumā iegūti 40 jauni nozaru literatūras eksemplāri). Iecienīti ir arī ceļojumu apraksti un grāmatas par sabiedrībā pazīstamu personību dzīvi, ko lasa gan sievietes, gan vīrieši. Bibliobusa krājumā 2024.gadā saņemti 306 jauni eksemplāri latviešu valodā, 1 eksemplārs svešvalodās. Joprojām, pieprasītas ir neliela formāta grāmatas, kuras viegli noturēt rokās, tādēļ nemainīgi iecienīta paliek sērija “Vakara romāns” un “Lata romāns”.

Kopš 2023.gada bibliobuss, sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku un OCB, saviem lasītājiem piedāvā pielāgoto literatūru – palielinātas drukas, vieglās uztveres un audio grāmatas. Bibliobusa lasītāju vidū atzinību ir guvuši palielinātās drukas izdevumi. 2024.gadā to ir izmantojuši 5 lasītāji – izsniegumu skaits 13.

Pārskata periodā krājuma inventarizācija nav notikusi.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

2024.gadā darbs ar bērniem un jauniešiem tika veikts, turpinot pievērst uzmanību šai lasītāju grupai paredzētā literatūras krājuma atjaunošanai. 2024.gadā iegādāti 96 bērnu un jauniešu literatūras eksemplāri, kas ir, salīdzinoši ar 2023.gadu, par 74 eksemplāriem vairāk. Mērķis: padarīt krājumu pievilcīgāku un saistošāku, tā mudinot lasītājus to izmantot.

8. Novadpētniecība

Bibliobusā tiek piedāvāta iespēja, iepriekš pasūtot, izmantot OCB pieejamos novadpētniecības materiālus: novadpētniecības tematiskās mapes, kā arī izmantot Lokālās kultūrvides informācijas un skolēnu darbu datu bāzi.

9. Publicitāte

Lai popularizētu un informētu sabiedrību par OCB bibliobusā sniegtajiem pakalpojumiem, tiek izstrādāti dažāda veida paziņojumi – afišas, bukleti, video, kā arī regulāri tiek publicēta informācija vietējās nozīmes medijos. OCB mājas lapā www.ocb.lv sadaļā www.ocb.lv/bibliobuss ir atrodama informācija par mobilās filiālbibliotēkas maršrutiem, pieturvietām un laiku. Informācija par bibliobusu tiek izvietota arī *Facebook*, kur bibliobusa bibliotekāre regulāri atspoguļo bibliobusa darbības pakalpojumus, kā arī *Twitter* sociālo tīklu kontos. Bibliobusam ir savs *Instagram* konts ([@ogres_gramatu_buss](https://www.instagram.com/ogres_gramatu_buss)). Informāciju par bibliobusa ikmēneša reisiem var uzzināt portālā Ogrenet un pašvaldības izdevumā “Saviētis”.

2024.gadā bibliobusa noformējums tika papildināts ar mobilā tālruņa numuru uz abiem sāniem, tādējādi popularizējot ne tikai pašu bibliobusu, bet arī pievērsot uzmanību iespējai piezvanīt.

Arī šogad varēja pārliecināties, ka vislabākā reklāma ir tā sauktā “mutvārdu daiļrade”, kad bibliotekāram rodas iespēja personīgi uzrunāt potenciālo lasītāju, jeb, kad lasītājs iesaka lasītāju. Šādā veidā tika apzināti Lielvārdes pilsētas un Tomes pagasta teritorijā dzīvojošie un strādājošie potenciālie lasītāji, kur radās jauns bibliobusa maršruts, kā arī jaunas pieturvietas Ogres novada Madlienā un Krapes pagastos, kur kopumā bibliobusā tika reģistrēti 20 jauni lasītāji.

2024.gadā bibliobusa atpazīstamību popularizēja gan pašreklāma, gan Ogres reģionālie mediji, gan vairāki sabiedriskie mediji:

- ✓ 12.03.2024. OCB LAN nodaļas vadītāja G. Sablīna Ogres novada pašvaldības Komunikācijas nodaļas veidotajā video (autori E. Rublāne, V. Gabrāns) iepazīstināja sabiedrību par bibliobusa jaunajām pieturvietām un tā ikdienu, kā arī varēja uzklaut lasītāju atziņas par bibliobusa lietderību;

- ✓ 07.06.24. TV3 viesojās bibliobusa 2.pilsētas maršrutā Loka ielā. Gandarījums par žurnālistes S. Nitišas un operatora patieso izbrīnu, redzot bibliobusā kuplu apmeklētāju skaitu, tādējādi uzzinot ne tikai bibliobusa bibliotekāres, bet arī lasītāju domas par bibliobusa noderību, nepieciešamību un vēlmi to apmeklēt;
- ✓ 27.07.24. – mobilā filiālbibliotēka kā “Bibliobuss ar gaišiem vārdiem” OCB pārstāvis, piedalījās Lielvārdes pilsētas svētkos “Gaismā ir mūsu spēks”, sadarbībā ar Lielvārdes pilsētu un Lielvārdes pilsētas bibliotēku. Patīkams pārsteigums par svētku viesu patiešām lielo interesi par OCB mobilo bibliotēku, par ko liecināja iespaidīgais apmeklētāju skaits –bibliobusā paviesojās ap 150 interesentu, kā arī fakts, ka nav bijis neviens, kurš nebūtu redzējis bibliobusu braucam (daži arī TV ekrānos to bija pamanījuši) vai nebūtu zinājis par tā esamību. Par iecienītu foto “stūrīti” tika atzīti bibliobusā esošie sēžammaisi, kuros it īpaši bērni jutušies tik omulīgi un ērti, ka dažiem vecākiem bijušas grūtības tos pierunāt doties tālākai svētku baudīšanai;
- ✓ 07.11.24. Par OCB bibliobusa darbību un pakalpojumiem vēstīja Ogres novada Komunikācijas nodaļas veidotais video;
- ✓ 24.08.24. Stāvlaukumā pie OCB bibliotēkas, Ogres pilsētas svētku “Šeit dzimst leģendas” ietvaros, OCB mobilā filiālbibliotēka bija viena no “Lasītprieka takas” posmiem un svētku viesus sagaidīja ar dažādām izzinošām aktivitātēm īpaši bērniem un, protams, našķiem;
- ✓ 04.12.24. – “Man, lūdzu, kaut ko par putniem” – žurnālistes L. Ozolas raksts portālā “Ogrenet” <https://www.ogrenet.lv/.../man-ludzu-kaut-ko-par-putniem...> pēc bibliobusa apmeklējuma 1.pilsētas maršrutā Akmeņu ielā 03.12.24. Ierosmi apmeklējumam veicinājusi atziņa, ka publikācijas par bibliobusa maršrutiem un grafikiem ir vienas no lasītākajām un populārākajām ziņām vietnē, klātienē pavērot un aprunāties ar bibliobusa apmeklētājiem un bibliotekāri.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Aktīva sadarbība norit gan ar Lielvārdes pilsētas, gan Lāčplēša bibliotēku, uz kurām bibliotēkas lasītāju pieprasījumu izpildei SBA ietvaros tiek nogādātas OCB krājuma grāmatas. Bibliobusu kā iespēju saņemt vai nogādāt grāmatas uz/no OCB 2024.gadā izmantojušas arī Madlienā, Krapes, Ķeipenes, Mazozolu un Lauberes pagastu bibliotēkas.

Veiksmīga sadarbība 2024.gadā aizsākās ar Lauberes bibliotēkas bibliotekāri M. Livčāni, kura OCB bibliobusa lasītājiem piedāvāja iespēju izmantot 30 eksemplārus no Trimdas “Grāmatu klēts” – Latvijā lielākā trimdas grāmatu krājumā esošajiem izdevumiem, kurus atzinīgi novērtēja vecāka gadagājuma lasītāji. Gada beigās grāmatu klāsts no šīs īpašās trimdas latviešu literatūras kolekcijas bibliobusa lasītājiem tika atjaunots vēl par 30 eksemplāriem.

Pārskata gadā aktivitātē “Nodarbības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs” OCB nodarbināja jaunieci, kura iepazinās ar bibliotekāra darbu, kā arī piedalījās trijos bibliobusa reisos Ogres novadā, tādējādi ne tikai teorētiski iepazīstoties ar bibliobusā sniegtajiem pakalpojumiem, bet arī praktiski apkalpojot bibliobusa lasītājus.

Pielikums nr.7 OCB pasākumi

PASĀKUMI

Ogres Centrālā bibliotēka, 2024

2024.gadā OCB tika organizēti pasākumi dažādām interesentu grupām. Bibliotēkas apmeklētāji varēja ne tikai saņemt iespieddarbus, informacionālos pakalpojumus, piedalīties dažādos pasākumos, bet arī baudīt mākslas darbu izstādes. Bibliotēkā notika arī vairākas tikšanās ar autoriem un personībām, bet viens no lielākajiem gada notikumiem bija Vidzemes reģiona Skaļās lasīšanas sacensību pusfināla organizēšana OCB.

13.janvārī, Ogres Centrālajā bibliotēkā nosvinēta mākslinieces Art Vita Beikerte personālizstādes "Pleķīšdarbi" atklāšana. Izstādes atklāšanā viesojās Vitas Beikertes kolēģi, radi un līdzgaitnieki, kas novērtēja mākslinieces darbos notvertos stāstus.



17.februārī Ogres Centrālajā bibliotēkā atklāta Art Vita Beikerte mākslas studijas "Mākslas elpa" izstāde, kurā apskatāmi "Mākslas elpas" mākslinieku Jolantas Lamsteres, Andra Legzdiņa, Katrīnas Linkumas, Andas Neimanes, Veltas Riekstiņas un Ritas Vanagas darbi.



16.februārī Lias Guļevskas grāmatas "Sirdspuksti" atvēršanas svētki bibliotēkā bija pulcinājuši vairākus grāmatas varoņus un to cienītājus. Sirdsstāstos dalījās Viktors Lapčenoks, kas pasākuma apmeklētājus priecēja arī ar īsu muzikālu priekšnesumu. Pasākumu pagodināja arī tādi viesi kā Ojārs Spārītis, Zbigņevs Stankevičs un Patriks Grīva. Fragmentus no grāmatas lasīja un sirdssiltas sarunas uzturēja grāmatas autore Lia Guļevska.



25.februārī kafejnīcā "Pie Zelta liepas" notika Ogres 96.dzimšanas dienai veltīts Bērnu brokastu rīts. Ar grāmatas lasījumiem un jaukām aktivitātēm bērniem un ģimenēm pasākumā piedalījās arī Ogres Centrālās bibliotēkas BLN bibliotekāres Sandra un Solvita.



29.februārī Ogres novada bibliotēku darbinieki pulcējās 2024.gada pirmajā metodiskajā seminārā. Semināru iesāka organizācijas *Zero Waste* Latvija eksperte Elīna Kolāte, turpinājumā uzņēmuma *CRC Technologies* biznesa attīstības vadītājs Edgars Damanis informēja par CRC tehnoloģiju piedāvājumu bibliotēkām. Dienas otrajā pusē bibliotekāri dalījās pierē dzē ar paveikto un sasniegto 2023.gadā.



1.martā ar izzinoši muzikālu koncertprogrammu “Drošāks es” Ogres Centrālajā bibliotēkā viesojās Arturs Gruzdiņš. Šoreiz Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas noslēguma pasākumā piedalīties tika aicinātas tās pirmsskolas grupiņas, kuras projektā iesaistījās pirmo reizi. Bērni bija cītīgi lasījuši un izpētījuši 2023.gada izlases grāmatas gan bibliotēkas nodarbībās, gan savās grupiņās.



15.martā Ogres Centrālajā bibliotēkā viesojās [Elita Mīlgrāve](#), un bibliotēkā jaukā atmosfērā tika svinēti grāmatas "Mikrofons" atvēršanas svētki. Elitas Mīlgrāves stāstus par dzīvi, mūziku, darbu un cilvēkiem papildināja dueta [Atspulgi](#) muzikālie un aizkustinošie priekšnesumi. Mūziķu izpildījumā skanēja gan oriģināldziesmas, gan senāk iepazītas melodijas, bet Elitas Mīlgrāves grāmatas fragmentu lasījumi aiznesa atpakaļ pagātnē, jaunībā un laikā, kad viss vēl tikai tapa.



28.martā Ogres novada bibliotēku darbinieki pulcējās metodiskajā seminārā. Semināra atklāšanā bibliotekārus uzrunāja Ogres novada Kultūras un tūrisma pārvaldes vadītāja Marika Zeimule. Turpinājumā par Digitālās nedēļas plāniem un bibliotēkas publisko tēlu runāja Ogres Centrālās bibliotēkas galvenā bibliotekāre Inga Niedra, bet bibliotekāre Elita Juberte dalījās ar iespaidiem, kas gūti Eiropas Savienības informācijas punktu koordinātoru seminārā. Diskusijas un domu apmaiņu raisīja Ogres Centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas vadītājas Sandras Nikolajevas priekšlasījums par iegūtajām atziņām un idejām Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru lasītpatikas forumā Siguldā.



6.aprīlī draugu, kolēģu un mākslas mīļotāju lokā tika atklāta Ikšķiles mākslas studijas [Rasas krāsas](#) audzēkņu izstāde "Rasas krāsas ie brauc Jaunajā gadā ar Bugati" un studijas pedagogu Laumas Palmbahas un Dionisija Miončinska personālizstāde "Gaismas viļņošanās". Izstādes atklāšanas dienā skanēja bērnu vokālās studijas "Svilpastes" muzikālie priekšnesumi, tos papildināja paldies vārdi un laba vēlējumi mākslas studijai un tās pedagogiem.



25.aprīlī Bibliotēku nedēļas ietvaros Ogres novada bibliotēku darbinieki tikās metodiskajā dienā, kurā kopā atskatījās uz aktīvajā sezonā paveikto un sveica darba jubilārus: par bibliotēku nozarē nostrādāto laiku paldies tika teikts 9 kolēģiem. Semināra izglītojošajā daļā uzstājās lektores Agnese Žukova, Sandra Stabinge, Dana Podkalne-Lūsēna un Ieva Mauriņa, kas atgādināja, cik svarīgi darba ikdienā parūpēties arī par savu mieru, spēku un enerģiju.



Bibliotēku nedēļas noslēgumā, 27.aprīlī, Ogres Centrālajā bibliotēkā norisinājās pirmais Latvijas grāmatu blogeru forums. 2024.gada Bibliotēku nedēļas tēma bija "Bibliotēkas un lasīšana", tāpēc ar lielu prieku OCB iesaistījās pasākuma organizēšanā, kas jau pirmajā tikšanās reizē apvienoja apmēram 60 kaislīgākos lasītājus.



10.maijā Ogres Centrālajā bibliotēkā notika Ogres novada reģionālās Skaļās lasīšanas sacensības, kurās iesaistījās 651 piektnieks no 17 Ogres novada skolām, bet Ogres novada lasījumos piedalījās 18 dalībnieki.



Aktīva Muzeju nakts aizvadīta arī Ogres Centrālajā bibliotēkā, kur siltā 18.maija pievakarē notika pasākums ar nosaukumu "Vakars pie bibliotēkas". Piedaloties nelielā orientēšanās aktivitātē, apmeklētājiem bija iespēja iepazīt bibliotēkas apkārtni, bet īpaši uzmanība šajā vakarā tika pievērsta Ogres Centrālās bibliotēkas bibliomātam, par kura izmantošanu bibliotēkas lasītājiem bija liela interese un kurš tiks popularizēts arī turpmāk.



25.maijā Ogres Centrālās bibliotēkas Konferenču zālē notika skanīgi un krāšņi divu grāmatu atvēršanas svētki. Folkloras grupas "Gaudi" un latviskās dzīvesziņas kopas "Silavoti" izdziedāto un izspēlēto dziesmu pavadībā tika ieskandināti Vasaras saulgrieži un lustīgi atvērti grāmatu "Jāņa un Saules dziesmas" un "Vilcēns RaDa un Saules skola" vāki.



28.maijā visā pasaulē atzīmē Starptautisko Viegļās valodas dienu, un arī Ogres Centrālajā bibliotēkā notika šai dienai veltīti pasākumi. Turpinot sadarbību ar Ogres novada Sociālo dienestu, 28.maijā bibliotēkā ciemojās īpaši ciemiņi – Specializēto darbnīcu klienti. Kopā ar ciemiņiem tika lasītas vieglās valodas grāmatas, apskatīta bibliotēkas ēka, kā arī spēlē tika pārbaudītas zināšanas par mežu.



30.maijā Ogres novada publisko bibliotēku darbinieces satikās izbraukuma seminārā "Valoda un vide". Tā ietvaros bibliotekāres apmeklēja Viegļās valodas aģentūru, kur noklausījās aģentūras vadītājas Irīnas Meļņikas priekšlasījumu par vieglās valodas principiem, kā arī iepazīnās ar grāmatām, kas rakstītas vieglajā valodā. Vides aizsardzības jautājumi bibliotēku lasītāju un apmeklētāju vidū kļūst arvien aktuālāki, tāpēc semināra ietvaros tika apmeklēts arī Latvijas Nacionālais dabas muzejs un piedzīvota izglītojoša lekcija un ekskursija uzņēmumā "Getliņi EKO".



2.jūlija vakarā Ogres Centrālajā bibliotēkā atklāta fotogrāfes Māras Jubertes-Vītolas personālizstāde "Par kokiem".



25.jūlijā Ogres novada publisko bibliotēku darbinieki devās pieredzes braucienā "Ventspils bibliotēkas un Tukuma smukumi". Pieredzes braucienā tika apmeklēta Ventspils Mūzikas bibliotēka, kā arī Gāliņciema bibliotēka.



6.augustā kinoteātrī *Forum Cinemas* notika [Zvaigzne ABC](#) rīkotās Lasīšanas stafetes 2024 noslēguma pasākums, kurā pulcējās vairāk nekā 450 bērni, vecāki, autori, skolotāji un bibliotekāri no visas Latvijas. Starp pasākuma dalībniekiem šogad bija arī Ogres Centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Sandra Nikolajeva, kas saņēma Pateicības rakstu kā vienu no aktīvākajām un Lasīšanas stafetes lasītāju iecienītākajām bibliotēkām.



9.augusts – Ogres Centrālās bibliotēkas jaunās ēkas dzimšanas diena.



21.augustā Ogres Centrālā bibliotēka uzņēma ciemos Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centra organizētās vasaras skolas “Bibliotēka kā kopienas kultūrtelpa” dalībniekus. Akadēmisko, publisko un nacionālo bibliotēku, kā arī muzeju pārstāvji no Gruzijas un Armēnijas Latvijā viesojās Eiropas Komisijas programmas “EU4Dialogue” projekta “EU4Dialogue: mazināt plaisas ar kultūras un izglītības palīdzību” ietvaros.



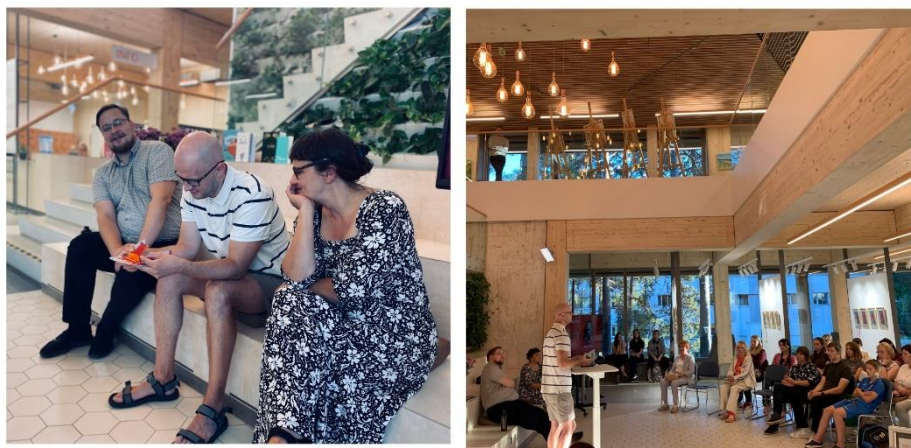
24.augustā arī Ogres Centrālajā bibliotēkā dimdēja Ogres pilsētas svētki. Bibliotēkas apmeklētājiem šogad varēja piedzīvot dažādo lasīšanas pieredzi bibliotēkas organizētajā "Lasītprīka takā". Viscaur bibliotēkai izvietotajos lasīšanas punktos bija iespēja lasīt dabā, klausīties audiogrāmatas, sajūst un izpētīt grāmatu dažādību, kopā palasīt uz bibliotēkas terases, pašam radīt savu grāmatu, kā arī izspēlēt OCB sagatavoto "Lielo leģendu spēli" un spēli "Leģenda par leģendām".



6.septembrī Ogres Centrālajā bibliotēkā norisinājās Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības Vidzemes fināls, kurā tikās deviņi labākie skaļie lasītāji no Alūksnes, Limbažu, Ogres, Gulbenes, Madonas, Cēsu, Aizkraukles, Valmieras un Smiltenes novadiem.



20.septembra vakarā Ogres Centrālajā bibliotēkā skanēja dzeja. Dzejas dienu ietvaros bibliotēkā notika lasījumi "Satiec dzeju Ogrē" (VKKF projekts), kuros uzstājās dzejnieki Marts Pujāts, Ērika Bērziņa un Ivars Šteinbergs. Dzeja dejo – ar šādu saukli 2024.gadā skanēja Dzejas dienas. Prieks, ka arī ogrēniešiem un Ogres viesiem bija iespēja klausīties autoru lasījumus un dzirdēt dzejoļus no jaunākajiem krājumiem, kā arī piedzīvot vairāku dzejoļu "pirmatskaņojumus".



26.septembrī Ogres Centrālās bibliotēkas kolektīvs devās pieredzes apmaiņas braucienā pie tuvākajiem kolēģiem Ikšķilē. Iedvesmojošs un pacilājošs bija [Ikšķiles pilsētas bibliotēka](#) jaunās ēkas apmeklējums. Prieks par kolēģiem, kas ieguvuši jaunas mājas un jaunu elpu lieliem darbiem arī turpmāk. Liels paldies arī [Ikšķiles Brīvā skola](#) par laipno uzņemšanu un plašās saimniecības izrādīšanu.



3.oktobrī Ogres Centrālās bibliotēkas Konferenču zāli piepildīja gandrīz simts jauniešu, kas bibliotēkā apmeklēja tikšanos (VKKF projekts) ar jauno rakstnieku, grāmatas "Pasaulē mīļākais klusums" autoru Gustu Ābeli. Sarunas laikā bija iespēja iepazīt Gusta personību un aizraušanos ne tikai ar rakstīšanu, bet arī teātra mākslu. Kā atzina jaunais autors, rakstīšana ir process, kas pietuvina pašam, bet teātris dod iespēju būt cilvēkos, sabiedrībā. Kopā tas rada pilnvērtīgu līdzsvaru.



3.oktobra vakarā Ogres Centrālās bibliotēkas ātriņā tika atklāta [Foto Klubs Ogre](#) izstāde "Re, kā!". Daļa izstādē apskatāmo fotogrāfiju tapušas projekta "Foto klubam "Ogre" 55 – mācāmies un svinam kopā!" ietvaros, un tajās atklājas vienpadsmit fotogrāfu un izstādes dalībnieku individuālais rokraksts un estētika.



7.oktobra rītā Ogres Centrālās bibliotēkas Konferenču zālē ciemojās rakstniece, bērnu grāmatu autore Ilze Skrastiņa, kuru satikt bija sanākuši gandrīz 80 Ogres 3.klašu skolēni. Tikšanās (VKKF projekts) bija aizraujoša un asprātīga, skolēni uzzināja grāmatu tapšanas aizkulises, iepazīna varoņus un noskaidroja, kuri grāmatas notikumi tiešām risinājušies dzīvē. Ilze Skrastiņa bija sagatavojusi bērniem atraktīvas kustību pauzes, kā arī konkursu ar vērtīgām balviņām.



25.oktobrī Ogres Centrālās bibliotēkas Konferenču zālē pulcējās kupls apmeklētāju skaits. Bibliotēkā viesojās tautā iemīļotie rakstnieki un publicisti Ēriks Hānbergs un Arnolds Auziņš.



31.oktobrī Ogres Centrālās bibliotēkas Konferenču zālē pirmajā rudens seminārā tikās Ogres novada bibliotēku darbinieki. Semināra programmu veidoja bibliotekāra darbā noderīga un aktuāla informācija. Kolēģi uzzināja jaunā darba cēliena plānus, kā arī tika informēti par aktuālajiem projektiem bibliotēku jomā.



7.novembrī Ogres Centrālās bibliotēkas Jauniešu literatūras lasītavā notika pasākums par godu Valsts svētkiem – “Saruna patriotiskās noskaņās ar Ogres novada domes priekšsēdētāju Egilu Helmani”. Tikšanās ar 7.– 9.klašu skolēniem noritēja nepiespiestā gaisotnē un sarunās par patriotismu, Latvijas tautai svarīgiem simboliem – Brīvības pieminekli, Lāčplēsi, kā arī par Lāčplēša Kara ordeni un drosmīgajiem ordeņa saņēmējiem.



7.novembrī Ogres Centrālajā bibliotēkā tika atklāta mākslinieces, ilustratores Ievas Jurjānes izstāde "Es zīmēju grāmatās". Izstādē bija skatāmas ilustrācijas no grāmatām "Kaķīša dzirnavas", "Raiņa ielas cirks", "Takšelis Makšelis", "Čarlīnes deguns", "Pūces svinības" un "Kartupeli, kartupeli".



28.novembrī Ogres novada bibliotēku darbinieki tikās metodiskajā seminārā, kura uzmanības centrā - aktualitātes bibliotēku darbā.



7.decembrī Ogres Centrālajā bibliotēkā notika pirmā grāmatu kluba "LasītDrosme" tikšanās. "LasītDrosme" ir bērnu grāmatu klubs pieaugušajiem, un tā mērķis ir aktualizēt pieaugušo lielo lomu bērnu lasītprīkā, iepazīt bērnu literatūras daudzpusīgo piedāvājumu un dalīties priekā, pārdomās un jautājumos, kas radušies, lasot bērnu, pusaudžu grāmatas.



9.decembra vakarā Ogres Centrālajā bibliotēkā pulcējās literatūras cienītāji un lasītāji. Festivāla "Prozas lasījumi" ietvaros bibliotēkā skanēja nu jau gadskārtējais pasākums "Satiec prozu Ogrē" (VKKF projekts), kurā viesojās latviešu rakstnieki, prozas autori Māris Bērziņš, Andra Manfelde, Dace Rukšāne – Ščipčinska un Inga Žolude.



14.decembrī Ogres Centrālajā bibliotēkā viesojās māksliniece Ieva Jurjāne, kas mākslas nodarbībā "Viena gara ziemas diena" pulcēja vairāk nekā 20 topošo mākslinieku. Nodarbība sākās ar iepazīšanos un vēlāk arī ar Ievas Jurjānes izstādes "Es zīmēju grāmatās" apskati mākslinieces vadībā. Bērni klausījās stāstus par to, kā top grāmatu ilustrācijas, kas jāņem vērā ilustratoram un cik vienkārši ir uzzīmēt stāstu.



19.decembrī Ogres novada publisko bibliotēku darbinieki tikās īpašā gada nogales profesionālās pilnveides seminārā un apciemoja Ogres novada pašvaldības iestādes: Ogres Valsts ģimnāziju, Ogres novada Kultūras centru un Ogres novada Sociālo dienestu.



Pielikums nr.8 Skaitlisko rādītāju tabulas

Bibliotēku darba kvalitāte, 2024															
Bibliotēka	Efektivitāte				Krājums				Izmantošana				Infrastrukt.un piekļuve		Personāls
	Krājuma apgrozījums	Grāmatu apgrozījums	Period. apgrozījums	Mērķauditorijas skaits	Izmaksas uz 1 akt. lietot.	Izmaksas uz 1 apkalpoj. iedz.	B-kas apmeklēj. izmaksas	Dok. skaits uz 1 liet.	Izniegums uz 1 akt. liet.	Izsn. uz 1 apkalpoj. iedz.	Apmekl. skaits uz 1 iedz.	Apkalpo. iedz. % daļa	Lietotāju vietu pieejamība	Izmantoj. platība uz 100 iedz.	Darbinieku sk. pret 100 iedz.
Ogres CB	1,74	1,58	2,53	23960	95,9	25,58	1,24	10,24	18,44	4,92	20,69	26,68	0,01	3,33	0,08
Bibliobuss	1,92	1,94													
Ikšķiles pils.b-ka	1,43	1,4	1,64	7695	49,69	15,73	3,53	9,59	13,83	4,38	4,45	31,66	0,02	8,76	0,06
Ķeguma pils.b-ka	1,04	0,68	1,84	2182	145,85	54,81	6,64	24,6	25,92	9,74	8,25	37,58	0,03	19,25	0,18
Lielvārdes pils.b-ka	0,78	0,76	0,88	7081	69,37	13,38	4,86	21,29	16,81	3,24	2,75	19,29	0,003	3,21	0,07
Birzgales pag.b-ka	1,07	0,68	2,27	1566	84,09	14,34	3,12	23,96	26,33	4,49	4,59	17,05	0,01	5,04	0,06
Jumpravas pag.b-ka	0,55	0,37	1,09	1718	86,77	13,79	6,46	46,11	26,13	4,15	2,14	15,89	0,01	5,3	0,06
Krapes pag.b-ka	0,72	0,64	0,88	573	151,81	31	4,25	52,43	38,02	7,76	7,3	20,42	0,02	10,82	0,17
Tomes pag.b-ka	0,57	0,5	0,9	722	205,57	23,35	2,66	43,89	38,49	4,37	8,78	11,36	0,03	12,7	0,14
Ķeipenes pag.b-ka	0,37	0,23	0,51	854	99,83	22,56	3,4	45,1	16,94	3,83	6,64	22,6	0,03	11,14	0,12
Lauberes pag.b-ka	0,48	0,38	1,05	617	129,12	63,2	8,51	46,87	24,86	12,17	7,42	48,95	0,03	42,14	0,32
Lēdmanes pag.b-ka	0,49	0,31	1,53	1077	115,11	25,65	6,82	41,16	20,38	4,54	3,76	22,28	0,02	9,47	0,09
Lāčplēša b-ka	2,24	1,25	5,67	7081	59,57	6,23	3,66	10,47	23,61	2,47	1,7	10,46	0,002	0,9	0,03
Madlienā pag.b-ka	0,71	0,49	1,89	1414	114,81	28,09	3,54	40,97	30,62	7,49	7,94	24,47	0,01	20,72	0,14
Mazozolu pag.b-ka	0,68	0,26	2,06	421	156,81	42,46	1,97	47,78	33,34	9,03	21,59	27,08	0,02	13,44	0,24
Ogresgala b-ka	1,01	0,83	1,65	3386	84,46	10,25	5,87	22,32	22,79	2,77	1,75	12,14	0,003	2,54	0,06
Ciemupes b-ka	1,06	0,79	2,9	3386	101,61	5,88	3,98	21,73	23,44	1,36	1,48	5,79	0,003	1,86	0,03
Meņģeles pag.b-ka	0,64	0,29	2,26	468	173,32	48,14	9,93	43,06	27,98	7,77	4,85	27,78	0,02	10,62	0,21
Rembates b-ka	0,48	0,23	1,33	1131	129,82	10,79	4,18	54,37	43,96	3,65	2,58	8,31	0,02	7,1	0,09
Suntažu pag.b-ka	1,83	1,44	4,12	1798	73,77	19,28	3,18	16,83	34,4	8,99	6,07	26,14	0,0027	5,39	0,06
Taurupes pag.b-ka	0,86	0,74	1,62	680	91,39	29,7	1,57	31,91	32,43	10,54	18,93	32,5	0,01	10	0,15
Tīnūžu pag.b-ka	0,69	0,36	6,26	3244	72,61	8,5	6,76	28,63	20,89	2,45	1,26	11,71	0,001	1,7	0,03
KOPĀ	0,97	0,73	2,14	60618	109,11	24,41	4,58	32,54	26,65	5,72	6,9	26,17	0,015	9,78	

Bibliotēku izmantošana, 2024																							Izsn.pa veidiem			Latvijas b-ka		
Bibliotēka	Laiņu skaits	tas Bēni	Pārējie	B-ka apmeklējums kopā	Fiziskie apm.	Pieaugšie	tas Bēni un jaun. līdz 18 g.	Virtuālais apmeklējums	tas Bibliotēkas tīm.vietne	tas tiešsaistes kataloga izm.	tas citi digitālie apmekl.	Izsniegums kopā	tas Bēniem un jaun.līdz 18 g.	Fiziskā krājuma izsniegums	Grāmatas	Seriālizdevumi	Citi	Digitālā/elektron. krāj. izsn.	tas audio grām. un seriālizd.	Datubāzu izsniegums	tas Abonētie	Pārējo veidošana	Mācību grām.	Bēni un jauniešu	SBA	No citām	Uz citām	Aktīvs konts soc.medijos
Ogres CB	6,392	3,328	3,064	495,778	78,376	35,634	42,742	417,402	62,510	53,450	301,442	117,845	65,637	113,556	95,385	11,406	6,765	4,289	131	4,158	2,679	1,479	283	59,973	890	208	682	Jā
Bibliobuss	271	47	224	6,409	2,691	2,339	352	3,718			3,718	7,379	408	7,379	7,379									457	486	437	49	Jā
Ikšķiles pils.b-ka	2,436	1104	1,332	34,249	23,873	10,941	12,932	10,376	4,076		6,300	33,701	14,309	33,336	28,692	3,829	815	365	54	311	311		21	13,514	36	31	5	Jā
Keguma pils.b-ka	820	409	411	18,006	14,919	4,359	10,560	3,087	981		2,106	21,256	9,515	21,033	11,690	5,329	4,014	223		223	223		4	7,101	253	100	153	Jā
Lielvārdes pils.b-ka	1,366	653	713	19,479	11,899	7,275	4,624	7,580	1,803		5,777	22,963	5,127	22,733	18,651	4,071	11	230		230	230		33	6,905	584	232	352	Jā
Birzgales pag.b-ka	267	123	144	7,190	4162	2697	1,465	3028	528		2500	7,029	650	6,820	3,480	2,902	438	209		209	209			449	86	70	16	Jā
Jumpravas pag.b-ka	273	143	130	3,669	3,254	1519	1,735	415	415			7,134	1,634	6,979	3,522	3,457		155		155	155			800	14	10	4	Nē
Krapes pag.b-ka	117	24	93	4,182	1800	1455	345	2382	468		1914	4,448	212	4,425	2,565	1,860		23		23	23			291	19	12	7	Jā
Tomes pag.b-ka	82	16	66	6,337	1588	1422	166	4,749	409		4,340	3156	96	2050	1505	545		1106		1106	1106			157	44	14	30	Jā
Keļpenes pag.b-ka	193	105	88	5,670	2,655	1777	878	3,015	665		2,350	3,270	973	3,210	1,647	765	798	60		60	60		1	730	42	24	18	Jā
Lauberes pag.b-ka	302	95	207	4,580	3,860	2,267	1,593	720	500		220	7,508	1,150	6,804	4,879	1,286	639	704	32	672	672			1,240	233	68	165	Jā
Lēdmanes pag.b-ka	240	101	139	4,048	3,147	1854	1,293	901	333		568	4,890	555	4,864	2,641	2,223		26		26	26			555	25	12	13	Jā
Lāčplēša b-ka	741	389	352	12,057	6,743	3,719	3,024	5,314	571		4,743	17,496	4,967	17,408	7,963	7,722	1,723	88	33	55	55		1	2,943	377	370	7	Jā
Madlienas pag.b-ka	346	117	229	11,228	5,060	3,435	1,625	6,168	707		5,461	10,595	791	10,130	5,881	4,249		465		465	465			965	56	43	13	Jā
Mazozolu pag.b-ka	114	45	69	9,091	1394	1082	312	7,697	336		7,361	3,801	460	3,701	1,093	2,608		100		100	100			403	22	22		Jā
Ogresgala b-ka	411	192	219	5,909	4,814	3009	1,805	1,095	658		437	9,365	2,009	9,262	5,927	3,335		103	9	94	94		1	1,993	47	31	16	Jā
Ciemupes b-ka	196	63	133	4,998	2548	2140	408	2450	843		1,607	4,595	677	4,522	2,916	1,559	47	73	1	72	72			886	97	75	22	Jā
Meņģeles pag.b-ka	130	24	106	2,269	1529	1236	293	740	291		449	3,637	349	3,561	1,343	2,218		76		76	76			356				Jā
Rembates pag.b-ka	94	29	65	2,920	1,698	1474	224	1,222	284		938	4,132	57	2,470	977	1,178	315	1,662		1,662	1,662			500	77	72	5	Jā
Suntažu pag.b-ka	470	115	355	10,912	6,294	4750	1,544	4,618	499		4,119	16,170	1,604	14,474	9,611	4,863		1,696		1,696	1,696			3,439	35	25	10	Jā
Taurupes pag.b-ka	221	51	170	12,874	2306	1943	363	10,568	815		9,753	7,166	561	6,085	4,506	1,579		1,081		1,081	1,081		2	1,418	25	18	7	Jā
Tīnūžu pag.b-ka	380	166	214	4,083	2,988	2167	821	1,095	1,039		56	7,939	1,408	7,511	3,699	3,812		428		428	428			1,408	22	8	14	Jā
KOPĀ	15,862	7,339	8,523	685,938	187,598	98,494	89,104	498,340	78,731	53,450	366,159	325,475	113,149	312,313	225,952	70,796	15,565	13,162	260	12,902	11,423	1,479	346	106,483	3470	1882	1588	

Darbinieki un izglītība, 2024	Bibliot.darbinieki pa vecuma grupām																																					
Bibliotēka	Darb.kopā	pilna slodze	nepilna slodze	t.sk.B-kārie darbinieki	t.sk. sievietes	pilna slodze	nepilna slodze	B-kārā izglītība	t.sk. ar maģ.grādu	t.sk. ar bak.grādu	t.sk. ar kolēdžas izgl.	t.sk.augst.izgl. līdz 1993.g.	t.sk. ar III profes.kvalif.līmeni	Cita izglītība	t.sk.ar maģ.grādu	t.sk. ar bak.grādu	t.sk. ar kolēdžas izgl.	t.sk.augst.izgl. līdz 1993.g.	visp. vidējā vai profes. izglītība	no tiem profes.pilnv. (no 160h)	Pārējie darbinieki	t.sk. sievietes	t.sk. vīrieši	pilna slodze	nepilna slodze	t.sk.ar maģ.grādu	t.sk. ar bakal.grādu	t.sk. ar augst.izgl. (līdz 1993.g.)	no tiem ar visp.vi.d. vai prof.izgl.	Brīvprātīgie	< 20	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	
Ogres CB	26	25	1	20	20	20		9	4	3		2	3	8	4	3		1	3	2	6	3	3	5	1	1			5			3	3	4	3	7		
Ikšķiles pils.b-ka	6	6		5	5	5		5		2	3										1	1		1				1				3	2					
Ķeguma pils.b-ka	5	5		4	4	4		1			1			2		2			1		1	1		1				1					1	1			1	1
Lielvārdes pils.b-ka	5	5		5	5	5		4		2			2	1		1																1		1	2	1		
Birzgales pag.b-ka	1	1		1	1	1		1	1																													
Jumpravas pag.b-ka	1	1		1	1	1		1					1																					1				
Krapes pag.b-ka	1		1	1	1		1	1			1																							1				
Tomes pag.b-ka	1	1		1	1	1		1					1																								1	
Ķeipenes pag.b-ka	1	1		1	1	1								1		1																		1				
Lauberes pag.b-ka	2	2		2	2	2								2		1		1																1				1
Lēdmanes pag.b-ka	1	1		1	1	1		1					1																									1
Lāčplēša b-ka	3	2	1	2	2	2		2					2							1	1	1			1				1				1	1				
Madlienas pag.b-ka	3	1	2	2	2	1	1	1					1						1		1	1			1				1					1			1	
Mazozolu pag.b-ka	1		1	1	1		1							1			1																				1	
Ogresgala b-ka	2	2		2	2	2		2			2																							1			1	
Ciemupes b-ka	1	1		1	1	1		1					1																					1				
Meņģeles pag.b-ka	1	1		1	1	1		1					1																								1	
Rembates pag.b-ka	1	1		1	1	1													1																	1		
Suntažu pag.b-ka	1	1		1	1	1		1					1																						1			
Taurupes pag.b-ka	1	1		1	1	1		1					1																								1	
Tīnūžu pag.b-ka	1	1		1	1	1		1				1																									1	
KOPĀ	65	59	6	55	55	52	3	34	5	7	7	1	14	15	4	8	1	2	6	3	10	7	3	7	3	1		1	8			4	12	11	9	16	3	

Finanses: Izdevumi, Kārtējie izdevumi, 2024											Citi kapitālie izdevumi		
Bibliotēka	Izdev.kopā	KĀRT.IZD.	t.sk.Atalgoj.	VSAO iem.	Krāj.kompl.	t.sk.grām.	period.izd.	preces un pakal.	IT pakalp.	pārējie kārt.	KAPIT.IZD.	datortehn.,sakarū	pārējie kap.izd.
Ogres CB	617,124	612,968	330,652	82,528	17,315	14,603	2,712	141,154	11,524	29,795	4,156		4,156
Bibliobuss	2,352	2,352			2,352	2,352							
Ikšķiles pils. b-ka	125,824	121,056	72,933	20,886	11,013	9,414	1,599	10,037	315	5,872	4,768	4,768	
Ķeguma pils.b-ka	119,595	119,595	70,137	18,377	8,407	7,067	1,340	17,979	377	4,318			
Lielvārdes pils.b-ka	94,760	94,760	60,336	18,134	9,565	8,020	1,545	4,061	378	2,286			
Birzgales pag.b-ka	25,720	22,452	11,098	3,352	3,035	2,428	607	3,464	479	1,024	3,268		3,268
Jumpravas pag.b-ka	23,689	23,689	12,929	3,707	5,784	4,288	1,496	414	378	477			
Krapes pag.b-ka	17,762	17,762	7,097	2,260	3,895	2,500	1395	908	378	3,224			
Tomes pag. b-ka	16,857	16,857	8,263	3,533	2,347	1600	747	200	377	2,137			
Ķeipenes pag.b-ka	23,839	19,268	11,624	3,232	3,255	2,292	963	359	378	420	4571	152	4419
Lauberes pag.b-ka	38,995	38,995	26,166	7,412	2,805	2,200	605	2,204	378	30			
Lēdmanes pag.b-ka	27,626	27,626	16,147	4,243	5,027	4,013	1014	1,548	378	283			
Lāčplēša b-ka	45,431	44,141	27,026	8,160	5,056	4,304	752	2,413	382	1,104	1,290	239	1051
Madlienā pag.b-ka	39,724	39,724	24,120	6,266	4,459	3,159	1300	4,493	378	8			
Mazozolu pag.b-ka	17,876	17,876	9,034	2,799	3,093	2,199	894	976	378	1,596			
Ogresgala b-ka	35,441	34,715	22,494	5,735	4,266	3,248	1018	812	525	883	726	726	
Ciemupes b-ka	19,916	19,916	11,727	2,918	3,004	2,197	807	1,002	452	813			
Meņģeles pag.b-ka	22,531	22,531	11,022	2,956	3,386	2,496	890	4,789	378				
Rembates b-ka	12,203	12,203	4,853	3,499	2,293	1,693	600	515	377	666			
Suntažu pag.b-ka	34,674	34,674	18,101	5,458	5,601	4,500	1101	3,528	378	1,608			
Taurupes pag.b-ka	21,165	20,198	11,905	3,878	3,664	2,600	1064	311	378	62	967	967	
Tīnūžu pag.b-ka	27,590	27,590	13,773	4,439	8,596	7,000	1,596	405	377				
KOPĀ	1,410,694	1,390,948	781,437	213,772	118,218	94,173	24,045	201,572	19,343	56,606	19,746	6,852	12,894

IT, 2024																
Bibliotēka	Dat.kopā	t.sk., darb.	liet.	Serveri	Wi-Fi	ALISE	Valodas	Tulkošana	Pašapkalp.	Bibliomāts	Nodoš. iek.	Printeri	Skeneri	Kopēt.	Multif.	Digitalizācija
Ogres CB	55	21	34	2	1	1	1, 3	3	1	1	1		2		3	12
Bibliobuss	1	1			1	1										
Ikšķiles pils.b-ka	15	8	7	1	1	1	1			1		1			2	
Ķeguma pils.b-ka	12	6	6		1	1				1					3	
Lielvārdes pils.b-ka	9	5	4		1	1				1					3	
Birzgales pag.b-ka	4	2	2		1	1				1					2	
Jumpravas pag.b-ka	5	1	4		1	1						1			1	
Krapes pag.b-ka	3	1	2		1	1									2	
Tomes pag.b-ka	4	2	2		1	1	1					1			2	
Ķeipenes pag.b-ka	3	1	2		1	1									1	
Lauberes pag.b-ka	7	3	4		1	1									1	
Lēdmanes pag.b-ka	8	3	5		1	1	1					1	1	1	1	
Lāčplēša b-ka	5	2	3		1	1									3	
Madlienas pag.b-ka	5	2	3		1	1						2	2	1		
Mazozolu pag.b-ka	3	1	2		1	1									1	
Ogresgala b-ka	6	2	4		1	1									2	
Ciemupes b-ka	5	1	4		1	1								1	1	
Meņģeles pag.b-ka	3	1	2		1	1	1					2		1	1	
Rembates pag.b-ka	5	1	4		1	1						1			2	
Suntažu pag.b-ka	6	2	4		1	1						1			1	
Taurupes pag.b-ka	4	1	3		1	1									1	
Tīnūžu pag.b-ka	6	2	4		1	1	1			1					1	
KOPĀ	174	69	105	3	22	22			1	6	1	10	5	4	34	12

Izslēgtie dokumenti, 2024				Pa veidiem		Digitāls kr.		
Bibliotēka	IZSLĒGTIE DOK.	t.sk.Grām.	t.sk.Seriālizd.	t.sk.Citi	Mācību gr.	Bērnu un jaun.	Digitāls krāj.	t.sk.Citi dig.res.
Ogres CB	4,487	1,949	2,538		110	1283	11	11
Bibliobuss	205	205				47		
Ikšķiles pils.b-ka	2,704	1,847	854	3	96	658		
Ķeguma pils.b-ka	736	278	458		1	123		
Lielvārdes pils.b-ka	1,179	346	833		12	116		
Birzgales pag.b-ka	490	200	290		2	59		
Jumpravas pag.b-ka	866	260	606			56		
Krapes pag.b-ka	832	195	637		6	16		
Tomes pag.b-ka	312	103	209			1		
Ķeipenes pag.b-ka								
Lauberes pag.b-ka	367	110	257			23		
Lēdmanes pag.b-ka	1,905	1,580	325		23	210		
Lāčplēša b-ka	1,423	577	846		18	168		
Madlienas pag.b-ka	1,274	748	526		6	116		
Mazozolu pag.b-ka	466	126	340			12		
Ogresgala b-ka	698	319	378	1	9	59		
Ciemupes b-ka	1000	180	820		10	10		
Meņģeles pag.b-ka	331	18	313			10		
Rembates pag.b-ka	282	8	274					
Suntažu pag.b-ka	796	167	629		4	39		
Taurupes pag.b-ka	595	380	215		2	66		
Tīnūžu pag.b-ka	1,465	203	1262		10	36		
KOPĀ	22,413	9,799	12,610	4	309	3108	11	11

Jauniegunumi, 2024				Pa grāmatu veidiem		
Bibliotēka	Jauniegunumi	t.sk.Grām.	Seriālizd.	Citi	Mācību gr.	Bērmu un jaun.
Ogres CB	2,692	1,625	1,023	44	9	939
Bibliobuss	307	307				96
Ikšķiles pils.b-ka	1,820	986	618	216	3	459
Ķeguma pils.b-ka	1,348	652	691	5	1	286
Lielvārdes pils.b-ka	1,437	758	679		1	281
Birzgales pag.b-ka	576	312	264			76
Jumpravas pag.b-ka	956	339	617		1	92
Krapes pag.b-ka	910	243	667		1	52
Tomes pag.b-ka	328	180	146	2		42
Ķeipenes pag.b-ka	528	238	289	1		88
Lauberes pag.b-ka	487	233	253	1		56
Lēdmanes pag.b-ka	723	363	360			92
Lāčplēša b-ka	866	405	460	1		183
Madlienas pag.b-ka	856	297	559		1	80
Mazozolu pag.b-ka	645	199	446			52
Ogresgala b-ka	782	319	463			132
Ciemupes b-ka	377	201	175	1		47
Meņģeles pag.b-ka	539	199	340			32
Rembates b-ka	555	247	307	1		52
Suntažu pag.b-ka	949	365	584			65
Taurupes pag.b-ka	571	240	331			52
Tīnūžu pag.b-ka	1,180	568	609	3	1	188
KOPĀ	19,432	9,276	9,881	275	18	3442

Krājums gada beigās, 2024					Digitāls krājums			Pa veidiem			
Bibliotēka	Krāj.kopā	t.sk.Grām.	t.sk.Seriālizd	t.sk.Citi	Digitāls kr.	Citi dig.r.	Datubāzes	Abonētās	Pašu veid.	Mācību gr.	Bērnu un jaun.
Ogres CB	65,448	60,469	4,510	469	8	4	4	3	1	1,748	25911
Bibliobuss	3,805	3,804		1						2	429
Ikšķiles pils. b-ka	23,360	20,456	2,335	569	6	3	3	3		419	8611
Ķeguma pils. b-ka	20,170	17,242	2,900	28	3		3	3		361	5463
Lielvārdes pils.b-ka	29,073	24,385	4,611	77	3		3	3		730	6670
Birzgales pag.b-ka	6,394	5,111	1279	4	3		3	3		29	1223
Jumpravas pag.b-ka	12,584	9,399	3,183	2	3		3	3		167	1739
Krapes pag.b-ka	6,131	3,999	2124	8	3		3	3		34	820
Tomes pagasta b-ka	3,596	2,987	606	3	3		3	3		96	509
Ķeipenes pag.b-ka	8,701	7,191	1503	7	3		3	3		55	1448
Lauberes pag.b-ka	14,139	12,726	1225	188	15	12	3	3		253	1538
Lēdmanes pag.b-ka	9,875	8,420	1449	6	3		3	3		109	1262
Lāčplēša b-ka	7,758	6,394	1,361	3	3		3	3		105	1867
Madlienas pag.b-ka	14,173	11,896	2,244	33	3		3	3		217	2235
Mazozolu pag.b-ka	5,444	4,179	1,264	1	3		3	3		16	1100
Ogresgala b-ka	9,168	7,107	2,016	45	5	2	3	3		107	2076
Ciemupes b-ka	4,256	3,691	538	27	3		3	3		22	891
Meņģeles pag.b-ka	5,595	4,613	981	1	3		3	3		33	1073
Rembates pag.b-ka	5,108	4,220	884	4	3		3	3		89	1229
Suntažu pag.b-ka	7,907	6,695	1181	31	3		3	3		32	1430
Taurupes pag.b-ka	7,050	6,075	973	2	3		3	3		73	924
Tīnūžu pag.b-ka	10,878	10,262	609	7	3		3	3		119	2942
KOPĀ	280,613	241,321	37,776	1,516	85	21	64	63	1	4,816	71390